O scriere de o sensibilitate excepțională.
KATY WALDMAN

Cu observații emoționale și psihologice pătrunzătoare.
PUBLISHERS WEEKLY

Diana Evans

OAMENI OBIȘNUIȚI

PREMIUL SOUTH BANK SKY ARTS

O scriere de o sensibilitate excepțională.

KATY WALDMAN

Cu observații emoționale și psihologice pătrunzătoare.

PUBLISHERS WEEKLY

Diana Evans

OAMENI OBIȘNUIȚI

PREMIUL SOUTH BANK SKY ARTS

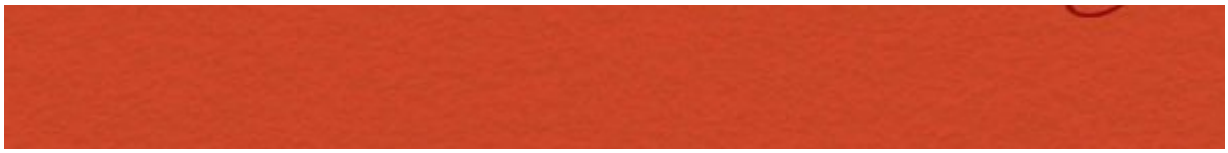

OAMENI OBIȘNUIȚI

Colecția
Byblos

DIANA EVANS este o scriitoare britanică de origine anglo-nigeriană. Primele ei două romane au obținut numeroase premii, fiind foarte apreciate de critica literară. *Oameni obișnuiți,* cel de-al treilea roman al său, a fost nominalizat pentru Orwell Prize, Women's Prize și Rathbones Folio Prize, și a câștigat South Bank Sky Arts Award for Literature. În 2018, *The New Yorker* a inclus romanul în lista celor mai bune cărți ale anului.

În calitate de jurnalistă și critic, a publicat în *Time Magazine*, *Marie Claire*, *The Independent*, *The Guardian*, *The Observer*, *The Times*, *The New York Review of Books* și *Harper's Bazaar*. Deține un masterat în scriere creativă de la University of East Anglia și este conferențiar asociat la Goldsmiths, University of London. Locuiește la Londra.

OANA ZAMFIRACHE este editoare și traducătoare. Are un doctorat în filosofie și a tradus atât ficțiune, cât și nonficțiune pentru mai multe edituri din România (Trei, Polirom, Art, Curtea Veche Publishing).

Diana Evans

OAMENI OBIȘNUIȚI

Traducere din engleză și note de
OANA ZAMFIRACHE

CURTEA VECHE

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

EVANS, DIANA

Oameni obișnuiți / Diana Evans ; trad. din engleză și note de Oana Zamfirache. - București : Curtea Veche Publishing, 2022

ISBN 978-606-44-1154-9

I. Zamfirache, Oana (trad. ; note)

821.111

ISBN epub: 978-606-44-1184-6

Carte publicată și în ediție digitală

Redactor: Cătălina Manolache

Corector: Diana Ilie

Tehnoredactor: Dana Ionașcu

Copertă: Gabriela Toma

Colecție coordonată de Luana Schidu

CURTEA VECHE PUBLISHING

str. Aurel Vlaicu nr. 35, București, 020091

redacție: 0744 55 47 63

distribuție: 021 260 22 87, 021 222 25 36, 0744 36 97 21

fax: 021 223 16 88

redactie@curteaveche.ro

comenzi@curteaveche.ro

curteaveche.ro

DIANA EVANS

Ordinary People

Copyright © 2018 by Diana Evans

All rights reserved.

© CURTEA VECHE PUBLISHING, 2022

pentru prezenta versiune în limba română

Mi-am făcut o casă de sticlă:
Mi-au trebuit ani până să fie clădită
Și eram mândru. Dar, vai, acum
Mă rog lui Dumnezeu ca cineva s-o facă năruită.

Arată magnific.
Niciun vecin n-aruncă cu piatra, desigur,
Din casa închiriată în care locuiește
Sau din palatul de sticlă, unde stă singur.

Edward Thomas

Cuprins

1. M&M

2. Damian

3. Doamna Jackson

4. Pot să te fac să explodezi de emoție

5. În timp

6. Multiculturalism

7. Desdemona

8. Crăciunul

9. Confesiunea

10. Uneori ninge în februarie

11. Inițierea

12. Undeva, pe lângă Torremolinos

13. Asta e

14. Cel mai rău lucru

15. Dincolo de râu

Mulțumiri

Music credits

Note

1
M&M

În cinstea victoriei lui Obama, frații Wiley au organizat o petrecere în casa lor din zona Crystal Palace [1]. Locuiau lângă parc, de unde turnul de transmisie se întrezărea la orizont ca un Turn Eiffel mai modest, sobru și metalic în timpul zilei, roșu și strălucitor în timpul nopții, dominând cartierele londoneze din jur și orășelele din depărtare și adăpostind în spațiul verde de la picioarele sale rămășițele fostului regat de sticlă – lacul, labirintul, statuile grecești sfărâmate, leii din piatră erodată și dinozaurii făcuți după cunoștințele din vechime.

Familia Wiley era originară de la nord de Tamisa și se mutase în sud pentru energia creativă și charisma sărăciei (erau conștienți de privilegiul lor și voiau ca lumea să creadă că îi supraviețuiseră spiritual). Bruce, fratele mai mare, era un fotograf cunoscut, iar studioul lui, un labirint de lumini și întuneric, era situat în fundul casei. Gabriele era economist. Erau diferiți în toate privințele – Bruce era solid, Gabriele era slab, Bruce bea, Gabriele, nu, Bruce n-avea niciun costum în garderobă, Gabriele era genul care purta doar costume –, dar au organizat o petrecere la comun și cu un scop unic. Mai întâi, s-au hotărât în privința listei de invitați, care cuprindea toți oamenii importanți, admirabili și de succes pe care îi cunoșteau, adică avocați, jurnaliști, actori și politicieni. Date fiind proporțiile evenimentului, invitații mai puțin remarcabili erau aleși pe o scară descrescătoare în funcție de rang, relații, înfățișare și personalitate, pe care frații au analizat-o în seră, acolo unde aveau loc cele mai multe discuții de seară. Cu această ocazie, au invitat mai mulți oameni decât de obicei, pentru că voiau să dea o petrecere fastuoasă. Când lista a fost gata, Gabriele le-a trimis tuturor o invitație.

Apoi s-au ocupat de cele trei ingrediente esențiale ale unei petreceri: mâncarea, băutura și muzica. Petrecerea era programată pentru sâmbăta de

după alegeri, așa că nu aveau prea mult timp la dispoziție. Au cumpărat sticle de șampanie, nuci macadamia, aripioare de pui și măsline umplute cu ardei roșii, trecând în revistă momentele importante ale nopții de marți, când nu închiseseră un ochi, urmărind cum statele albastre înghit statele roșii, cum Jesse Jackson lăcrimează în Grant Park, iar cei patru Obama urcă victorioși pe scena blindată. Apoi vremea de a doua zi, cu cerul atât de senin și de strălucitor - pentru o zi de noiembrie, iar oamenii, chiar și străinii, deschiși și zâmbitori, își spuneau „bună dimineața“ unul altuia și toate astea la Londra! Când au alcătuit lista de melodii pentru DJ, și-au imaginat unduiri ale vocilor lui Jill Scott, Al Green și Jay-Z auzindu-se prin ferestrele Casei Albe. Pentru izolare și protecție, au acoperit biblioteca metalică din sufragerie cu plăci de pal și au pus covoare scoase din uz pe parchetul din lemn de nuc. Au lăsat tabloul lui Chris Ofili [2] pe peretele din mijloc, iar sub el, o canapea și niște perne împrăștiate, însă au mutat restul mobilei. Gabriele a lipit un bilețel pe oglinda de la baie, cerându-le invitaților să ia în considerare faptul că sunt într-o casă locuită, nu într-un club de noapte.

Apoi, au început să vină oamenii. Veneau de peste tot, din orașele de peste râu și din blocurile de lângă A205, din suburbiile îndepărtate și de pe străzile din cartier. Erau îmbrăcați cu haine de blană artificială și blugi strâmți, sandale sclipitoare cumpărate din Oxford Circus și cămăși stridente. Și ei stătuseră treji marți noaptea ca să vadă cum albastrul înghite roșul, iar fiicele lui Obama urcă pe scenă în rochițele lor bine croite și cu pantofii de sărbătoare, ceea ce multora le amintea de cele patru fetițe aruncate în aer de Ku Klux Klan, cu 46 de ani în urmă, într-o biserică din Alabama. Poate că de aceea plânsese Jesse Jackson: pășeau prin flăcările de odinioară și nu puteai să vezi această nouă etapă a istoriei fără să o vezi pe cealaltă, cea oribilă, iar asta făcea ca sărbătoarea să fie în același timp o lamentație grandioasă. În noaptea aceea, au fost petreceri peste tot în oraș, în Dalson, Kilburn, Brixton și Bow. Mașinile treceau în viteză peste Tamisa, iar de sus, râul părea o fâșie de întuneric traversată de năvalnice valuri de lumină. Coafurile afro erau strălucitoare și bărbile erau aranjate. Nori de spray deodorant și de fixativ se ridicau spre tavan pe măsură ce oamenii soseau,

își parcau mașinile la umbra turnului, își treceau cardurile de acces prin barierele de la Crystal Palace și șerpuiau spre casă, aducând sticle de Malbec, Merlot, whisky și rom, pe care Gabriele le accepta cu mâinile lui subțiri, în bucătăria luminată de spoturi. Treaba lui Bruce era să primească invitații la intrare, ceea ce a și făcut până când s-a dedat plăcerii băuturii. Veneau încontinuu, bărbați binedispuși cu adidași impecabili, femei cu mai mult sau mai puțin păr fals, cu buclele, cozile împletite sau pletele lăsate pe spate, intrând în casă în ritm de dans, ca niște potențiale Beyoncé.

Printre ei se afla un cuplu, Melissa și Michael, care a venit cu o Toyota Sedan roșie. Erau niște cunoștințe ale celor doi frați, din rândul presei, Michael îl cunoscuse pe Bruce la SOAS [3]. El era înalt și lat în umeri, cu un maxilar îngust, acoperit de o barbă țepoasă, și ochi frumoși, iar părul îi era tuns atât de scurt, încât aproape că nu se mai vedea cât de des și de strălucitor era datorită unor vagi urme indiene în sângele lui. Purta niște blugi largi și o cămașă gri la modă, pantofi sport șic, ale căror tălpi albe apăreau și dispăreau în timp ce mergea cu pas ușor săltat, și o geacă de piele castanie. Melissa purta o rochie de mătase mov, cu un tiv strălucitor și boem, sandale cu barete de un verde-limetă, o haină de catifea neagră cu rever, iar părul îi era aranjat într-o succesiune de codițe diagonale în față, iar restul era lăsat liber, dar îmblânzit cu un pumn de gel pentru păr cârlionțat. Avea o expresie copilăroasă, o frunte înaltă și ochi de o vulnerabilitate tainică. Împreună, etalau o frumusețe simplă, trecătoare – erau o pereche după care să întorci capul, dar de aproape, fețele lor lăsau să se vadă umbre, dinți tociți și imperfecți, precum și primele riduri. Erau la capătul tinereții, într-un moment al vieții când începea să se vadă descinderea treptată spre maturitate, accelerarea timpului, acumularea anilor. Dar nu erau dispuși să renunțe la tinerețea lor. Țineau de ea cu dinții.

Au pășit în îmbulzeala de la frații Wiley, unde logodnica lui Gabriele, Helen, care era însărcinată, le-a luat hainele, iar cei doi nepoți adolescenți, îmbrăcați cu pantaloni cu pense, le-au dus în dormitorul de la etaj. Familia Obama readusese pe val *high five*-ul, așa că toată lumea a adoptat gestul. Asistai la saluturi cu umărul și sărutări pe obraji, la multiple repovestiri ale nopții de

marți și ale zilelor scurse de atunci, la constatări despre cât este de diferită lumea acum, dar în același timp neschimbată. Dinspre ringul de dans se auzeau bubuind „Love Like This“ a lui Faith Evans, „Breathe“ și „Stop“ ale lui Q-Tip. Succesul unei petreceri poate fi măsurat adesea în funcție de impactul piesei „Jump“, a lui Kris Kross, dacă lumea sare la refren și pentru cât timp. De data asta, oamenii au sărit până la final, DJ-ul i-a încurajat s-o facă atunci când melodia îndemna la asta sau să aprindă brichetele atunci când un alt cântec o sugera, strigând din când în când „Obama!“ în ritmul melodiei. Acest lucru s-a transformat într-un tipar de strigăt și răspuns, astfel încât, ori de câte ori se auzea numele, mulțimea îl repeta, iar dacă DJ-ul era luat de val, îl rostea din nou sau striga pur și simplu „Barack!“, provocând un alt răspuns colectiv de pe ringul de dans. Dincolo de toate astea, în atmosferă se simțea un aer vag de dezamăgire, un contrast între gloria momentului și problemele realității, căci pe stradă erau băieți care altundeva ar fi putut să fie Obama, dar aici se împușcau între ei, și fete care ar fi putut și ele să fie Michelle.

Cu cât înainta noaptea, cu atât era mai cald, trupurile răvășite de căldură se sprijineau unele de altele, iar înăuntru nu existau decât muzica și întunericul în mișcare. A început o melodie cu râsetul lui Mariah Carey, o discuție cu Jay-Z despre momentul de pornire, după care a urmat o conversație între Amy Winehouse și Mark Ronson, în care ea își cerea scuze pentru că întârziase. Apoi a urmat Michael Jackson, cu notele lui stridente din „Thriller“, cu tonalitățile dulcege din „Pretty Young Thing“, moment în care dansul s-a sincronizat într-o mișcare în doi pași care își schimba direcția de trei ori, înainte de a reveni la poziția inițială cu o ridicare a piciorului stâng. Acesta a fost punctul culminant al nopții, ulterior muzica avea să schimbe macazul, tempoul să încetinească, mulțimea să se rărească, făcându-se mai mult loc pentru dans, în acord cu ritmul interior. Acum nepoții urcau și coborau scările, ducând hainele în cealaltă direcție. Într-un lung exod nocturn, oamenii s-au întors în oraș, cu vocile răgușite de la țipat, cu pielea umedă de transpirație, cu urechile înfundate de la basi. Încet, casa se va goli, iar Bruce va continua să bea până când, la apropierea zorilor, va simți dintr-odată că trebuie să se întindă, așa că

va adormi pe podeaua din bucătărie sau pe canapeaua de sub tabloul lui Ofili, iar Gabriele, dacă va coborî dimineața devreme ca să-i aducă un pahar de apă lui Helen, îi va pune o pernă sub cap și o pătură peste el, și-l va lovi ușor cu piciorul, nerăbdător să discute despre principalele momente ale petrecerii și despre cine va rămâne cu siguranță pe lista de invitați la astfel de evenimente.

*

Ce este o petrecere bună dacă nu o ocazie de a face dragoste la primele ore ale dimineții? Dragoste care s-a lăsat așteptată. Săruturi, atingeri care au fost aproape abandonate pe fondul îndatoriri părintești, al frecventelor treziri ale bebelușului și al cererilor nerezonabile ale fetiței de a mânca cereale în zorii zilei. Atunci când casa e goală tot restul nopții, grație bunicilor binevoitori de dincolo de râu, ce obligație mai presantă există decât să te împerechezi feroce și frenetic, ca să vă aduceți aminte unul altuia că sunteți nu doar niște parteneri, în sensul plictisitor al cuvântului, ci iubiți, chiar îndrăgostiți, dacă e posibil? Presiunea acestei dorințe atârna greu în atmosfera Toyotei roșii care se îndepărta de turn, de triumful lui Obama, luând-o pe Westwood Hill spre Bell Green. Conducea Melissa. Michael era pe scaunul pasagerului, amețit, cu genunchii atingând partea de jos a bordului și cu mâna dreaptă plasată cu speranță pe coapsa Melissei. Ea îi permitea să o țină acolo, deși nu dansase cu ea la petrecere și, ca de obicei, nu strânsese vasele din uscător înainte să spele altele, ceea ce însemna că se udau din nou; o înnebunea chestia asta. Pe pereții interiori ai mașinii erau rămășițele grăitoare ale unei tapițerii oribile, de un verde tern cu frunze mov, compromisul pe care îl făcuseră la cumpărare pentru că fusese ieftină. Doar scaunele au putut fi salvate de la urâțenie, fiind îmbrăcate cu o tapițerie gri, acum decolorată și deșirată de presiunea constantă exercitată de spatele Melissei și al lui Michael.

În primăvara acelui an, cu dulcea ușurare a lunii aprilie revărsându-se prin trapa deschisă, traversaseră cu această mașină Tamisa de la nord la sud, trecând

pe podul Vauxhall, și îndreptându-se spre prima lor casă. Melissa era însărcinată în luna a șasea și tot ea conducea și atunci, căci adora să conducă, adora fiorul drumului deschis, viteza aerului. Oricum, nu aveau unde să pună crinul enorm, care crescuse cu frenezia unui vrej de fasole în sufrageria apartamentului în care locuiseră, decât în poala lui Michael, pentru că el măcar nu avea burta până la gură. Îl ținea fix ca să nu se răstoarne, cu frunzele mari și verzi și florile albe, ca niște lacrimi, atingând plafonul, ferestrele, fața lui. Ticsiseră mașina cu lucruri, cutii cu cărți, casete și discuri, haine, filtrul cubanez de cafea și marioneta cehă, un tablou indigo înfățișând niște dansatori la apus, un altul înfățișând păsări din Tanzania, măștile de abanos cumpărate din piața Lekki din Lagos, păpușile rusești, cratița de fontă, fotoliul papasan, fotografiile înrămate cu Cassandra Wilson, Erykah Badu, Fela Kuti și alți eroi, lampa de birou în zigzag, ustensilele de bucătărie, și fiica lor, Ria, care dormea în timp ce pe râu se vedeau scânteieri de diamant, nefiind conștientă de acest moment trecător și fluid al vieții lor. Au traversat în viteză râul, ascultând un cântec lung al lui Isaac Hayes. Sub aripile lor roșii și încărcate, apa se legăna și clipocea, se rostogolea și se trântea din cauza valurilor, se frământa și tremura printre arcele domoale ale podurilor.

Cu aproximativ 156 de ani în urmă, Crystal Palace, cu tot ce conținea el, fusese transportat și el peste râu, nu cu mașina, ci cu o mulțime de cai și căruțe, din Hyde Park către noua lui casă din sălbăticia stejarilor aflați în vârful Sydenham Hill. Marea Expoziție din 1851 se terminase. Nu mai era nevoie de un regat de sticlă ostentativ în inima principalului spațiu verde din centrul Londrei, așa că a fost transportat spre sud, ca să strălucească și să facă paradă la periferie, unde să vină oameni de la sute de kilometri și chiar de peste ocean să vadă lucruri precum colosul de la Abu Simbel și mormântul din Beni Hasan, acrobațiile Leonei Dare în timp ce atârna de balonul cu aer cald și mărfuri exotice din țări îndepărtate. Peste râu au fost aduse și mumii. S-au adus catifea, cânepă și dantelă belgiană. Paturi vieneze, majolică, teracotă și bucăți incredibile de aur galez. De asemenea, corăbii de război, puști militare, cătușe și lanțuri interesante, șampanie de rubarbă. Toate acestea au venit încet pe apă,

au fost purtate de cai, au trecut prin Lambeth și Lewisham, au urcat versanții sudici și s-au oprit pe acea întindere vastă de vegetație aspră care a ajuns să fie cunoscută drept Crystal Palace Park, ale cărui vârfuri îndepărtate se vedeau acum dispărând prin luneta Toyotei roșii.

Michael spera ca noaptea aceea să semene cu o noapte de acum treisprezece ani, din primele luni de relație cu Melissa, când s-au întors acasă de la o petrecere și, fără să le pese că începea o nouă zi sau că aveau nevoie de somn, au continuat muzica în tăcerea moale a cearșafurilor, în timp ce ceața se retrăgea, lumina se ridica și păsările începeau să cânte. Au intrat în casa goală. Și-au scos hainele și pantofii și poate au vorbit puțin, apoi au urcat ținându-se de mână la etaj, în dormitor, și acolo au reluat activitatea, mai întâi precauți, curioși, apoi prinzând viteză. Pietrele prețioase și diamantele nu-și pierd strălucirea. E ca și cum ai desface o bijuterie prăfuită și neglijată și ai descoperi că încă scânteiază. Își ținea mâna pe coapsa Melissei ca să se agațe în continuare de această scânteiere, deși aceasta era atenuată de faptul că păreau să nu găsească niciun subiect de discuție („Te-ai simțit bine?“, „Da, tu te-ai distrat?“ „Da, a fost mișto. Ești obosită?“ „Da, tu?“ „Nu.“) Melissa își ținea coapsa nemișcată, nici încurajându-l, nici respingându-l. A condus pe Westwood Hill spre sensul giratoriu de la Cobb's Corner, din capătul zonei comerciale, unde exact în fața lor se afla un magazin nupțial, pândindu-i din întuneric cu manechinele sale mlădioase și îmbrăcate în haine demodate, constituind o presiune în plus către mult așteptata uniune. În primele lor luni, în urmă cu treisprezece ani, Michael o ceruse în căsătorie pe Melissa într-o izbucnire euforică, iar ea zisese da, dar nu avusese loc nicio nuntă. Probabil că se pierduse pe undeva, mai întâi în apatia punerii în aplicare, apoi în domolirea extazului care are loc în general după trei ani, conform studiilor, și apoi în balastul vieții casnice care se adună la ușa pasiunii atunci când apare un copil și viața de adult se dezvăluie în toată splendoarea ei, îmbrăcată într-o cămașă de noapte mototolită și cenușie. Melissa își imagina câteodată că poate va exista totuși o nuntă, iar dacă se va întâmpla, va avea loc într-o sală cu boltă din vechile clădiri coloniale ale Universității Greenwich, ea va fi îmbrăcată într-o rochie fără bretele, de un

albastru electrizant, cu trenă, el într-un costum alb, după care se vor duce la râu ca soț și soție și vor sta pe parapet, privind dansul apei cu soarele. Dar în acel moment, scenariul nu părea plauzibil.

În acea primăvară, au luat-o spre sud cu toate lucrurile lor, cu bebelușul dând din picioare în burtă și cu o frunză din crinul păcii intrându-i în nas lui Michael. Au depășit magazinul cu articole de nunți, sensul giratoriu, Station Approach, o mulțime de alte magazine, unde erau obligați să oprească din cauza traficului. Pe strada principală erau șase saloane de coafură, cinci rotiserii, patru magazine „totul la o liră", cinci magazine caritabile, trei restaurante indiene, două case de amanet, un salon de tatuaje, un centru de printat nigerian și câteva cafenele proletare ponosite. Starbucks și Café Nero încă nu ajunseseră în zonă și probabil că nici nu o vor face vreodată, deși aspirațiile se simțeau în aer. Unul dintre restaurantele indiene, de exemplu, avea imprimat pe copertina de pânză decolorată:

TAJ
NEW YORK LONDRA DELHI

cu intenția ca existența acestor filiale îndepărtate, aflate în alte orașe ale luminilor, să atragă oamenii la *tikka*[4] lor sângerie și la *korma*[5] reîncălzită. La capătul zonei comerciale era o bibliotecă în care încă era respectată regula miercurii libere, refuzând să accepte că textele renunțaseră la siesta din mijlocul săptămânii. Alături era un loc de joacă abuzat de zgomotul sirenelor, situat într-un parc înconjurat de blocuri-turn. În sfârșit, lângă un sens giratoriu cu cinci benzi, asortat cu cel mai rău trafic, era un supermarket puțin mai mic decât Japonia. Indiferent unde te aflai, în parcarea magazinului sau stând lângă un mesteacăn argintiu pe una dintre străzile lăturalnice, sau chiar în zona Beckenham, Catford sau Penge, puteai să vezi turnul Crystal Palace dominând peisajul, apărând și dispărând în spațiile dintre clădiri. De fapt, erau două turnuri – un altul, mai mic decât replica modestă a turnului Eiffel, se afla și mai departe, pe Beulah Hill, imitându-l pe primul. Împreună, erau niște

vestigii înalte și vagi ale regatului de sticlă de odinioară, reconstruit pe malul sudic al Tamisei, după anevoioasa călătorie cu căruțele trase de cai.

Sticla fusese înlocuită. Venise pe șantier în cutii de lemn, căptușite cu paie. Trei sute de mii de geamuri. Optzeci de hectare de pământ. Palatul urma să fie de trei ori mai mare decât versiunea sa inițială. Pământul era înclinat spre est, așa că a fost adăugat un etaj la subsol. Transeptul central a fost extins și i s-au adăugat două noi aripi pentru echilibru. Au apărut mai multe curți – bizantină, egipteană, maură și renascentistă. Mormântul din Beni Hasan a fost plasat în curtea egipteană. Statuile cu lei au fost rânduite în curtea maură. După nouăzeci de zile pe mare, catifeaua, aurul galez, lanțurile și șampania de rubarbă și-au găsit toate locul potrivit. Păsările erau în voliere, crinii în templele de flori. În grădini, printre tufișurile îndreptate spre lac, erau reprezentări ale dinozaurilor. Când s-a terminat toată treaba, a fost măturată scara largă de la intrare, s-a dat drumul la fântâni și la turnurile de apă, iar regatul s-a înălțat din nou – un palat pe deal, o casă de sticlă întinsă, cu un acoperiș strălucitor, transparent, din fier și suprafață vitrată.

La capătul zonei comerciale, la câteva străzi după bibliotecă, Melissa a făcut stânga și a parcat la mijlocul Paradise Row, pe partea dreaptă.
Casa era a treisprezecea dintr-un șir de case asemănătoare; erau numerotate consecutiv, cu numerele pare și impare laolaltă. Era o casă victoriană subțire, albă, cu o intrare îngustă și două ferestre gemene. Înăuntru, la capătul scărilor strâmte, exista o lucarnă, prin care în nopțile senine se vedeau stelele îndepărtate. Deși mici și oarecum strâmbe, camerele erau luminoase. Până la ușa din față făceai doar câțiva pași. Holul nu era îndeajuns de larg astfel încât două persoane să poată merge una lângă alta.

Îi aparținuse unui cuplu acum divorțat, care avea o fată, iar de-a lungul anilor trecuse prin mai multe modificări, ceea ce făcuse ca structura casei să fie ciudată, în special a ușilor. Cineva a vrut să mute baia la parter, așa că lângă bucătărie a fost adăugată o anexă cu acoperiș plat, ceea ce a permis construirea unui al treilea dormitor la etaj. Altcineva a considerat că încăperea de la intrare e mică și izolată, fiind separată de sufragerie, așa că a dărâmat peretele de

legătură, ca să obțină un spațiu de locuit deschis, și a lăsat o ditamai bolta sub tavan, ca de biserică. Iar Alan, fostul soț al fostei proprietare, Brigitte, înainte să devină fostul ei soț, simțise că niște uși duble care să separe bucătăria de baie ar fi mai potrivite decât chestia aia pliantă și stricată pe care Brigitte îi ceruse s-o înlocuiască. Își dorise ca, într-o dimineață magnifică cu soare, să zicem, să coboare în halatul lui de mătase și să treacă prin bucătărie în drum spre baie, și în loc să tragă de o chestie prozaică din plastic pliant, să deschidă o pereche de uși duble, elegante, albe, din lemn de esență tare, gata să înfrunte o nouă zi de căsnicie cu pieptul înainte, cu capul sus și cu inima deschisă. Așa că se dusese la Homebase, situat nu foarte departe, într-o clădire de fier și sticlă. Deși ura locul acela, se plimbase cu hotărâre prin raioane în căutarea materialelor, apoi își petrecuse următoarele patru weekenduri instalând ușile. Tăiase cu fierăstrăul și șlefuise. Stătuse pe vine perioade îndelungate, până începuseră să-l doară mușchii coapselor. A ratat o întâlnire cu amanta. S-a rănit la încheietură. Iar în a patra sâmbătă, în timp ce se lăsa seara, un frumos amurg roz, a terminat. Uși duble. Niște uși duble maiestuoase, grandioase, care demarcau cu gust consumul și digestia. Brigitte va fi mulțumită. Iubirea lor va fi reanimată. Nu va mai fi niciodată nevoit să doarmă în mașină. Însă atunci când a pus în aplicare această fantezie, Alan nu a luat în considerare faptul că nu este destul spațiu. În acel mic pasaj, erau deja prea multe cadre de ușă. Așa că deschiderea ușilor duble nu era magnifică și înălțătoare precum își imaginase, trecerea prin ele era dezamăgitoare. Nu făcuse altceva decât să creeze un talmeș-balmeș de uși, dintre care ale lui erau cele mai strâmbe, provocând înghesuială dimineața și agățarea enervantă a cordoanelor de la halate în mânerele de alamă. Brigitte nu a fost impresionată. La puțin timp după aceea, Alan s-a mutat din casă.

Melissa le întâlnise pe Brigitte și pe fiica ei când vizitase singură casa a doua oară (nu era chiar sigură, avea un sentiment care o neliniștea, după cum îi spusese lui Michael, și nu era vorba doar despre numărul 13). Brigitte era o brunetă mohorâtă, îmbrăcată în haine de birou, care stătea țeapănă lângă masa de la capătul scărilor, în timp ce Melissa întreba despre șoareci, vecini și spargeri. Brigitte s-a mișcat de lângă masă doar în momentul în care Melissa se

pregătea să plece, după ce i s-a spus să nu intre în cel de-al doilea dormitor de la etaj, căci acolo dormea fiica ei. Se auzea că la etaj se mișcă cineva. Melissa s-a uitat în sus și chiar în capul scărilor, sub lucarnă, se afla o fetiță. Avea șapte sau opt ani, purta o pijama albastru-deschis și un halat galben. Era nefiresc de palidă, mai ales pe mâini. Un fascicul de lumină rece de iarnă, care pătrunsese pe geamul de sus, se balansa pe părul ei blond deschis.

– Lily, spuse Brigitte cu glas furios, n-ai voie să te dai jos din pat.

– Nu sunt obosită, răspunse fata.

– Hai, du-te înapoi! Vin și eu imediat.

Dar Lily nu s-a mișcat. Brigitte s-a întors, amintindu-și prezența Melissei.

– Scuze… fiica mea nu se simte prea bine.

– Nu prea bine, spuse Lily, cu exact aceeași tonalitate. Apoi a început să coboare scările. Șchiopăta, iar pe față avea un mic zâmbet poznaș, o urmă de răutate. Brigitte s-a dat la o parte din calea ei. Când Lilly a ajuns pe cea de-a cincea treaptă, s-a așezat și a întrebat-o pe Melissa:

– Sunteți doamna care o să cumpere în sfârșit casa?

Și, în ciuda tuturor acestor lucruri, a senzației stranii, a numărului, tot au cumpărat casa. Tavanele erau înalte. Lumina era bună. Fermecătoarea chiuvetă ceramică din bucătărie, convingătoarea încălzire prin podea. Poate că grădina nu era decât o curte cubică pavată, puțin mai mare decât un timbru, dar aveau nevoie de o casă, aveau nevoie de o locuință cu etaj, astfel încât visatul să aibă etajul lui, de unde să coboare la micul dejun și să-și înceapă ziua. Până în acel moment, căutaseră deja de mai bine de un an. Căutaseră în nord – prea scump. Căutaseră în est (întunecimea din Walthamstow, pajiștile sterpe din Chingford) și doar aici, pe această stradă în pantă din Bell Green, aflată în sudul profund, își puteau imagina și permite visatul la etaj și micul dejun la parter, și-o puteau imagina pe Ria dormind în propria cameră, cu rafturi de cărți în nișe, păsări și dansatori pe pereți, fotografii cu celebrități atârnate pe pereții dintre nenumăratele uși, crinul păcii în lumina uneia dintre ferestrele gemene.

Așa că patru luni mai târziu, au golit mașina, iar pe podeaua vestibulului s-a format un munte uimitor de lucruri. Vechiul parchet laminat fusese înlocuit cu

unul din stejar lăcuit, cu pete de culoare închisă de la nodurile copacilor. Pereții fuseră spălați excesiv cu bicarbonat de sodiu, pentru a elimina urmele pisicii lui Brigitte. Celelalte toxine feline au fost eliminate aruncând mocheta albastră de pe scări și de pe palier, iar în locul ei a fost pusă una de culoarea ardeiului iute, asemănătoare cu gresia din bucătărie și din baie. Camera Riei, spațiul ei de joacă, unde dormise Lily, a fost vopsită în galben. Camera urma să fie împărțită cu bebelușul care tot dădea din picioare și ale cărui tălpi puteau fi văzute pe pielea de pe burta Melissei. Dormitorul principal, dispus frontal și având vedere spre stradă, a căpătat o nuanță de roșu intens, întunecat, culoarea iubirii trainice, culoarea pasiunii. Cele trei ferestre au fost acoperite cu jaluzele de rafie. Pe peretele opus erau atârnați dansatorii la amurg, iar păsările din Tanzania, pe cel de pe palier. Dintr-un butic din Camden au cumpărat un pat dublu și l-au așezat în centrul camerei, ca o corabie mătăhăloasă. Într-o noapte, când terminaseră de făcut toate treburile și muntele de lucruri din hol dispăruse, când tot ce mai rămăsese de făcut era aranjarea lucrurilor mărunte care transformă o casă în acasă, poziționarea ornamentelor, punerea cârligelor de prosoape la bucătărie, Melissa stătea întinsă ca o creatură eșuată la mal, îmbrăcată într-un combinezon negru de bumbac. În toropeala lunii iulie, neputând să doarmă, a simțit un val mare și acaparator care îi străbătea corpul de sus în jos, mai poruncitor și mai impunător decât altele de până atunci, o pereche de mâini mari și fantomatice strângându-i burta ca și cum erau pe punctul de a o azvârli, iar ea a deschis brusc ochii, holbându-se în întunericul și liniștea nopții. Ajunsese la marginea prăpastiei. Era complet singură. Momentul nașterii era aproape.

Melissa provenea dintr-o familie de femei care se raportaseră la nașterea copiilor cu un stoicism călduros și binevoitor, și cu tăria dată de natură. Mama ei adusese pe lume trei fete și un băiat născut mort, într-o vreme în care mai degrabă se urla decât să se apeleze la anestezia epidurală. Surorile ei, Carol și Adel, supraviețuiseră doar cu analgezice simple, refuzând să polueze canalul de naștere al bebelușilor cu medicamente inutile. Erau mame legate de mama-pământ. Copilul era comandantul, corpul era corabia, durerea era marea, o

frumusețe, o dăruire, o îmbrățișare din partea universului, care trebuia, la rândul său, îmbrățișat. Melissa nu era legată de mama-pământ. Acest lucru a fost confirmat la venirea Riei, care după trei zile de încleștări dureroase, i-a fost smulsă din pântece ca Macduff[6]. Se hotărâse să nu mai aibă nicio legătură cu acea casă a ororilor, cu marea cea crudă, și să se îndrepte direct spre locul de tăiere, asta până prin a cincea lună, când, în timp ce practica yoga pentru gravide, i-a trecut prin minte: cum ar fi să resimtă mișcările puternice ale canalului de naștere, golirea uterului umflat și ivirea capului? A devenit din ce în ce mai curioasă, până când a anunțat-o pe moașă că vrea o naștere NVDC[7], adică alegerea femeilor suficient de proaste încât să încerce încă o dată pe cale naturală, să se întoarcă la vagin, cu riscul de a li se rupe cicatricile de la cezariană, doar pentru a afla cum e să trăiești apogeul feminității.

Așa că, a doua zi dimineața, după un alt val fantomatic și acaparator de durere, care a găsit-o stând în picioare în curtea pătrată, și-a recapitulat în minte toate cele spuse de mamele legate de mama-pământ, CD-ul cu hipnoza - pentru NVDC, cursurile prenatale, cartea de yoga pentru sarcină pe care i-o dăduse Carol, și a lăsat *senzațiile* – nu durerea, ci *senzațiile* – să o conducă cu blândețe spre casa ororilor, în legătură cu care CD-ul cu hipnoza nu reușise să o convingă că este, de fapt, *un țărm benign și relaxant, o plimbare plăcută… și domoală… pe malul calm… al apei*. Se bălăngănea, murmura și inspira adânc amploarea a ceea ce urma să i se întâmple, fiecare fantasmă agățându-se de o sonoritate joasă, fiecare ridicare și coborâre fiind o mișcare nebuloasă odată cu respirația, imaginându-și puiul neajutorat și nevinovat, care era și el la fel de speriat. Imaginează-ți, a scris una dintre mamele legate de mama-pământ pe coperta CD-ului, că ești o creatură micuță care plutește într-un întuneric cald și ocrotitor și, dintr-odată, apele încep să se cutremure și să trepideze, și ai parte de această colosală și dificilă aruncare în lume, într-o *lume* zgomotoasă, tumultoasă și contondentă. N-ai fi și tu înspăimântată? N-ai vrea și tu să rămâi pe loc, nu te-ai împotrivi și tu din toate puterile? Dacă mama și copilul fac schimb de gânduri, dacă există o legătură emoțională și o afinitate între ei, trecerea va fi mai ușoară, spusese ea. Așa că Melissa n-a uitat nici cu mintea,

nici cu inima, că puiul ei neajutorat e înfricoșat și confuz, în timp ce senzațiile se propagau din centru în toate direcțiile, de-a lungul picioarelor și în jurul șoldurilor, cel mai puternic în spate, unde se forma o placă metalică. Murmura și răsufla. Se mișca în sus și în jos ca un elefant, ascultând Jeb Loy Nichols, gândindu-se la lucrurile bune care o așteptau, cum ar fi faptul că se va putea întoarce la zumba și că va reveni la mărimea M. Planul era să se obișnuiască singură cu aceste senzații, în confortul propriei case, dar ele au devenit mult prea solicitante și a cerut să fie dusă la spital. După părerea mamelor legate de mama-pământ, bebelușilor nu le plac spitalele. Acestea sunt pline de forcepsuri, de stres inutil și de intervenții premature, și ar trebui evitate pe cât posibil.

Dar pe la prânz, Melissa s-a gândit că, până la urmă, spitalele nu sunt chiar atât de rele. Cu siguranță că nu mai avea mult, cu siguranță că se dilatase deja câțiva centimetri, ce senzații! Michael venise de la muncă și o privea umil și iubitor în timp ce făcea bagajele. Era de cealaltă parte a canionului, un prieten îndepărtat, necesar, dar inutil. De acolo de unde era el, îi vedea măreția și strălucirea. Ea era căminul care le adăpostea viitorul, ea era dătătoarea de viață, forța avalanșei. Îi era frică de ea și, în același timp, o compătimea.

– Data viitoare când o să mai am contracții, nu mă mai urc cu tine în mașină, spuse ea.

Trecea peste limitatoarele de viteză de parcă era beat. Era tulburat ca naiba și oricum nu-i plăcea să conducă nici în condiții normale. Melissa stătea pe scaunul pasagerului, cu spătarul lăsat mult în spate, când a fost cuprinsă de un nou val. Se ținea de cadrul geamului, aerul răcoros de vară trecea pe lângă ea, se auzeau sirenele sudice ale amiezii, turnurile rămâneau în spate, în depărtare. Au parcat pe o stradă lăturalnică din Camberwell, pentru că parcarea spitalului era plină, iar ea a înaintat cu greu, clătinându-se, ținându-se de brațul lui, prin clădirea prevestitoare de rău, cu ferestrele ei reflectorizante și cu ușile glisante, unde o doctoriță indiancă cu ochii triști i-a spus că e momentul să se ducă în salonul rezervat travaliului. I-a trimis cu liftul până la etajul trei, unde au stat în sala de așteptare, alături de două femei cărora li se rupsese apa. E ciudat că

sălile de așteptare fix asta sunt, niște săli cu automate și reviste, cu postere despre violența domestică și despre alăptare, e ciudat că femeile așteaptă așa, împreună, în asemenea circumstanțe extreme, într-o sală normală, nu în formă de uter, stând pe scaune incomode, cu colțuri ascuțite.

– Vreau să mă întorc acasă, i-a spus Melissa lui Michael.

– Melissa Pitt? a strigat o voce.

O femeie cu bonetă de pânză albastră și cu salopetă albă a ieșit de pe coridorul care ducea înăuntru. Apăruse ca un element de coșmar, cu fire de păr alb ieșindu-i de sub bonetă, cu fața rozalie și obosită, cu un ochi mai sus și unul mai jos, cu un mers brutal, nepăsător, ca și cum în nenumăratii ani de moșit își consumase toată compasiunea și acum totul era doar o muncă obișnuită.

– Hai înăuntru! a zis ea.

Lui Michael i s-a spus să stea în sala de așteptare ca și cum n-ar fi avut nicio legătură cu ce se întâmpla, pe când Melissa a mers cu reticență după vrăjitoarea cu păr alb, care tropăia alături de ea de-a lungul holului și care a dus-o în spatele unei draperii de un albastru pal, lângă o targă, o chiuvetă de aluminiu și un aparat plin de fire.

– O să vină cineva la tine în curând.

În curând s-a transformat în cinci, apoi zece minute. Senzațiile au devenit din ce în ce mai intense. Pe coridor, două femei exagerat de relaxate vorbeau între ele.

– Vine cineva și la mine? Mi s-a spus că o să vină cineva în curând, n-a venit nimeni și eu tot aștept. Am contracții, zise Melissa.

Cele două administratoare ale salonului de travaliu din sistemul medical public erau obișnuite cu incoerența și cu irascibilitatea. Au încercat să-și dea singure seama cine ar fi trebuit să vină s-o consulte pe Melissa. Erau niște femei plictisite și prost plătite. Continuau indignate durabila legătură dintre imigranții din Indiile de Vest și Serviciul Național de Sănătate.

–E foarte aglomerat azi, spuse una dintre ele. Dar vine cineva, nu vă faceți griji.

Așa că Melissa s-a dus înapoi în colțul ei și a descoperit că avea mai puține senzații dacă se apleca peste targă în timpul valurilor, sprijinindu-și capul în mâini. Acestea deveneau din ce în ce mai violente și era tot mai greu să se lase purtată de ele. După alte zece minute, o mână a tras în sfârșit ușor draperia și a apărut o femeie drăguță, cu înfățișare blândă, îmbrăcată într-o salopetă albastră.

– Bună ziua, spuse ea încet. Eu sunt Pamela. Cum te simți?

Era o întrebare absurdă. Melissa i-a spus că vrea să se ducă acasă. Pamela a zâmbit, a scos aparatul plin de fire de lângă targă și a început să le descâlcească.

– Păi, mai întâi să verificăm dacă nu cumva e periculos să pleci acasă.

Se uită în dosar.

– A, ești NVDC. Nu cred că poți să pleci acasă dacă ești NVDC. E periculos.

A măsurat dilatația, care n-avea mai mult de un centimetru și jumătate.

Deci așa. Din nou, Macduff. Îi venea să plângă.

– Deocamdată, așază-te pe spate, spuse Pamela, ridicând capetele firelor și apucând micile discuri de cauciuc folosite pentru monitorizarea valurilor.

Dar era groaznic să se așeze pe spate. Să stea întinsă pe spate în timp ce valurile se dezlănțuiau în sus și-n jos era cel mai rău lucru, dar Pamela a insistat, iar Melissa a lăsat-o să-i pună bucățelele de cauciuc pe stomac chiar în momentul în care a început o nouă rafală. Erau din ce în ce mai apropiate. S-a concentrat, încercând să fie o mamă în legătură cu pământul, dar era din ce în ce mai puțin fezabil, mai ales în acea poziție. Pamela a spus că va reveni în curând, astfel că Melissa a stat o vreme întinsă acolo, în timp ce valurile veneau și plecau dându-se în spectacol, bucuroase să scalde corpul întins pe spate, cântând glorios, formând vârtejuri din ce în ce mai adânci. În acest timp, a uitat cu totul de sentimentele puiului. Mamele legate de pământ s-au dus pe apa sâmbetei. A dat peste ea un val uriaș și n-a fost în stare să-l primească, așa că s-a ridicat de pe targă și a început să smulgă firele. Pamela a reapărut.

– Ce faci? întrebă ea.

– Mă duc acasă. Gata. Până aici. E insuportabil.

– Ascultă, de ce vrei atât de mult să te duci acasă? Majoritatea femeilor refuză să se ducă acasă, vor să stea în spital, unde sunt în siguranță, iar tu vrei să te duci acasă. De ce?

– Pentru că acolo mă simt *mai bine*. Of, vă rog, scoateți astea de pe mine!

Melissa trase de fire, aproape că răsturnă aparatul. Un nou val veni peste ea, așa că se aplecă gemând. Pamela deveni atunci dură cu ea. Nu mai era drăguță. O certă cu autoritatea unei matroane încruntate.

– Lasă-mă să-ți explic ceva, da? Motivul pentru care este periculos să pleci acasă este că ai putea să ai rupturi și să sângerezi până la moarte. Înțelegi ce spun? Dacă apare o situație de urgență, nu te vom putea salva. Săptămâna trecută am avut o femeie care a avut o astfel de ruptură în sala de așteptare. Dacă ar fi fost acasă, ar fi murit. O altă femeie a pățit asta acasă, iar bebelușul a murit. Da, a murit. Dacă vrei să mergi acasă cu orice preț, semnez acum și te externez, dacă asta îți dorești cu adevărat. Te sfătuiesc cu tărie să rămâi aici, dar e alegerea ta.

În lumina acestui nou argument, Melissa a consimțit. A renunțat la visul ei de dilatare lentă în căsuța lor strâmbă. Și-a petrecut noaptea în spațiul slab luminat al unui pat prenatal separat cu draperii, inhalând îndelung dintr-un tub cu gaz și aer, ținându-se chinuitor de gâtul lui Michael. Cât de multă nevoie avea de el în acel moment! Ce mult îl iubea! Cu pieptul lui cald, cu statura lui înaltă și solidă, era toată puterea și salvarea ei. Cât a inhalat vaporii analgezici, i-a spus de nenumărate ori că îl iubește, insistând amețită asupra celui mai clar sentiment avut vreodată. La ora patru noaptea, deja își luase adio de la NVDC. Voia să fie tăiată. N-o mai interesa niciun apogeu al feminității, iar mai spre dimineață, a fost dusă pe targă în sala de operații.

Michael era alături de ea, în combinezon albastru de spital, cu o mulțime de cadre medicale în jur. Purtau cu toții bonete verzi.

În sala de operații, au improvizat un cort între mama în devenire și abdomenul ei, ca să nu poată vedea. Vedea doar vârfurile instrumentelor medicale.

Auzea sunetul cuțitelor, al foarfecilor. Lamele argintii scânteiau în lumină și tăiau încolo și încoace.

Apoi s-a ivit copilul, ca o pungă udă ridicată brusc în aer de o mână.

– E ditamai băiatul, a spus cineva.

Michael i l-a adus Melissei să-l vadă. Un chip micuț împachetat în alb, umed și cafeniu. Pe sub păturică se vedea că e roz-aprins și galben, cel mai roz în zona omoplaților, galben pe tălpi, care erau lungi, cu degețele destul de lungi, una dintre tălpi fiind întoarsă spre interior din cauza compresiei din ultimele luni. Un picior mai curbat. Talpa strâmbă. Brațe lungi, șerpuitoare, ca de dansator, de parcă ar fi fost menite să fie aripi. Avea un păr lucios și negru, cu o pată aurie la ceafă. Ochii alunecoși de un albastru-închis se plimbau dintr-o parte în alta ca apa adunată în bilele de sticlă. O privire îngrijorată. O gură care devenea hexagonală când plângea. Era mlădița ei, prelungirea ei. S-a uitat la el și totul a dispărut, mai puțin iubirea.

L-au luat acasă într-o duminică dimineața, când cartierul Camberwell era învăluit în cenușiul apăsător și mut al zilei. Petice de nori se îndreptau spre vest. Aerul se simțea mătăsos pe obraji, iar Melissa a început să plângă acolo, pe treptele spitalului, pentru că a înțeles că așa va arăta viața ei de acum înainte, acest bărbat, acest băiețel, această fetiță, viața ei nu va mai cunoaște schimbări fundamentale, dar a plâns și pentru că aducea această suflare nouă, această mică inimă în toată marea de nesiguranță. L-au dus în casa îngustă de pe Paradise Row. În dormitor, a pus o mică inimă roșie de lemn pe perete, deasupra pătuțului bebelușului, și acolo a rămas. Au urmat două săptămâni dominate de magia care înconjoară nou-născutul. Două săptămâni nepământene, în care aerul cântă cântece de leagăn, iar tu te holbezi iar și iar la scobiturile și la mișcările fețeișoarei lui, adormi în jurul puiului adormit, ca un vrej încolăcit, ca o cheie muzicală.

– Simt că am intrat într-o nouă etapă a vieții, i-a spus Melissa lui Michael, stând lângă fereastră.

– Da, știu, a răspuns el.

Săptămâna următoare, ca un protagonist scos din joc, el s-a întors la serviciu.

*

Acum mai erau câteva ore până în zorii zilei. Au coborât din mașină și au intrat în casă. După opulența petrecerii, casa părea chiar mai mică și mai îngustă decât de obicei. Melissa a intrat prima, a trecut prin holul care nu era îndeajuns de larg încât să încapă doi oameni unul lângă altul și și-a scos sandalele de culoarea limetei. Voia să doarmă. Nu voia să continue muzica în liniștea moale a așternuturilor, cu lumina în creștere și cu păsările cântând. Dar simțea dorința lui Michael, seriozitatea lui. El a venit după ea la bucătărie când s-a dus să facă niște ceai. De mușețel, bun pentru somn.

– Vrei și tu?

– Nu, mulțumesc.

Ar fi preferat să bea un coniac, o sărbătorire târzie și dulce – casa goală, niciun zgomot de picioruțe, nicio cerere matinală de cereale. Și-a turnat un pahar din raftul cu băuturi, pe care îl folosea doar el, și i-a oferit și ei unul. Ea a refuzat din cap, căscând, iar el s-a rezemat de chiuvetă, antipatizând-o pentru asta. Podeaua de culoarea ardeiului iute era caldă sub picioarele lor. Pe frigider era un magnet cu familia Obama, care le dădea peste nas cu perfecțiunea și succesul lor insuportabile, Michele cuprinzându-le pe fete cu brațele ei lungi, Barack zâmbind victorios. Mai erau și alți magneți în jur, mai modești, cum ar fi steluța primită la prânz de Ria, un Moș Crăciun argintiu făcut de mână și o plângere veselă, scrisă cu litere mari, IERI A FOST DE COȘMAR ȘI E DEJA AZI!, chestie cu care Michael era de acord în fiecare dimineață, înainte de a pleca la serviciu. Avea o slujbă stabilă, neafectată de criza economică, era coordonator al departamentului de responsabilitate socială al unei companii de management, deși la un moment dat își dorise să fie prezentator la radio. Fusese talentat, menit pentru așa ceva, cu suficient umor și cu o tonalitate

calmă a vocii. Ajunsese la stațiile de radio pirat, dar apoi a intervenit nevoia de bani. Uneori o invidia pe Melissa pentru că putea să lucreze pe cont propriu, făcând ceva creativ (scria pentru o revistă de modă). A luat o înghițitură din coniacul excelent și cald, propunându-i un masaj în loc de băutură.

– Ăăă, poate, spuse ea.

Dar Melissa nu era genul de om căruia să-i placă masajele, iar el știa asta. Masajele, reflexologia și baia în jacuzzi nu erau pe gustul ei. Ea era o fire activă, alerga, înota, făcea yoga. Forța ei fizică se ascundea dincolo de umerii înguști și de gâtul subțire. Dedesubt era puterea pură a mușchilor și a spiritului, pe când Michael era în mod fundamental relaxat. Era genul de om căruia îi place să fie spectator, să primească. Îi plăcea să facă baie în jacuzzi. Asta era una dintre diferențele esențiale dintre ei.

Când a terminat de făcut ceaiul, Melissa a deschis ușile duble defecte și s-a dus la baie. Chiar și cu încălzirea din pardoseală, era foarte frig în baie, și aveau acolo un ventilator atât de zgomotos, încât aveai impresia că ești în interiorul unui generator. Panoul care acoperea cada era desprins și începuse să se îndoaie. În timp ce se ștergea pe față, chiar în momentul în care a deschis ochii și a luat prosopul, a văzut ceva târându-se de-a lungul panoului, pe marginea verticală de lângă perete. O zvâcnire, o luminiță ciudată și maronie, care aleargă și apoi dispare într-o crăpătură, deasupra panoului. Era un șoarece, și încă unul mare.

– Rahat!

– Ce-i?

– E un șoarece sub cadă.

– Ce?

– Vorbesc serios, l-am văzut. S-a băgat acolo.

A arătat cu degetul.

– Ești sigură? întrebă Michael.

S-a dus lângă masă, unde a început să se fâțâie de pe un picior pe altul.

– Femeia aia mi-a spus că nu sunt șoareci.

Se referea la Brigitte.

– Am întrebat-o. Și mi-a spus că nu sunt șoareci.

– Va trebui să chemăm pe cineva.

Michael era iritat din cauza momentului în care se ivise întreruperea, dar era și profund tulburat, fiind totuși hotărât să nu lase să se vadă acest lucru. Ura animalele dăunătoare de orice fel. Erau murdare.

– Oricum, credeam că femeile nu mai sunt speriate de șoareci, glumi el, în timp ce ea o zbughi pe scări în sus. Și mai zici că ești feministă!

– Nu sunt feministă. Sunt femeie.

– Știu că ești femeie, spuse el și o privi cu timiditate, întrebător și intim, oropsit și în același timp hotărât. Nu pleca! Așteaptă-mă!

Însă ea a plecat, cu ceaiul în mână, furioasă, dar și înfricoșată, iar odată ajunsă la etaj, a început să se schimbe în cămașa de noapte de bumbac alb, cu mâneci lungi, pe care i-o dăruise mama ei, Alice, când împlinise 38 de ani. Era comodă. Îi plăcea cum se simte bumbacul pe piele. În tot acest timp, Michael a rămas la parter cât mai puțin, cât să facă verificările de noapte. Adică s-a uitat la cuptor timp de zece secunde ca să se asigure că e oprit, a strâns bine robinetele de la baie astfel încât să elimine orice șansă de inundație, a tras de mânerele de la fereastră ca să se asigure că erau închise și, la final, a pus lanțul la ușa de la intrare. Doar așa putea să urce în dormitor, de obicei cu un pas greoi, sătul de atâta abstinență, dar nu și în seara aceea, când avea un pas vioi, în care spera ca ea să-i citească virilitatea și, așteptându-l în furoul cafeniu pe care el i-l dăruise la un moment dat, să fie excitată de el. Când a trecut pe sub lucarnă și a dat colțul spre dormitor, a fost profund dezamăgit să vadă cum goliciunea ei, un instantaneu înfățișând o coapsă apetisantă și maronie, dispare într-o cămașă de noapte lungă și groasă.

– Te rog, nu purta chestia aia! spuse el.

– De ce nu?

Nu știi de ce? îi veni să urle. Nu înțelegi că avem ceva important și urgent de făcut? Nu ești în același film cu mine?

– Pentru că îți ascunde frumusețea.

– Nu e adevărat.

Și-a pus o bandană pe cap și i-a legat capetele. N-avea nicio îndoială că tot ea va trebui să rezolve problema cu șoarecele, să sune pe cineva. Ea suna întotdeauna oamenii să vină să rezolve. Când pleca dimineața de acasă, Michael uita totul despre funcționarea și bunăstarea regatului său, iar ea devenea singura responsabilă.

– Ascunde versiunea ta despre frumusețea mea, adăugă ea puțin răutăcios, care este cam vulgară în comparație cu versiunea mea. Tu nu mă placi așa cum mă plac eu.

A urmat un moment de tăcere.

– Chiar o să suni pe cineva?

– Da.

– Și trebuie să reparăm fereastra aia, e frig.

Prin fereastra din stânga, care dădea în curte, trecea adesea un curent care îți intra în oase, pentru că rama era deplasată. Pereții de un roșu-aprins, lumina blândă care venea de la veioze, lumina lunii care se strecura printre jaluzelele de rafie și ajungea pe cuvertura cafenie, totul cerea o atmosferă mai călduroasă, astfel încât încăperea părea nesigură pe ea însăși. Podeaua veche de o sută de ani scârțâia și gemea sub pașii lor, în timp ce se mișcau de la pat la dulap, ținând isonul frigului într-un mod dezagreabil. Iar absența puiului, Blake, aflat pentru prima oară departe de casă, îi sporea Melissei disconfortul. Îi era dor de el, de prezența minusculă, de respirația lui ușoară.

– Sper că e bine, spuse ea.

– Cine?

– La cine aș fi putut să mă refer?! La Blake.

La naiba cu Blake! gândi penisul lui Michael în locul lui. La naiba cu fereastra! La naiba cu șoarecele!

– E bine.

– De unde știi?

Melissa nu-i spusese lui Michael despre momentul în care fusese trezită în timpul nopții de un hârșâit, cu trei luni în urmă, când Blake avea șase săptămâni. O mișcare înăbușită îi fracturase somnul. Deschisese ochii, se uitase

spre pătuț, iar picioarele și genunchii lui Blake se luptau cu pătura care îi acoperise fața. Panicată, a sărit din pat și a smuls pătura. I s-a părut un semn rău.

Michael a spus:

– Îți faci prea multe griji. Relaxează-te, femeie! Nu ți se pare că e frumos să fim doar noi doi? Nu putem să uităm de copii în noaptea asta? Ăsta e timpul nostru. Hai să ne bucurăm de el!

El își scosese cămașa, iar ea îl privea discret. Avea umerii lați, de jucător de baschet, și brațe subțiri. În zona inimii, era o lumină în formă de bumerang, care îi făcea pielea să pară mai galbenă acolo, ca și cum ar străluci din interior; iar pe spate erau niște linii mai deschise la culoare, care ieșeau în evidență pe fundalul închis, ca și cum, într-o viață anterioară, ar fi fost biciuit. Frumusețea lui Michael era o posibilitate. Era discretă. I se înfățișa ca razele de lumină ivite printre ramuri, în momente subite, când își desfăcea cureaua lângă dulap, cu brațele încordate și cu capul aplecat, cu lumina veiozei în adâncitura de la claviculă. Albul strălucitor al zâmbetului lui, tot ca un bumerang și el, pe care îl observase de când se cunoscuseră. Și sprâncenele groase, ochii încă tineri, doar puțin dezamăgiți de viață. Continua să o surprindă această frumusețe posibilă, care se ascundea în spatele înfățișării lui copilăroase. Era prezentă în acel moment, în timp ce se întindea pe pat, împăturindu-și blugii, gata s-o apuce, s-o cuprindă. Simțea ceva din vechile sentimente, o atracție viscerală față de el. Fu străbătută de un fior fierbinte de iubire.

– Mâine e duminică, zâmbi el. Dacă vrem, putem să dormim toată ziua.

A luat un umeraș din dulap și și-a așezat blugii pe el, încurajat de faptul că Melissei i se îndulcise fața, că avusese acea privire. Ea se lăsă pe spate, pe jumătate așteptând. El puse umerașul pe bară. Era o bară slăbită, încă ceva care trebuia reparat. Se prăbușise deja de două ori, făcând să cadă toate hainele pe podea, iar în timp ce se întorcea spre femeia lui frumoasă și întinsă pe spate, fiind gata să se năpustească asupra ei, bara a ales să se prăbușească din nou. O piază rea nedreaptă și inoportună a făcut ca pantalonii, cămășile, jachetele și blugii să se prăbușească pe podea, făcându-l să înjure.

– De ce a trebuit să se întâmple asta acum? În mă-sa, de ce acum?

– Trebuie *reparată*.

– Doar nu vrei s-o repar acum?!

– Nu ziceam s-o repari acum, ci la un moment dat.

În timp ce se apropia de patul cel mare, cu podeaua gemându-i sub tălpi, Melissei i s-a făcut milă de el. Ura hainele împrăștiate, grămada dezordonată care îi va aștepta dimineață, dar așa distras și enervat cum era, n-avea de gând să lase un dulap, un presupus șoarece sau curentul să-i stea în cale. Gol, cu excepția chiloților, care fuseseră aleși cu grijă mai devreme pentru că erau strâmți și îl avantajau, a ridicat pilota de pe partea lui de pat și s-a băgat lângă ea. Momentul fusese distrus, știau amândoi asta, ar fi fost nevoie de mult efort pentru a-l recăpăta, iar de-acum era târziu, păsările chiar începeau să cânte. Însă ultimul lucru care moare în omenire este speranța.

– Vino aici! spuse el și-i mirosi gâtul.

De vreo șapte ani, gâtul ei nu mai mirosea a carne de pui. Acum mirosea doar a unt de shea. Cu toate acestea, el tot căuta mirosul acela, adulmecând-o, gâdilând-o cu barba. Ea s-a scărpinat. El a încercat să ignore faptul că se scarpină. Ea și-a răsucit gâtul de lângă el ca o pisică, iar el s-a apropiat de pieptul dătător de lapte, pe care el nu prea putea să-l sugă și să-și păstreze respectul de sine, dar, la naiba!

– Aș prefera să nu faci asta, spuse ea.

Îi simțea erecția pe picior și-i displăcea ideea că este obligată să facă ceva în legătură cu asta. Pur și simplu n-avea niciun chef în momentul acela. Și o deranja nu doar faptul că avea de gând să-i lingă sânul, ci și că începuse cu stângul. Întotdeauna începea cu stângul. Monotonia situației și lipsa de aventură o întristau.

– Sunt obosită, Michael.

– Hai, nu fi obosită! spuse el.

Ea se lăsă pe spate, cu brațul atârnând flasc pe după gâtul lui. El îi sărută abdomenul. Dar o simțea cum se retrage din calea lui. Nu erau în același film. A mai încercat o vreme să o readucă spre el, dar nevrând să facă dragoste de

unul singur, s-a retras. Nu, nu va avea parte de dragoste în acea noapte. Își potoli mâinile și se retrase trist. Un elicopter dădea ocolul cartierului Bell Green. Se auzi o sirenă solitară. De pe întinderea de teren din vârful Westwood Hill, se ivea turnul de la Crystal Palace strălucind roșiatic.

Palatul nu mai era în picioare. Arsese din temelii în anul 1936, după un lung și sigur declin.

2
DAMIAN

– Damian? strigă Stephanie de pe palier. Știi cumva unde e cearșaful mov cu elastic?

Damian era în bucătărie, în pijama și halat de casă, iar în buzunarul halatului avea o singură țigară Marlboro Light ponosită, pe care o găsise în fundul dulapului de deasupra frigiderului cu vreo cincisprezece minute în urmă, cu bucuria omului care se lăsase de fumat și nu tocmai. Era pe punctul de a o fuma, după ce se convinsese că unsprezece luni de abstinență sunt în regulă. Singurul lui regret în legătură cu renunțarea la fumat era că, la acea petrecere de Revelion, nu se bucurase în mod conștient de ULTIMA ȚIGARĂ DIN VIAȚA LUI. Fusese prea beat. Singura și cea mai potrivită metodă de a te abține de la acest obicei jegos și scump este să fumezi o grămadă de țigări, până la greață, ceea ce a și făcut, apoi să fumezi ultima țigară în mod ceremonios, cu o concentrare gravă și îndurerată, adunându-ți puterea și voința, astfel încât ultimul fum să fie definitiv, ceea ce el nu făcuse. Nu-și luase rămas-bun, nu făcuse nicio plecăciune, nu trăsese cortina nicotinei și acest lucru era un obstacol în viața lui de nefumător. Așa că avea de gând să-și acorde permisiunea să fumeze o ultimă țigară. Așa trebuia să fie. Îl așteptase în tot acest timp în spatele vazelor, pentru o dimineață ca asta, când s-a trezit disperat și cu tot felul de nevoi, slab și deprimat. Singura problemă era că nu găsea bricheta. După o căutare febrilă și iritată, s-a hotărât să folosească aragazul (riscant!) și tocmai deschisese ușa din spate, pregătindu-se să-și ia zborul în grădină, când s-a întâmplat asta. Afară ploua, dar a rămas neclintit în dorința lui.

– Damian?

Deosebit de reticent, s-a îndreptat în direcția opusă, spre hol, punând țigara înapoi în buzunar și continuând să o mângâie. De ce a trebuit ca ea să-și

găsească tocmai acum să întrebe de cearșaf? De ce s-a însurat cu ea? De ce locuia la periferia orașului Dorking?

– Ce-i? se răsti el.

Stephanie era în capul scărilor îmbrăcată în hainele de curățenie de sâmbătă dimineața – pantaloni de trening, un tricou cu I LOVE MADRID, fără sutien pe dedesubt, o bandană bleumarin cu alb, de sub care ieșeau niște șuvițe de păr castaniu, mocasini, nemachiată. În astfel de momente, era șocat să vadă cât de dispusă este să fie complice la propria veștejire și, pentru scurt timp, i-a trecut prin minte, dintr-un motiv necunoscut și bizar, fiind el însuși surprins, că probabil Melissa face curățenie prin casă dată cu luciu de buze, purtând niște cercei și o bluză drăguță, iar dacă se întâmplă ca Michael să dea peste ea în felul acesta, are o ușoară satisfacție, dar de durată.

– Săptămâna trecută am cumpărat un cearșaf violet de la BHS și l-am pus în portbagaj, iar acum nu-l mai găsesc, spuse ea. Era cu elastic. Se mulează pe colțurile saltelei printr-un sistem deștept cu elastic, ca să nu mai trebuiască să-mi rup spatele băgând colțurile sub saltea.

Tonul arțăgos din vocea ei putea fi atribuit câtorva chestii. În primul și-n primul rând, nu-i plăcea tonul *lui* și o enerva faptul că o făcea să se simtă ca o pacoste doar pentru că se ocupa de întreținerea generală și necesară a existenței lor domestice. În al doilea rând, acest ton era un indiciu al comportamentului lui față de ea în ansamblu – irascibilitate, indiferență, desconsiderare –, ceea ce a recunoscut și ea că trebuie să aibă legătură cu recenta moarte a tatălui lui. Nu trecuse decât o lună de la înmormântare. Ea încerca să fie răbdătoare și înțelegătoare, dar începuse să fie un efort să îl vadă cum se plimbă fără niciun scop prin casă, ignorând copiii, culcându-se intenționat mult mai târziu decât ea și trezindu-se mai devreme, ca aseară și azi-dimineață, de exemplu, ca să nu fie nevoiți să *comunice* unul cu altul. Iar când era întrebat care e problema și dacă vrea să vorbească despre ea, el spunea doar că e bine, când era evident că nu e bine deloc. În al treilea rând, ura când oamenii mutau lucrurile de la locul lor fără să-i spună. Și în al patrulea rând, chiar ura din suflet să îndoaie colțurile cearșafurilor, mai ales sub salteaua aceea ridicol de grea, pe care

Damian insistase s-o cumpere pentru că era mai ieftină decât cea cu spumă pe care și-o dorise ea. Era pe cale să înnoiască treptat cearșafurile, în curând fiecare saltea din casă va fi învelită doar în cearșafuri cu elastic, iar dacă țipa la ea - pentru că încerca să realizeze această mică utopie, ei bine, atunci nu avea nicio urmă de compasiune pentru el, chiar dacă murise tatăl lui.

– N-am *văzut* niciun cearșaf violet, spuse el. Nu știu despre ce vorbești.

– Damian, această casă, zise Stephanie cu asprime, ridicându-și brațul într-un gest impunător către tavane, pereți, dulapuri, ferestrele termopan, pajiștea generoasă și, dincolo de toate astea, către Surrey Hills, este un spațiu comun. Știi ce înseamnă *asta*? Înseamnă că trăim aici *împreună*, tu, cu mine și *copiii* noștri. Ai trei. Îi cheamă Jerry, Avril și Summer. Pe mine mă cheamă Stephanie și suntem căsătoriți, iar oamenii căsătoriți vorbesc unul cu altul și-și spun ce probleme au, își spun dacă îi supără ceva.

Cu cât vorbea mai mult, cu atât era mai iritată. Moștenise sarcasmul de la sora ei mai mare, Charlotte, care avusese niște schimburi injurioase cu mama lor în timpul adolescenței; ea și-l descoperise de când se măritase cu Damian. Dar la el nu funcționa. Era prea brutal. Se uita la ea cu o expresie tristă, ostilă, ușor nedumerită. Îi era milă de el, dar continua.

– Iar dacă te tulbură ceva, și știu că așa *este*, ei bine, acum e momentul să dai afară și să plângi pe umărul meu, domnule, pentru că dacă o să continui să umbli așa prin casă, cred că o să-mi pierd mințile. E greu să-ți pierzi un părinte. Știu că e greu. Știu că și eu o să simt la fel când, dacă tata, ei, nici nu vreau să mă gândesc la asta, dar… Of, Damian, aș vrea să *vorbești* cu mine!

Acum plângea, nu foarte tare, căci nu era stilul ei, dar avea ochii în lacrimi și umerii căzuți, ca și cum ar implora. Damian simțea că ar trebui să o consoleze, ceea ce îl irita și mai tare. Încă se mai gândea la țigara lui, încă era prizonierul acelui moment în care plănuia să o fumeze. Auzea ploaia de cealaltă parte a ușii de la intrare și și-o imagina căzând dincolo de ușa din spate, unde îl aștepta ultima țigară, unde va privi cerul și va sufla fumul printre picăturile de apă, și - pentru o secundă se va simți eliberat de orice emoție, de orice obligație și de toată deșertăciunea, devenind o întruchipare a deșertăciunii. În încercarea de a

se întoarce la acest scurt și întrerupt moment paradisiac, puse piciorul pe prima treaptă, cu un gest care denota empatia, ceea ce o convinse pe Stephanie să coboare și ea două trepte, mai generoasă decât el, dată fiind relativa ei sănătate mintală. El trebuia să spună ceva.

– Sunt bine, Steph. (Îi veni din nou să-l dojenească, dar se abținu.) Nu fi supărată, îmi pare rău. Cred că sunt puțin distant. E din cauza muncii, chestii de genul ăsta. Mi-am revenit în legătură cu Laurence, sincer. Chiar nu e mare lucru.

– Tu îți dai seama ce aiurea sună treaba asta? Cum să nu fie mare lucru?

Lui Stephanie încă i se părea ciudat și disfuncțional faptul că Damian îi spunea pe nume tatălui său. Nu-l auzise niciodată spunându-i „tată". Îl întâlnise doar de câteva ori pe Laurence, o dată la cină, la Southbank Centre din Londra, la începutul relației cu Damian, iar altă dată la nuntă. I se păruse destul de rigid și de nepoliticos, un pic arogant, nu era un om vesel.

– Pur și simplu, nu e mare lucru, spuse Damian, revenind la tonul țâfnos. Nu eram apropiați. Nu sunt distrus. Știi foarte bine că nu eram așa apropiați.

– Da, știu că nu erați așa apropiați, dar era totuși *tatăl* tău.

Stephanie s-a uitat o clipă la soțul ei de parcă ar fi privit ceva într-un acvariu și și-a dat seama că discuția nu va fi încununată de o concluzie inteligentă din punct de vedere emoțional. Va trebui pur și simplu să-i acorde timp. Spusese ce trebuia spus și se simțea ușurată, iar acum avea să-și continue sâmbăta, care după terminarea curățeniei va fi petrecută în compania satisfăcătoare și acaparatoare a copiilor. Trebuiau să facă o acadea în formă de barcă, să termine un puzzle cu palatul Buckingham, să ajungă la lecția de înot și – of, acum își amintea – să se ducă în vizită la Michael și Melissa, ca să vadă bebelușul. Gândul că urma o călătorie încordată spre Londra alături de Damian n-o încânta. Cumpărase deja cadoul, un pachet de body-uri din bumbac pentru bebeluși de 6-9 luni, dar poate că ar fi trebuit să amâne vizita.

– Ești sigur că te simți în stare să mergem la cină mai încolo? întrebă ea. Vrei să anulăm?

– Nu.

– Nu, adică nu ești sigur, sau nu, adică nu vrei să anulăm? Sunt prietenii tăi, mie mi-e indiferent.

– Nu, mergem, spuse el. Sunt bine.

– Ești bine.

– Da. Sunt bine.

– OK. Cum zici tu.

Stephanie se întoarse, ridicând din sprâncene și din brațe în semn de exasperare, și începu să urce la etaj. N-avea de gând să-l lase să-i strice ziua. Fericirea este unul dintre drepturile omului.

– Nu uita că sunt aici dacă ai nevoie de mine, nu te închide în tine și așa mai departe. Mă duc să caut cearșaful. Și te rog, nu uita să faci curat în băi azi.

Damian o urmări dispărând și se simți de rahat. Bucuria țigării era atenuată, dar avea s-o fumeze oricum. Se întoarse în bucătărie și aprinse aragazul, dar scoțând-o din buzunar, descoperi că, tot mângâind-o, o rupsese. Era ruptă de la filtru, adică în mod definitiv și ireparabil. N-avea nici măcar o foiță de rulat cu care s-o repare. Dulapul fusese curățat de orice urmă, de orice tentanție, cu excepția acestei omisiuni accidentale. Șansa de a-și lua rămas-bun de la nicotină era distrusă. Și asta numai din vina lui Stephanie.

Damian și Stephanie s-au cunoscut cu cincisprezece ani și jumătate în urmă, la o conferință de strângere de fonduri, pe când locuiau amândoi la Londra. El lucra ca administrator de locuințe închiriate în Edgware, prima lui slujbă după universitate, iar ea lucra în departamentul de strângeri de fonduri din cadru NSPCC[8]. Ea era înaltă, voinică și modestă, nu tocmai genul lui, în sensul că nu semăna cu Lisa Bonet, cu Chilli de la TLC sau cu Toni Braxton, dar era robustă și atrăgătoare, o combinație de Kate Moss și Alison Moyet, și avea ceva ce-i lipsea lui Damian: capacitatea de a fi mulțumită, ceea ce ceea ce pentru el era reconfortant. Era din Leatherhead, un orășel din nordul comitatul Surrey. Tatăl ei, Patrick, fost manager la o firmă de transporturi, avea un magazin de mobilier pentru grădini și exterioare, situat pe A24, spre Horsham, pe care îl gestiona împreună cu soția lui, Verena, care era pe jumătate italiancă. Verena se ocupa de contabilitate și de administrare, iar Patrick de partea de marketing și

de relațiile cu clienții. Era foarte preocupat de publicitate. La aproximativ trei minute de magazin, pe A24, era un panou enorm pe care scria: TOCMAI AI TRECUT DE CEL MAI MARE CENTRU DE PRODUSE PENTRU GRĂDINĂRIT DIN MAREA BRITANIE – CEA MAI MARE SELECȚIE DE BULBI ENGLEZEȘTI ȘI EXOTICI, MOBILIER DIN RATAN ȘI ALTE PIESE PENTRU GRĂDINĂ. Dacă magazinul lui Patrick era într-adevăr cel mai mare din Marea Britanie era o chestiune secundară pentru el, căci centrul chiar *era* foarte mare și probabil că era cel mai mare magazin *independent* din țară și, cu siguranță, de pe autostradă. Le spunea mereu oamenilor că în publicitate există tot felul de portițe, ceea ce însemna că puteai pretinde practic orice. În tinerețe, înainte de firma de transporturi, Patrick lucrase în publicitate. Când vedea mutra învinsă, de om slab a ginerelui său, îi venea să-i dea una peste bot și să-i spună MIȘCĂ-ȚI FUNDUL, PRIETENE!, în schimb îi spunea următoarea poveste: „Am lucrat mulți ani în publicitate, de asta m-am apucat imediat după facultate, deși credeam că nu e altceva decât o grămadă de rahat, scuză-mi exprimarea. Dar apoi m-a prins, știi? Poți să faci o mulțime de lucruri ca să influențezi oamenii. Peste tot în jurul nostru sunt semne și simboluri. În fiecare clipă suntem ademeniți, impulsionați și seduși de ele, numai că nu știm asta. Ne credem mai deștepți decât suntem în realitate. Verei i-am spus de multe ori asta, nu-i așa, Vera? Adesea oamenii sunt nefericiți crezând că ar trebui să trăiască în mod neconvențional. Ei cred că sunt mai buni decât semenii lor. De fapt, ajungem unde ajungem ca urmare a capacităților și potențialului nostru. Eu mă pricepeam de minune la publicitate, așa cum sunt sigur că tu te pricepi la administrare…“

Această discuție avea loc duminica trecută în sufragerie și făcea parte din programul lunar de critică din partea socrilor.

– De fapt, sunt manager al procesului de cercetare, clarifică Damian, așa cum o făcuse de mai multe ori. Analizez efectele încălzirii solare asupra suprafețelor vitrate mari din blocurile cu mai multe etaje. (Nu reușea niciodată să scurteze această descriere, fiecare cuvânt părându-i-se esențial.) Am fost administrator de locuințe doar la început.

– Și prin muncă ai ajuns mai sus. Foarte bine. Așa. Asta e bine. Pare foarte interesant ce faci, nu-i așa, V.?

– *Foarte* interesant. E vorba despre ecologie. E important, spuse Verena.

– Chiar așa *e*. O muncă importantă, spuse Stephanie. Îi spun asta mereu.

– Sunt convins că este. Sunt convins.

Patrick s-a încheiat la nasturele care se desfăcuse la cămașa lui de culoarea limetei.

– Și sunt convins că te și pricepi la ceea ce faci, așa cum mă pricepeam eu la publicitate. Dar întotdeauna mi-am dorit să am propria afacere, să fiu propriul meu șef, să fiu stăpân pe bucățica mea, cum se spune. Însă dacă nu aș fi muncit toți acei ani în publicitate și în transporturi, că și asta a ajutat, ei bine, ca să folosesc un clișeu, n-aș fi unde sunt astăzi. Nu-i așa, V.?

– Nu, n-ar fi. Nu-i așa, Steph?

– Nu, tată, n-ai fi.

– Păi, da, prințesa mea.

– Mamă, tată, să vă aduc ceva? Mai vreți niște chipsuri, niște caju? Mielul încă nu e gata.

– Parcă aș mai vrea niște chipsuri. Ce aromă au?

– Chili dulce thailandez și smântână.

– Uau! Unde s-a ajuns cu chipsurile în ziua de azi! spuse Patrick. Când eram copil, nu erau decât chipsuri cu sare, cu brânză și ceapă sau cu sare și oțet. Când au apărut cele cu gust de ceapă și carne de vită, parcă erau caviar sau ceva de genul ăsta. La fel ca transmisiile prin satelit. Când a apărut Channel Four, a fost o chestie incredibilă, nu-i așa, V.?

– O, da, extraordinară.

Verena era la al treilea pahar de vin.

– Îți amintești, Steph?

– Vag. Tu îți amintești, Damian?

– Da.

– Păi, da, că înainte nu erau decât trei canale, BBC1, BBC2 și ITV. Vă mai aduceți aminte emisiunea *Family Fortunes*?

– Îmi plăcea la nebunie *Family Fortunes*!

– Da, așa e, Steph. Erau tot felul de seriale grozave la ITV – *Benny Hill*, *Minder*. Acum sunt numai porcării.

– Acum *totul* a luat-o la vale pentru că toată lumea e în competiție cu toată lumea.

– Da, V.! Asta voiam să spun. Nu e rău când vine vorba despre chipsuri, când ai parte de – ce aromă ziceai că au, prințeso?

– Chilli dulce thailandez și smântână.

– Da. Nu e nimic în neregulă cu puțină competiție sănătoasă, dacă asta înseamnă invenții incredibile precum aceasta. Dar când oamenii fac emisiuni despre care știu că sunt niște rahaturi, scuză-mi exprimarea, e rău pentru industria divertismentului, nu-i așa? Adică ce era în neregulă cu *Grandstand*? Îți mai amintești *Grandstand*?

– Păi, cum să uit așa ceva, tată? Ne chinuiai cu emisiunea asta în fiecare duminică.

– Da, Damian. Așa făcea. Și, dacă îl deranja cineva, se supăra foarte, foarte tare.

– Da, e adevărat. Îmi plăcea la nebunie emisiunea aia. Și au renunțat la ea. Pur și simplu, nu înțeleg. Iar acum se dă *Football Focus*, care nu e de același calibru, după părerea mea. Gary Lineker este un prostănac, scuză-mi exprimarea. Nu e nimic de capul lui în afară de cămășile *cool* și fața aia de copil, pentru care îl plac femeile, dar nu e un comentator adevărat. Nici nu se compară cu Don Leatherman. Poate că e mai arătos, dar nu e nici pe departe la fel de deștept ca Don.

– Totuși, a lucrat mult la chipsuri, spuse Verena, adică mă refer la reclamele pe care le-a făcut…

– Da, doar la chipsurile Walkers. Ei nu au arome noi, spuse Stephanie.

– Iată, spuse Patrick luând încă un chips, un fotbalist care a devenit om de publicitate și comentator. Asta mă face să mă întorc la ideea mea. Damian, nu uita că poți să fii orice vrei tu să fii, dar este important să apreciezi și să înveți din rolurile pe care le îndeplinești. Într-o bună zi, când n-o să mai suporți

încălzirea solară, va fi timpul să ieși din bucătărie, ca să zic așa. Dar, deocamdată, ai o soție și două prințese minunate, ca să nu mai vorbim despre acest mic prinț – ia vino încoace! – de care trebuie să ai grijă. Trebuie să pui mâncare pe masă, prietene, și deocamdată la asta să te concentrezi – ca la fotbal, înțelegi? Cine știe spre ce se îndreaptă toate astea, nu? Orice este posibil.

Se uitau cu toții la Damian cu compasiune, fiind pe bună dreptate impresionați de cascada magistrală de jocuri de cuvinte a lui Patrick.

– OK… mersi, Patrick, spuse Damian.

– Ești un strălucit cercetător în domeniul efectelor încălzirii solare asupra suprafețelor vitrate din blocurile cu mai multe etaje, spuse Stephanie.

– Sunt convinsă că e, spuse Verena. Steph, ai nevoie de ajutor în bucătărie?

– Nu, mulțumesc, mamă. Totul e sub control. Stai liniștită și relaxează-te. Mai vrei niște vin?

Este foarte posibil ca unul dintre motivele pentru care Damian s-a trezit astăzi slab și deprimat și având tot felul de nevoi să fi fost tocmai această serie de săpuneli lunare venite din partea socrilor. Întotdeauna rămânea cu impresia că viața lui nu este cum trebuie, Stephanie nu e cum trebuie, casa nu e cum trebuie, că nimic nu e cum trebuie. În prezența familiei ei, Stephanie părea să revină la un sine timpuriu, mai provincial și mai cocoloșit, un sine care crescuse cu lecții de călărie, cu drumeții prin sate și cu o căsnicie stoică, cu o cameră de joacă în apropiere de Surrey Hills, de fapt, asemănătoare cu cea pe care o aranjase în această casă, iar lui îi era greu să facă abstracție de prințesa lu' tăticu' și să revină la imaginea femeii curajoase, directe și cumva mai *cool* de care se îndrăgostise și cu care se însurase. Dar oare chiar fusese îndrăgostit? Sau poate a fost doar faptul că îl făcuse să se simtă acceptat și dinamic, că era concentrată și directă în privința planurilor ei de viață, pe când el nu era astfel, așa că pur și simplu a mers pe mâna ei? După cum îi spusese foarte devreme, într-o cârciumă, tot ceea ce-și dorea era o familie. „Vreau copii, o casă și un soț. Voi lucra și eu, dar slujba mea va fi secundară. Copiii vor fi munca mea. Vreau să am grijă de ei. N-am de gând să-i dau la creșă de la trei luni. Îi voi învăța

alfabetul, îi voi duce în parc și-i voi ajuta să picteze. Îi voi hrăni. De fapt, sunt de modă veche. Dar am voie să-mi doresc toate astea."

Și asta a fost. O casă călduroasă, cu pietriș în față, pe o stradă liniștită. Leagăne în spate. Gazon în dungi. Un foișor de bambus, oferit de Patrick, din care, în serile de vară, se iveau copiii și aruncau câte o privire, cu părul lor moale și obrajii mătăsoși. O priveau pe mama lor ca pe soare, și o umpleau de bucurie. I-a învățat să identifice copacii, să vadă partea bună din oameni și să fie calmi. Școala la care se duceau era de înaltă performanță, susținută substanțial de stat. Jerry era dus de trei ori pe săptămână la creșă, pe când Stephanie lucra la o organizație caritabilă locală. În apropiere erau un parc de țară și două centre de recreere, și aveau de unde alege atunci când venea vorba despre magazine cu unelte de construcție, magazine cu haine de mărci internaționale la prețuri mici și lanțuri de restaurante prin împrejurimi, revenind mereu la această casă solidă și călduroasă, cu ușa de la intrare vopsită într-un albastru-pal, cu canapeaua de stambă tot albastră din sufragerie, unde poți să stai și să privești pe fereastră la lumina de afară și la frunzele de gorun.

Stephanie adora această casă. Îi plăceau curățenia și covoarele groase de la etaj, precum și suprafețele de lemn vechi. Adora felul în care curățenia se întâlnea cu haosul produs de copiii, cu pantofii lor, cu cariocile, cu microfoanele lor de plastic, cu păpușile, puzzle-urile cu animale cu pieselor lor de Lego, și nu era niciodată total depășită de situație, căci inventase un sistem eficient de depozitare prin casă, așa că fiecare lucru avea locul lui, chiar dacă nu se afla mereu acolo. Ursuleții de pluș, păpușile și animalele moi stăteau într-un coș compartimentat de la Ikea, care era agățat pe palier și pe care Damian îl montase cu ceva dificultate, dată fiind îndemânarea lui limitată în ceea ce privește meșteritul (un alt motiv pentru care Patrick era departe de a fi impresionat de el). Celelalte obiecte mai mici, care reprezentau forme de viață umană sau animală, erau păstrate într-o cuvă de plastic pe care scria CREATURI, ce putea fi trasă într-o parte sau alta a unui cadru solid de pin aflat în camera de joacă, care conținea și alte cuve – HÂRTIE: diverse hârtii, cărți de colorat, abțibilduri și ilustrații, ZGOMOTE: zornăitori, instrumente

muzicale, fluiere, OBIECTE: jucării statice, mobilă în miniatură, scoici, bile și așa mai departe. Stephanie a lipit aceste etichete în timpul liber, între orele de școală, muncă, treburi casnice sau treburi administrative generale, așa cum a pus și fotografii cu ea, Damian și copiii peste tot prin casă. Era într-adevăr o casă asemănătoare cu cea în care crescuse. Copilăria ei fusese una relativ fericită și îi venea ușor să o repete. Era mulțumită aici. Îi era ușor să fie mulțumită.

Damian avusese parte de altă poveste. Nu era din Surrey, ci din Londra, din partea de sud a orașului; își petrecuse copilăria în apartamentele ieftine din Stockwell. Gazonul, dacă o fi fost vreodată vărgat, era comun. Scările erau afară, nu în casă. După ce urcai patru etaje, ajungeai la ușa de intrare, care era vopsită în una dintre cele patru culori acceptate de către stat – roșu, negru, albastru sau verde (Laurence alesese negrul). Sau puteai să iei liftul, dar acolo își făceau de obicei nevoile câinii sau bețivii, numai cei în cauză știau adevărul. Odată ajuns la etajul tău, mișcai cardul de plastic în fața senzorului și se deschidea o ușă mare de metal, dând spre un hol îngust și răcoros. În fiecare apartament existau o baie mică, fără ferestre, cu o toaletă minusculă, o bucătărie mică, o sufragerie medie și unul, două sau trei dormitoare, în funcție de câți oameni locuiau acolo (cel al lui Laurence și Damian avea două dormitoare). Mai exista și un balcon, pe care chiriașii îl decorau în funcție de gustul lor. Unele erau lăsate goale, fiind folosite doar pentru atârnarea rufelor, dar alții chiar își făceau de cap, atârnând coșuri de pereți și punând mese de terasă, copăcei în ghivece și felinare, dând dovadă de mândrie și de aspirații în privința spațiului lor exterior. Aduceau flora la viață, o mică porțiune de Chelsea. Balconul lui Laurence și Damian era aproape gol, cu excepția unui bănci și a unei scrumiere pe pervaz, și era împrejmuit cu o plasă grosolană verde, oferită de autorități, ca să împiedice porumbeii să-și lase excrementele pe bucățica lor. Ăsta era locul unde reflecta Laurence seara, noaptea, dimineața și după-amiaza. Nu era genul de bărbat care să se ocupe de plante sau de casă. Pentru el, gândirea era totul.

Laurence Hope era un activist politic și scriitor care venise în Anglia din Trinidad în adolescență și-și făcuse o carieră din indignare. Era unul dintre

revoluționarii care știau din proprie experiență ce înseamnă ca proprietarii să nu vrea să-ți închirieze o cameră, poliția să nu te lase să pleci, golanii să nu te lase în pace, și care se răzbuna. A protestat, a organizat revolte și a militat. A scris articole despre răul cauzat de rasism, a ținut discursuri în sălile centrelor comunitare despre necesitatea acțiunii și despre importanța unității oamenilor de culoare. „Fără unitate, suntem pierduți", îi spunea lui Damian la micul dejun sau privind știrile de seară, ori în serile de sâmbătă, în sufrageria plină de fum, în compania altor revoluționari. Centrele comunitare au fost înlocuite în cele din urmă de săli de conferințe, iar articolele sale au fost preluate de ziare. Cartea de eseuri a lui Laurence Hope despre lupta pentru egalitatea rasială din Marea Britanie a fost considerată un volum important în mediul academic și încă mai apare în bibliografia obligatorie a unor cursuri universitare. Nu a mai publicat nicio altă carte și nu a reușit să obțină un post permanent la universitate, dar a continuat să scrie într-un colț de dormitor, pe care îl folosea drept birou, chiar și atunci când comenzile au scăzut și cererile pentru prelegeri s-au diminuat, când mișcarea, așa cum o vedea el, s-a prăbușit, iar lumea s-a îndepărtat și s-a întors împotriva ei înseși, iar moștenirea lui Thatcher i-a făcut pe toți egoiști. A continuat să muncească și să gândească până când această indignare a devenit singura lume care i-a mai rămas, iar el s-a micșorat odată cu ea, devenind slab și singur. „Tot nu suntem liberi", îi spunea lui Damian. „Ei se cred liberi, dar nu sunt. Mai este încă multă treabă de făcut." Iar Damian era bântuit, îngrijorat de această treabă nerezolvată. Se uita în sus la rafturile de cărți care se înșirau pe toți pereții camerei tatălui său, unde găseai titluri de Fanon, Baldwin, Wright și Du Bois, acei sfinți curajoși care își petrecuseră viața făcând lucruri foarte importante, și se întreba cum va continua el această importantă moștenire când tot ceea ce își dorea era să vină acasă după școală și să se uite la *Neighbours*, fără să se gândească la faptul că nu joacă niciun negru în serial și de ce se întâmplă acest lucru, și să mănânce plăcintă cu carne, lasagna sau ce mănâncă oamenii din familii fericite, unde există cineva care gătește.

O atingere feminină. Chestia aia. Chestia aia luminoasă, delicată și plină de culoare. Prezența unei femei. Lipsa ei l-a făcut să devină sexist. Își dorea o femeie care să vină și să pună flori pe pervaz, să transforme balconul în Chelsea. Să spele perdelele, să schimbe cearșafurile. Urcând scările până la etajul patru, își imagina că în locul mirosului clinic al holurilor construite de guvern, ar putea simți mirosuri de mirodenii, de sosuri, de roșii, de pui, mirosuri care să iasă pe sub ușa neagră, cina fierbând înăbușit, hrana caldă a iubirii ei. Această femeie după care tânjea Damian nu era mama lui. Căci mama lui plecase în Canada când Damian avea cinci ani și nu se întorsese niciodată, așa că el practic o uitase. Femeia după care tânjea, după ce plecase și ea, era Joyce, o fostă prietenă a tatălui său, care stătuse o vreme în casa lor și o făcuse să fie frumoasă.

Joyce era și ea din Trinidad, deși venise mai curând. Era luminoasă și veselă. Încă mai păstra ceva din insula pe care o părăsise. Avea fuste colorate care se unduiau în aer, iar în lunile de iarnă purta un cardigan violet cu nasturi aurii în față și avea niște mâini moi, minunate. Gătea cea mai bună mâncare pe care o gustase Damian vreodată, mai bună decât mâncarea comandată de pe Brixton Road, unde el și tatăl lui erau clienți fideli. Sosurile ei aveau mult piper, iar orezul și mazărea erau pufoase. Făcea prăjitură cu ghimbir și cumpăra ananas pe care îl tăia de la mijloc. Mâncau cu toții pe masa pliabilă din sufragerie, înainte plină de praf, dosare rătăcite și pahare goale, dar care acum era mereu întinsă, cu un bol de fructe pe ea și da, cu flori. Spunea că bărbații sunt băieți și că băieții sunt bărbați, și că toți au nevoie de femei care să-i ajute să trăiască. Spunea: „Damian, șterge-te la gură cu șervetul după ce ai terminat de mâncat.“ Sau: „Damian, văd că ai aceeași cămașă de ieri, trebuie s-o schimbi.“ Iar în jurul mesei vorbeau despre zilele și viețile lor. Laurence era relaxat, râdea. Damian a descoperit lucruri despre el pe care nu le știuse înainte, lucruri despre copilăria petrecută în Trinidad, ceva despre care vorbea arareori, ca și cum n-ar avea nicio importanță, ca și cum doar Anglia îl făcuse ceea ce era, ca și cum n-ar fi existat înainte să devină furios. Chemarea revoluției s-a estompat

în prezența luminoasă a lui Joyce, iar tatăl său a devenit și el mai luminos, pentru o vreme.

Dar relația nu a durat. Laurence s-a plictisit în cele de urmă să-și împartă camera cu cineva și s-a plâns că nu poate gândi. Joyce a început să-l acuze de aceleași lucruri de care îl acuzase cândva și mama lui Damian, că era rece, limitat, egoist, arogant, că nu o scotea în oraș, că nu o mai făcea să se simtă bine, că nu o aprecia. Când urca cele patru etaje, Damian simțea din ce în ce mai rar mirosul de sos, iar într-o seară, când a deschis ușa de la intrare, i-a auzit certându-se. Joyce i-a spus tatălui său că nu știe cum să se poarte cu o femeie de culoare. I-a spus că el nu poate să fie decât cu femei albe, pentru că femeile albe nu au nevoie să fie respectate în același fel ca femeile de culoare. Laurence i-a spus să plece. Era mai furios decât îl văzuse Damian vreodată. Târziu în acea noapte, în întunericul camerei, Damian i-a simțit alături corpul moale, o mână blândă mângâindu-i fața. Nu a deschis ochii pentru că știa că pleacă și nu voia să-și ia rămas-bun. Au urmat balansul fustei ei în timp ce se ridica, pașii ei pe podea, apoi o tăcere deplină cât timp s-a oprit în ușă. A doua zi dimineață, nu mai era acolo.

Apartamentul s-a întors la austeritatea lui inițială, iar Laurence s-a întors cu și mai multă tenacitate la biroul lui întunecos, la discuțiile despre felul în care poliția se comportă cu oamenii de culoare, la modul în care au fost gestionate protestele din Brixton, la numărul disproporționat de bărbați de culoare din spitalele psihiatrice și din închisori.

Toate acestea l-au făcut pe Damian să simtă că are obligația de a face ceva important cu viața lui. La fel ca Marley sau Kuti, trebuia să continue munca tatălui său, să accepte că poziția sa în societate este a unui receptacul al schimbării în curs. Dar atunci când a încercat să aleagă ce să studieze la facultate pentru a da curs vocației, s-a lovit de un zid. În sufletul lui, voia să studieze limba și literatura engleză, dar simțea că ar trebui să aleagă științele politice sau sociologia și, revoltându-se împotriva acestei obligații, a ales în schimb filozofia și și-a petrecut trei ani din viață punând niște îndoielnice proptele teoretice și literare la întrebarea fundamentală despre sensul existenței.

De ce existăm? Chiar existăm cu adevărat? Care este sensul vieții umane? Care este scopul religiei?

A ieșit de pe băncile facultății cu o incertitudine și mai profundă legată de viitor și a acceptat, prin intermediul relațiilor lui Laurence, să scrie ocazional recenzii de carte și să ajute la munca de cercetare pentru un documentar despre moștenirea comerțului cu sclavi, la care se lucra de doisprezece ani. În același timp, a luat în considerare posibilitatea de a-și continua studiile postuniversitare în domeniul limbii și literaturii engleze, ca o modalitate de a reveni la impulsul inițial, dar deja simțea că este prea târziu. S-a îndreptat spre piața muncii, spre acele oferte de joburi care reprezentau sfârșitul sigur al visurilor periculoase și, după mai multe interviuri, s-a trezit într-un birou colectiv din Edgware, redactând contracte de închiriere și scrisori de evacuare și coordonând cererile de ajutor pentru locuințe. Nu era ceea ce-și imaginase că va face, dar a considerat că este o soluție temporară până descoperă ce vrea să facă cu adevărat. Citea mult: Shakespeare, Kafka și Flannery O'Connor. Citea Raymond Carver și își dorea să surprindă momentele pătrunzătoare ale vieții.

Și așa, stând seara în camera lui din Kennington la un birou pe care îl găsise într-un magazin de vechituri, genul de birou care are un compartiment secret dedesubt, a început să scrie un roman. Era o poveste despre maturizarea unui bărbat de 20 de ani, care încerca să se regăsească pe sine. A lucrat la roman timp de un an, fumând țigară după țigară, purtând șosete scurte și pantaloni trei sferturi, astfel încât doar gambele să-i fie goale – acest lucru era foarte important, curentul în jurul fluierului piciorului îl ajuta să se concentreze –, adăugând note din plin și citind cărți despre psihologie și identitate care păreau relevante. Dar la un moment dat, s-a lovit de un alt zid. A devenit confuz. Cuvintele se împiedicau unele de altele. De fiecare dată când încerca să scrie o propoziție, ideea din capul lui se ofilea și devenea scrum, era ca un fel de impotență, așa că nu mai putea continua. Cam atunci a cunoscut-o pe Stephanie.

Stând lângă el, pe culoarul 3 al Islington Business Design Centre, în pantofii ei roșii, cu părul brun-roșcat, pielea palidă și curată, un pic mai înaltă decât el,

cu ochi căprui și sinceri și cu o blândețe în privire, l-a întrebat dacă știe unde pe harta aceea mult prea complicată e sala de seminar și au pornit împreună într-o misiune prietenească s-o caute. A fost clar de la început că ea îl place. Era directă în privința asta, concentrată. S-a gândit, și mai târziu i-a și dezvăluit, că el arată exact ca bărbatul pe care îl văzuse într-un vis recent, un pic îndesat, ușor plinuț, cu mâinile mari și cu păr creț aproape negru, cu pielea de un maroniu deschis, ivindu-se brusc în visul ei ca și cum ar fi căutat ceva. Poate te căutam pe tine, i-a spus el. Poate că așa era, a răspuns ea, în timp ce stăteau în camera lui și ascultau Bobby McFerrin la pick-up, cu huse de viniluri împrăștiate pe podea, cu pantofii roșii, prea strâmți, aruncați sub birou. Au mers prin tot orașul, ea purtând pantofii aceia, prin cârciumi, restaurante, cinematografe, concerte, bând vin fiert în Camden la apus, plimbându-se pe malul râului prin Hammersmith; pentru ea, orașul era ceva temporar, spunea că se va întoarce în zona de deal cu familia, cu copiii pe care știa că îi va avea și care vor alerga pe câmpuri, făcând forme zburătoare și înălțând zmeie, vor călări și vor cunoaște pădurile și luncile. Damian a spus că sunt păduri și lunci și la Londra, dar ea a răspuns că nu sunt la fel, că tot auzi traficul, sirenele și elicopterele, că urăște elicopterele care se învârt pe deasupra, că o fac să se gândească la raiduri aeriene. Discuția a continuat în perioada în care au stat cu chirie într-un apartament din Dulwich, unde s-au plimbat prin pădure și au devenit oameni căsătoriți, apoi s-au plimbat prin pădure cu Summer la pieptul lui Stephanie, într-un marsupiu cumpărat de la Mamas & Papas, până într-o zi, când erau în mașină pe străduțele lăturalnice din Forest Hill, cu Summer dormind liniștită în scaunul de bebeluș cumpărat de la același magazin, și Stephanie a zărit trei bărbați mergând pe trotuar spre micul sens giratoriu, unul dintre ei având în mână o piatră cât capul lui Summer îndreptată spre capul unuia dintre ceilalți doi bărbați, în timp ce al treilea încerca să-l oprească. Stephanie nu s-a oprit să vadă dacă bărbatul chiar a aruncat piatra, dar trăsăturile criminale ale feței lui erau înspăimântătoare, așa că s-a dus acasă și i-a spus lui Damian că se mută înapoi în Surrey, indiferent dacă îi convine sau

nu, și nici n-a vrut să audă când Damian a încercat să argumenteze că și oamenii de la țară își sparg capul unul altuia cu pietre.

Patrick și Verena au fost încântați. I-au ajutat cu avansul pentru prima lor casă din Dorking, la vreo 5 kilometri de centrul orașului către est, apoi din nou, cu această ultimă casă mai mare, situată pe Rally Road, cumpărată când Stephanie era însărcinată cu Avril. Damian a fost ferm convins că le vor da banii înapoi, dar n-au făcut-o. Schimbase deja două locuri de muncă de când o cunoscuse pe Stephanie, dar tot nu reușise să părăsească domeniul locuințelor, numai că avansase în rang, lucrând acum la o firmă de consultanță pe probleme rezidențiale din Croydon. În drum spre muncă, abia dacă se mai apropia de Londra. Putea chiar să evite complet să ia metroul. Putea să se alăture celorlalți navetiști care la ora 17:20 se îngrămădeau în gara din East Croydon, cu clădirile de birouri de metal ivindu-se în zare și cu zgârie-norii înalți și argintii ce parcă făceau parte dintr-o stranie navă spațială, și se urcau într-un tren aglomerat care pornea pe șine line și eficiente către provincie.

Mulțimea se rărea treptat, se vedea din ce în ce mai multă verdeață, orașul era lăsat în urmă și ajungea acasă la timp ca s-o ajute pe Stephanie să culce copiii. Uneori ajungea acasă suficient de devreme încât să ia masa cu ei și să-i asculte povestind despre ziua care se încheiase: orarul și alergăturile, vizita la fermă, concertul de colinde de Crăciun, noutățile lui Stephanie despre înnoirea asigurării și lecțiile de înot, precum și zilele de târguri și spectacole de circ la care s-ar putea să participe. Erau atât de multe lucruri la care trebuia să se gândească și pe care trebuia să le facă, cu toate aceste activități și responsabilități, încât aproape că nu avea timp să-și mai aducă aminte că îi lipsesc Londra, zumzetul ei, vuietul de pe Brixton și mult iubitul său râu, restaurantele indiene, strălucirea blocurilor-turn în noapte, barăcile cu telefoane mobile, africanii din Peckham, bananele de gătit care se găseau peste tot, frumusețea severă a femeilor care se duceau la biserică duminică dimineața, West End, arta și muzica plutind în aer, sentimentul că totul este posibil. Îi era dor de metrou și de cabinele telefonice. În adâncul sufletului, îi era dor până și de netrebnicii agenți de parcare și de șoferii de autobuz fără inimă, care treceau

în viteză pe lângă șirurile de pietoni înghețați doar din răutate. Îi era dor să meargă cu bicicleta din Loughborough la Surrey Quays, să treacă în goană pe lângă platani, să vadă o femeie cu cozi lungi, îmbrăcată în niște blugi strâmți, cu o curea încrustată și cu niște cizme care atrag privirile, ținând de mână un băiețel. Orizontul, aleile și da, *sirenele* și elicopterele, zbuciumul vieții și toate aceste lucruri pe care le cunoștea atât de bine, și mai presus de toate, faptul că știa că acolo îi e locul, într-un fel în care nu se va întâmpla niciodată în Dorking. Se simțea pe dinafară, strămutat. Nu mai era pe hartă. Simțea, într-un mod fundamental, că trăiește în afara vieții lui, în afara lui însuși. Și problema era, dacă într-adevăr era o problemă – cum poți numi asta problemă când ai facturi de plătit, copii de hrănit și o casă de întreținut? –, că nu știa ce să facă în legătură cu asta, cum să scape de acest *sentiment*, cum să ajungă într-un punct în care să simtă că este în locul *potrivit*. Iar asta nefiind o problemă serioasă, nefiind o problemă pe bune, o reprimase și acceptase lucrurile așa cum erau. Dimineața lua bicicleta până la gară (deși nu mai făcea asta în ultima vreme și se îngrășase, așa cum prezisese Stephanie). Se urca în tren și ajungea în orașul-navă spațială, apoi pleca din el și venea acasă, vorbea despre problemele domestice presante, în timp ce toate îndoielile lui, toate îngrijorările, dorințele și năzuințele melancolice erau depozitate într-un dulap, alături de romanul neterminat, unde rămăseseră tăcute, aranjate și în mare măsură gestionabile – până în acest moment.

Laurence a murit de insuficiență cardiacă congestivă într-un azil din partea de nord a cartierului Clapham Common. S-a retras într-un loc de unde nu te mai poți întoarce. Suflul lui a capitulat în fața eternității. Damian a fost alături de el în ultimele zile, în timp ce s-a adâncit în cearșafuri, în timp ce pielea i-a devenit cenușie și ochii galbeni, în timp ce a întors fața spre stânga și s-a oprit chiar acolo, în miezul unei nopți de septembrie. A fost ciudat, când s-a întâmplat, pentru că Damian n-a simțit aproape nimic. L-a privit. Adormise în scaunul de lângă pat și s-a trezit brusc, chiar la momentul potrivit, ca și cum Laurence l-ar fi strigat cu tusea lui oribilă, ca și cum n-ar fi vrut ca el să rateze momentul. A știut imediat că se schimbase ceva, că tatăl lui este pe ducă, că

venise momentul. Așa că a privit cum omul se preschimbă în țărână, retrăgându-se în istoria imediată, cum dispare acest bătrân din care se trage – dar în afară de o chemare slabă în interiorul lui, o mică tresărire a inimii, nimic. A stat acolo o vreme, privind perna albă din stânga feței lui Laurence, apoi din nou fața lui. După care a ieșit din clădire și s-a plimbat pe străzile înconjurătoare, înțelegând că acum lumea este diferită, dar neputând să simtă acest lucru până la capăt. Se așteptase să simtă o nouă formă de singurătate, să înceapă un proces de reconstrucție în care Laurence să apară într-o cameră a minții lui îmbrăcat într-o robă albă, ca un sfânt, înnobilat de durerea lui și strălucind de înțelepciunea tărâmului de dincolo. Se așteptase să plângă, să fie furios, sau să se simtă legat de cer într-un fel eteric, dar n-a fost așa. Norii nu s-au schimbat. Copacii nu-i transmiteau niciun mesaj. S-a întors acasă, iar în următoarele zile s-a ocupat de administrarea complicată a morții. Laurence a murit într-o joi, după miezul nopții. Luni dimineață, Damian era înapoi la muncă.

De simțit, a simțit altceva, ceva specific și totuși ambiguu, în dimineața de după înmormântare, sub forma unei întrebări care conținea paisprezece cuvinte. Întrebarea nu era însoțită de o voce. Era ceva neclar, o acumulare de dorințe și, odată formulată, nu mai putea fi ignorată. Întrebarea era următoarea: *Cât timp îți vei mai trăi viața de parcă ai face echilibristică pe funie?* Nu a înțeles prea bine ce înseamnă. Era ceva sâcâitor, șovăielnic, dar totuși presant, ca o scamatorie. Îl urmărea peste tot. Era în mintea lui acum, când termina de curățat baia de la parter, încă în halat, când trecea prin bucătărie, al cărei culoar era ocupat de masa de călcat și de un munte de rufe, când se plimba prin sufragerie, sătul de această casă, de întunecimea ei din timpul zilei, de simetria ei degradantă, de foișorul de prost gust din curte – ura acel foișor. *Cât timp? Cât timp îți vei mai trăi viața de parcă ai face echilibristică pe funie?*

Contrar presupunerilor lui Stephanie, Damian abia aștepta să meargă la Michael în acea după-amiază. Se știa de mult timp cu Michael. Fuseseră colegi de facultate. Obișnuiau să poarte discuții profunde despre Frantz Fanon, despre rasă și despre muzica neagră în barul uniunii studenților, iar Damian

ajunsese să creadă că își apropriase de unul singur aceste lucruri, nu doar prin intermediul tatălui său. După ce Michael s-a combinat cu Melissa, s-au străduit să păstreze legătura, întâlnindu-se la o bere sau luând cina toți patru. Lui Damian îi făceau plăcere acele întâlniri, când mâncau și ascultau muzică. Întotdeauna vorbeau despre muzică, filme și cărți, iar el pleca de la întâlnire simțindu-se mai fericit, mai apropiat de partea sa artistică, cea care se chinuia să reziste. Uneori, când se întorcea acasă, după ce Stephanie urca la culcare și casa era liniștită, chiar se ducea la dulapul din sufragerie în care își ținea vechile dosare și hârtii, scotea romanul neterminat și se uita la el. Se așeza pe podea, îl privea și totul părea din nou plauzibil. Citea câteva fraze și se gândea cum puteau fi îmbunătățite, cum putea fi rearanjat întregul conținut astfel încât să devină o chestie consistentă și completă, apoi îl punea înapoi în dulap, cu intenția fermă de a lucra la el în seara următoare – numai că nu o făcea niciodată. Și tot Stephanie era de vină pentru asta.

În sufragerie a dat peste una dintre fetițe stând la masă. Ținea în mână o napolitană și o înmuia într-un lichid gros, maro-ruginiu. Stătea acolo cu părul ei moale și castaniu și se concentra la ceea ce făcea, nu-și ridica privirea. La stânga ei cădea o rază firavă și bruscă de soare, un răgaz al ploii, iar ea privea în acea direcție ca și cum acolo ar fi fost instrucțiunile pentru activitatea ei. Damian dădea adesea peste copiii săi în astfel de ipostaze – ca niște picături de lumină care apar subit. Puritatea lor continua să-i frângă inima. Îl speriau noutatea vieții lor, faptul că era responsabilitatea lui să aibă grijă de ei, faptul că felul lui de a fi și de a acționa îi va modela. Era Avril, copilul mijlociu, în vârstă de șase ani.

– Bună, scumpo, spuse el. Ce faci?

– Fac o barcă din caramel.

– Uau!

– Și după aia, spuse ea cuprinsă de uimire, o vom mânca!

– Cine o va mânca?

– Noi toți! Tu, eu, Summer, Jerry și mami! Întreaga familie!

3
DOAMNA JACKSON

Și în Bell Green se făcea curățenie. Pervazurile ferestrelor, rafturile, măsuțele și podelele. Acel act de servitute și zădărnicie care te apasă și-ți mănâncă timpul, pe care trebuie să-l faci în fiecare săptămână, ca să-ți reamintești nesfârșita ta obligație domestică și deznădăjduita ta normalitate. Melissa detesta să facă curat. Nu era o activitate terapeutică, revigorantă sau care să-i stimuleze creativitatea, așa cum susțineau unii. Nu făcea decât să înghită o grămadă de praf și îndeplinea această îndatorire cu reticență și supărare, îmbrăcată într-o salopetă decolorată și pătată de vopsea, cu o bluză găurită, iar fața ei dădea indicii clare despre cum va arăta la bătrânețe. Acum, că avea de făcut curat în întreaga casă, suferea și mai mult, iar când dădea cu cârpa prin sufragerie, prin holuri și prin dormitoare, auzea cum milioanele de particule de praf râd de ea, bucurându-se de libertatea lor microscopică și învolburată, murind de râs când se apropia de ecranul negru al televizorului, unde praful se depunea chiar în momentul ștergerii lui, dansând și legănându-se în lumina care pătrundea prin lucarnă atunci când dădea cu aspiratorul pe scări. Usher și Beres Hammond erau o oarecare consolare – muzica înseamnă putere –, dar nimic nu o putea liniști cu adevărat până nu termina treaba.

Spre ghinionul ei, locuința lor de pe Paradise Row, numărul 13, era o casă plină de praf. Fusese construită pe la 1900, pe un teren ușor înclinat, cu un subsol lutos contractil, tipic pentru o mare parte din sudul Londrei, ceea ce obliga proprietarii să aibă asigurări împotriva prăbușirii clădirilor. Din cauza acestei înclinări, a acestei posibile micșorări și scufundări, aveai senzația de strâmbăciune și de umezeală la sol, una aproape marină. Podelele erau ușor înclinate spre est. Colțurile nu erau tocmai drepte, iar plintele erau tăiate strâmb, chinuindu-se să stea lipite de pereți și nereușind să formeze niște

unghiuri drepte. Praful se aduna ușor în crăpăturile acestor rateuri. Se depunea pe partea de sus a balustradei care mărginea scările. Dat fiind aerul umed, se lipea în șanțurile lambriurilor de lemn de pe peretele din sufragerie, unde era un șir de cârlige pentru hainele copiilor. Era praf pe cadrele ușilor, pe ramele fotografiilor, pe veioze. În dormitorul principal era cel mai rău, mai ales pe tăblia de pat dinspre Camden și pe partea de sus a tabloului cu dansatorii în amurg. Era umezeală în dulapuri, ceea ce dădea naștere unui miros stătut, vechi, iar când Melissa s-a aplecat să alinieze pantofii, a găsit pentru a doua oară pe tălpi un strat alb care se lua cu degetul.

Michael era la plimbare cu Blake. Ria era în camera ei, meșterind ceva cu o cutie de carton și mormăind pentru sine, așa cum făcea de obicei. Mormăitul s-a oprit, apoi a strigat cu o voce stridentă, de parcă ar fi fost ceva urgent:

– Mami!

S-au auzit pași, iar ea a apărut în cadrul ușii, cu mâna în șold:

– Mami, de ce îmi arunci mereu lucrurile?

– Nu-ți arunc mereu lucrurile, spuse Melissa și se întoarse cu fața spre ea.

Era o fetiță de șapte ani cu picioare lungi și ochi mari, cu dinții în toate direcțiile. Îi lipsea cel din față, din partea stângă sus, ceea ce făcea ca un rânjet de baba cloanța să fie gata să-i apară pe chip, dar pe moment era reținut. Avea buzele lui Michael, pline și bine conturate, picioarele lui lungi, subțiri și greoaie, iar nasul ei amintea de nasul nigerian al bunicii materne. Îi plăcea să poarte o singură mănușă albă pe mâna stângă, așa cum făcea acum. Încă nu trecuse total peste supărarea provocată de faptul că anumite lucruri au două nume, ca paste și spaghete sau pantaloni și șalvari. Chestia asta o deruta.

– Ba da, așa faci, a răspuns ea. De fiecare dată când caut o carte poștală sau o broșură pe care am primit-o, n-o mai găsesc pentru că ai aruncat-o.

– Și de unde să știu eu ce e de aruncat și ce nu? Nu putem păstra *tot* ce aduci în casă.

Bețele, cartelele de călătorie, hărțile mici ale metroului londonez, pliantele cu reclame la termopane, pietrele, frunzele, agrafele de păr murdare, monedele,

insignele, steagurile, evantaiele, semnele de carte, elasticele de păr uzate, pământul. Era insuportabilă această avalanșă de obiecte nefolositoare.

– Încerc să păstrez ordinea.

– Dar biletele mele de loterie nu erau de aruncat la gunoi. Aveam de gând să le folosesc.

– Ești prea mică să joci la loto. Trebuie să ai cel puțin 16 ani.

– A, da? Nu știam asta. Oricum, le păstram. Și erau *ale mele*. Aveam *nevoie* de ele. Eu nu-ți arunc lucrurile. Dacă aș arunca ceva de-al tău, ai țipa la mine și mi-ai confusca…

– Confisca.

– Da, mi-ai confisca lucrurile. De ce eu nu pot să-ți arunc lucrurile, dar tu poți să le arunci pe ale mele?

Ria aștepta răspunsul, pe care Melissa încerca să-l formuleze cu calm, autoritate și diplomație, dar îi lua prea mult timp.

– Of, las-o baltă, spuse ea și se duse în camera ei cu pași apăsați.

Nu trebuie să uităm că și copiii sunt ființe umane, așa spunea autorul cărții *Crește-i cum trebuie,* pe care Melissa a cumpărat-o într-o zi când era foarte supărată pentru că nu știa cum poate să crească un copil fără să aplice pedepse fizice, pedepse cu care în fond nu era de acord și care oricum nu funcționau. Singura dată când a plesnit-o pe Ria a fost când avea trei ani și s-a întins pe trecerea de pietoni pentru că nu mai avea chef să meargă, iar faptul că a lovit-o n-a avut nici cel mai mic efect; a continuat să stea întinsă pe trecerea de pietoni, iar Melissa a fost nevoită s-o târască după ea. La scurt timp după aceea a cumpărat cartea *Crește-i cum trebuie*. Acolo scria că este distructiv și inuman să ne impunem propriile tensiuni și personalități copiilor, care sunt preocupați de dificila sarcină de a-și modela identitatea. Copiii merită răbdarea noastră. Merită să le acordăm spațiul necesar pentru a deveni ei înșiși. Trebuie să evităm conflictul. Să-i lăudăm adesea. Aceste fragmente de înțelepciune plină de tact ieșeau acum la suprafață în mintea Melissei, pe fondul unui resentiment general legat de prezența lor, așa că s-a dus în camera Riei, în spiritul înțelegerii și al împăcării.

Indiferent ce s-a întâmplat în camera alăturată, acel lucru a făcut-o pe Ria să lase supărarea deoparte și să reia mormăitul pentru sine, pe un ton accelerat și preocupat, părând să fi uitat faptul că i-au fost aruncate lucrurile. Stătea în genunchi pe covorul stacojiu, în fața cutiei de carton, în jurul căreia se aflau alte cutii de carton mai mici și bucăți de hârtie, bandă adezivă, foarfeci, staniol, sfoară, creioane, o periuță de dinți veche, bilete de parcare. Camera asta încă îi aducea aminte Melissei de Lily, fiica lui Brigitte, care stătea ascunsă în timp ce străinii se uitau prin casă. Uneori se întreba dacă nu cumva este ceva în neregulă cu acea cameră. Era dreptunghiulară, umbroasă, orientată către nord. Patul Riei era în același loc în care fusese al lui Lily, de-a lungul peretelui, în stânga ferestrei, iar în colțul opus se afla pătuțul lui Blake.

– Ce faci? a întrebat Melissa.

– Fac o casă. E pentru momentul în care o să mă micșorez. Trebuie s-o termin azi, altfel s-ar putea să nu mă mai pot micșora. Doar azi e ziua micșorării.

Ria n-a ridicat privirea în timp ce vorbea, ci a continuat să aranjeze clapele cutiei în formă de acoperiș.

– Nu poți să te micșorezi în altă zi? Știi că în curând ne vin musafirii. Nu cred că le-ar plăcea să fii minusculă. S-ar putea să li se pară deranjant, chiar nepoliticos. Nu vrei să te joci cu ceilalți copii?

– Care copii?

– Jerry, Summer, Avril. Vin toți.

Ria a luat o pauză de gândire.

– E în regulă, spuse ea ca o concluzie. Se pot micșora și ei cu mine. Pentru asta aveam nevoie de biletele de loterie, ca să le folosească alți oameni când vor să intre în casă. Eu sunt sigura persoană care n-are nevoie de bilet. Dar acum voi folosi aceste bilete de parcare.

– Îmi pare rău că ți-am aruncat biletele de loterie.

– Nu-i nimic, mami.

– Data viitoare, o să te întreb înainte.

– Mulțumesc.

Ca un gând întârziat, Melissa adăugă:

– Să nu uiți să le ceri voie părinților lor înainte de a-i micșora. Și să-i întrebi și pe ei dacă *vor* să fie micșorați.

Damian și Stephanie au ajuns în momentul în care soarele de după-amiază se domolea și se întorcea ploaia de seară, aducând cu ea un vânt rece dinspre est. Stephanie a trebuit să suporte exact acea călătorie încordată cu mașina pe care o anticipase, cu Damian citind secțiunea literară din ediția de sâmbătă a ziarului *The Guardian* și nescoțând aproape nicio vorbă. Totuși, starea lui a părut să se îmbunătățească atunci când au coborât din enorma lor mașină gri și au luat-o împreună pe Paradise Row. Jerry, care era întotdeauna greu de stăpânit în mașină, alerga acum în față, iar fetele îl urmau. În astfel de momente, în care își vedea familia în afara casei, într-un loc neutru, Stephanie avea un sentiment de satisfacție și împlinire că în existența ei totul este cum trebuie. Aceasta era gașca ei, echipa ei. Puteau să îndure orice împreună și nimic altceva nu conta, nici toanele, nici nemulțumirile, nici planurile. Urma distracția.

Michael a răspuns la ușă cu un salut degajat și s-au îngrămădit în hol, scoțându-și pantofii și hainele, vârându-și mănușile și căciulile în buzunare.

– Doamne, spuse Stephanie în timp ce-și desfăcea eșarfa exagerat de lungă, orașul ăsta devine din ce în ce mai aglomerat! Am stat blocați în trafic o grămadă de timp, așa-i?

Întrebarea îi era adresată lui Damian, dar acesta nu răspunse, simțind că nu este o întrebare propriu-zisă, ci mai degrabă genul acela iritant de a puncta conversația la fel ca Patrick, în același mod patetic. În plus, Melissa tocmai apăruse în capul scărilor, îmbrăcată cu o bluză interesantă cu ciucuri strălucitori. Coafura ei afro arăta ca o aureolă. Brațele ei musculoase erau goale. Cobora legănându-se, pendulând în ritmul ciucurilor. Arăta minunat.

– Bună tuturor, spuse ea.

– Bună, răspunse el, doar ei.

Apoi s-a revenit la discuția despre condițiile de afară, Michael a spus că traficul este probabil cauzat de ploaie, iar Stephanie a spus că în ultima vreme, când vine la Londra, simte că o ia puțin razna.

– Bea niște vin, te va liniști, spuse Melissa. Alb sau roșu?

– Păi, aș vrea niște vin alb, dar cred că toată lumea o să vrea roșu, nu? Chiar vorbeam cu cineva despre asta zilele trecute: nimeni nu mai bea vin alb. Ce are vinul alb? Eu îl ador! Dar iată, am adus vin roșu.

Damian i-a înmânat solemn Melissei vinul aflat într-o pungă de plastic albastră.

– Aveți cumva vin alb? întrebă Stephanie.

– Da, și mie îmi place vinul alb.

În boxe se auzea muzică *soul* din Philadelphia. Aerul mirosea a bețișoare parfumate, pe care Michael le aprinsese după ce terminase de făcut curățenie în sufragerie, încununându-i imaculatarea. Jerry și Summer erau aplecați peste Blake, care stătea în scaunul lui rabatabil, lângă canapea, ținând strâns în mână o zornăitoare și începând să scâncească din cauza afluxului subit de oameni. Ria a întrebat-o pe Avril dacă vrea să se ducă la etaj ca să se micșoreze, apoi și-a amintit că trebuie să-i ceară mai întâi voie lui Stephanie.

– Să vă micșorați? Cum adică să vă micșorați? A, da. Bineînțeles, duceți-vă să vă micșorați, spuse Stephanie, înțelegându-se cu Melissa din priviri.

Jerry a strigat „Așteptați-mă și pe mine!“ și a fugit după ele. Summer a fost instruită să se ducă și ea și să aibă grijă de ei, ceea ce a și făcut, pornind cu nonșalanță.

– Uite cine e aici, exclamă Stephanie și îngenunche în fața lui Blake de parca ar fi fost un altar. Ia te uită! O, e adorabil! O scumpete! Pot să-l iau în brațe? Uite ce ți-am adus, spuse ea, cu o empatie veselă, oferindu-i hăinuțele, pe care el le-a înșfăcat și le-a dus la gură. Astea sunt pentru tine, când o să crești… când o să te faci din ce în ce mai mare, da? N-ai altceva de făcut, norocosule.

– Hopa, cineva își dorește un copil, spuse Michael.

– Ea își dorește mereu copii, spuse Damian.

– Nu e adevărat! Doar ador bebelușii, asta-i tot. Deci, spune-mi, cum a fost nașterea, Melissa? A decurs cum trebuie? Vreau să aud toată povestea.

În timp ce povestea nașterii era spusă pentru a cincisprezecea oară, Stephanie îl ținea în brațe pe Blake, cu piciorușul lui încă strâmb, dar începând să se

îndrepte odată cu trecerea lunilor. Michael intra și el în vorbă ca să detalieze și să exagereze. Stephanie asculta fermecată. Era subiectul ei preferat și scotea exclamații autoritare în legătură cu ceea ce ar fi trebuit făcut într-un moment sau altul, din perspectiva ei de mamă legată de pământ. Damian asculta muzică și se uita la cotoarele cărților de pe rafturi, zărindu-i pe Carver, Hemingway, Tolstoi, Langston Hughes, și având un sentiment familiar de trezire în adâncul lui. În încercarea de a-l include în conversație și plictisită să tot reia povestea nașterii, Melissa și-a întrerupt firul și l-a întrebat cum merg lucrurile, cum e la muncă.

– Știi cum e, aceeași corvoadă ca de obicei.

– Mai spune-mi o dată cu ce te ocupi.

Iar el i-a povestit, tot a cincisprezecea oară, despre cum cercetează efectele încălzirii solare asupra suprafețelor vitrate mari în clădirile de apartamente cu mai multe etaje. Ea nu a cerut amănunte.

– Dar tu? întrebă el, bucurându-se de discuția lor privată, care părea cumva specială, plină de sens, în timp ce Stephanie și Michael își continuau discuția pe fundal.

– La mine e o situație destul de… instabilă, spuse ea, cu ciucurii strălucindu-i în lumina veiozei în zigzag de lângă ea. Acum sunt freelancer.

Melissa fusese timp de cinci ani editoarea departamentului de modă și lifestyle din cadrul revistei *Open*, o publicație ilustrată pentru femeile din mediul urban, dar cât a rămas însărcinată cu Blake, a hotărât să-și schimbe viața și să-și ia concediul de maternitate complet. Când o născuse pe Ria, se întorsese la muncă după două luni, lăsând copilul cu mama ei.

– E foarte ciudat, spuse ea. Îmi lipsește agitația.

– Ești norocoasă. Mie mi-ar plăcea să stau acasă și să scriu, spuse Damian. Ăsta e visul meu.

– Ce ai vrea să scrii?

– Nu știu sigur, orice mi-ar veni.

Nu îndrăzni să-i spună despre roman, cel puțin nu aici, nu în condițiile astea.

– Visurile sunt menite să fie îndeplinite, spuse Melissa, apelând la stocul ei mereu disponibil de afirmații pozitive și de fraze ale unor scriitori înțelepți, printre care Paulo Coelho, Alice Walker, Dalai Lama și alți câțiva budiști aleși la întâmplare, despre care aflase prin intermediul surorii ei, Carol, care preda yoga. Dar am citit mai mult, continuă ea, adică unul dintre lucrurile pe care mi-am propus să le fac după plecarea de la *Open*. Încerc să citesc toate cărțile pe care le-am ratat în timpul facultății de engleză – le-am ratat analizându-le până în pânzele albe, scriind eseuri despre ele. Asta m-a împiedicat să le citesc cu adevărat, să le citesc pur și simplu, știi, doar de plăcere. Sunt într-o misiune de recuperare a inocenței mele literare.

Damian a reflectat la asta, inspirat.

– Nu m-am gândit niciodată în felul ăsta. Întotdeauna mi-am dorit să fi studiat limba și literatura engleză… poate că e mai bine că n-am făcut-o.

– Așa am ajuns eu în domeniul modei. Practic, fugeam de limbaj.

– Dar tot de limbaj te folosești.

– Da, dar e un limbaj care se referă la țesături. La butoniere. La ață. La lucruri tangibile…

A început o explicație lungă despre deosebirea dintre denimul japonez și cel american; dacă denimul american ajungea la decolorarea aceea clasică și la nuanța vintage după un timp îndelungat, cel japonez avea mai multe sortimente și texturi, ideea fiind că denimul este un lucru tangibil, non-ezoteric, invulnerabil la capriciile creative. Uneori, după ce scria despre haine, citea poezie. Starea mintală îi permitea.

Muzica s-a terminat și Michael s-a dus să o schimbe. A existat un moment stânjenitor când Stephanie și Damian au început să spună ceva în același timp, făcându-i complimente legate de casă Melissei. Acesteia i s-a părut întotdeauna că cei doi ar fi un cuplu nepotrivit, Stephanie fiind mai înaltă decât el, dar nu asta deranja, era mai mult decât atât. Damian era atât de nesigur și de introvertit și de încurcat la vorbă, iar Stephanie atât de neclintită și de înfiptă, stând acolo în cardiganul ei lung și verde, ca și cum nu i-ar fi trecut niciodată prin cap vreun gând mai profund. Trăiau unul în umbra celuilalt.

– Apropo, îmi pare rău pentru tatăl tău, îi spuse Melissa lui Damian, moment în care Stephanie îl privi cu o față blândă, dar fără să zâmbească, după care începu să îndrepte piciorușul strâmb al lui Blake cu mângâieri repetate de sus în jos, așa cum îi sfătuise moașa.

Din bucătărie venea o aromă de pui cu curry și banane fripte, orez cu mazăre și ardei grași roșii. Puiul fusese asezonat cu un mix de condimente, iar orezul, cu lapte de cocos și cimbru. Ca aperitive, aveau mango și fâșii de halumi, pe care Summer le tot oferea, încercând să ajute, în timp ce Michael umplea paharele cu vin alb și Malbec. Prin ferestrele gemene se vedea că afară se întunecase de tot. Vântul sufla și mai puternic, îndoind mestecenii într-o parte și-n alta. S-a auzit chiar și un tunet.

– Frate, ce vreme rea! spuse Michael.

Ca întotdeauna, s-au supus treptat constrângerilor dualității. Bărbații au vorbit despre sport (box, fotbal), iar femeile despre Blake și obiceiurile lui alimentare și despre somn. Melissa s-a trezit că vorbește în detaliu despre dificultățile înțărcatului, subiect la care Stephanie a răspuns cu entuziasm („Eu le dădeam bucățele de mâncare în timp ce găteam, niște broccoli sau morcov sau mai știu eu ce, așa că luau masa fără să-și dea seama“, „Da, am început și eu să fac asta“, spuse Melissa, „dar imediat după ce-l pun în scaun, nici nu se atinge de mâncare, stă acolo și-și suge degetul. Îi spun că tocmai a mâncat chestia aia cu un minut în urmă. Ce s-a schimbat?“, la care Stephanie replică: „O, doar îți testează limitele. Așa fac copiii. Trebuie să simtă că au un oarecare control. Pentru ei, totul este nou și fascinant. Și, de fapt, dacă privești lumea prin ochii unui bebeluș, chiar este fascinantă. Este fascinant că această cratiță mică încape în cratița mare, că acest borcănaș de pesto încape în cutia de înghețată sau că apa este udă. Totul e fascinant!“). Apoi au început să vorbească toți patru și au discutat despre lucrurile pe care le aveau în comun, despre ratele fixe la casă, școlile primare și reparațiile din locuință, folosind frecvent „noi“ în loc de „eu“ atunci când se refereau la propria persoană. Eul n-are ce căuta în limbajul unui cuplu. Vorbeau despre ei folosind pluralul maiestății, incluzându-l pe celălalt și subestimându-și sinele, astfel că deveneau cu toții

diluați. Ca să scape, Melissa tot verifica mâncarea. La un moment dat, a urcat la etaj ca să-l culce pe Blake și să verifice ce se întâmplă cu micșoratul celorlalți copii. Toată lumea avea aceleași dimensiuni ca înainte.

– Mmm, e delicios, se entuziasmă Stephanie la masă. Îmi place la nebunie curry-ul.

– Și mie, spuse Michael. Melissa l-a făcut.

– El a făcut orezul.

– Ce interesant, tocănița sau curry-ul este aceeași chestie peste tot în lume. E aceeași mâncare, roșii, ceapă și un fel de supă concentrată, toate gătite laolaltă în sos. Dar, în același timp, sunt diferite între ele – în Rusia e *stroganoff*, în Italia e *bolognese*, în India e *curry*, în Maroc e *tajine*…

Stătea lângă Damian, care era față în față cu Melissa, iar lângă ea stătea Michael. Damian încerca din răsputeri să blocheze vocea lui Stephanie și să nu se uite direct la Melissa, pentru că se temea să nu se holbeze la ea și să vadă toată lumea asta. De ce era încântătoare? De ce avea acest sentiment ciudat că el este menit să fie cu ea și că perechile sunt alcătuite greșit? Era dificil să se comporte ca și cum totul ar fi fost cum trebuie. Fiind absorbit, pierduse șirul discuției și n-a înțeles întrebarea pe care i-a pus-o ea:

– Dar tu, Damian? Te gândești vreodată că ai putea să te întorci?

– Unde să mă întorc?

– La Londra.

Copiii stăteau pe covor, de cealaltă parte a arcadei, făcând un picnic. Amy Winehouse cânta în stilul ei specific, de parcă avea să nu-și amintească versul următor, deși și-l amintea întotdeauna, și întotdeauna se întorcea.

– Mă gândesc mereu la asta, spuse el. Mi-ar plăcea mult să mă întorc.

– Serios? De ce? E atât de dură viața aici, spuse Stephanie. Câte înjunghieri sau împușcături au fost anul ăsta în rândul adolescenților? Patruzeci și ceva? Jerry, nu te șterge de tricou, folosește șervețelul.

– Douăzeci și opt, răspunse Michael.

– Douăzeci și opt. Destule, nu?

– Ăsta e numărul de atacuri raportate, oricum.

Damian a luat ultima înghițitură din paharul lui (el conducea pe drumul de întoarcere).

– N-ar trebui să crezi tot ce auzi la știri, îi spuse lui Stephanie. Nu e o imagine veridică. Doar te face să devii paranoic, creează panică. Te uiți prea mult la știri, frate.

– Dar aici chiar există o problemă cu bandele. Ăsta e un fapt, nu? I-am văzut cu ochii mei.

Le-a spus povestea cu bărbatul de la sensul giratoriu din Forest Hill care dădea cu piatra și faptul că acel incident umpluse paharul.

– Unii dintre puștanii ăștia arată de parcă sunt în stare să te omoare. Parcă nu mai au scrupule, nu mai au limite. Știu că nu e vina lor, ci a mediului din care provin. Dar ce se face în privința asta? Ce vor face în legătură cu infracționalitatea?

Ca și cum ar fi fost un răspuns la întrebarea lui Stephanie, se auzi o sirenă pe strada principală din capătul străzii lor.

– Vezi, unde stăm noi, nu prea auzi din astea.

– Sirene sunt peste tot, din tot felul de motive, spuse Michael. Și nu e vorba doar despre mediul din care provin. Este vorba despre cine sunt, despre a ști cine sunt și ce pot deveni și despre a controla acest proces. Aceștia sunt exact tinerii cu care lucram la clubul de tineret (când Michael era prezentator la radio, ținea uneori niște ateliere la cluburile de tineret din jurul Londrei). Adevărul e că unii dintre ei erau pur și simplu răi până-n măduva oaselor. Dar majoritatea nu erau. Erau doar… într-o fază incipientă.

– Și atunci sunt în cel mai mare pericol, spuse Damian.

– Așa e. Nu poți să-i aduni și să-i arunci în pușcărie. Ar fi o pierdere imensă! Lasă-i să găsească ceva ce le place, indiferent că este vorba despre muzică, știință, arhitectură. Dacă sunt entuziasmați în legătură cu ceva, atunci viața de stradă nu li se va mai părea atrăgătoare.

– Am citit undeva că băieții care fac parte din găști au tendințe homoerotice, spuse Melissa.

– Vreau să fiu și eu într-o gașcă! strigă Jerry.

– Nu, nu vrei, spuse Stephanie cu fermitate, dar râzând împreună cu ceilalți și ducându-se până la el să-l șteargă pe față. La asta mă refeream. N-aș vrea ca ăștia mici să crească cu atâtea probleme și conflicte în jurul lor. Poate că Londra este centrul lumii pentru unii oameni, dar îmi pare rău, nu cred că este un loc potrivit ca să-ți crești copiii.

De sus se auzi un plânset destul de insistent.

– Plânge Blake, spuse Ria, purtând încă mănușa albă pe mâna stângă. Putem să urcăm acum?

– Credeam că vreți să vă uitați la televizor, spuse Michael.

Melissa era pe picior de plecare, dar Stephanie întrebă:

– O, pot să mă duc eu? Stai liniștită, mă ocup eu.

S-a dus și, în cele din urmă, plânsul a încetat. A coborât cu Blake în brațe, care avea fața umflată de somn, părul lipit de ceafă, peste pata aurie pe care dormise. Îl legăna la piept, alinându-l cu un murmur blând: „Scumpule mic și obosit, ești o rază de soare, uită-te la tine ce prințișor ești, totul e bine, totul e bine.“ Iar el era mulțumit, lăsându-se moale în brațele ei. Când își zări mama, dădu bucuros din mâini, corpul i se smuci și tresări, iar pe față îi apăru un mic zâmbet. Melissa îl luă în brațe.

– Am încercat să-l culc la loc, dar n-a vrut, spuse Stephanie. Cred că-i era frig. E destul de răcoare în camera aia.

– Serios? Și mie mi se pare frig uneori.

– Păi dacă *ție* ți se pare frig, lui *sigur* îi e frig. De ce nu-i mai pui o păturică?

– Dar nu e periculos cu prea multe pături?

De când cu noaptea semnului rău, Melissa se îngrijora când era prea multă căldură. Acum își făcea griji că nu este destul de cald. În lumea mamelor, există mereu un motiv de îngrijorare. I se părea că trebuie să învețe totul din nou.

– Am citit în *Secretele îmblânzitoarei de copii* că…

– Ei, prostii! se împotrivi Stephanie. Nu te lua după cărțile alea cretine! E copilul tău, tu știi ce să faci. În zilele noastre, există prea multă literatură despre creșterea copiilor, nu ți se pare că sunt niște chestii prea categorice?

– Nu, mi se pare că sunt de folos.

Uneori, Melissa cerceta cărțile acelea în mijlocul nopții, când Blake nu voia să se oprească din plâns. Alteori, se agăța de ele și cu dinții, căutând cu disperare o propoziție minune, o rază cerească de înțelepciune care să-l facă să doarmă. Alte dăți le consulta *înainte* de a se duce la culcare, în loc să citească unul dintre romanele pe care încerca să le recupereze sau vreo poezie bună, iar acesta părea un lucru periculos.

– Nu le citesc pe toate, spuse ea defensiv, doar pe cea scrisă de Gina Ford, ca să-mi aduc aminte…

– Gina Ford! Stephanie vorbea din ce în ce mai tare din cauza vinului. Femeia aia habar n-are ce înseamnă să fii mamă. Nici măcar nu are copii! E dădacă, pentru numele lui Dumnezeu! Cum are ea dreptul să le spună oamenilor în ce fel să-și educe copiii, să le spună că trebuie să-i trezească la ora 7:00 și să-i pună înapoi la somn la ora 9:00, că trebuie să le dea prânzul nu mai târziu de 11:30 și să le schimbe scutecul la ora 14:24? Nu poți să-i faci unui copil un astfel de program, e crud și nici nu e necesar. Când îi schimbi scutecul? Când trebuie schimbat. Când îl culci? Când…

A fost întreruptă de un ciocănit în geam.

– Ce-a fost asta?

Michael s-a dus la geam să verifice, dând la o parte jaluzelele.

– E doamna Jackson. Pe vremea asta! Doamne ferește!

Doamna Jackson locuia la cinci case distanță, la numărul 8. Avea în jur de 70 de ani, stătea singură și era în plin proces de uitare de sine, uita cum o cheamă, unde îi este haina și la ce număr locuiește. O dată la câteva zile, se plimba de-a lungul străzii, de obicei în papuci de casă, cu părul răvășit și neîngrijit, încercând să le explice oamenilor că nu-și amintește unde trăiește, dar aceștia nu înțelegeau întotdeauna ce spune pentru că propozițiile ei se pierdeau pe drum și eșuau în ceva fără sens.

– Hai, că mă duc s-o duc acasă, spuse Michael și dispăru în întuneric.

Doamna Jackson îl plăcea pe Michael pentru că avea o față amabilă și un comportament pe măsură. Purta doar o rochie de casă verde, fără haină, iar

gambele subțiri și maronii îi ieșeau de sub tiv ca niște bețe. Vântul îi împingea cu putere în timp ce înaintau.

– E prea târziu și prea frig afară ca să ieșiți așa, îi spuse Michael. Este numărul 8, vedeți? Aici e casa dumneavoastră, asta e, casa cu ușă galbenă.

– Mulțumesc, spuse doamna Jackson ținându-l de mână cu ambele mâini și zâmbind, mulțumesc, dragă. Ești atât de bun. Semeni cu fiul meu Vincent, care se întoarce sâmbătă din America, îmi aduce mereu haine, cratițe și pantofi, e un băiat așa bun…

– Cineva trebuie să aibă grijă de ea, spuse Melissa când se întoarse Michael. E a treia oară când se întâmplă săptămâna asta.

– Săraca femeie, spuse Stephanie.

La desert au mâncat cheesecake cu înghețată de fistic. Damian a condus spre casă în liniște. Pe marginea drumului apărea câte o vulpe, iar ochii ei strălucitori îi aminteau de ciucurii scânteietori ai Melissei, de curbura gâtului și de locul unde începea părul, de forma nasului ei din profil. Când a ajuns acasă, n-a mai scris nimic.

Târziu în noapte, Melissa era trează, în dormitorul mare. Copiii dormeau în cea de-a doua cameră. Ca de obicei, verificase dacă Blake respiră, dacă pătura nu-i acoperă fața, dacă Ria nu se micșorase, ceea ce nu se întâmplase, casa ei de carton fiind închisă peste noapte. Mâine se va juca din nou cu ea și vor petrece o lungă duminică în familie în această casă strâmbă – o vizită la mama ei, care locuia pe celălalt mal al râului, un pui la cuptor, anticiparea zilei de luni, când Michael se va întoarce la serviciu, iar ea va rămâne aici, pe Paradise Row, cu Blake.

Michael dormea și el. Îi plăcea romantismul ploii și se întinsese spre ea, cuprinzându-i mijlocul cu mâinile, rugător, dar ea nu putea să se gândească la frumusețea lui, la lumina ca un bumerang de lângă inima lui. Afară încă mai bătea un vânt puternic, zgâlțâind jaluzelele de rafie, mai ales pe cea de la fereastra din stânga, de unde venea curentul. Melissa s-a ridicat din pat și a încercat s-o deschidă din nou ca s-o închidă cum trebuie, și în timp ce făcea asta, a zărit ferestrele întunecate de vizavi, ușile de intrare, grădinile pătrățoase

din față. Îi era dor de priveliștea cerului din vechea lor locuință. Locuiseră la etajul șapte al unui bloc-turn. Acolo, stelele erau atât de aproape, luna, la fereastră. Se obișnuise cu o anumită apropiere de Calea Lactee, așa că această priveliște asupra caselor de vizavi îi dădea senzația unui furt.

Oricât de mult ar fi împins și ar fi tras de mâner, fereastra nu se mișca din loc. În timp ce stătea acolo, avea senzația ciudată că stă cineva în spatele ei, nemișcat – creaturi ale nopții, cum le spunea mama ei acestor ființe nu tocmai omenești care se plimbă la ceas de noapte și ne privesc. Melissa se speria de fiecare dată când Alice menționa aceste făpturi. S-a întors să se uite, dar nu era nimic, doar umbrele camerei, ușa crăpată, iar dincolo de ea, palierul și lucarna. Geamul tremura în rama lui. Era aproape ca și cum cineva sau ceva încerca să intre. Sau să iasă.

4
POT SĂ TE FAC SĂ EXPLODEZI DE EMOȚIE

Ca să ajungă la muncă, Michael a luat autobuzul în loc de metrou, pentru că putea să se uite pe fereastră și, oricum, citise undeva că a sta pe scaun în metrou este mai puțin igienic decât a linge un vas de toaletă. Și chiar dacă ar fi vrut să ia metroul, dat fiind faptul că acum locuia în acea parte a Londrei uitată de metrou, ar fi trebuit să meargă cu autobuzul până la Brixton sau până la Elephant & Castle și apoi să schimbe, coborând pe scările și în tunelurile aglomerate, iar lui nu-i plăcea să stea prea mult sub pământ. Ca să facă mișcare, a luat-o pe calea mai lungă, pe străduțele lăturalnice din spatele sensului giratoriu de la Cobb's Corner. Și-a pus pe umăr geanta, în care avea o sticluță de gel dezinfectant, și a așteptat acolo autobuzul 176, care l-a purtat prin spatele Forest Hill, prin Upper Sydenham, prin Dulwich și Camberwell, ajungând în explozia de fucsia de la stația Elephant și apoi mai departe, spre Waterloo și peste râu, de cealaltă parte. Pentru că urca la începutul traseului, de obicei găsea liber locul lui preferat, la etaj, al doilea din față, pe partea dreaptă, și tot drumul privea copacii ciuntiți, adunările cenușii de porumbei de pe iarbă, fumătorii matinali din stații, palmierii din fața bibliotecii Dulwich, șantierele oprite de recesiune, bebelușii din cărucioare care dădeau din mâini cu fețe îngrijorate, cortul cu frigărui picante din umbra tufișului de fucsia, saloanele de manichiură din Walworth Road, balcoanele ca niște coveți, zona Aylesbury evacuată, polițiștii comunitari cu mersul lor aplecat, turlele de biserică ivite printre antenele de satelit, hotelurile dubioase de la stradă, bărbații vorbind la telefon, femeile bine îmbrăcate, băieții cu chiloții la vedere și cu ultimul tip de câine de nemângâiat, șinele de tren, gardurile vii, oazele de verdeață și pâraiele. În preajma râului, drumurile se lărgeau și deveneau bulevarde, iar uneori, pentru câteva clipe, păreau aproape străzi pariziene, cu

clădiri mai omogene și cu lucrări în piatră mai grandioase, scuturate de aerul pesimist și de necioplirea specifice sudului, ca o femeie care își îndreaptă părul dezordonat în timp ce trece peste o apă care strălucește, se înspumează, se agită și se rostogolește în bătaia vântului, cu priveliștea nordului apărându-i în față, Parlamentul și Somerset House, cu coloanele și steagurile sale și cu copiii de stuc de sub marginea acoperișului. În centrul orașului, era o altfel de mizerie, mizeria banilor, a lipsei sau a excesului de bani. În zona opulentă a bulevardului Strand, aveai impresia că ești la New York, iar mai departe, la ultima stație de pe Tottenham Court Road, se ivea spațiul deschis din Trafalgar Square, unde se înălța Nelson, flancat de galeriile comerciale și de fântâna răcoroasă albastră, în care se năpustesc o grămadă de păsări, de parcă ar fi un loc sfânt.

În autobuz îi era mai ușor să se convingă că nu participă la competiția acerbă pentru îmbogățire. Purta costum, de fapt, avea trei costume, unul negru, unul bleumarin și unul gri, două dintre ele fiind achiziționate de curând, când începuse să lucreze la Freedland Morton. Dar își purta costumul cu nonșalanță, cu sentimentul că nu există nicio legătură între piele și țesătură. Sinele lui real era neatins, neafectat, de fapt era îmbrăcat în pantaloni de pânză, iar peste costum purta o haină de iarnă mare și aproape modernă, deci nu arăta chiar plicticos, nu ca o cutie de carton cu picioare. În autobuz erau tot felul de oameni și, în loc să stea față în față și să se holbeze triști în întunericul de la primul nivel al autobuzului, priveau înainte. Aveau parte de o călătorie privată și nesupravegheată, și nu toți se duceau la muncă. Iată o femeie cu pălărie galbenă, împreună cu o fetiță cu un an sau doi mai mare decât Ria, posibil în drum spre serviciul de pașapoarte din Victoria, spre Madame Tussauds ori spre Museum of Childhood din Bethnal Green (lui Michael îi plăcea să joace acest joc în capul lui, să-și imagineze alte moduri de viață, alte moduri de a-ți petrece ziua de luni sau de marți). Pe scaunul din față, pe celălalt rând, era un om de vârstă mijlocie, beat, rozaliu și grizonant, prăbușit peste bară și zgâlțâit dintr-o parte în alta de mișcările autobuzului (poate se ducea la oficiul muncii din Walworth Road sau la crâșmă, să aștepte la intrare până când se deschide,

sau poate că hoinărea cu autobuzul roșu fără să-și dea seama, iar când ajungea la capătul liniei nu știa unde naiba se află și se urca în alt autobuz, după care toată faza se repeta). Și iată doi adolescenți în uniformă care nu erau în drum spre școală. („Dacă îl bați, da, îți dau zece lire. *Zece* lire!“) Michael știa cum arată tinerii care nu sunt în drum spre școală. Când era copil, chiulise și el de la școală de mai multe ori și erau trei locuri în care se ducea: în parc, la mall sau acasă la prietenul lui, împăunându-se ridicol și vorbind tare, ca să compenseze frica resimțită. Toți acești străini treceau pe lângă Denmark Hill, pe lângă spitalul în care se născuse Blake, pe lângă biserica penticostală dărăpănată, iar Michael își închipuia că se duce și el în altă parte, spre o destinație spontană, unde nu existau atât de multe pretenții de la el. De fapt, nu voia să fie coordonatorul departamentului de responsabilitate socială din cadrul firmei Freedland Morton. În adâncul sufletului, se identifica cu bețivul bătrân și rozaliu. Într-o anumită măsură, se considera genul de om care fie moare de tânăr, fie sfârșește ca un vagabond plângând pe o bancă în parc. Fusese sigur că nu va trece de 30 de ani, iar acum, că avea 37, era ușor uluit și conștient de alternativa proiectată. Dacă ar fi vreodată despovărat, dintr-un motiv sau altul, de responsabilitățile serioase și frumoase ale vieții sau i s-ar nega accesul la ele, simțea că s-ar deda cu ușurință unei reuniuni sincere cu sinele său mai ponosit, ca un balon cu aer cald care și-a pierdut flacăra.

Pe drum asculta muzică la iPod. Pe lista lui erau o mână de artiști, printre care Shuggie Otis, Nas, Dolly Parton și Jill Scott, dar cel mai ascultat album era *Get Lifted*, albumul de debut al lui John Legend apărut în 2004, care reprezenta o altfel de călătorie. Începea cu un mic torent de note la pian și cu o invitație din partea lui John de a-l însoți în căutarea a ceva nou, iar în succesiunea de melodii calde, îmbibate în gospel, care urma, Michael a văzut odiseea unui bărbat care se transformă dintr-un afemeiat care își petrece timpul prin cluburi de noapte, colecționează numere de telefon și înșală la tot pasul, într-un partener de viață responsabil, matur și loial. Era un drum lent și dificil, presărat cu conflicte și tentații. Își iubea prietena, dar își iubea și libertatea, iar în melodia „She Don't Have to Know“ se întreba de ce nu înțelege că o iubește,

deși o înșală. Doar pentru că a făcut o escapadă în Washington, D.C. ca să se poată ține de mână pe stradă cu cealaltă femeie, purtând ochelari de soare ca să-și ascunsă identitatea, asta nu însemna că ea nu este „Number One“. Nu, ea nu vedea asta, iar faza era că această iubită, această numărul unu, nu era o fată oarecare. Era specială, era o bombă, era beton. Snoop Dogg l-a certat pe tema asta în melodia „I Can Change“. Spunea cam așa: „Când găsești o femeie ca asta, trebuie să te schimbi, frate, pentru că nu găsești pe toate drumurile una ca ea, iar când o găsești, trebuie să fii suficient de deștept încât să știi că e momentul să te schimbi.“ Iată punctul decisiv, în care tipul năbădăios, colecționarul de numere de telefon, trebuia anihilat și transformat în tipul cu potențial, cea mai bună variantă a lui, bărbatul care o merită pe iubită. Dar el nu voia să facă schimbarea. Of, era greu, adora acele femei, le iubea pe toate, iubea toate femeile calde și seducătoare din lume. Dar până la urmă, a reușit. Iar melodia „Ordinary People“ vorbea despre agonia incertitudinii, despre cum iubirea lui era de necontestat, și cu toate astea, avea parte în fiecare zi de greutăți și de certuri și nimeni nu știa încotro s-o ia. Avea două opțiuni: *să rămână cu ea* sau nu. Și a rămas. După momentul de cotitură, el, ei au ajuns împreună la o sublimă stare de platou. Au ajuns în atmosfera calmă, extraordinară, al celui de-al nouălea cer, unde făceau dragoste minunat și unde se înțelegeau în profunzime, iar de-acolo s-au îndreptat spre un viitor ca al părinților lor, care erau încă împreună, și totul era „So High“. Când afară era frig și urât, erau un *refugiu* unul pentru celălalt, o dulce purificare a sufletului, un drum însorit. A ajuns să recunoască valoarea familiei și să fie nostalgic după vremurile în care familia ocupa un loc central în viețile oamenilor. Acestea erau lucrurile importante: să petreci timp cu oamenii dragi și să continui să-i iubești. Crescuse. Ajunsese pe partea cealaltă. Se rătăcise, dar s-a regăsit. Pe tot parcursul melodiei auzeai sunetul pianului, instrumentele cu coarde în fundal, pocniturile din degete, talgerele învârtindu-se și vocea lui John, puternică și răgușită. A încheiat într-o notă optimistă, cu melodia „Live it Up“ – o linie de bas hotărâtă, unduioasă, cu viori euforice, celebrarea supremă a iubirii, a vieții,

cu toate greutățile, complexitatea și plinătatea ei. Este unul dintre cele mai bune albume soul realizate vreodată.

După treisprezece ani cu Melissa, Michael nu prea știa în ce moment al poveștii se află. Îi plăcea să creadă că lucrurile stau ca în melodia „So High“ sau ca în mai puțin incitanta „Refuge“, dar nu era adevărat, deși existau și astfel de clipe trecătoare, mai ales seara, când copiii adormeau și Melissa făcea ceva prin bucătărie sau stătea pe net, la masa din sufragerie, și era un sentiment de calm, de căldură și de siguranță în casă. Trecuse de mult de momentul de agonie și alesese să rămână, dar uneori i se părea că alunecă înapoi, întrebându-se dacă ar fi mai fericit cu altcineva sau singur, fiind din nou burlac, trăind într-un apartament cu două camere în Catford, ca să fie aproape de copii, să-i ia în weekend și să-i ducă la locul de joacă, la teatru sau la mama lui. Poate că ar trebui să fie unul dintre acei bărbați care își cresc copiii de la distanță. Poate că, de fapt, n-a trecut prin acel moment măreț și decisiv în care colecționarul de numere de telefon este înfrânt; poate că e mai aproape de tipul din „She Don't Have to Know“. Pentru că, sincer vorbind, în ultima vreme, i se părea că el și Melissa nu sunt altceva decât niște colegi de apartament. În trecutul nu foarte îndepărtat, când venea acasă de undeva, obișnuia să-l îmbrățișeze și să-i ofere zâmbetul ăla magnific și spulberător apoi începeau imediat să vorbească fremătând de- spre ce se întâmplase peste zi, pe cine văzuseră, ce citiseră, ce chestie drăguță spusese Ria sau despre următoarea lor călătorie. Conversațiile lor erau ca un râu, mereu curgătoare, delirant de mișcătoare. Nu conta separarea fizică, continuau pe dinăuntru, așa că regăsirile lor nu erau decât o creștere a volumului. Dar lucrurile nu mai stăteau așa. Acum, când se întorcea de la serviciu, îmbrăcat în costum, Melissa era la chiuveta din bucătărie și abia dacă ridica privirea. Niciun zâmbet, nicio îmbrățișare. În timpul zilei, nu mai punea emoticoane cu săruturi la sfârșitul mesajelor sau al e-mailurilor. Acum mesajele ei erau: „Poți să treci pe la Lidl în drum spre casă, să cumperi pulpe de pui, șervețele și lapte?“ sau „Hârtie igienică, te rog“ sau „Poți să fii acasă până la 18:30 ca să mă pot duce la zumba?“ Se ducea la etaj să se schimbe în trening și acolo, lângă coșul cu rufe, erau trei pungi de plastic în care erau puse hainele

lui pe care le folosea când mergea la tuns, și pe care ea aștepta în tăcere, dar din ce în ce mai iritată, să și le spele. Apoi, odată ce copiii erau în pat, de cele mai multe ori se retrăgeau în lumile lor separate, el pe canapea, la televizor, iar ea în dormitor, la citit. Trăiau în lumi diferite într-o casă mică. În timp ce autobuzul 176 se apropia de râu, John cânta: „Relațiile pot să îmbătrânească/Au tendința să se răcească".

Odiseea romantică a lui Michael fusese asemănătoare, deși mai puțin nerușinată decât a lui John, acest bărbat legendar care s-a dus la altar într-un costum mai bun decât al lui, conform ilustrației CD-ului. La fel ca el, sau ca acest bărbat definit de muzica lui, și Michael se bucurase de o grămadă de femei înainte de a se așeza la casa lui. Era timid și curios în dragoste, iar femeile îl plăcuseră pentru asta, colega de facultate de la științe politice, fotomodelul din Honduras, fata pe care o întâlnise la Tesco. În fața acestor femei nu se dezvăluise până la capăt, se culcase cu ele doar într-o anumită măsură, mergând până la capăt numai atunci când simțea că se justifică și când era sigur că nu ia vreo boală venerică. Se păstra pentru ceva, pentru cineva, despre care nu avea o idee concretă, știa doar că trebuie să fie o femeie mai fină, mai pură, mai bună. Pasiunea lui era copleșitoare. Era un bărbat făcut pentru o mare iubire. Și în căutarea acestei iubiri, la fel ca John în cântecul „Used To Love U", s-a trezit și el într-o relație în care era nemulțumit, în care s-a dezîndrăgostit sau, mai mult decât atât, în care a început să se întrebe dacă fusese vreodată îndrăgostit. O chema Gillian și îl adorase cu o disperare care în cele din urmă l-a sufocat. Studia medicina, intenționând să devină medic pediatru, și cânta la flaut. Avea buze moi și cărnoase, numai bune pentru flaut. Era talentată, sufletistă, voia să facă lumea mai bună, știa să imite cântecul păsărilor. Dar îl dorise prea mult, mai mult decât orice altceva ar fi putut avea. În ziua în care a împlinit 22 de ani, Michael având 23, l-a cerut în căsătorie într-un restaurant din Brick Lane. Era puțin ametită, dar vorbise serios. Michael a răspuns „poate", poate într-o zi, dar fără să vorbească serios, pentru că nu voise s-o rănească, pentru că avusese parte de suferințe îngrozitoare în viață. La fiecare pas existaseră bărbați care voiseră să-i facă rău. Tatăl adoptiv o abuzase. Când avea 12 ani, fusese

molestată de antrenorul de gimnastică. Și apoi a fost bărbatul din dulap (din cauza asta nu-i plăceau dulapurile, mai ales când erau închise, astfel că avea obiceiul să le țină deschise), care inițial venise să repare boilerul, dar văzând-o acolo, micuță, în pantalonii ei scurți și verzi de vară, a sfârșit prin a o atinge în mod nepotrivit în dulap, când nu se uita nimeni, și abia *apoi* a reparat boilerul. I-a spus lui Michael că era uimitor cât de mulți bărbați nu vor altceva pe lume decât să-și satisfacă un impuls oribil. Incredibil de mulți!

Gillian avea un stil greoi de a umbla, ca și cum ar fi coborât mereu într-o pivniță. Doar când cânta la flaut părea delicată. Plângea ușor. Când erau în public, voia să meargă la brațul lui Michael sau ținându-se de mână, ca să pară că este o femeie revendicată, o femeie protejată. Îi plăcea să gătească pentru el. Îi plăceau domeniile pe care tradiția le delimitase pentru femei și nu obiecta la adresa presupuselor constrângeri, nu se împotrivea umbrei patriarhatului. Cât a fost cu Michael, s-a lăsat cuprinsă de căldura familiei lui fericite, singura familie fericită pe care o cunoștea, acea adunătură ciudată de oameni râzând, acele mirosuri minunate emanate de bucătăria mamei lui, acea casă liniștită din suburbii. Stătea la el câte trei nopți pe săptămână, alteori patru sau cinci, îl iubea dimineața devreme, când părinții lui dormeau în camera alăturată, luându-i sexul în gură fără să ceară nimic în schimb, doar să stea acolo și să respire sub ea, să-i acopere ceafa cu palma, în felul acela protector. Acum, când asculta refrenul piesei „Used To Love U“, Michael se gândea la ea, deși nu era genul de femeie la care se referea John, genul pentru care nimic nu este de ajuns, genul care are o părere prea bună despre sine. Gillian n-avea nicio părere despre ea însăși, aceasta fiind principala manifestare a bolii ei. Se considera norocoasă că o acceptase cineva ca Michael, un om bun și curat, și odată ce îl dobândise, se cuibărise în viața lui ca un animal mic și speriat. Tatăl lui o adorase. Era exact genul de fată la care visase, cineva care să-l iubească din tot sufletul pe fiul său cel mic, care să aibă niște planuri de carieră rezonabile. A ajuns să o vadă ca pe o fiică (când făceau cumpărături la Wood Green, a prezentat-o cuiva ca pe nora lui).

Toate astea au complicat lucrurile pentru Michael. După doi ani de relație, a ajuns la concluzia că nu o iubește pe Gillian și că nu o va iubi niciodată. Nu erau genul de cuplu care să fie în stare să se arunce în gol, animat de credința fermă că vor pluti la unison. A încercat din răsputeri. A încercat să-și îndrepte mintea exact în acel punct din timpul partidei de amor când ea îl lansa în largul mării, iar el era impresionat de puterea ei, sau în vreun moment din primele lor luni, când ea era ceva total nou, un cadou încă nedespachetat și conținând posibilități necunoscute. Dar n-a ținut. A revenit la dorința de a fi departe de ea, la sentimentul că îi călca în picioare viața și că-l împiedica să vadă și să gândească clar, îl împiedica *să fie*. Au început să-i displacă anumite expresii de pe fața ei, seninătatea goală când erau împreună într-un tren, felul absorbit și zăpăcit, aproape brutal în care mânca, sau obiceiul de a se juca cu capetele codițelor. Când ieșea în cluburi sau în baruri, se uita la alte femei. N-avea curaj s-o termine cu ea, așa că, la fel ca John în melodia „She Don't Have To Know", avea scurte aventuri și era devorat de vinovăție. Inventa tot felul de scuze ca să nu fie cu ea. În cele din urmă, ea a început să aibă suspiciuni și doar atunci, la capătul unei certe, i-a spus că vrea să se despartă. Ea a reacționat exact cum se temea el c-o va face, plângând și implorându-l. Dar apoi s-a liniștit. S-a așezat pe marginea patului, privind în jos, în străfundul ei. După o vreme, și-a vârât niște lucruri într-o sacoșă și a plecat, luându-și politicos rămas-bun de la părinții lui, dar fără să-i îmbrățișeze, cum făcea de obicei. Opt luni mai târziu a primit un telefon de la ea, în care îl ruga să se întoarcă, dar deja era cu Melissa.

Snoop spunea că atunci când găsești o femeie ca ea, trebuie să faci o schimbare. Melissa, sirena. Melissa, cu ochii ei reci și pielea sclipitoare. Melissa pășind ușor pe străzile Londrei în pantaloni de pânză, adidași și brățări la mâini, iar Michael mergând în spatele ei, împreună cu prietenul lui, Perry („Mamă, ce bine arată!"). Ea era varianta aceea mai delicată, mai pură, mai bună. Era mișto rău. Îi plăcea să înoate. De aceea strălucea. Dacă nu înota, se simțea secătuită, ca o creatură eșuată la mal, și atunci i se schimba starea. A doua zi după ce a cunoscut-o în Jamaica, la carnavalul din Montego Bay (ambii

transmiteau despre subiect, Melissa pentru revistă, Michael pentru radio), erau pe plajă, Michael, Perry și alți câțiva reporteri vorbind, stând la soare, jucându-se cu mingea, iar ea s-a despărțit de grup și s-a dus în apă. Purta un costum de baie negru, demodat, cu o dungă albă în diagonală, care o acoperea până deasupra coapselor. El a privit-o. A privit-o zile întregi cum intră în valuri, cum o întâmpină apa când înaintează singură, neînfricată. Înota până departe. Corpul ei maroniu răsucindu-se în albastrul mării, fluiditatea ei de sirenă – era o lume nouă care se rotea. Înota din ce în ce mai departe, iar el privea cum valurile se înalță și se sparg, apropiindu-se și îndepărtându-se. I-a văzut brațele puternice și maronii rotindu-se în crawl frontal. A zărit orizontul, acolo unde marea se curba odată cu circularitatea pământului, astfel că nu putea să vadă mai departe, și a văzut stâncile și insula din zare. Nu și-a luat ochii de la brațele maronii, dar a devenit din ce în ce mai greu, marea domina cu întinderea ei, apoi a scăpat-o din ochi. Dispăruse. Dispăruse în ocean. Sau poate că alunecase sub apă, poate că fusese trasă la fund. A început să fie cuprins de panică. Simțea cum inima îi bate mai repede, dăduse peste această creatură nouă și strălucitoare pe care voia s-o cunoască mai bine și acum dispăruse. Nu știa să înoate, dar ceva pusese stăpânire pe el, așa că a început să meargă. Și-a suflecat pantalonii și a înaintat cu greu prin apă, cu picioarele lui lungi. N-avea habar ce vrea să facă, iar când a ajuns în punctul în care nu mai putea înainta fără a înota, s-a oprit, a așteptat și s-a uitat în zare cât a putut de departe. Dar tot n-o vedea. După o vreme, s-a întors, ud leoarcă, și a stat ca prostul la mal, cu blugii uzi, dorindu-și să o poată salva, dorindu-și atât de mult să fie eroul ei, simțind deja, așa cum se va întâmpla de multe ori în viitor, că nu este destul de bun - pentru ea. Apoi a început să se înfurie pe ea că a putut să plece așa și să îngrijoreze pe cineva în felul acesta, să se poarte ca și cum n-ar exista nici ea, nici el. S-a întors douăzeci de minute mai târziu, râzând și fără suflu. În timp ce se apropia de el, furia lui s-a evaporat sub efectul puterii ei, coapselor, feței, fericirii ei. „Ce mare grozavă!“, spuse ea, „Ce plăcut a fost să înot!“, iar el a râs împreună cu ea. „Am crezut că te-ai înecat.“ Ea era aleasa. O dorea. Voia s-o facă să explodeze de plăcere. A plăcut-o atât de mult, încât i s-a părut că este în

pericol. Așa că i-a spus lui Perry: „Într-o bună zi, o să-mi frângă inima. Sunt convins de asta."

Mâinile ei erau mici, la fel ca picioarele, purta cercei de argint cu jad și chihlimbar. Era ca o păpușă, aproape asexuată. Avea un profil de visătoare. S-a uitat la ea mult și bine. Îi plăcea aventura. Voia să călătorească în Argentina. Auzise că în nordul Argentinei există un lanț muntos care devine roșu, mai ales la apus. Voia să vadă Sevilla și coasta de sud-est a insulei Corfu. Voia să meargă în Mexic și să viziteze casa Fridei Kahlo, să urce Anzii din Peru, să locuiască și altundeva decât în Anglia, să trăiască într-un loc diferit de locul nașterii; voia să devoreze lumea. Era diferită de Gillian din toate punctele de vedere, își purta singură de grijă, era stăpână pe sine și sfidătoare. Spunea că nu va fi niciodată legată de mâini și de picioare și că nu se va lăsa prinsă în capcana niciunui loc. Michael avea o mulțime de întrebări, mai multe decât cu oricare altă femeie de până atunci, iar asta a făcut-o să-l placă, îi plăcea felul lui de a o asculta cu atenție. El voia să cunoască fiecare colțișor al minții ei, fiecare culoar. Părea că dezvăluirea ei este fără sfârșit. Ea avea o percepție mistică asupra viitorului, în sensul că părea să creadă că se îndreaptă spre altceva decât restul lumii, că nu va trece prin viață la fel ca alți oameni, că în fiecare clipă se va conserva, că se va îmbogăți în secret ca Michael Jackson în sicriul lui de sticlă, rămânând la distanță de lume pentru a nu fi distrasă. Privirea aceea îndepărtată, enigmatică. „La ce te gândești?" a întrebat-o într-o seară pe plajă. Încerca să o surprindă în imagini statice. Era alunecoasă. „Îmi privesc gândurile", spunea ea, în loc de „mă gândesc la ceva". Se exprima viu și pedant. Mai târziu, în timp ce era la Roma, avea să-i scrie poetic: *Mi-e dor de gura mea în bărbia ta pubiană* (o referire la ciocul lui).

După acea primă întâlnire din Montego Bay, au urmat trei luni de discuții la telefon, în care au vorbit despre trecutul și viitorul lor, despre cele două case ale lui Edgar Allan Poe, despre drama lui Mary J. Blige, despre profunzimea Cassandrei Wilson, despre National Front, despre acțiunile poliției, despre Margaret Thatcher și faptele sale, despre vulcani, despre țările de origine ale mamelor lor și despre timpul petrecut acolo, despre diferența din ce în ce mai

estompată dintre R&B și pop. O făcea să râdă. Iar ei îi plăcea mult să râdă. De obicei râdea atât de tare, încât el auzea sunetele lipicioase din fundul gurii ei. Ea i-a povestit cum se făcea de râs la birou, pentru că era mic și auzea toată lumea acele sunete. În timpul acestor conversații nu mai exista nimic altceva în afară de vorbele lor, erau complet absorbiți unul de vocea celuilalt, simțeau o atracție puternică, dar cu toate astea, n-au făcut dragoste decât după trei luni. Ea locuia într-o garsonieră în Kensal Rise cu o chiuvetă în colț, iar după vreo petrecere sau o întâlnire, îl lăsa să doarmă la ea, dar întotdeauna pe podea. Primul lor sărut a avut loc doar după ce el i-a cerut voie, n-a avut o idee mai bună. Faptul că o plăcea atât de mult și sentimentul că într-o bună zi o să-i frângă inima îl intimidau. Stăteau lângă chiuvetă, după ce mâncaseră spaghete cu tocătură vegetală (ea mânca semințe de dovleac, müsli și alte mâncăruri destinate păsărilor). Era îmbrăcată într-un *dashiki*[9] albastru cu roz, cu croială largă la mâneci, și toată seara se luptase cu tentația de a trage cu ochiul la maroniul pielii ei, la ridicăturile ei domoale și savuroase. Erau la sfârșitul serii și el trebuia să plece pentru că venea prietena ei Hazel, dar tot n-o sărutase. Așa că a întrebat-o pur și simplu, ca un băiețel, iar ea a zis da, ca o fetiță, și el s-a aplecat spre ea. Buzele li s-au atins, iar *delicatețea* și *căldura* acestui gest au fost o surpriză explozivă, un sărut care n-avea nevoie de alimentare, funcționa de la sine, era desăvârșit, intrinsec euforic și totuși nonșalant, avea propria psihologie și personalitate, ar fi putut să se numească Franklin, sau Desdemona, sau Angelina, iar el a fost atât de cucerit, încât a ridicat-o în brațe pe pat, ca să fie deasupra lui, unde-i era locul, și-a băgat mâinile pe sub rochie și a atins-o în sfârșit – dar au fost întrerupți de Hazel, care bătea la ușă. Faptul că au fost întrerupți a făcut ca momentul să fie și mai spectaculos.

După aceea, în nopțile lungi cu hașiș, i-a permis accesul. Era timidă. Era ușor inocentă. Chiar și după ce se întâmplase totul între ei, se ascundea după ușa dulapului când se schimba, dar pe de altă parte, era nepăsătoare și nu purta sutien pe sub rochiile ei africane vaporoase, oferindu-i secretul micilor ei sâni, linia blândă a spatelui. Când ea s-a mutat în apartamentul de la etajul șapte, deja se știau destul de bine, iar el s-a mutat în curând cu ea, deși încă se purta

cu el ca și cum ar fi fost un fel de accesoriu pe care într-o zi l-ar putea uita în tren. Când era deja mult prea îndrăgostit de ea încât să mai poată considera că au o relație sănătoasă, a întrebat-o: „Ce e asta? Ce facem?“, pentru că simțea că se îneacă, iar ea a răspuns în felul ei contagios de rațional și de neasumat: „Chiar trebuie să ne definim relația?“ Era mereu la o oarecare distanță, reținută. Problema nu era lipsa afecțiunii, cel puțin nu atunci. Făceau dragoste constant. Era ceva impulsiv și extatic. Îi făcea să urle. Bărbatul care locuia dedesubt le bătea în țevi în semn de protest. Se dădeau jos din pat după-amiaza, odată cu lumina ce venea dinspre balcon, se duceau în bucătărie ca să-și facă niște pâine prăjită și, stând acolo și privind cerul de la etajul șapte, peste balustradă, vorbind și vorbind mereu, începeau din nou, pornind de la o atingere prelungă pe talie sau de la faptul că-și comparau mâinile de dimensiuni diferite, de la faptul că se uitau unul în ochii altuia sau altceva care o făcea să râdă, apoi se întorceau în dormitor sau în camera de zi, prin ferestrele căreia se vedea orașul până la râu, iar noaptea le colora corpurile în nuanțe de sepia. În fiecare duminică seara, își curăța fața cu aburi deasupra unui lighean în care erau uleiuri esențiale, iar el își amintea o dată anume, când stătea gol în prag și o privea cum se unduiește sub prosop pe o melodie de Tracy Chapman, Al Green sau vreo altă voce puternică, în furoul ei de satin albastru, și în cele din urmă a ridicat capul și l-a văzut cum stă acolo și o privește, și i-a zâmbit în felul acela superb al ei care îl făcea să se simtă atât de împlinit și de fericit, de parcă ar fi turnat în el raze de soare. Blocul-turn a devenit un castel în ceruri. Noaptea, strălucea ca un Turn Eiffel mai mic. Ea spunea că poate fi cu el „pur și simplu“, că nu simte nevoia să se prefacă sau să pună o fațadă, iar el simțea același lucru. Erau uniți în anxietatea pe care le-o provoca lumea, cauzată parțial de cruzimea de zi cu zi și parțial de distanța celei de-a doua generații pe care o aveau în comun, faptul că oricât de mult s-ar fi străduit să se integreze, nu vor fi niciodată acceptați în totalitate, nu vor fi niciodată văzuți în totalitate. „Te-am găsit, aluna mea dulce, mă bucur atât de mult că te-am găsit“, spunea ea. Își țineau unul altuia de cald. Ardeau unul pentru celălalt. Existau pur și simplu, iar în astfel de momente, vorbeau despre căsătorie, el îi cerea să fie împărăteasa

lui într-o zi, ea spunea: „Bineînțeles că voi fi, având în vedere că e vorba de tine“, ca și cum toată treaba n-ar fi mare lucru, sau ca și cum ar fi vorbit în vis, părea ceva de la sine înțeles, ca o stație de tren la care vor ajunge. În acel palat de la etajul șapte au trecut prin „Ordinary People“, „Stay With You“, „Let's Get Lifted Again“, „So High“ și „Refuge“. Dacă se certau, se întorceau mereu într-un loc bun, mergeau mai departe, continuau, se întorceau din nou, cu flacăra încă puternică, doar că mai greu de reperat. În timp ce autobuzul 176 înainta pe Strand, John cânta în reluare:

O, voi rămâne cu tine

Orice ar fi,

O, voi rămâne cu tine

Când norii negri vor veni,

Voi rămâne lângă tine,

Știu că vom fi bine,

Voi rămâne cu tine.

Chiar și după unsprezece ani petrecuți împreună, de ziua lui, Melissa îi dedicase o melodie a celor de la Pussy Cat Dolls, „Stickwitu“, care vorbea despre faptul că nimeni n-ar putea s-o iubească mai bine ca el, nimeni n-ar putea s-o înalțe mai mult, trebuia să rămână cu el pentru totdeauna. Și alunecând acum în paradisul dansant al iPod-ului său, Michael și-a adus aminte o zi petrecută în parcul Finsbury, după un interviu de angajare, într-unul dintre anii senini de la început. Era îmbrăcat cu haina lui neagră matlasată, afară era frig ca naiba, dar pe tot parcursul interviului nu se gândise decât la ea, la împărăteasa lui, la faptul că se va întoarce acasă la ea, înapoi în palat, la faptul că ea va fi acolo așteptându-l, și doar asta conta, doar de asta avea nevoie. Nu-i păsa de job. Nu-i păsa de bani. Voia doar să fie cu ea, să fie împlinit de ea. Lângă stația de la Finsbury Park, exista un sens giratoriu. La căderea serii, la ora de trafic maxim, a traversat cu pași enormi și euforici prin

mijlocul străzii, nu pe la trecerea de pietoni, și s-a trezit în mijlocul rondului de iarbă verde. Mașinile treceau pe lângă el. Și-a scos telefonul. Ea era peste tot, pe el, în el, în jurul lui, ea era amurgul, lumina cenușie, verdele ierbii, el era amețit, învârtindu-se în universul ei. Când i-a răspuns la telefon, el a râs auzindu-i vocea. „Cum a fost?“ a întrebat ea. „Nu știu. Nu-mi pasă.“ „Când vii acasă?“ a întrebat ea. „Sunt pe drum“, a zis el. După care: „Melissa, te iubesc“, a strigat el. „Te *iubesc*!“ a urlat.

Cum se ajunge de la una la alta? Cum se ajunge de la „Mi-e dor de gura mea în bărbia ta pubiană“ la „Hârtie igienică, te rog“, fără niciun sărut? Ce s-a întâmplat cu Angelina, cu Desdemona? Cum se poate să dispară toată dragostea aia? Michael n-avea nicio îndoială că încă o iubește pe Melissa. Pasiunea lui pentru ea nu slăbise cu nimic. Îl excita și numai cât o vedea că-și scoate inelele, când zărea o urmă de lumină pe claviculă sau când își dădea jos o șosetă. O purta în inima lui în fiecare clipă și în fiecare pas de peste zi. Dar se îndoia că ea îl mai iubește. Oare ea ar putea să asculte acum „Stickwitu“ și să vadă propriul adevăr? Oare se mai uita la el simțind că se topește, așa ca înainte, după cum îi spusese? Cum putea, când îl privea în acest fel nou, cu o răceală totală, ca și cum și-ar fi dorit ca el să dispară? O dezamăgea, știa asta, cu slujba lui neinteresantă, cu absența spiritului de aventură. El se agăța de pământ, pe când ea tânjea după mare. Pentru el, aventurile se petreceau pe dinăuntru, în suflet și în spirit, în vreme ce pentru ea erau lucruri exterioare, ca vulcanii. El stătea în calea vulcanilor. Era barajul ei, Gillian a ei. Erau zile când Michael își punea serios la îndoială durabilitatea în relație, când se întreba dacă nu cumva se închisese cercul la „Used to Love U“, iar Melissa era acum un alt fel de femeie, genul acela la care se referea John – cu aere de superioritate, pretențioasă, critică. Poate că cealaltă Melissa dispăruse pentru totdeauna, iar el trebuia să se desprindă de ea. Dar nu putea s-o facă. Credea că încă mai este pasiune între ei și că ea a rămas așa cum fusese odată, așteptându-l. În timp ce autobuzul se mișca încet pe Strand, trecând de stația Charing Cross, de St. Martin-in-the-Fields, unde o dusese pe Ria la cursuri de gravură – îi dădeau lacrimile gândindu-se la asta (căldura mânuței ei într-a lui, mersul ei

săltăreț) –, cuvintele melodiei „Used To Love U“ îi răsunau în cap, îi vorbeau despre cum este să trăiești o minciună și să fii sătul de asta, nemaiputând să o justifici. Simțea, cu o nou ivită ciudă că da, Melissa chiar *este* acum genul de fată rea, materialistă, care își dorește un Puffy lângă ea, una care aleargă după un Jay-Z, și că da, chiar s-a *închis* cercul și n-avea altă opțiune decât să înceteze s-o mai iubească. Simplu. Simplu și totuși dificil. Și ajungând în Trafalgar Square în rămășițele ceții de dimineață, cu vârtejul de oameni, cu mersul rapid și cu păsările în picaj spre fântâna înghețată, a fost copleșit de amintirea acelui sens giratoriu din Finsbury Park, când lumea se învârtea în jurul lui, iar ea era un univers verde, cu perfecțiunea și bucuria lui, și de tristețea faptului că până și astfel de lucruri dispar.

Coborând din autobuz pe scările înguste și murdare, evitând barele chiar dacă purta mănuși, a simțit imboldul de a sta în Trafalgar Square și de a-i spune din nou că o iubește, de a o face să-și aducă aminte. Dar nu a făcut-o. A luat-o pe Whitcomb Street. O femeie tânără a ieșit dintr-o clădire și a trecut pe lângă el, aruncându-i o privire intensă (se întâmpla adesea să atragă astfel de priviri). A luat-o la stânga spre biroul lui și, chiar când s-a apropiat de el, a oprit muzica. Era foarte important ca cele două elemente, muzica și biroul, să rămână separate, pentru ca muzica să-și păstreze puterea, să rămână neatinsă de tavanele cu panouri prea luminoase, de serenada funestă a copiatorului. Acum că Legend dispăruse, Michael și-a asumat fațada oficială. A intrat pe ușile rotative și strălucitoare. A înaintat pe holul din marmură cu picățele, plin de plante, spre insula circulară din centru, încă un cerc verde, unde trei recepționiste pline de viață vorbeau rece, dar plăcut, în căști, apăsând pe butoane, reproducând salutul oficial al companiei într-o manieră clară și infailibilă: „Bună dimineața, Freedland Morton, cu ce vă pot ajuta?“ A trecut pe lângă ele, uitându-se pe furiș la cea din dreapta, cu părul negru, lung și des și cu niște ochi deosebit de frumoși, Doamne, ce ochi misterioși și cumva triști, un fel de caramel, aproape aurii, umbriți de sprâncene ascuțite și pieptănate. Nu știa cum o cheamă. Treceau unul pe lângă celălalt când veneau sau plecau de la birou și încercau mereu să nu se uite direct unul la altul, pentru că între ei

era o atracție evidentă, dar ajunseseră la un punct în care părea nepoliticos să nu se salute, iar odată ce au început să se salute, atracția a devenit atât de pronunțată, încât ea se îmbujora puțin uneori (avea culoarea aceea măslinie care îi permitea să se îmbujoreze), așa că acum erau într-un impas în care uneori se salutau, alteori, nu.

Astăzi, a salutat-o. Chiar i-a făcut discret cu mâna, din greșeală. Nesigură, ea i-a răspuns. Și-au zâmbit unul altuia, stânjeniți.

5
ÎN TIMP

– Bună dimineața, copii! Bună dimineața, mămici! Sunt așa de bucuroasă să vă văd pe toți, sper că sunteți pregătiți pentru distracție! Numele meu este Chun Song Li și sunt instructoarea de Baby Beat!

Chun Song Li, stând cu picioarele încrucișate în fața unui careu format din femei și copii, așezați pe saltele în culori primare, în sala cu tavan înalt de la Nunhead Christian Worship Centre, a deschis larg brațele, zâmbind cu mărinimie și efervescență și aplecându-se înainte, într-un gest de deschidere și incluziune. Melissa era a patra femeie din stânga ei și purta o bluză Prada, pe care o primise gratis la o ședință foto pentru *Open*, și se simțea prea elegant îmbrăcată; Blake era în fața ei, ignorând-o pe Chun Song, privind în schimb caleidoscopul confuziilor de la începutul vieții. Chiar în dreapta lui Chun Song era o femeie de culoare, slabă, protejata lui Chun Song, al cărei chip mustea de plictiseală, fiind evident efortul de a părea entuziasmată. Melissa i-a zâmbit, dintr-un vag și desuet sentiment de camaraderie, dar ea nu a avut nicio reacție. Era ora 9:30 dimineața și nimeni din sală nu purta pantofi.

– Așa, zise Chun Song, luând un pachet de cartoline. Pentru acelea dintre voi care sunt aici pentru prima oară, zâmbi și se aplecă spre Melissa și spre o altă femeie de vizavi, al cărei bebeluș era îmbrăcat într-o rochiță de blugi, dar care altfel era androgin, începem fiecare ședință de Baby Beat cu niște cântecele vesele și amuzante și cu niște semne pentru bebeluși! Nu vă îngrijorați dacă nu știți încă semnele, sunt foarte ușor de învățat. Doar cântați alături de noi și încercați, da? În regulă, copii? Toată lumea e gata?

Protejata lui Chun Song a apăsat un buton de la CD player. Sala a fost invadată de o muzică ușoară, iar Chun Song a început să se legene. Cu o mână ținea ridicată câte o cartolină, pe care se afla câte un singur obiect din natură,

cum ar fi soarele, un nor sau o floare, iar cu cealaltă mână făcea semnul, ca să fie copiat de grup. Soarele, de exemplu, era un cerc format din atingerea vârfului degetului mare cu vârful arătătorului, celelalte degete fiind îndreptate în afară pentru a sugera razele. De dragul copiilor lor cunoscători ai limbajului semnelor, pentru care acest lucru putea însemna diferența dintre o școală de elită și una obișnuită, mamele care participau cu regularitate la curs se legănau și ele și cântau, ținând mâinile în fața bebelușilor și ajutându-i:

Razele sunt calde și strălucesc

Norii sunt albi, se răsucesc.

Florile și copacii au înverzit

Și ploaia iar i-a umezit.

Cu reticență, Melissa s-a alăturat și ea, legănându-se și cântând ușor și făcând semne cu mâinile în câmpul vizual al lui Blake, încercând să se uite în ochii lui a încurajare, așa cum făceau și celelalte mame. Se simțea ridicol, dar își spunea că este vorba doar despre o oră și că o face pentru el. După cinci luni de relativă izolare de comunitatea părinților și a bebelușilor, când nu fusese interesată nici de cursurile de rime și nici de întâlnirile la cafenele unde se putea alăpta, ajunsese la concluzia că este momentul să-l ducă pe Blake într-un loc frecventat de alte ființe mici. Acesta era cursul de testare Baby Beat, care, după cum explicase Chun Song în trei mesaje telefonice și un lung e-mail, era gratuit dacă la sfârșitul acestei ore Melissa se înscria pentru zece ședințe – adică *zece* ședințe la preț de *nouă* –, iar dacă veneau luni, adică azi, ea și Blake urmau să aibă parte de o încântătoare aventură cu pirați!

Corabia piraților era obiectul mare și strălucitor din plastic aflat în centrul dreptunghiului, ancorat pe o foaie de aluminiu de un albastru lucios care evoca marea. Era ocupată de patru ursuleți de pluș purtând pălării de pirat și avea o velă portocalie imensă, fixată de punte cu un stâlp roșu. Dincolo de dreptunghi, în celălalt capăt al sălii, o altă mare sclipitoare de jucării de foarte bună calitate își aștepta micii exploratori. Erau abace multicolore și rachete

strălucitoare, cuburi de construit, zornăitoare și covorașe cântătoare cu creaturi de lână atârnând deasupra lor, pe arcade făcute din fetru. Mai era și un bazin gonflabil cu bile, un cort pictat în culori stridente, o multitudine de premergătoare cu lumini și cărți de pânză care scot sunete, împrăștiate pe jos. Lumina albă se rostogolea prin ferestrele înalte, aducând aminte de o lume exterioară îndepărtată, ceea ce făcea ca nuanțele să fie și mai puternice, și mai zaharoase.

– Nu-i așa că e *distractiv*? a întrebat Chun Song. Acum vom descoperi niște sunete și niște texturi interesante, înainte de a face o călătorie cu minunata noastră corabie de pirați!

Protejata sa a împărțit hârtie creponată, panglici, maracase și pompoane dintr-o ladă decorată, iar după ce toată lumea a primit tot ce trebuia, bebelușii deja zgâlțâind maracasele și umplând sala cu tot felul de fâsâituri, Chun Song a strigat:

– Acum, mămici și bebeluși, vom avea parte de muzică minunată și vom da din instrumente în ritmul muzicii! Puteți să faceți asta? Mămicile trebuie să se asigure că îi ajută pe bebeluși dacă au nevoie! OK?

Muzica a reînceput, o melodie vioaie de folk acustic, iar bebelușii, unii dintre ei uluiți, au înhățat smucit panglicile și hârtia și le-au mototolit, le-au băgat în gură ori s-au rostogolit peste ele în momentele de neatenție maternă. Blake avea o privire speriată, expresia lui implicită, dar avea și o tentă de interes profund și de abandon, căci într-o clipă se juca cu un maracas, iar în secunda următoare mototolea niște hârtie creponată. Melissa era aproape hotărâtă să nu se înscrie pentru zece ședințe la preț de nouă, dar bucuria lui Blake o făcea să ia în considerare ideea dulce-amară a sacrificiului.

Când au terminat de zdruncinat maracasele, copiii au fost încurajați să se urce pe corabie. Nu încăpeau mai mult de unul sau doi deodată, dar fetița în sarafan denim voia să fie permanent căpitan. Mama ei a încercat s-o convingă să-i lase și pe alții, pe un ton extrem de timid („Trebuie să-i lași și pe ceilalți să urce în corabie, Isabella“), dar doi copii au fost împinși cu cotul peste bord, iar altul a fost lovit drept în față. Pentru puțin timp s-a creat o minirevoltă, cei

mici cățărându-se și târându-se pe burtă în „ocean“, dezvoltându-și calitățile motorii.

– Așa ceva nu e pentru copii atât de mici, s-a plâns în șoaptă o femeie de lângă Melissa, aruncând o privire răzvrătită către Chun Song.

Apoi a venit momentul baloanelor de săpun. Au ieșit plutind din oglinzile efemere ale amestecului de săpun, suflate de către Chun Song și de către asistenta ei în timp ce înconjurau careul, înclinându-se și oprindu-se ca niște sfinți care împărtășesc lucruri sacre. „Aaaaah“, exclamau copiii, „Ooooo“, se minunau mamele. Brațele mici se întindeau să le prindă. Chipuri calde de îngerași priveau în sus. Se uitau, fascinați, cum aerul rotund dansează în fața lor, cum baloanele fugare și translucide se sparg dintr-odată, de unele singure – o moarte fericită. Chun Song a început să sufle baloanele spre cea de-a doua mare, ademenind copiii spre jucăriile în așteptare, iar ei au urmat-o, sărind, întinzându-se și bătând din palme. Odată ce au ajuns acolo, au fost captivați de niște butoane fascinante și de niște lucruri care se învârteau, de interiorul roz fosforescent al cortului și de aruncarea unor mingi ușoare ca fulgul. Mamele lor stăteau lângă ei pe podea, purtând conversații incoerente, motivate de anxietate, despre branduri de scutece, creșe, turte de orez pentru copii și despre efectele vindecătoare ale arnicii.

– Cu primul copil, am făcut cursuri de limbajul semnelor, a spus una dintre femei. I-a luat cam un an să învețe, dar la final avea un vocabular de aproape 80 de cuvinte.

– Fac aproape totul pasat, spunea alta. Mănâncă tot ce mâncăm și noi, doar că este făcut piure. Mai puțin sarea.

Melissa fu atrasă într-o conversație cu o femeie care arăta obosită, lângă bazinul cu bile.

– Este mai greu să-i distrăm în timpul iernii, spuse femeia. Am cumpărat o bandă din aceea elastică pe care o legi de ușă și cu care își pot exersa mersul. Are aproape 14 luni și încă merge de-a bușilea.

– Fetița mea a început să meargă la 14 luni, spuse Melissa.

Se întâmpla din nou lucrul acela, când gura îi alcătuia propoziții pe care nu avea niciun interes să le rostească, iar vocea îi ieșea plată și monotonă, și simțea cum se scurge din ea o parte esențială. Conversațiile erau aproape la limita competiției. Dacă o femeie spunea că n-a folosit niciodată mâncare procesată, alta se simțea mai prejos și încerca să-și justifice alegerea de a folosi mâncare procesată. Dacă una spunea că a folosit metoda Ferber pentru a-și adormi copilul, o alta explica beneficiile de lungă durată ale legănării bebelușului până când adoarme. Melissa se simțea și ea vinovată. Era o lepră psihoverbală deosebit de contagioasă. Se gândi la Michael, care era în lumea largă, și nu-și putu stăpâni un resentiment față de el. În acest spațiu, bărbații erau altundeva. Erau niște ființe virtuale îndepărtate, la care se făcea referire prin folosirea pluralului majestății, „*noi* nu folosim premergătorul", „copilul *nostru* de trei ani este gelos". Aici se continua o tradiție veche și indestructibilă. Aici, istoria era intactă, îmbrăcată în haine moderne, dar neschimbată la nivel fundamental, ca un secret murdar.

În timpul acestei pauze de discuții, Chun Song Li rătăcea printre saltelele de joacă, amestecându-se cu mamele, dând dovadă de interes față de bebelușii lor și amintindu-le de afacerea „zece la preț de nouă" (renunțase la o carieră de succes în domeniul bancar pentru a se ocupa de Baby Beat în timp ce avea grijă de propriii copii, iar marketingul era elementul-cheie). Ghemuindu-se lângă Melissa, Blake a vomitat pe tableta de desenat. Ea își căuta șervețelele umede în geantă, în timp ce femeia cu care vorbise până atunci dădea semne vagi de silă.

– Oh, Doamne, spuse Chun Song. Micuțul este cumva bolnăvior?

Partea a doua a ședinței a fost dedicată unui joc în care se numeau lucruri, unui concurs de dans și unei noi reprize cu semne, încheindu-se cu un cântec de rămas-bun, ceea ce însemna să-și facă unii altora cu mâna de pe o parte și de cealaltă a careului.

– Deci? întrebă Chun Song, așezându-se la masa unde se făceau înscrierile. Doriți să vă înscrieți pentru zece cursuri?

– Nu cred că pot să ajung săptămâna următoare.

Melissa era disperată să scape de acolo. Simțea că se sufocă în ceața fantomatică a baloanelor de săpun care muriseră fericite.

– O să plătesc doar pentru ziua de azi și poate mă întorc peste încă o săptămână.

La acest răspuns, fața lui Chun Song se întunecă. Spuse pe un ton mustrător:

– Dacă faci asta, nu mai primești ședința gratuită. Trebuie să fie zece săptămâni consecutiv.

Apoi se uită adânc în ochii lui Blake, legănându-i mâna.

– Te-ai simțit bine, Blake? Ți-a plăcut corabia pira- ților?

Blake doar se uita fix la ea, în felul lui caracteristic, un pic îngrijorat, un pic speriat.

– Poți să te gândești până vineri dacă vrei să te înscrii pentru zece cursuri, îi spuse Melissei. Sună-mă! De vineri încolo, nu cred că vor mai fi locuri libere.

Și cu asta, a capitulat. Zâmbi și le făcu cu mâna bebelușilor și mămicilor, în timp ce acestea ieșeau din sală, adunându-și genții, sticluțele de lapte, hainele, marsupiile pentru bebeluși, vorbind câte două, trei sau patru despre bucuria pe care tocmai le-o oferiseră copiilor lor. Afară se formă un șir lent de cărucioare cu trei sau patru roți, alunecând de pe rampă pe stradă și croindu-și drum prin ziua albicioasă de noiembrie, sub crengile despuiate ale copacilor, spre prânz, spre somn, spre casele goale.

Conform Ginei Ford, femeia din Irlanda care nu avea copii, Blake trebuia să doarmă aproximativ două ore, între 12:15 și 14:15. Acum era 10:45. Prânzul era la 11:30. Datorită stimulării enorme din timpul ședinței de Baby Beat, adormi în mașină, în drum spre casă. Nu se agită când Melissa îl scoase din scaunul de mașină și nici când îi dezbrăcă hăinuța în hol, nici când porni radioul din bucătărie pe Choice FM, nici măcar atunci când îi scoase șosetele, nici când îl așeză pe covorul din sufragerie și îl scutură puțin, nici când îl lăsă acolo, rezemat de o pernă, și dădu drumul la televizor, în speranța că va fi trezit de efervescența canalului TV CBeebies, unde o gașcă de legume vorbitoare le arătau unor copii cum se plantează napul; nu a avut de ales și a sfidat

convingerea nigeriană fermă a mamei sale că nu trebuie să deranjezi niciodată somnul unui bebeluș, astfel că l-a trezit suflându-i aer pe gene și plimbându-și ușor degetele pe obrajii lui. Bebelușul nu a fost deloc încântat. A plâns cât a pasat ea mâncarea, iar când a fost gata, a mâncat-o încet, nepăsându-i că la ora 12:00, înainte de somn, trebuia să fie schimbat de scutece. Când l-a dus la etaj, se făcuse deja 12:25 și el era cât se poate de treaz.

Pentru ea, zilele de luni sau de marți arătau altfel. Melissa nu lua autobuzul. Nu se îmbrăca la costum și nici nu lua metroul în drum spre birou, departe de casă și de progenituri. Biroul ei era acasă, în camera care se deschidea din capul scărilor, la jumătatea palierului luminat de lucarnă, și rămânea liniștit până la gloriosul și dezirabilul moment al somnului de după masă. Somnul era tărâmul sfânt, locul materializării. Când Blake adormea în cele din urmă, cu jaluzelele trase ca să blocheze lumina și cu un cântec de leagăn auzindu-se pe fundal („Dacă diamantul e fals/Mama o să-ți cumpere o oglindă“), Melissa se ducea imediat la birou și lucra două sau trei ore prețioase, simțind cum i se trezește din nou creierul, cum îi pornesc mecanismele inteligenței, având un moment de liniște matură, născută dintr-o împlinire umană și dintr-o strădanie onestă. Dar mai întâi era preludiul somnului, care se întindea pe tot parcursul dimineții și era compus din delicii pentru bebeluși, precum citirea una după alta a cărților pop-up, a celor despre animale și despre mijloace de transport, etalarea întregului circ de jucării pe covorul din sufragerie într-o manieră asemănătoare celei de la Baby Beat, deși mai puțin extravagantă – un puzzle cu o fermă, unde o oaie trebuia pusă în forma oii, vaca în forma vacii și așa mai departe. Uneori cântau cântecele de copii sau ascultau muzică adevărată, precum Whitney Houston sau Kanda Bongo Man, și dansau într-un fel de discotecă domestică, insulară. Cândva între 10:00 și 11:00, Melissa începea să resimtă o emoție dubioasă, dat fiind că avea legătură cu odorul ei: plictiseala. O apatie care o amorțea, care îi distrugea sufletul. O stăruitoare, deși involuntară, închidere a ochilor. Devenea conștientă în mod acut de goliciunea și de liniștea casei, de interiorul pereților, de unghiurile strâmbe, și, ca să schimbe peisajul, se duceau la biblioteca aceea care nu înțelegea că textele renunțaseră la siesta de

la mijlocul săptămânii; dacă era miercuri și nu mergeau la bibliotecă, se opreau la locul de joacă murdar din apropiere sau în vreun alt parc, unde alte femei în concedii postnatale plimbau cărucioare printre copaci în orele în care alții munceau, unde își împingeau micuții înainte și înapoi în leagăne, cântându-le, gâdilându-i, maimuțărindu-se, încercând să facă totul cum trebuie, încercând să pară niște mame perfecte, minunate.

Totul era atât de diferit de zilele petrecute la *Open*, când chiar avea o viață plină. Ieșea în fiecare zi la prezentări de modă, la prânzuri, la birou, la petreceri. Călătorea prin oraș, lua prânzul la All Bar One, făcea cumpărături pe King's Road și-și lua toate hainele dichisite și colorate care acum zăceau în dulap, adunând mucegai și praf. Ocazional, Melissa își regreta alegerea de a-și fi schimbat viața și de a fi devenit freelancer. Acum își dădea seama că a fi freelancer însemna a rămâne pe din afară, nu în afara problemelor, ci în afara luminii reflectoarelor, a listelor de invitați, a locului în care se fac jocurile. Însemna a fi niciunde. În timpul sarcinii, își imaginase o viață postnatală fericită, în care să aibă parte de o muncă echilibrată și creativă, cu Blake stând vesel în fotoliu, cu soarele răzbătând prin fereastră, în timp ce ea stătea fericită la birou, lucrând. Avea să-și aleagă singură subiectele. Urma să abordeze subiecte care să depășească lumea modei, cu articole importante, despre artă. Urma să dezgroape acele poezii vechi la care tot voia să revină. Urma să se apropie în sfârșit de acea parte neglijată din ea, să se regăsească, să se înțeleagă și prin urmare să *fie* ea însăși în totalitate, să aibă o existență mai plină de sens, mai profundă, mai reală. Căci exista un paradox agasant în interiorul Melissei, în sensul că nu știa cu exactitate cine este – aparținea lumii exterioare sau lumii sufletești? Era orientată spre interior sau spre exterior? Era o poetă sau un scrib? Sperase că va lupta cu paradoxul în această viață nouă, diferită și mai liniștită, că îl va diseca, dar a descoperit că două ore pe zi nu erau suficiente pentru așa ceva.

Iar Blake nu dormea mereu. Uneori, ca azi, voia să stea treaz ca lumina zilei și rezista din toate puterile lui în timp ce ea îl legăna, îi cânta și-l plimba încolo și încoace prin cameră (așa cum făcea acum). Sau dormea doar puțin, iar ea

trebuia să se oprească la scurt timp după ce abia se apucase de treabă. Îi citea alte cărți. Făceau alte puzzle-uri, mai potriveau încă o dată oile în formele lor, băteau în xilofon, iar ea se gândea din nou la Michael, care era în lume, absent, neavând habar de toate astea. În jurul orei 13:00, începu să se enerveze. Începu să se gândească la patriarhat. Se gândi la toate acele femei care își dăduseră foc la sutiene și muriseră pentru a putea vota. Se gândi la faptul că era victoriană nu a luat sfârșit cu adevărat, se gândi la închisoarea tradiției și la faptul că, de-a lungul secolelor, multe femei și-au petrecut viața crescând copii, când ar fi putut să facă mult mai mult decât atât. Se gândi la Simone de Beauvoir și la Lucy Irigaray, la Gloria Steinem și la Angela Davis. Of, era perdantă, o lașă! Se lăsa oprimată. I-au revenit în minte toate teoriile feministe de la modulul de literatură scrisă de femei. I-a revenit în minte toată ferocitatea lui Audre Lorde și a lui Alice Walker, iar pe la ora 14:00, se zbătea deja într-un abis de furie și de depresie atât de întunecat și de veninos, încât nu mai putea să-i zâmbească lui Blake. Până și depresia ei era o depresie feministă. Era depresia tuturor femeilor, a tuturor femeilor oprimate din lume, iar Michael nu mai era Michael, ci un patriarh, Patriarhul. Nu era cu nimic mai bun decât patriarhul lui Charlotte Perkins Gilmore, care o închisese într-o cameră galbenă și o făcuse să dispară. Era patriarhul lui Jane Eyre, care o exilase pe Bertha în pod. Iar la ora 15:00 era timpul să o ia pe Ria de la școală, așa că iat-o împingând căruciorul pe strada meschină făcută de bărbați și apoi din nou acasă, unde îl așteaptă disperată pe Michael, care nu mai e Michael, ci exponentul patriarhatului. Adevăratul Michael se pierduse. Michael cel cu două tonalități dispăruse. Acel Michael care îi pusese întrebări și care intrase în mare ca s-o salveze. Michael care schimbase configurația, care o făcuse să se răzgândească.

Istoria romantică a Melissei a fost diferită de cea a lui Michael. Dacă ar fi avut un cântec, ar fi fost „Hunter“ cântat de Dido sau „I Will Survive“ al Gloriei Gaynor. Ea n-avea nevoie de ei. Înainte de a-l întâlni pe Michael, Melissa era indiferentă față de bărbați. Erau niște creaturi ciudate și lacome. Aveau corpuri ciudate. Își doreau lucruri. Își doreau să mângâie, să tragă, să sărute, să penetreze. Nu-i plăcea jetul sărat al spermei. Nu voia să fie o fantezie,

o sticlă de coca-cola, cum fusese descrisă la un moment dat. Prefera să fie de una singură. Era mai puternică de una singură. Bărbații îți distrăgeau atenția, te anulau. I se întâmplase adesea să fie cu cineva doar pentru că respectivul o plăcea. Irlandezul pe care l-a întâlnit la Paris când avea 17 ani (cel care i-a spus că arată ca o sticlă de coca-cola). Băiatul care a lovit-o în picior când s-a despărțit de el. Băieții maronii care voiau ceva mai deschis la culoare și băieții albi care voiau ceva maroniu. Trecând de toți aceștia, a rămas neafectată, neatinsă sufletește, atinsă doar fizic (era o chestie din copilărie, tatăl crud, care o făcuse să se transforme în piatră). Singura excepție la indiferența ei a fost un băiat pe nume Simon, pe care îl întâlnise la universitate, în Warwick. La început, îi fusese doar prieten (ea prefera această variantă), era înalt, blond și avea ochi blânzi. Era din Londra. Vorbeau ore întregi, stăteau platonic unul lângă altul în mijlocul nopții, în camera lui, până când într-o bună zi și-a dat seama că simte ceva. Nu era sigură că este vorba despre iubire, dar simțea ceva ce părea să fie iubire, se simțea apropiată de el, așa că i-a spus că îl iubește. Era ca și cum ar fi spus asta dintr-un compartiment îndepărtat al minții, numai că imediat ce au renunțat la relația platonică, și-a dat seama că au pierdut ceva. L-a întrebat pe Simon: „Crezi că oamenii care se plac n-ar trebui să se atingă?“

După aceea, a fost singură îndeajuns de mult timp încât să afle că este capabilă de singurătate. Apoi a apărut Michael. Întruchipa bunătatea, căldura, persuasiunea, ceva neașteptat și cu totul deosebit. Purta ochelari și bluze de mătase strălucitoare, diferite podoabe cu steagul jamaican, brățări, șepci, treninguri în dungi. Era o combinație ciudată de lenevie și agilitate, se mișca smucit, dar avea un aer trândav, mâinile erau cea mai rapidă parte a lui, tăiau aerul când vorbea, parcă dansau, cădeau, apoi săreau din nou în sus. Nu era un Tyrese. N-avea mușchii lui D'Angelo. Dar ce avea era mai valoros decât aceste lucruri superficiale: era bun, i se citea pe față și în suflet, era extrem de senzual și avea un fel de o privi care o făcea să se topească pe dinăuntru. Îi plăcea cum punea întrebări atunci, prima oară, pe șezlongurile din Montego, aplecându-se spre ea cu dinții lui foarte albi și privind-o direct în față, lacom, dar lacom să o cunoască, să afle ce există în profunzimile ei, dincolo de carne. Nu o obliga să

se despartă de sine, ci o făcea să se prelingă spre el, să se prelingă în căldura albăstruie de Jamaica spre căldura lui. În cele din urmă, a ajuns să descopere că el are două laturi, două tonalități: băiatul și bărbatul; era infantil și armăsar, clovn și amant. El era secretul ei, frumusețea ei posibilă. Cu Michael, Melissa a ajuns în sfârșit să înțeleagă de unde venea toată setea asta de mângâiere, atingere, sărutări, penetrare. Felul în care o atingea, mâinile lui fine și lungi și scânteile pe care le provocau pe dinăuntru. Privirea lui, felul în care se uita la ea. Ea se lăsa pe spate și îl lăsa pe el să facă totul. El era maestrul, energia lui era nesfârșită, brațele lui lungi o dezarmau, era peste tot, atotcuprinzător. „Ești ca o caracatiță", îi spunea ea, lăsându-i-se pradă din nou și din nou.

În ciuda faptului că se potriveau atât de bine, nu era totul perfect. Uneori, ea simțea că el și-ar fi dorit-o mai nubiană, că era prea englezoaică pentru el, că avea prea mult sânge alb. El își dorea din toată inima ca ea să înțeleagă furia care ieșea din el în momente arbitrare, la secția de poliție, de exemplu, la controlul pașapoartelor, față de oricine și orice părea să-i pună un obstacol în cale pentru că era negru și era bărbat. Iar ea înțelegea, dar nu în totalitate, - pentru că viețile lor fuseseră diferite, spaimele lor timpurii fuseseră diferite. Ea descoperea că este dificil să se amestece cu cineva în felul acesta, să nu mai fie de una singură și să fie atentă la diferențe. O făcea să se simtă haotic pe dinăuntru. Nu voia să se amestece cu nimeni. Nu voia să fie doi. Dar îl voia pe Michael, sau partea din Michael care era la fel ca ea. Chiar și acum, se gândea ea în timp ce îl legăna pe Blake și se plimba încoace și încolo, în timp ce se termina un cântecel și începea altul, chiar și acum, într-un fel, Michael încă avea acea putere de a o convinge, de a o face să se răzgândească. Dar această putere slăbise și slăbea în continuare pe zi ce trece.

Ieși cu Blake pe palier și de acolo se duse în camera roșie, dormitorul matrimonial, pentru a-l schimba din nou de scutece. Îl așeză pe patul cafeniu. Așa se întâmplă lucrurile, gândi ea și făcu un efort să-i zâmbească. Așa se ajunge de la „mi-e dor de gura mea în bărbia ta pubiană" la „hârtie igienică, te rog", fără niciun emoticon care să indice sărutul, iar Blake îi zâmbi la rândul

lui, agitându-și piciorușele în aer, smulgând-o dintre umbre, cu fețișoara lui luminoasă, iar ea se întoarse doar o clipă de la el ca să ia vaselină.

Când reveni spre el, Blake nu mai zâmbea, ci se holba cu atenție, uimit la ceva peste umărul ei. Ochii i se măriră. Era nemișcat, încremenit, ca un animal lovit de o orbire bruscă.

– Ce-i? spuse ea.

Stătea din nou lângă fereastră, lângă acea fereastră. Bebelușii, susținuse întotdeauna Alice, vedeau creaturile nopții. Aparțineau aceleiași lumi. El continuă să se holbeze, iar ea se uită în spatele ei. Simțea nemișcarea, frigul, privirea detașată. Din nou, nu era nimic acolo.

– O creatură a nopții? Acum?

În următorul moment, Blake își reveni. Agitându-și piciorușele în aer, strălucind din interior, eliberat din strânsoarea a ceea ce văzuse. Melissa continuă să se uite în spatele și în jurul ei, ducându-l din cameră pe palier. Îi reveni în minte imaginea lui Lily stând sub lucarnă în ziua aceea, cu lumina soarelui tremurând în părul ei blond. În cealaltă cameră, încercă din nou să-l adoarmă pe Blake. El se opuse iar, plânse când îl lăsă din brațe și se opri când îl luă înapoi. Doar după ce luă din nou camera la pas și îl legănă pe toata durata unui cântec de leagăn, el își lăsă mușchii să se relaxeze și ochii să-i devină grei. Îl așeză în pătuț pentru ultima oară, iar el adormi în sfârșit, cu un șturmf în brațe.

Ceea ce însemna că mai avea la dispoziție cincizeci și cinci de minute în care să se materializeze, să se însuflețească pe tărâmul sacru al muncii. S-a dus imediat în biroul ei, unde masa de scris aștepta ca o corabie abandonată, și s-a așezat pe scaunul de catifea. S-a holbat la ecran, pe care erau scrise primele două fraze ale articolului ei pentru *Open*, care de data asta era despre revenirea culorii galbene. *În acest sezon, podiumul este scăldat în lumina soarelui*, începea articolul, ceea ce suna jalnic. A încercat să se gândească la alte chestii asociate cu galbenul, floarea de piciorul-cocoșului, muștarul, dar îi era greu să se concentreze, ziua părea deja definită de altceva. Inspirând profund, străduindu-se să fie atentă, și-a apropiat mâinile de tastatură și era pe punctul să scrie un

cuvânt, o frază nouă, mai bună, când s-a auzit un ciocănit la ușa de la intrare. La început, i s-a părut că e un ciocănit în frază, nu în ușă, așa că a ignorat sunetul. Apoi și-a dat seama că este vorba despre un ciocănit real, la ușa din față a casei, dar l-a ignorat în continuare pentru că probabil era cineva care venise să citească contorul de gaz, să facă izolarea acoperișului, să înlocuiască termopanele, să vândă abonamente la clubul de karate sau să facă reclamă la legume bio. Încerca să nu se dezlipească de fraza cu galbenul, care părea să-i scape. Când s-a auzit un nou ciocănit în ușă, și-a dat scaunul în spate și s-a dus să răspundă. Pe aleea din față era un bărbat solid, în formă de pară, cu un hanorac roșu cu gri și cu o căciulă de lână pe cap, ținând în mână o plasă de pânză neagră. Avea o mustață pătrățoasă și un zâmbet vag, englezesc.

– Rentokil[10]? zise el, arătându-i insigna.

Melissa a părut surprinsă, apoi confuză. El aștepta. A, și-a adus aminte. Luni, ora 14:15. Rentokil. Șoarecele. De sub cadă.

– O, da.

– Ah, spuse el ușurat, și umplu holul cu volumul lui, lăsându-și plasa jos. Azi e *foarte* frig afară, nu? remarcă el în timp ce-și dădea jos mănușile. Dar aici e plăcut și cald. Din păcate, asta atrage și șoarecii.

Zâmbi, dar prea puțin vizibil.

În acest moment, Melissa și-a adus aminte că, în filme, casnicele le oferă ceai meseriașilor. Era responsabilitatea ei să îi facă niște ceai acestui bărbat.

– Vreți niște ceai? întrebă ea.

– Ar fi minunat. Îl prefer cu lapte și cu două linguriță de zahăr.

Omul s-a aplecat și a început să-și desfacă echipamentul din plasa de pânză. Ea i-a pregătit cana de ceai în bucătărie. A căutat zahărul, care era în fundul dulapului. Nimeni din casă nu consuma zahăr. Dar casnicele au în bucătărie un stoc de alimente de obicei nefolosite, pentru a hrăni și a trata muncitorii în trecere, așa ca acesta. Nu avea biscuiți. Ar fi trebuit, dar nu avea de unde să-i ofere biscuiți, doar ceaiul, în care a amestecat destul de mult timp, ca și cum lingura avea propria voință, și l-a pus pe masa din sufragerie. El nu i-a mulțumit.

Apucându-se de treabă, cu mapa pregătită, el întrebă:

– Când și unde i-ați văzut pentru prima oară pe micii noștri vizitatori?

Ea și-a dat seama că vorbește despre șoareci. Nu mai făcuse baie de când îi văzuse, ci doar dușuri. Își imaginase un sat de șoareci care își duce viața sub cadă, cântând la vioară, mergând la școală, având picnicuri pe întuneric.

– A fost acum o săptămână, spuse ea, arătându-i baia.

A descris cum șoarecele o luase în sus pe marginea căzii și dispăruse în gaura de sus.

– Doar unul?

– Un ce?

– Un șoarece.

– Păi, eu am *văzut* doar unul…

– Hm, spuse omul de la Rentokil și bătu cu pixul în mapă.

Vocile lor răsunau în generatorul rece al băii, ventilatorul fiind pornit.

– Hm, în general le plac băile, mai ales iarna, când încearcă să se încălzească. Ultimul loc în care ți-ai dori să fie, nu-i așa? chicoti el. I-ați mai văzut și în altă parte?

A întrebat dacă puseseră capcane. Dacă observaseră să fi mușcat din mâncare. Melissa spuse că nu, regretând pierderea frazei ei, conștientă de minutele care treceau. Apoi omul a început să vorbească despre excremente. Acestea erau cel mai bun indicator al prezenței șoarecelui. Arătau inconfundabil, niște cocoloașe mici și maronii, de mărimea unei bomboane Tic Tac, dar, evident, mai puțin apetisante. Vorbea despre șoareci de parcă era un prieten al familiei lor, empatic, dar serios, un executor binevoitor.

– Știți, sunt incontinenți, spuse el. Un șoarece obișnuit lasă cam optzeci de excremente pe zi.

– Serios? întrebă Melissa, oripilată.

Se întrebă de unde știa el așa ceva. A căutat informația pe internet? Avea un birou? Un adăpost pentru șoareci? O enciclopedie despre rozătoare? Iată-mă luni după-amiază vorbind despre rahatul de animale, se gândi ea. Care este partea bună a lucrurilor? Păi, e mai bine să fii casnică decât șoarece. Am

demnitatea mea de om. Știu cum să folosesc toaleta și să nu fac pe mine. În plus, nu încearcă nimeni să mă omoare.

– Ba uneori chiar mai mult, dacă sunt mari, spunea el, chiar o sută, o sută douăzeci. Și nu uitați că urinează încontinuu. Mișcarea înseamnă pipi, ca să zic așa. Ați văzut excremente?

– Nu, spuse ea.

Sau a văzut? Oare le-a confundat cu o boabă de cuișoare? Cu o stafidă? Și a mâncat-o? Sau i-a dat-o lui Blake s-o mănânce? Problema exterminării șoarecilor devenea urgentă.

– Uitați aici, spuse el, arătând cu degetul la talpa frigiderului. Aici avem niște excremente. Previzibil. De obicei, aici uită oamenii să curețe. Ca să scapi de ei, trebuie mai întâi să te asiguri că nu sunt firimituri nicăieri. Vedeți dumneavoastră, ei asta caută. Folosesc casa ca pe un restaurant.

S-a lăsat în genunchi ca să deschidă tăbliile, dând la iveală spații întunecate neluate în seamă, și a pus acolo o substanță de un albastru-deschis în containere hexagonale transparente. Otravă. A pus-o și sub cadă, și în spatele frigiderului.

– E o substanță progresivă. Nu-i omoară pe loc. O mănâncă și apoi se duc să-și găsească un loc unde să moară, să sperăm că afară.

– Și dacă nu ajung afară? întrebă Melissa.

– Ei, atunci o să simțiți un miros la un moment dat.

– Și *atunci* ce facem?

Bărbatul de la Rentokil s-a uitat la ea, aparent derutat de caracterul vădit al întrebării ei.

– Îl luați cu fărașul și-l aruncați la tomberonul de afară.

– Ăăă, nu cred că aș putea să fac asta.

Melissei i se citea frica pe față, lucru pe care el îl observă și-i zâmbi ușor. Era imaginea unei femei speriate. Oare de asta intrase în domeniul exterminării șoarecilor, ca să vadă femei speriate în mod frecvent? Oare în alte condiții ar fi fost un violator? se întrebă ea, conștientă de faptul că era un gând dubios.

Acum se ridică, atrăgând atenția cu genunchii lui scârțâitori, și se așează la masa din sufragerie cu imprimanta lui în miniatură și cu stația de emisie-recepție cu care se conecta la lumea exterminatorilor de șoareci.

– Aproape am terminat aici, spuse el în stație. Ar trebui să ajung acolo în aproximativ treizeci și cinci de minute. Terminat.

Se concentră la scrierea raportului. De dragul conversației – căci era copleșită de micimea, de caracterul ucigător de plictisitor al momentului (un bărbat atât de mare pentru un job atât de mic) – comentă ceva despre imprimanta lui mică și drăgălașă. Nu era o observație originală.

– Dacă aș avea câte o liră pentru fiecare client care fie și-a exprimat interesul pentru chestia asta, fie a spus că o să-și cumpere și el una, aș fi un om bogat, spuse el. Da, e foarte mișto, nu-i așa? Începe în buzunar. Îmi amintesc vremurile în care trebuia să iau cu mine la birou toate notițele și să printez rapoartele acolo. Dura mai mult. Acum pot să printez și să plec. Nu știu ce m-aș face fără ea.

Melissa dădea stupid din cap. Când i-a înmânat raportul, ea l-a întrebat dacă știe câți șoareci sunt. El spuse că în jur de patru.

– În general, trăiesc în perechi, ca oamenii căsătoriți. Adevărata problemă apare dacă încep să se înmulțească. Asta le sporește activitatea.

Și oare pot ajunge la etaj?

– O, da, pot folosi scările.

Cu ochiul minții, începu să vadă cupluri de șoareci nu doar sub cadă, ci țopăind pe scări și ajungând în dormitoarele întunecate, făcându-și cuib în grotele călduroase ale pantofilor tăcuți și ușurându-se în neștire. Fraza de- spre culoarea galbenă era moartă. Îi acordă omului toată atenția când acesta îi dădu instrucțiuni să păstreze casa cât mai curată posibil, să verifice otrava o dată la trei zile, să vadă dacă a fost consumată, să astupe toate găurile spre exterior cu bureți de sârmă.

– Puteți să verificați și la etaj? întrebă ea când el era pe hol.

El fu de acord. Dormitoarele erau în regulă, dar de- spre pod spuse: „E cam ciudat. Sunt așchii de lemn. Cred că e ceva mai mare decât un șoarece. Poate

veverițe.“

– Și asta nu e bine? Cred că prefer să am o veveriță decât un șoarece.

Dar el clătină din cap.

– Aici vă înșelați. Veverițele sunt ca șobolanii. Doar că se bucură de o publicitate mai bună. Rod tencuiala. Vă distrug covoarele. Trec prin lemn. Muncesc din greu pentru a obține ceea ce vor, pe când un șoarece mănâncă doar ce e la îndemână. Oricum, fiți cu ochii în patru!

Deschise ușa, dând la iveală o insulă de lumină sticloasă. Urma să se întoarcă în două săptămâni să caute cadavrele apărute.

Cinci minute mai târziu, plânsetul lui Blake răsuna în crescendo. S-au dus să o ia pe Ria de la școală și și-au petrecut restul după-amiezii pe tărâmul înnebunitor al menajului, ceea ce însemna să încerce să prăjească banane în timp ce ținea bebelușul în brațe, să dea dovadă de răbdare la supravegherea temelor Riei, să mănânce boabele de orez și bucățile de salată umedă de pe podea, să descopere că nu mai aveau detergent de vase și să-i trimită un mesaj (cel fără Desdemona) lui Michael să cumpere și să răspundă la telefon unei firme de cercetare de piață care voia să știe dacă este mulțumită de abonamentul de internet, chiar în momentul în care Blake s-a lovit la cap cu marginea lingurii și a început să urle, ceea ce a făcut-o să se ducă în baie și să țipe. Când Michael sosi acasă, la ora 18:37, ea îl făcea deja în toate felurile în capul ei, cu buzele strâmbate din cauza rostirii în gând a cuvintelor. Michael a văzut-o stând la chiuvetă în hainele ei de casă, fără bluza de la Prada, cu părul dezordonat, fără ca măcar să întoarcă privirea către el, și s-a întristat. La radio, pe Classic FM, se auzea *Sonata pentru vioară în re major* a lui Pietro Locatelli, genul de muzică la care Melissa s-ar fi împotrivit pe când stăteau la palat, considerând-o plictisitoare și posacă, dar pe care acum o recomanda drept calmantă, educativă, cu efect maturizant și mai sofisticată decât Busta Rhymes sau Nelly și Kelly, o coloană sonoră potrivită pentru masa copiilor, marcând astfel și mai mult dezintegrarea caracterului ei și conștientizarea din ce în ce mai atenuată a identității sale, a preferințelor și a aversiunilor sale.

– Hei, spuse el.

Salutul a apărut în urma corului zilnic prin care Ria și Blake sărbătoreau întoarcerea acasă a lui tati. Ta-*ti*! Ta-*ti*! Ta-*ti*!, cântă Ria ridicându-se de pe scaun dansând, Blake dând din mânuțe prin aer și încercând să cânte și el. Erau atât de încântați în fiecare zi să-l vadă venind! Ria s-a aruncat în brațele lui și el a învârtit-o așa cum fac bărbații care se întorc de la serviciu, iar Blake voia și el același lucru, așa că l-a ridicat din scaunul pentru bebeluși și l-a învârtit, ceea ce aproape l-a făcut să vomite. Toți trei erau atât de extaziați unul de altul, încât salutul adresat Melissei avea un aer răsunător și glorios, plin de o fericire și o stare de bine totale și răsunătoare. Ea reuși să răspundă cu un „bună“ calm și monoton.

Michael se pregătise pentru asta. Venind pe jos dinspre Cobb's Corner, încercase să-i anticipeze starea în funcție de felul în care comunicaseră în timpul zilei: mesajul cu detergentul de vase fără niciun sărut, iar în afară de asta, nimic. Și vremea era mohorâtă, un factor în plus pentru starea generală. Situația nu arăta prea bine. La capătul Paradise Row, se lovise de trei ori în piept. Nu fi nervos! Fii optimist! Fii înțelegător!

– Cum a fost ziua ta? întrebă el.

– O, ce să zic, a fost plină de bucurie și de culori vii, strălucitoare.

Nu știa ce să răspundă la asta, așa că și-a scos telefonul pentru sprijin. Era ușor îngrozit de răceala și sarcasmul profund din vocea ei, ca și cum ar fi fost o mască a ei, o impostoare.

– Dar ziua ta cum a fost? întrebă impostoarea.

– *Cool*, spuse el, ceea ce o înfurie.

Cool nu însemna nimic. *Cool* era răspunsul lui specific pentru multe întrebări și, de fapt, nu era un răspuns pentru nicio întrebare, în cazul de față, nici pentru întrebarea al cărei răspuns oricum nu o interesa. Nu voia să vorbească cu el. Nu voia să vorbească cu nimeni, dar apoi el îndrăzni s-o întrebe – pentru a-și exprima grija, pentru a fi înțelegător – dacă reușise să lucreze ceva toată ziua.

– Să lucrez? Să lucrez? Eu?! Ha! strigă ea, ca Bette Davis în *Noaptea iguanei*, dându-și capul pe spate, aruncând o privire furioasă spre el, în costumul lui

subțire. Ura să-l vadă îmbrăcat în costum. Costumele nu i se potriveau. Îl făceau să pară slăbănog.

– Nu, n-am reușit să lucrez nimic pe ziua de azi, trânti ea. Blake n-a vrut să doarmă și apoi a venit omul de la Rentokil. A spus că șoarecii pot să ajungă la etaj și să se căsătorească. A spus că s-ar putea să avem veverițe și că veverițele sunt la fel ca șobolanii, doar că au parte de o promovare mai bună. Tu ai fost nevoit să te gândești la chestii de genul ăsta azi? Știai, spuse ea, sprijinindu-se cu o mână de marginea chiuvetei, ceea ce-i împingea cotul în afară, și ținând un cuțit în cealaltă mână, știai că un șoarece obișnuit se cacă de optzeci de ori pe zi?

– Ce?! spuse Michael.

– Da, e adevărat. Uneori, chiar și mai mult. Și se pișă, se pișă tot timpul, peste tot.

Michael se așeză pe marginea canapelei și șopti „Futu-i!“, astfel încât să nu-l audă copiii.

Urină de șoarece peste tot. Ce gând insuportabil! Simțea nevoia să se uite la telefon. Aruncă o privire și Melissa îl observă făcând asta. Apoi chiar se uită la telefon fără ezitare. Asemenea cuiva care stă pe marginea unei piscine, pregătindu-se să sară, se va scufunda și el în apa tehnologiei, în seninătatea de neon a iPhone-ului său…

– A pus otravă, spuse ea. S-ar putea ca șoarecii să moară înăuntru și apoi noi – tu – trebuie să-i luăm cu fărașul și să-i aruncăm la tomberon. Știi, e ceva ciudat la casa asta. Azi, când îl schimbam pe Blake – mă asculți?

– Da.

Se uită la ea ca un soldat stând drept în fața colonelului.

– N-ai ajuns acasă decât de cinci minute și deja te holbezi la telefon. Poți să fii aici acum că ai ajuns în sfârșit acasă? Poți fi *prezent*?

– *Sunt* prezent.

Melissa credea că atunci când Michael se uită la telefon nu face nimic, dar se înșela. Când „se holba la telefon“, după cum formulase ea, el nu doar se holba la telefon. Căuta niște joburi mai interesante la care ar fi putut să aplice.

Verifica mesaje importante, știrile, căuta să fie la curent cu ce se mai întâmplă cu Barack Obama și cu Lewis Hamilton, verifica prețurile caselor în zone cu infracționalitate mică în care ar fi putut să se mute, cumpăra muzică, afla o rețetă de pateuri cu pui, iar acum, foarte util și urgent, se gândi să caute pe Google niște trucuri sigure pentru eliminarea șoarecilor. Totul, viața, era în telefon, o întreagă lume de informații și de activități. Ea era demodată! Atât de primitivă!

Sperând încă la o seară liniștită, puse telefonul înapoi în buzunar și se duse la bucătărie, ca s-o convingă că era prezent pe deplin. Ea îl ținea pe Blake pe șold și îl sărută cu buzele strânse, care se depărtară ușor în momentul sărutului – Blake, transformatorul instantaneu, micul vrăjitor, fiind el însuși o baghetă magică.

– A spus că trebuie să punem bureți de sârmă în găurile din exteriorul casei, continuă ea, ștergând blatul cu o mișcare frenetică, pentru că vin de afară și ne folosesc casa ca pe un restaurant. Așa că trebuie să cumpărăm niște bureți de sârmă. Sunt ca niște bureți obișnuiți, dar făcuți din sârmă.

– OK. Te simți bine?

– Sunt *bine*.

– În regulă.

Lui Michael îi era foame. Îi chiorăiau mațele. Deschise un dulap, căutând mâncare. Aveau niște uscături, niște biscuiți de orez cu măr. Pe plită era o oală de orez, dar fără nimic altceva alături, nu că s-ar fi așteptat ca ea să pregătească masa, oh, nu, Doamne ferește! Deschise frigiderul. Un cofraj de ouă (lui Michael nu-i plăceau ouăle), niște piureuri în cutii mici de plastic, câteva condimente și alte câteva astfel de lucruri, și puțină brânză proaspătă, de mărimea unui degetar.

– Frate, nu e nimic de mâncare! spuse el.

Melissa se zbârli pe dinăuntru. Partea din ea care ura bărbații și disprețuia patriarhatul înțelegea faptul că tocmai fusese dojenită că nu se îngrijise de abundența domestică în timpul zilei, când nu avusese nimic de făcut.

– Ce? spuse ea.

– Ce?! spuse el, pentru că vorbise mai degrabă cu el însuși, manifestându-și surprinderea față de lipsa gustărilor cu care îi plăcea să se răsfețe când venea acasă hămesit.

Dar ea nu vedea lucrurile astfel.

– Să înțeleg că te *plângi* că nu te-am așteptat cu masa? spuse ea, privindu-l de sus sau mai degrabă de jos, căci era mică de înălțime, dar părea că-l privește de sus.

– Nu, spuse el.

– Așa a părut.

– Nu mă plângeam. Eu…

– Tu chiar te aștepți să găsești mâncarea pe masă când vii acasă?

– Nu.

– Crezi că-mi petrec ziua pregătind ceva pentru burta ta goală?

– Nu.

– Crezi că nu am nimic mai bun de făcut decât să am grijă de copiii tăi?

– Sunt copiii noștri.

– Da, spuse ea, copiii *noștri*, și i-l înmână pe Blake cu brutalitate. Copiii pe care i-am făcut împreună, mai ții minte? Și de care se presupune că avem grijă împreună. Numai că lucrurile nu stau așa. Astfel că acum *eu* mă duc să înot și *tu* poți să stai acasă cu copiii *noștri*. Trebuie să-i faci baie lui Blake. Nu uita să-i scoți clamele din păr Riei înainte de a se culca. Și ascultă orezul, ar trebui să fie gata în curând. Eu am plecat.

A ieșit din încăpere, dar s-a întors imediat, dându-și seama că are cârpa de vase în mână.

– Dacă nu vrei să mă port ca o casnică, nu mă trata ca și cum aș fi casnică.

A aruncat cârpa pe chiuvetă și a dispărut. Michael a rămas în bucătărie cu Blake care încerca să-i scoată ochelarii, simțindu-se dezumflat și înțeles greșit și întrebându-se ce a vrut să spună când i-a zis să asculte orezul. Îi era prea frică s-o întrebe înainte să plece, iar cât a fost plecată, a uitat cu totul de orez, cu excepția momentului în care l-a văzut fierbând în cratiță de ceva vreme. Atunci s-a aplecat ușor ca să tragă cu urechea și a perceput sunetul de bolboroseală

umedă. Apoi și-a adus aminte de el doar mai târziu, când mirosea a ars. A alergat la cratiță buimac, temându-se pentru viitorul lui. Melissa s-a întors revigorată de înotatul pe spate, de săriturile de la trambulină, de mișcările circulare ale brațelor, de faptul că privise cerul prin tavanul piscinei, toate acestea fiind suprimate de noul eșec din tigaie. Să asculți orezul, a aflat Michael în seara aceea, înseamnă să sesizezi când sunetul de bolboroseală umedă se transformă în niște pocnituri uscate, iar atunci trebuie să închizi aragazul și să pui un capac peste vas. Acest lucru îi permite aerului cald să înmoaie pentru ultima dată „casa orezului“ (cuvintele ei).

6
MULTICULTURALISM

În caz că oamenii din Bell Green nu observau sau nu apreciau îndeajuns varietatea de naționalități și de culturi care locuiau în preajma lor – africanii și caraibienii, est-europenii, indienii, iranienii, turcii, nigerienii, jamaicanii, chinezii, grecii și așa mai departe –, școala Riei organiza în decembrie o seară culturală anuală pentru a sărbători întâlnirea prolifică și melodioasă a acestor tărâmuri disparate. Copiii, îmbrăcați în costume naționale, interpretau cântece și dansuri populare. Se citeau poezii cu voci pițigăiate, explorându-se aspectele pozitive și armonioase ale diversității. Existau scenete comice și cântece gospel, recitaluri de flaut și coregrafii de carnaval, o prezentare de modă în care adulții și copiii defilau de-a lungul podiumului de lemn improvizat în sala de adunări înghesuită, etalându-și țesăturile largi, șalurile, sariurile, baticurile și dashiki-urile. În sala alăturată, o grămadă de mâncăruri internaționale donate de părinți, o confluență de *fufu*[11] și *samosa*[12], de *moi moi*[13] și tocăniță *egusi*[14] cu salată tabbouleh și baclava. Cât erai acolo, era posibil ca cineva să-ți împletească părul, să-ți deseneze palmele cu Henna ori să-ți picteze fața într-una dintre gherete, sau puteai să asiști la o sesiune de caligrafie tamil ori de *wycinanki*[15] poloneze. Anul acesta urma să participe un invitat special, un fost elev al școlii pe nume Justin, care se pricepea la muzică și care urma să le cânte ceva.

Michael era cel care o ducea pe Ria la spectacol. Era convinsă că va deveni una dintre amintirile ei preferate, cum a mers alături de tatăl ei înalt până la capătul străzii, apoi au luat-o la stânga în dreptul bisericii și din nou la stânga, prin întunericul timpuriu al iernii. Blake va fi la culcare, dar ea nu, pentru că e mai mare, vor urca rampa și vor ajunge în holul aglomerat, unde sunt prietenele ei – Shanita, Shaquira, Emily –, care vor sta și ele treze până târziu.

Vor urmări spectacolul, după care se vor duce în cealaltă sală ca să mănânce chipsuri, biscuiți cu cremă, jeleuri, acadele și alte chestii interzise la ora aceea, să cerceteze tarabele, să țopăie și să zburde. În anumite momente, când va savura toată această distracție, Michael o va pierde din ochi și apoi o va regăsi într-un colț, sporovăind cu Shaquira, sau pe coridor, negociind porțiile de jeleuri cu Emily. Îl vor atrage să participe la jocurile lor și să le dea în leagăn. El era un tată-comediant, unul dintre acei adulți înțelegători care cunoșteau importanța jocului, care se pricepeau la jocuri aproape la fel de bine ca ele. Ria nu lua parte la spectacol. Prefera să privească, cu gâtul întins și stând pe vârfuri, ca să aibă cea mai bună priveliște. La sfârșitul serii, ea și Michael vor merge pe jos până acasă, pe un întuneric și mai dens, cu luna pe cer, cu felinarele și străzile liniștite, și va adormi fără să protesteze, alunecând pe un tobogan al bucuriei.

Pregătirile pentru eveniment au ținut mai multe săptămâni, iar pe parcursul lor, copiii au sărit peste orele de educație fizică. În schimb, au repetat cântecele, mișcările de dans, iar dacă nu luau parte la spectacol, au construit decorul sau au pictat steagurile naționale, care urmau să fie atârnate pe o sârmă de-a lungul tavanului. Acasă, părinții pregăteau costumele. Scotoceau după șaluri, iar dacă nu aveau șaluri, le făceau din bucăți de pânză. Dacă nu aveau nici bucăți de pânză, se duceau la Brixton sau la Peckham. Femeile venite recent din Africa se gândeau ce turbane să poarte, cum să le poarte, cu ce fel de moț și sub ce formă, cât de acoperită să fie urechea, pe jumătate, pe de-a-ntregul sau deloc, în funcție de sensibilitatea cartilajului și de necesitatea de a purta ochelari sau nu. Vorbeau cu copiii lor care nu fuseseră niciodată „acasă“ despre cum îi vor duce într-o bună zi acolo, ca să-și vadă adevărata patrie, locul de unde provin, iar dacă erau obraznici sau dacă dădeau semne că pe viitor ar putea avea de-a face cu găștile de stradă, se concentrau asupra virtuților educației din acele țări și asupra faptului că respectul pentru cei în vârstă și pentru autoritate este ceva de netăgăduit, o parte nenegociabilă a vieții, bazat pe importante obiceiuri străvechi, iar declarația că vor fi duși acasă căpăta un ton de amenințare. În același timp, oamenii din zonele mediteraneene scoteau la lumină fustele

naționale, iar cei din subcontinentul indian coseau mici tunici și sariuri ca să-și vadă micuții învârtindu-se pe scenă și ca să sărbătorească împreună euforia unei națiuni mixte, lucru care nu prea le trecea prin cap în viața de zi cu zi.

Ria avea un șal și o bluză asortată pe care Melissa i-o făcuse anul trecut, ca s-o poarte la o nuntă nigeriană. Dar nu avea de gând s-o poarte pentru că nu participa la prezentarea de modă, iar spectatorii nu trebuiau să se îmbrace în conformitate cu locul din care proveneau, puteau să se îmbrace cum vor. Ea voia să se îmbrace cu noii ei blugi gri Primark, bluza Moshi Monster pe care i-o cumpărase bunica paternă, tenișii ei roz și geaca matlasată albă. Și voia să-și poarte părul stufos la vedere, prins doar cu o bentiță. Melissa și Michael plănuiau să-și ducă într-o bună zi copiii „acasă", adică în Nigeria și în Jamaica, dar acestea erau niște călătorii scumpe și complicate (vaccinări multiple, costuri mari la biletele de avion în vacanțele școlare, o vizită la ambasada Nigeriei din Northumberland Avenue, unde trebuia să aștepți ore în șir într-un subsol supraîncălzit și aglomerat, alături de alți nigerieni nervoși, iar când ajungeai la ghișeu, ți se spunea că trebuie să te întorci săptămâna viitoare), așa că aveau de gând să aștepte până când și Blake va fi suficient de mare cât să înțeleagă unde se află și de ce au mers acolo, astfel încât acest demers de conștientizare a moștenirii culturale să merite din plin. Uneori, Melissa încerca să facă *eba*[16] și tocăniță – Riei îi plăcea să o mănânce acasă la bunica ei, iar Alice era dornică să le ofere nepoților mâncare nigeriană –, dar când o făcea ea n-avea gust la fel de bun, nu nimerea niciodată consistența perfectă pentru *eba*, iar tocănița nu era la fel de gustoasă și tot procesul era lung și de anevoios: să cumpere ignamele, să le curețe de coajă, să le fiarbă, să le amestece cu *garri*[17] și să le zdrobească împreună într-un mojar, și toate astea pentru ce? Pentru o crea o caricatură a unei generații submediocre. Așa că ocaziile în care gătea așa ceva deveniseră fix asta, niște ocazii. Prefera să-i ducă pe copii la mama ei, ca să aibă parte de ceva autentic. Însă pentru Ria totul era irelevant. Oamenii nu erau albi sau negri. Erau maronii, bej sau roz.

– Mami, spuse ea într-o după-amiază în timp ce se întorcea de la școală, într-o zi în care pictaseră steagul jamaican. Eu am trei țări în sângele meu –

Nigeria, Jamaica și Anglia.

– Da, așa e, spuse Melissa.

– Sunt jumătate englezoaică, un sfert jamaicană și un sfert nigeriană.

– Nu, ești un sfert nigeriană, un sfert englezoaică și jumătate jamaicană.

– De ce?

– Pentru că eu sunt jumătate nigeriană și jumătate englezoaică, iar tati este jamaican pe de-a-ntregul.

– Dar și eu vreau să fiu jamaicană pe de-a-ntregul, spuse Ria. Vreau să fiu de toate.

– Nu poți să fii de toate și doar de un singur fel în același timp. Poți să fii fie de un singur fel, fie un amestec. Oricum, ești și britanică.

– Deci eu sunt de patru feluri?

– Nu. Ai naționalitate britanică. Aici te-ai născut și ai crescut.

– Ce?

– Poftim, nu ce.

– Poftim?

– Da?

– Ce-ai spus despre scut?

– Nu scut, ci crescut. Adică aici te-ai făcut mare.

– Aha. OK.

Apoi a luat-o în față țopăind și a așteptat la colțul din fața bisericii ca Melissa să se apropie cu căruciorul, moment în care a sărit spectaculos în fața lui Blake cu brațele întinse și cu gura deschisă, făcându-l să râdă. Râsul lui era noua ei jucărie și făcea tot ce-i stă în putință ca s-o pună în funcțiune.

Făceau această plimbare în fiecare zi, iar prin apropiere erau alți copii, însoțiți în general de femei. Vedeau aceiași oameni, fetița scundă și foarte albă cu capul mare și cu o expresie serioasă, bărbatul în trening care mergea încet, ca o pisică, femeia îmbrăcată în haine care imitau blana de leopard și cu păr roșcat, prins la spate cu o clamă asortată. În timp ce mergeau, vorbeau despre multe lucruri. Uneori, Ria își agăța gluga hainei de cap, iar mânecile atârnau nefolosite. Vorbeau despre insecte.

– Furnicile pot trece pe sub ce ușă vor, spuse Ria.

– Da, așa e, răspunse Melissa.

– Dar muștele nu pot. Sunt prea mari. Cum ar fi dacă ar merge pe mine o mulțime de muște? Îmi place când muștele merg pe mine.

– Da?! Mie nu-mi place.

– Mie, da. Cum ar fi dacă s-ar forma o coadă de muște care să meargă pe mine? râse ea. Dar nu chiar peste tot. Nu mi-ar plăcea să am muște peste tot, mai ales într-o zi călduroasă. Mami, de ce muștelor le plac tomberoanele?

Vorbeau despre regină.

– Prietena mea, Aaliyah, mi-a spus că a fost la Palatul Buckingham, că s-a întâlnit cu regina și că a stat acolo o lună. A trebuit să-i spele picioarele…

– Picioarele cui?

– Picioarele reginei. S-o scarpine pe picioare, s-o spele și să-i gătească. A trebuit să facă o mulțime de lucruri, nu mi le amintesc pe toate. Cred că ar trebui să învăț să gătesc.

Vorbeau despre fantome.

– Mami, tu vrei să mori liniștită sau neliniștită?

– Cu siguranță vreau să mor liniștită.

– Eu nu vreau.

– De ce nu?

– Pentru că atunci nu mă voi putea întoarce ca fantomă. Ar fi amuzant să fiu fantomă. Poți să stai trează până noaptea târziu.

Și despre pericolele consumului de coca-cola.

– Dacă bei coca-cola, ți se micșorează dinții. Dacă bei în fiecare zi, după două-trei zile, dinții ți se fac din ce în ce mai mici și apoi îți cad. Mi-a spus prietena mea.

De la colțul de lângă biserică, vedeau în depărtare turnul de la Crystal Palace dincolo de acoperișuri, de coroanele copacilor și de firele de telefonie. Și vorbeau și despre palat.

– Știi că în Crystal Palace Park a fost cândva un palat imens făcut din sticlă, care a luat foc și a ars?

– Da, spuse Melissa. În 1936.

– De unde știi?

– Am citit în cartea aceea pe care am luat-o de la bibliotecă.

Ria făcuse de curând un referat pentru școală pe această temă.

– Știi și despre tren?

– Ce tren?

– Ăla care s-a blocat în tunel, cu oameni în el.

– Ce? Au murit cu toții?

– Probabil. Asta dacă e adevărat.

– Înseamnă că sunt fantome acolo. Putem să mergem într-o zi în parc să vedem?

– OK.

Ria moștenise dorul de ducă al Melissei. Erau niște aventuriere, niște exploratoare. Nu era doar o vorbă. Chiar aveau de gând să meargă și să vadă.

– Când? întrebă ea.

– În curând. Cred că poți să ajungi la intrarea în tunel prin pădure. Dar este închisă, așa că nu vom intra în tunel, doar ne uităm.

– OK.

Casele de pe o parte și de pe cealaltă, cu terasele de cărămidă roșie, ca niște pălării de vrăjitoare. Grădinile, aleile pietruite, mestecenii argintii, proprietatea. Acolo făceau stânga și coborau pe Paradise Row, pe lângă cotitură, traversau strada până la șirul de case victoriene, cu numărul 13 aflat la mijloc și drumul principal la capătul ei, unde sirenele despicau nebunește atmosfera. Erau o prezență constantă, anunțând necazuri cu urletele lor nesfârșite. La fel ca Stephanie, Melissa nu voia ca Ria și Blake să crească obișnuindu-se cu acest sunet, să devină atât de duri, încât să nu mai fie afectați de el. Voia ca ei să crească într-un loc mai calm, mai verde, un loc în care serviciile de urgență să fie mai puțin ocupate, astfel încât și ei să poată fi calmi și să-și păstreze puritatea. Era conștientă că locul în care alesese să trăiască, mersul la școală cu Ria, plimbările în parc cu Blake, magazinele locale, lucrurile întâlnite în timpul acestor drumuri le modelau copilăria, depozitul de amintiri. Oare Ria își va

aminti sirenele? Oare își va aduce aminte ziua în care veneau de la școală și strada de vizavi de biserică era înconjurată de benzi albe?

În ziua aceea, Melissa s-a dus s-o ia de la școală ca de obicei, la ora 15:30. Au intrat în biroul administrației ca să dea un răspuns scris, apoi au ieșit pe porțile școlii. Au traversat strada, au făcut la dreapta, au luat curba, s-au jucat de-a ghicitul, dar când au ajuns la biserică, au fost nevoite să se oprească. Drumul era blocat de o bandă albă. O alta flutura în vânt în depărtare, iar în perimetrul delimitat de ele erau o dubă de poliție și câțiva polițiști. Lângă biserică se adunase un grup de privitori. Nu era dificil de ghicit ce se întâmplase. Avusese loc un atac armat, chiar acolo, la capătul Paradise Row, la ora 15:35, în timp ce copiii veneau de la școală.

Pentru a rezolva problema egalității de gen, au început să-l ducă pe Blake la o doică, mătușa prietenei Riei, Shanita, de două ori pe săptămână. Era o jamaicană gălăgioasă și plină de viață, cu extensii roșii în păr. Aceasta l-a întâmpinat cu: „Bună, băiet drăguț!“ și i l-a smuls Melissei din brațe în fața ușii. Lui Blake nu i-a plăcut să fie abandonat și a plâns mult. Melissa i-a auzit plânsetul în timp ce se îndepărta, simțindu-se dezechilibrată, ca și cum ar fi rătăcit ceva important. Blake era mai atașat de ea decât fusese Ria și, lăsându-l acolo, a simțit că intervine în ordinea naturală a lucrurilor, privându-se pe sine de o jertfă, de un nou sens. S-a uitat în urmă și a regretat că nu va avea contact cu el în ziua aceea – șervețele pentru suflat nasul și noile trăiri ale minții lui.

Michael a zis:

– Va fi bine. Se va acomoda.

– De unde știi tu asta?

– Așa va fi. N-are încotro.

În cea de-a doua săptămână a plâns mai puțin, iar când se închidea ușa, făcea o față curajoasă. Dar la sfârșitul zilei, Melissa tot se repezea la el, disperată să-l recupereze.

– Cum reușești, întreba ea, să petreci atât de mult timp departe de el? Îl vezi un minut dimineața și două minute seara. Nu te deranjează? Nu te simți prost? E doar o chestie a femeilor?

– E diferit pentru tine. Tu ești mama lui.

– Păi, și tu ești tatăl lui…

– Știu, dar…

Dimineața, cât timp mergea pe jos până la sensul giratoriu de la Cobb's Corner și apoi cu autobuzul 176, conștiința lui Michael se elibera de tot – casa, copilul, praful, suportul de vase și faptul că era gol sau nu. Lumea exterioară înseamnă distragere și scoatere din lumile mai mici. Acest dezechilibru, orele petrecute împreună sau separat se interpuneau din ce în ce mai mult între ei. Era ca o altă prezență, care se întuneca și devenea solidă.

– Viața ta nu s-a schimbat, spuse ea.

– Ba s-a schimbat. Cum poți să spui că nu s-a schimbat?

– Cum? Spune-mi!

Și i-a spus despre ieșirile de după serviciu la care nu se mai ducea, despre întâlnirile la care nu ajungea, despre graba de a ajunge acasă în fiecare seară ca să i se ordone neprietenos să asculte orezul. Nu-i plăcea această Melissa cu vorbă aspră și cu privirea lipsită de iubire. O voia pe cealaltă Melissa, pe Melissa inițială, care avea fața blândă și îndreptată spre cer, cu ochii calzi și visători. Unde dispăruse acea Melissa?

– OK, spuse el furios, ce-ar fi să iei tu autobuzul 176 în fiecare dimineață la 7:35? Nu ești niciodată mulțumită. Du-te tu la muncă și rămân eu aici.

– Lucrez și eu, spuse ea. N-am nevoie de banii tăi. Pot să câștig singură bani.

Acest schimb de replici a avut loc la intersecția dintre camera de zi și cea de luat masa, sub arcadă, Melissa stând în capul scărilor, iar Michael pe canapeaua din fața televizorului. Apoi Melissa a plecat fără să spună noapte bună, iar Michael și-a mai turnat un pahar de vin roșu. Mai târziu, când s-a întins lângă ea în camera roșie, s-a gândit s-o cuprindă în brațe, așa cum făcea când stăteau la palat, dar ea se închisese total față de el, respirând profund pe corabia lor, ca și cum corpurile lor nu și-ar fi aparținut niciodată unul altuia. Dimineață, s-a trezit înaintea ei. Blake țipa după mama lui și el l-a așezat lângă ea, în locul pe care tocmai îl eliberase. S-a îmbrăcat cu costumul gri. Înainte de plecare, s-a

dus să-și ia rămas-bun de la Ria. Era trează, întinsă pe spate. S-a așezat lângă ea.

– Salut, tati, spuse ea.

– Salut.

– Azi e joi.

– Știu.

– Și știi ce înseamnă asta?

– Știu.

– Poți să stai un minut cu mine?

– OK. Un minut.

– Un minut mai lung.

– Trebuie să mă duc la muncă.

– Dar e prea devreme.

– Am o întâlnire matinală.

– O întâlnire matinală? Ce e o întâlnire matinală? Mănânci micul dejun împreună cu alți oameni, cu altfel de cereale?

– Da, cam așa ceva, și vorbim despre muncă.

– Oh, spuse Ria și se gândi o clipă la asta. Nu-mi plac întâlnirile matinale. Eu cred că ar trebui să iei micul dejun acasă și de-abia apoi să te duci la muncă și să vorbești despre asta acolo. Tu ești mereu la muncă, tati.

Michael râse.

– Știu, dar asta-i viața.

Era ceva sfânt să privești acest copil. Avea o putere asupra lui pe care nimeni altcineva nu o avea. Îl curăța de orice întunecime, de orice dezamăgire sau durere. Cu această sfințenie în palmă, o mângâie pe cap, pe părul ei bogat.

– Ne vedem diseară, spuse el.

Ria se lumină la față. Multiculturalismul era aproape.

– Diseară! De-abia aștept!

Egusi fierbea înăbușit. *Chapati* [18] se frigeau. Orezul era la abur, iar bananele așteptau descojite. Mai târziu în ziua aceea, mesele din cea de-a doua sală erau trase una lângă alta, hârșâind zgomotos parchetul. De-a lungul tavanului

primei săli erau înălțate steagurile lumii, scaune de plastic albastre de mărimea unui copil erau așezate în rânduri pentru spectatori, iar pianul era plasat într-o parte a scenei. În tot cartierul Bell Green, costumele tradiționale erau călcate și verificate, iar înserarea cădea devreme peste această nouă stare de spirit. Nu era încă iarnă, dar anotimpul era pe cale să se înstăpânească pe această insulă a frigului înverșunat. Candelabrele verzi ale mestecenilor dispăruseră, iar brațele lor golașe stăteau ridicate deasupra trunchiurilor albe și stoice. Venea zăpada, o simțeai în aerul tăios, în sfâșierea vântului. Era aproape întuneric când s-a întors Ria de la școală. Până a luat cina și s-a schimbat în hainele ei netradiționale, întunericul era deja gros și profund. Și-a dat drumul la păr. Și-a ales o bentiță cu Hello Kitty. Și-a luat șosetele. Și-a pus lucrurile în geanta de fetru fucsia și apoi a așteptat nerăbdătoare să ajungă Michael acasă.

După întâlnirea matinală, Michael s-a dus la birou, trecând pe lângă fata de la recepție cu ochi frumoși și salutând-o. Acum se salutau mereu, el spunea „salut", ea, „bună". Îi știa și numele, Rachel, pentru că într-o zi s-au nimerit amândoi în lift, iar el i-a întins mâna și i-a spus „Michael", iar ea i-a strâns-o, spunând „Rachel", astfel că disconfortul evitării reciproce s-a rezolvat. A lucrat în timpul pauzei de prânz ca să poată să plece mai devreme și să ajungă la spectacol. Pe biroul său avea o fotografie cu Ria și Blake, la care se uita frecvent, și atunci simțea căldură și i se părea că totul are sens. La 16:45 și-a adunat lucrurile și s-a îndreptat spre ușă, iar dacă nu ar fi intervenit mai multe lucruri, așa cum a încercat să-i explice Melissei mai târziu, în seara aceea, ar fi ajuns acasă la timp. În primul rând (și asta a fost partea pe care nu a încercat s-o explice), s-a întâlnit din nou cu Rachel în lift și au început să discute despre crichet (se pare că tatăl ei jucase în echipa națională a Noii Zeelande, unde, în mod interesant, trăise și ea până la vârsta de 10 ani, când se mutase în Anglia; Michael jucase și el crichet în adolescență, așa că avea de ce să se entuziasmeze – alergătura, zborul mingii la întâmplare, prinderea cu mâna). Au continuat să vorbească în vreme ce au ieșit din lift și au trecut prin hol împreună, timp în care el a observat cât de înaltă e și faptul că părul îi miroase frumos, a flori; s-a dovedit că și ea pleca mai devreme, așa că a așteptat-o puțin

să-și ia geanta de la recepție și s-au îndreptat spre ușă, umăr la umăr, și chiar au mers pe stradă împreună până când s-au despărțit la Charing Cross Road, lângă una dintre ultimele cabine de telefon roșii din Londra. Pentru o clipă, s-a simțit ca John Legend, plimbându-se prin Washington, D.C. cu ochelari de soare, alături de femeia interzisă, și asta l-a înfiorat, o altă împunsătură a îndoielii dureroase legate de locul în care se află în povestea *Get Lifted*. Cine era această Rachel, care îi împărtășea pasiunea pentru crichet? S-a uitat peste umăr la ea când s-a îndepărtat, cu geanta de piele lovindu-i-se de coapsă, cu picioarele groase și cu un mers puțin greoi. Oare cum era, în prospețimea ei, cum se simțea la atins? Cum putea fi? Ochii aceia, ce splendoare, ce profunzime…

Apoi a avut parte de un drum infernal spre casă. I-a spus Melissei că a așteptat o veșnicie autobuzul 176, cel puțin douăzeci de minute, în întunericul tot mai adânc al orașului, dar n-a venit, ceea ce este foarte neobișnuit pentru 176, și indică natura stranie, cumva supranaturală, a acestei călătorii spre casă. Așa că nu a avut de ales și a luat metroul („Și, oricum, cine ia autobuzul din centrul Londrei până în sud, la ore de vârf?“ îl întrerupse Melissa în timp ce-i povestea toate acestea). A început să alerge – căci deja se făcuse 17:40, iar spectacolul începea la 18:30 – spre intrarea aglomerată de la stația de metrou Charing Cross, adunându-și puterile ca să coboare din siguranța aerului de-afară la senzația de claustrofobie pe care i-o dădeau subteranul, tunelurile, acele tuneluri de care îi era groază și care străbăteau kilometri întregi prin pământ, populate de tot felul de rozătoare incontinente, pasibile de prăbușiri dezastruoase și bombe puse la întâmplare, așa cum s-a dovedit cu atentatele din 7 iulie 2005, adică începutul seriosului său boicot la adresa metroului. Scările erau aglomerate. La casa de bilete era plin de lume și peste tot erau călători expandați, așa le spunea el oamenilor care avansau cu greu, care aveau pungi și într-o mână și în cealaltă, sau care aveau un mers lăbărțat și nepăsător. În cele din urmă, a reușit să treacă de bariere și a luat liftul până la peronul liniei care ducea din nord spre sud, ca să descopere că era la fel de aglomerat, astfel că au trecut două trenuri până să poată urca. Din fericire, cel în care a reușit să urce

era mai puțin aglomerat și se putea respira, așa că a stat acolo așteptând destinația London Bridge, ascultând Jill Scott pe iPod, citind reclamele plasate deasupra ferestrelor, analizând harta metroului, uitându-se la oamenii din jurul lui, dar era prea anxios ca să joace jocul „oare unde se duc?“ – bărbatul cu chitara, în pantofi de piele întoarsă, bărbatul cu sprâncene verzi, care tot desfăcea și împăturea o bucată de hârtie și murmura cuvinte de pe ea. A descoperit că, dacă se concentrează asupra lucrurilor mărunte – pantofii de piele întoarsă, sprâncenele verzi –, face față mai bine situației de a fi sub pământ, deși se gândea mai ales la Ria, care îl aștepta acasă, iar minutele se scurgeau, 17:54, 17:56, 17:58. La 17:59, parcă intenționat pentru a-l scoate din minți, metroul s-a oprit treptat și exasperant, în întunericul de după stația Southwark.

L-a cuprins întunericul. Tăcerea era totală. Niciun cuvânt din partea vatmanului. Oftaturi, pufnituri, grimase. Michael a început să transpire. Oamenii își frecau gâtul, se scărpinau, își încrucișau brațele. De undeva din depărtare s-a simțit o trepidație. Și de undeva de aproape s-a simțit un șoc. Oamenii s-au uitat unii la alții. A urmat încă o zguduitură, și mai apropiată, moment în care una dintre ușile de la capătul vagonului s-a deschis și a intrat un bărbat îmbrăcat cu o haină murdară și emanând un miros urât. Ținându-se de cei doi stâlpi de unde începea șirul de scaune, și-a dres glasul și a ținut următorul discurs:

– Ascultați-mă un minut, a spus el. Nu sunt nici bețiv, nici drogat, nici altceva de genul ăsta. Sunt șomer, am o soție bolnavă de îngrijit, mi-am pierdut slujba anul trecut, apoi am rămas fără casă pentru că nu am putut să plătesc facturile… După cum spuneam, nu beau și nu iau droguri, am doar o perioadă mai proastă, știți, trecem cu toții prin așa ceva… Trebuie să strâng șase lire ca să pot duce ceva de mâncare familiei în seara asta. N-am niciun ban, dar sunt destui oameni aici ca să mă ajute să mănânc, dându-mi chiar și câțiva bănuți fiecare… Nu fac asta tot timpul, sincer, doar când nu am de ales. Vă mulțumesc că m-ați ascultat, iar dacă nu mă auziți, înseamnă că nu vreți să mă auziți.

Își târșâi picioarele prin vagon, cu o pungă în mână în care oamenii să arunce monede, ceea ce au și făcut unii dintre ei, mai mult spre celălalt capăt al vagonului. Michael i-a dat două lire. Metroul a luat-o din loc, cerșetorul s-a dus în celălalt vagon și au ajuns în sfârșit la London Bridge, unde Michael a zbughit-o pe ușile deschise, și-a făcut loc printre călătorii expandați, o, atât de mulți călători expandați! A urcat cu scările rulante, a trecut prin și mai multe tuneluri și pasaje și a început să creadă că nu ajunge nicăieri și că nici nu va mai ajunge vreodată undeva. A trecut pe lângă un cântăreț ambulant care cânta la chitară melodia „Hercules“ a lui Aaron Neville și pe lângă un altul care cânta la flaut și scotea un șir de sunete argintii, făcându-l să se gândească brusc la Gillian. *După* toate astea și după fuga spre ultima scară rulantă, îi explica el Melissei, a trebuit să aștepte *zece minute* trenul de suprafață – adică un tren adevărat – ca să ajungă în acea parte a Londrei uitată de metrou. De-abia la ora 19:00 a ajuns în fugă pe strada principală, ținând strâns în mână cartela de metrou, trecând pe lângă toate măcelăriile și magazinele „totul la o liră“, spre Paradise Row, cu vinovăția intensă de a o fi făcut pe Ria să rateze începutul evenimentului multicultural răscolindu-i stomacul. Spre surprinderea lui, casa era goală. Asta pentru că, în urmă cu patruzeci de minute, sacrificând programul de seară conceput de Gina Ford și enervată la culme, Melissa îl luase pe Blake, îi pusese body-ul peste pijama, îl ascunsese în cărucior și porniseră toți trei, ea, Ria și Blake, pe strada întunecoasă și friguroasă, făcuseră dreapta la capătul ei, apoi stânga la biserică, urcaseră panta și ajunseseră în prima sală plină ochi, unde au găsit un loc liber pe cel de-al cincilea rând și au așteptat să înceapă spectacolul.

Pianistul era gata să înceapă. Din boxe se auzea *highlife*[19]. Copiii care participau la spectacol stăteau pe podea în fața scenei, pe când mamele, tații, mătușile, unchii și bunicii stăteau înșirați în spatele lor pe scaunele de copii, neîncăpătoare pentru dosurile îmbrăcate în blugi sau în colanți. Era cald în sală și se făcea din ce în ce mai cald, pe măsură ce scaunele se ocupau și se adunau tot mai mulți oameni, care stăteau în picioare în spate, sprijinindu-se de sistemele de cățărare dispuse de-a lungul pereților sau, atunci când n-a mai fost

loc în sală, privind din coridor, așa cum a făcut Michael când a ajuns pe la jumătatea spectacolului. Toate ferestrele erau deschise și aburite. În aer era senzația de haos luminos, receptiv, de așteptări exuberante, de mirosuri venite de la numeroasele tocănițe din cea de-a doua sală.

Pe scenă urcă imediat directoarea școlii, doamna Beverly, cu coroana ei de păr alb împletit pe cap, îmbrăcată în dashiki Kente și șal în coadă de pește, cu sandale cu barete de un portocaliu fluorescent, toate însumând efortul ei cultural. Privea cu ochii mijiți prin ochelari și se înclina mereu în față, vorbind în spiritul unei nobile compasiuni. Spectatorii au făcut liniște. Doamna și-a împreunat mâinile și le-a mulțumit tuturor pentru prezență.

– Sunt întotdeauna impresionată de copiii noștri și de voi, dragi părinți devotați, pentru că faceți efortul de a veni la spectacolul nostru în fiecare an, spuse ea, clipind și privind cu ochi serioși. Merită toată munca depusă, nu-i așa, copii?

Aruncă o privire plină de afecțiune spre cei care așteptau pe jos, în fața ei.

– După cum știți, copiii au muncit din greu ca să se pregătească pentru această seară, au învățat cântecele și au ajutat la decorarea acestei săli – nu-i așa că arată minunat?

Publicul a fost de acord. Blake însă nu a fost de acord, căci începuse să plângă. Melissa l-a săltat pe genunchi, timp în care doamna Beverly le-a cerut tuturor să-și închidă telefoanele mobile și să scoată din sală bebelușii „copleșiți“, dacă tot nu se simțeau bine acolo. Și-a încheiat discursul solicitând niște aplauze pentru numărul din deschidere, după care a început spectacolul.

Serbarea a fost deschisă de două tinere dansatoare tamili, îmbrăcate în sariuri roșu cu turcoaz, care își mușcau buzele și se uitau una la alta. Se învârteau și se aplecau pe muzică, făcându-și hainele de viscoză să plutească, apoi se ridicau din nou și verificau ce face cealaltă, ca să vadă dacă dansau la unison. Era înspăimântător să zâmbească spre public sau să încerce să se uite în ochii oamenilor, părinții lor fiind prezenți, însă aceștia, și mai ales mamele, erau probabil cei mai înspăimântați să fie analizați în public, așa că între fetele de pe

scenă și spectatori nu era niciun fel de legătură, ceea ce le făcea spectacolul și mai adorabil.

– Ah, să fie binecuvântate! spuse femeia de lângă Melissa, care stătea lângă fata pe care o vedeau la plimbare, cea cu capul mare.

Dansatoarele tamili au fost urmate de un cântec gospel cântat de corul școlii, apoi de o solistă de vârstă mijlocie, cu origini grecești, mama cuiva, îmbrăcată într-o rochie tradițională cu pliuri în față, tiv brodat de catifea vineție și mâneci scurte și bufante, accesorizată cu niște mănuși verzi cu paiete, lungi până la cot, și o pereche de pantofi aurii strâmți în picioarele ei dolofane. Intra într-un contrast evident cu predecesoarele sale, date fiind lipsa absolută de timiditate și mișcările ei greoaie, ca de taur. De fiecare dată când se învârtea și i se ridicau poalele rochiei sau când făcea o mișcare mai complicată cu brațele ei pline de paiete, spectatorii aplaudau. Avea o floare albă în păr și o agrafă neagră. Acompaniamentul muzical era gutural și consistent, cu un bas puternic. În timpul prestației, a început să transpire. Transpirația îi strălucea pe frunte, printre ridurile în formare, și îi întuneca subțiorile, dar continuă țanțoșă până când muzica ajunse la punctul culminant al crescendoului și termină, victorioasă, cu un genunchi pe podeaua scenei și cu brațele întinse. Mulțimea a izbucnit în aplauze, onorând îndrăzneala și sclipirea prestației sale, angajamentul ei de a celebra viața indiferent de vârstă și oferind un exemplu bun pentru copii. Niciodată nu e prea târziu. Trăiește. Trăiește viața la maximum. Dansează ca și cum nu te-ar privi nimeni.

După asta a urmat trupa de carnaval din Trinidad, apoi recitarea unui poem de Benjamin Zephaniah. Ultima prestație a fost a lui Justin, fostul elev care venise să cânte, deși s-a dovedit că nu cânta chiar atât de bine pe cât se așteptau oamenii, având în vedere toată zarva făcută în jurul lui. A fost prezentat cu generozitate de către doamna Beverly și a primit aplauze în timp ce urca pe scenă, îmbrăcat într-un tricou polo alb și adidași. Mergea cu capul dat ușor pe spate, ca și cum era pe punctul de a pune o întrebare lumii. N-a făcut nicio introducere pentru cântecul lui. Nu a zâmbit și nu a vorbit, pur și simplu a luat microfonul cu ambele mâini, a privit în gol și a cântat o versiune chinuită a

melodiei „Angels“, a lui Robbie Williams. A luat melodia, a bătut-o în cuie și a urcat-o pe cruce, pe un deal întunecat și pustiu, unde a murit lent, de-a lungul unor măsuri muzicale lungi și dureroase.

– O, Doamne, oare cine i-a spus băiatului că știe să cânte? a întrebat femeia de lângă Melissa.

Nu era deloc un Legend, nici măcar un Robbie, iar când a terminat, publicul s-a simțit vizibil ușurat. Oamenii care încercaseră să-și închidă urechile fără să se vadă, folosindu-și mușchii interiori, puteau să se relaxeze din nou, să se lase pe spate și să urmărească prezentarea de modă: volanele și țesăturile foșnind încolo și încoace, femei cu turbane pe cap și cu urechile acoperite.

După aceea, Michael a dus-o pe Ria la wycinanki, la filetarea părului, la degustat de *fufu*, la desenatul palmelor cu Henna și la înfulecatul jeleurilor, iar Melissa a plecat supărată acasă cu Blake. Mai târziu, el avea să-i povestească ce călătorie oribilă avusese – cu tot cu piesa „Hercules“ a cântărețului ambulant și oprirea în mijlocul tunelului –, dar ea a rămas neînduplecată. Nicio Desdemona, nimic! Oare să fi murit Desdemona și toate mlădițele ei?

Și au continuat așa. Au căzut în gol. Corpul ei a uitat mâinile lui. Erau parteneri, în cel mai anost sens al cuvântului, iar partea cea mai dificilă era că nu puteau să vorbească despre asta cu cei mai buni prieteni ai lor, pentru că ei înșiși fuseseră cei mai buni prieteni unul pentru altul. Într-o seară, Melissa o sună pe prietena ei, Hazel.

– Trebuie să merg la cumpărături, spuse ea.

– Și eu!

– Tu tot timpul trebuie să mergi la cumpărături.

Hazel era întotdeauna bine îmbrăcată. Probabil chiar și acum, în această seară mohorâtă de duminică, stătea în balansoarul ei de răchită, îmbrăcată într-o rochie și papuci eleganți.

– Viața este o țesătură, spuse ea.

– Te cred. Terapie prin cumpărături. Funcționează de fiecare dată.

– De ce, ce s-a întâmplat?

– Nimic.
– Hai, serios.
– Deci când ai timp liber?
– Sâmbăta viitoare?
– Bine.
– În regulă.
Au convenit să se întâlnească la Topshop.

7
DESDEMONA

– Jur că uneori nu înțeleg femeile, îi spuse Michael lui Damian.

– Nici eu, răspunse Damian.

– De exemplu, seara trecută, m-am apropiat s-o îmbrățișez și știi ce mi-a spus?

– Ce?

– Că nu vreau decât să mă alimenteze.

– Să te alimenteze?

– Ca la benzinărie. Ea e Esso. Eu sunt rezervorul. Dar nu sunt un rezervor, i-am spus.

– Și ea ce-a zis?

– Ba da. Toți bărbații sunt niște rezervoare. Folosiți femeile ca pe combustibil. Vii acasă și te aștepți să stau întinsă acolo, în lenjerie sexy.

– Și tu ce-ai spus la asta?

– I-am spus că nu e adevărat. Pur și simplu, dădeam dovadă de puțină iubire și afecțiune, mai știi ce-i aia? Iar ea cică da, vrei să fii iubit pasional toată viața, nu-i așa? La care eu am zis, păi da, ce-i rău în asta?

– Și ea ce-a spus?

– Mi-a spus să vin cu picioarele pe pământ, gata cu viața de genul ăsta, nu mai pot s-o ard așa. Frate, nu știu ce s-a întâmplat cu ea. Parcă devine altă persoană.

– Poate e depresie postnatală. Stephanie a avut așa ceva după ce a născut-o pe Summer. Le înnebunește. Trebuie să suporți și să fii împăciuitor.

– Împăciuitor.

– Da.

– Dar eu nu vreau să fiu împăciuitor.

– Știu, dar asta e singura soluție.

– Doamne!

– Și cum s-a terminat?

– S-a dus la culcare. După aia, m-am dus și eu.

– În același pat?

– Nu. Am dormit pe canapea.

S-a lăsat o tăcere gravă după această dezvăluire serioasă.

Erau în Satay Bar din Brixton, într-o seară de vineri, la un pahar după program. Inițial, s-au întâlnit la stația de metrou și au mers până la Arcade ca să găsească un bar, dar au fost alarmați de lipsa oamenilor de culoare, nu era nici picior de așa ceva pe-acolo, de parcă ar fi fost alungați în găurile întunecate de șoareci, de la intersecția clădirilor cu strada, așa că Michael a spus: „Hai, frate, să mergem la Satay!“ Și iată-i aici, o licărire fucsia la capătul strident al Coldharbour Lane, vizavi de Kentucky, în apropierea cinematografului Ritzy, locul de întâlnire al celor care se duc să danseze la Plan B. Era unul dintre puținele locuri din Brixton care rezistaseră în fața modernizării care albește totul în cale. Era plin de femei cu codițe împletite, îmbrăcate cu bluze sclipitoare, jachete drăguțe și rochii mătăsoase, cu părul curgându-le lin, cu unghiile în mișcare. Era genul de loc pentru care făceai un efort, până și bărbații erau frezați, purtau cei mai buni blugi, iar dacă era cazul, își puneau mușchii în valoare. Damian, în costumul lui de proastă calitate, se simțea în mod vădit jenat și provincial. Și Michael purta costum, dar era de un bleumarin pal rafinat, era croit mai bine și îi venea mai pe corp. Purta doar haina de la costum, combinată cu blugi și o curea la modă, iar burta nu i se revărsa peste curea ca lui Damian. Discutaseră cu alte ocazii despre purtarea costumului și felul în care îi făcea să se simtă. Damian părea să nu nimerească niciodată măsura, umerii hainei erau prea lați pentru el și pantalonii prea strâmți, și indiferent de unde cumpăra costumul, întotdeauna dădea impresia că îl luase de la Blue Inc de pe Oxford Street. Deși pretindea că și lui îi e greu, Michael nu avea astfel de probleme. Emana putere. Avea stil. Pentru el, părea o chestie care vine de la sine, ca multe alte lucruri.

Pentru a se îngriji de sănătatea lui mintală fragilă, așa cum o considera Stephanie, Damian încerca să petreacă mai mult timp la Londra, să revină la sine, iar ideea întâlnirii din seara asta fusese a lui. Ce ușurare să te plimbi pe Brixton Road în zarva de seară și să stai în aceste confortabile fotolii de piele, alături de un prieten bun și un bol de alune condimentate cu wasabi, cu Roy Ayers cântând în boxe! I s-a făcut din nou dor de fosta lui viață și cu adevărat periculos era faptul că, stând aici, cu Michael, întoarcerea la acea viață i se părea mai puțin imposibilă decât în Dorking. Putea să închirieze o garsonieră undeva, n-avea nevoie de ceva sofisticat, doar un acoperiș deasupra capului. I-ar putea vizita pe Stephanie și pe copii în weekend, și-ar termina romanul, cu siguranță l-ar termina stând la Londra, poate chiar ar obține un contract de publicare. Ideea îl făcea să trans- pire, așa cum îl făcea plăcerea vinovată de a-l auzi pe Michael descărcându-și năduful. În paradisul M&M nu era totul perfect. Se bucura de fiecare cuvânt auzit.

– În prezent, relația mă împovărează, spunea Michael, la cel de-al doilea whisky. Uneori îmi vine să dispar, adică să nu mă duc acasă după serviciu, să mă duc în altă parte.

– Adică unde?

– Nu știu, la un hotel, într-un club, *altundeva*.

– Dar asta e chestia, spuse Damian. Nu există un altundeva. E doar o fantezie.

Cel puțin asta era teoria după care încerca el să trăiască.

– Chiar așa să fie?

– Păi nu?

– Știi ce mă oprește să plec? spuse Michael. Copiii. Frate, vreau să fiu alături de copiii mei. Vreau să fiu acolo când se trezesc. Vreau să le simt respirația de dimineață.

– Da, știu. Doar copiii contează.

– Dar n-ar trebui să conteze doar copiii. Nu vreau să trăiesc în felul ăsta.

Lui Damian îi trecu prin minte că Melissa avea dreptate când spunea că Michael trebuie să revină cu picioarele pe pământ. Căsătoria chiar se învârte în

jurul copiilor. El însuși acceptase acest lucru cu mult timp în urmă, că în general copiii își revendică iubirea, o schimbă, o consumă și apoi ți-o dau înapoi într-o ceașcă lipicioasă, nemai- având același gust. Iubirea romantică din care au izvorât devine o grădină veche și neîngrijită, unde se fac vizite rare, alimentate de vin și de izbucniri de spontaneitate, iar iubirea extinsă, familială, devine locul înfloririi și al prospețimii. Dar Michael și Melissa nu erau căsătoriți. Asta era diferența. Nu trecuseră de linia asta, Michael putea să plece oricând, putea să se uite la aceste femei în formă, sclipitoare, așa cum făcea acum, din când în când, mai ales la cea de la masa alăturată, îmbrăcată în rochie de culoarea fildeșului, care îi întorcea privirea, iar el evalua alte posibilități pentru viitor, alte experiențe, alte plăceri. Damian nu îndrăznea să se uite la ele. Dacă s-ar fi uitat cu adevărat, s-ar fi lovit de abstinența urâtă și chinuitoare din viața lui.

Michael întoarse privirea de la posibilități și se holbă la băutură, cu o tristețe din ce în ce mai adâncă. El o voia pe Melissa, nu pe ele. Dar nu mai știa cum să ajungă la Melissa. Se împotmolise. Îi era greu să rămână, dar îi era greu și să plece.

– Ce faci când ajungi în punctul în care îți dai seama că n-o să meargă treaba cu cineva? Că n-o să mai fie bine niciodată? Ce faci atunci, hm? Trebuie să alegi, nu? Accepți nefericirea sau faci ceva diferit. M-am gândit mult la asta.

Și-a mișcat paharul pe marginea mesei și a desenat un pătrat cu degetul.

– Există o fereastră. Asta e fereastra. Toată lumea se lovește de această fereastră la un moment dat în viață, iar în limita acestei ferestre alegi să nu devii ceea ce pare că devii. Poți să faci un salt, ceva nepotrivit, nesăbuit. Este ultima mare șansă, iar majoritatea oamenilor o ratează. Într-o zi, fereastra se închide și rămâne închisă pentru totdeauna. Ăsta e momentul meu cu Melissa, asta e fereastra mea. Fie risc și sar, fie rămân unde sunt.

– Dar ai putea să sari? întrebă Damian. Ai curaj?

Michael cumpăni și oftă.

– Sunt laș.

Continuară să-și bea băutura, privind amândoi prin fereastra metaforică, care pentru Damian era închisă (oare chiar era?), iar pentru Michael era încă deschisă.

– Dar voi când vă căsătoriți? Logodna asta a voastră a fost lungă ca o zi de post.

Logodna fusese anunțată în ultimele zile ale secolului trecut. S-au întâlnit familiile, s-au adunat prietenii, s-a băut șampanie și s-a mâncat caju, apoi nimic. A început un nou secol. Au apărut copiii, casa. Ce mai așteptau? Ar trebui să se căsătorească naibii și să bată cuiul în sicriu, ca tot restul lumii.

– Cred că am ratat ocazia asta, spuse Michael.

– Niciodată nu e prea târziu.

– Nu se va întâmpla.

– Te-ai gândit că poate o fi și asta o parte din problemă? spuse Damian plin de energie, apelând la o linie argumentativă pe care o folosea adesea când venea vorba despre propria îndoială. Că nu ați făcut acest pas împreună? Acest ultim pas? Nu ți-ai asumat responsabilitatea *până la capăt*. Iarba din curtea vecină arată mai bine. Crezi că e mai verde, dar nu e. Vă chinuiți singuri, frate. Închide pur și simplu ușa, sigileaz-o și trăiți-vă viața! Scoate-o la capăt cu ce ai!

– Pare un motiv foarte anost pentru a ne căsători, spuse Michael, moment în care Damian se simți înjosit, privat de protecția raționamentului său și ușor iritat, astfel că îi veni să facă ceva destul de violent, cum ar fi să-l împungă în ochi.

– Tu și Stephanie vă certați vreodată?

– Da.

– Nu pot să-mi imaginez o ceartă între voi.

– Ne certăm nevorbind.

Ceea ce se înscrie în topul listei de situații domestice periculoase, care te împing către ușa de ieșire. Este atunci când nu faceți decât să vă tolerați unul pe altul, să vă evitați, devenind unul pentru celălalt ceață, vapori, eter. Damian se ducea la serviciu. Stephanie ducea copiii la școală și apoi mergea la muncă. Seara, culcau copiii și apoi își vedeau separat de treburi. Nici pe tărâmul D&S

nu stăteau lucrurile prea bine. Deși Damian nu era la fel de deschis în privința asta, părea că există o miză mai mare. Nu putea spune că se gândește la divorț, dar săptămâna trecută, când Stephanie pusese strecurătoarea în dulap și când o văzuse cum se apleacă, cu umerii adunați și cu obrazul rumen de la căldura din bucătărie, ridicându-se apoi și sprijinindu-se de marginea blatului, în momentul acela îi trecuse prin minte să fie devastator de sincer și să spună: „Nu mai pot trăi viața asta, o să plec și o să mă salvez." Dar evident că n-a făcut-o. N-a putut s-o facă. Seara a trecut și a venit următoarea, iar lucrurile au continuat ca de obicei. Raționamentul său a fost următorul: dacă dai apă la moară oricărui gând impulsiv care-ți trece prin minte și acționezi în consecință, vei ajunge la haos. Agață-te de lucrurile care te întăresc! Eul este o creatură blestemată și capricioasă. Poate fi neglijat, iar acest lucru nu te va ucide, cel puțin nu de tot.

Alaltăieri seară, Stephanie îi spusese lui Damian:

– Găsește-ți un terapeut! Asta fac oamenii când sunt deprimați. Nu e nicio rușine.

Iar Damian răspunsese:

– Nu sunt deprimat.

– Măi să fie, lungi Stephanie cuvintele cu sarcasmul ei, care mai nou era frecvent. Eu am altă opinie.

Rezervele ei de alinare și sprijin erau aproape epuizate. Gata cu discuțiile de genul „nu te închide față de mine" și „sunt aici dacă vrei să vorbești". Compresele liniștitoare cu care îl alinase, ștergându-i fruntea cu apă rece în momentul crucial al doliului, când devenise un orfan adult, erau acum stoarse și uscate. Era nevoie de un psiholog, căci ea nu avea pregătirea adecvată, și până la urmă cât putea să facă o nevastă ca să-și ajute soțul transformat într-o fantomă, care își petrecea serile în fața calculatorului, rătăcind aiurea pe site-uri sau făcând cine știe ce. Uneori, când caii refuză să bea apă, trebuie să-i duci pur și simplu la apă și să-i bagi cu botul în ea. Să nu-ți pese de sentimentele lor.

– Am trei copii, Damian, nu patru, spusese ea. Te rog, de dragul nostru, al tuturor, apelează la ajutor!

Spunând asta, a părăsit sufrageria, lăsând pe masă niște broșuri despre servicii locale de consiliere pe care le adunase. Din acel moment, practic l-a ignorat, iar el a ignorat broșurile, punându-le pe raftul pe care țineau hărțile și cărțile de telefoane. Nu se vedea stând în fața unui străin care să dea din cap aprobator, într-o cămăruță care conținea o plantă și o cutie de șervețele, mărturisind ce are pe suflet. Nu era genul ăsta. Tatăl lui n-ar fi făcut niciodată așa ceva. Ar fi considerat că este un demers prin care să îți plângi de milă, specific albilor. Au avut sclavii acces la terapie? Au fost ei tratați pentru sindromul de stres posttraumatic? Nu, ar spune Laurence. Și-au continuat viața, și-au adunat curajul, au cântat cântece și s-au bazat pe *spiritul* lor, și au avut mai multe motive să se plângă decât un amărât de deces în familie. Erau deposedați în fiecare zi, în fiecare oră, în fiecare minut, în masă, cu gâtul tăiat, cu iubitele violate, cu frații biciuiți, cu tații linșați. Cine ești tu să te plângi?

Cu două săptămâni în urmă, Damian fusese la apartamentul tatălui său din Stockwell ca să-l elibereze de ultimele lucruri. Cărțile, sculpturile africane, pantofii din piele de crocodil erau acum în cutii, în garajul de acasă, așteptând să fie sortate. Nu știa ce să facă cu toate aceste lucruri, iar prezența lor acolo avea efectul de a intensifica sentimentul că este bântuit. Avusese niște vise absurde. Visase că era într-un aeroport și trebuia să prindă un avion și alerga, dar valiza lui era prea grea, iar când a deschis-o, a descoperit că înăuntru era tatăl lui, numai că era un băiețel, nu un bărbat. Săptămâna trecută a fost un moment șocant când Summer, care seamănă leit cu Laurence, s-a uitat la el într-un anume fel, ca și cum Laurence s-ar fi întors să-i dea binețe prin chipul ei. Și apoi, chiar acum, când mergea de la Arcade spre barul Satay, traversând Railton Road cu Michael, a avut un moment înspăimântător de déjà-vu. Pe aceeași stradă, cu aproximativ un an în urmă, se îndrepta spre stația Brixton după o întâlnire de afaceri și a văzut venind spre el un bătrân ponosit, cu blugi murdari și o jachetă jerpelită, cu părul în toate direcțiile, cu fața lungă și palidă, cu un mers deznădăjduit, rătăcit, aproape ca de bețiv. Era Laurence. Nu-l recunoscuse la început. Nu-și recunoscuse propriul tată. Când l-a recunoscut, a fost șocat și stânjenit, pentru amândoi. Și-au dat mâna. Au stat acolo câteva

momente, încercând să poarte o conversație, dar n-au prea reușit, așa că după câteva minute Laurence a luat-o din loc. Privindu-l cum se îndepărtează, cel mai puternic gând al lui Damian a fost că el nu va ajunge niciodată, dar absolut niciodată, în halul acela. Nu va deveni un om fără un ban în buzunar, un vagabond pe care să nu-l recunoască nici măcar propriul fiu. Acum își dădea seama că Laurence trebuie să fi fost bolnav încă de pe-atunci. Doar în ultimele lui șase luni de viață s-au văzut mai des.

– Mea culpa, spuse Michael, ca și cum i-ar fi citit gândurile. Am tot vrut să te întreb, cum te descurci fără taică-tău?

Damian dădu din cap, cu un aer fals degajat.

– Mă descurc.

În fața lui, apăru fantoma lui Stephanie, ținând în mână broșurile pentru terapie.

– Ți-e dor de el?

– Nu prea. Mă rog, un pic. Dar nu prea tare.

– Frate, nu trebuie să vorbești despre asta dacă nu ai chef. Te înțeleg.

Damian s-a gândit să-i povestească momentul de déjà-vu avut cu puțin timp în urmă, dar i-a fost rușine. Michael n-ar înțelege. El provenea dintr-o familie fericită, în care mama și tatăl său erau veșnic îndrăgostiți, iar copiii erau adorați și nu le spuneau părinților pe nume. Dar în loc să-i povestească, s-a dus să mai ia ceva de băut, iar după aceea au vorbit despre alte lucruri, întorcându-se în cele din urmă la problemele cu Melissa. Era chestiunea zilei, iar în relația lor de prietenie, Damian fusese dintotdeauna cel care asculta. În plus, îl făcea să se simtă mai bine în privința „sentimentelor“ avute recent, care nu i se păreau deloc în regulă, acum, că stătea de vorbă cu Michael la un pahar.

– Aveți nevoie de o întâlnire romantică, spuse el. Când a fost ultima oară când ați ieșit în oraș doar voi doi?

– Cândva, luna trecută, spuse Michael, și chiar atunci, ca și cum ar fi fost invocat de amintirea lui, Bruce Wiley se opri la masa lor, cu burta lui revărsată peste blugii zdrențăroși și cu o bere în mână. Era cu unul dintre fotomodelele lui.

– Care-i treaba, Mike? spuse el, punându-i mâna pe umăr în semn de salut, înainte de a se saluta cu pumnul.

– Tocmai ce mă gândeam la tine, omule. A fost un chef pe cinste, spuse Michael.

Damian și Bruce și-au dat și ei mâna. Nu se mai văzuseră de ani întregi.

– Și unde e minunata Melissa în seara asta? întrebă Bruce. Doar știi că vineri seara este vremea întâlnirilor romantice, conform obiceiurilor lui Obama. Sper că nu e singură acasă.

– Vezi, și el îți transmite același mesaj, spuse Damian. Seara întâlnirilor romantice.

– Noi nu suntem familia Obama, spuse Michael când Bruce porni mai departe, pentru că văzuse pe cineva cunoscut, adică tot barul.

– Nu contează. Principiul este același.

– Nu-mi place să planific erotismul. Nu merge. Omoară spontaneitatea. Prefer lucrurile naturale.

– Dar cine a zis erotism planificat? E doar o întâlnire, spuse Damian. Uite care-i treaba, copiii pun bețe-n roate. Scoate-o în oraș, atâta tot. Ieșiți la dans, la cină sau ceva de genul ăsta. Fă-o fericită.

– Nu e așa ușor să faci o femeie fericită, râse Michael. Bărbații n-ar trebui să aibă o astfel de responsabilitate.

– Adevărat, râse și Damian. Dar poți să încerci măcar. Vezi și tu care-i miza.

Michael se gândi la asta, dând paharul peste cap.

– Poate ai dreptate, spuse el și se uită în jurul lui, la toate posibilitățile.

Niciuna dintre ele nu se compara cu Melissa.

– Păi da, trebuie să facem ceva. Este iubirea vieții mele.

*

– OK, am nevoie de bluze, fuste, pantaloni și pantofi, spuse Hazel.

– Eu am nevoie de o rochie roșie. Nu am nicio rochie roșie. Încerc să fiu mai feminină.

– Mereu spui asta.

– Știu, și mereu sfârșesc cumpărând încă o pereche de blugi. Să nu mă lași să fac asta.

– OK. Chiar, de unde îți iei de obicei blugii? Îmi plac.

– De la Topshop.

– A, blugii de la ei nu mă încap niciodată. Sunt prea grasă. Nu fac blugi - pentru femei cu șolduri.

– Nu ești grasă, spuse Melissa. Ești amazoană.

După ce s-au întâlnit la Topshop, așa cum plănuiseră, acum se plimbau pe aleea centrală de la parterul magazinului Selfridges, care ducea de la departamentul de parfumuri la cel cu haine. De ce să-ți bați capul și să mergi cu plebea pe Oxford Street, cutreierând magazin după magazin, când poți veni aici, unde găsești de toate? Asta era viziunea lui Hazel, o pasionată a magazinului universal, vizitatoare frecventă a magazinelor John Lewis și House of Fraser. Melissei îi plăcea să hoinărească, mai puțin sâmbăta, când nu puteai să te miști decât cu încetinitorul – ratai tot felul de chestii dacă intrai doar în magazinele mari. Până la urmă, ea prefera o experiență mai boemă la cumpărături, cum ar fi Portobello sau Camden, unde zărești câte o față ridată, ciudată, ieșind din spatele unei tarabe de piață, în timp ce atingi cercei, pandantive, țesături. La un cort alăturat găsești falafel sau vin fiert, astfel că poți să hoinărești bând vin fiert în aerul răcoros, într-o lumină cu nuanțe ciudate, pe pavajul plin de farmec, alături de luciul murdar al apei. Magazinele universale nu aveau niciun fel de personalitate, le lipsea aerul proaspăt. Iar Selfridges era un magazin-mamut, un omagiu sclipitor adus materialismului, vânzătoarele erau ca niște supraveghetoare, stând în picioare cu recipiente de cremă deschise în mână și ape de toaletă, cu fețele mult prea pictate, iar în jurul lor, un exces ametitor de obiecte și de scări rulante și o electricitate sălbatică. Oricât de înalt era magazinul și oricât de multe geamuri ar fi avut, aveai senzația că ești mai degrabă în subteran.

Melissa nu mai ieșise de ceva timp la cumpărături de haine, de fapt, nu-și mai cumpărase nimic de când cu hainele pentru femei gravide. Totul părea exagerat de strălucitor sau exagerat de strâmt, cu prea multe volane, haine numai bune pentru clovni și nimfe nubile, culorile erau de prost gust, un amestec ciudat de confecții. O oboseau, în loc s-o anime, așa cum se întâmpla mereu înainte.

– Uită-te și tu la lucrurile astea, spuse ea.

Dar Hazel era deja îngropată în haine.

– Îmi place la nebunie locul ăsta.

A înșfăcat o haină de culoarea limetei, făcută din dantelă și plină de găuri.

– Habar n-am ce e asta.

– E o rochie.

– Uau!

Melissa observă o fustă gri și o puse în fața ei.

– Hm, nu știu ce să zic despre pliseuri.

– Pliseurile sunt pentru școlărițe și pentru femeile de peste 50 de ani. Tu m-ai învățat asta, spuse Hazel.

– Serios?

Au căutat bumbacul. Au examinat șifonul, mătasea și satinul. Și în tot acest timp, au vorbit.

– Trebuie să vin să-l văd în curând, spuse Hazel, referindu-se la Blake. Sunt o nașă de rahat. Doar te-am avertizat! De ce locuiești așa departe?

– Nu e chiar departe. Te duci la London Bridge și iei un tren.

– Păi, da, un *tren*! Un tren adevărat!

Hazel era una dintre acele londoneze care percepeau sudul orașului ca pe alt stat. Partea de vest era cea mai bună. Râul era capătul. Dincolo de el era tărâmul nimănui, străzile erau străine, cerul era mai întunecat, oamenii erau grosolani. Nu înțelegea de ce Melissa se mutase pe o stradă oarecare într-o astfel de enclavă sudică, departe de prieteni, de familie și de civilizație. Hazel locuia în Hammersmith. Oxford Street era la câteva stații de autobuz distanță

sau putea să ia metroul. Nu lua trenul decât ca să ajungă în locuri precum Margate, în provincie.

– Voi, ăștia din vest, faceți spume dacă trebuie să treceți râul. E patetic, spuse Melissa.

– Parcă îmi amintesc că și tu erai așa odată.

– Păi da, dar am evoluat. De fapt, m-am obișnuit să iau trenul. E o ocazie bună pentru citit.

– Dacă spui tu, fornăi Hazel. Ce mai citești? Am nevoie de niște recomandări.

– Încerc să citesc *Middlemarch*, dar mă gândesc să renunț. Hemingway, ca de obicei, niște povestiri. Și tocmai am terminat *Drumul*, de Cormac McCarthy. E bună, dar foarte deprimantă, e despre sfârșitul lumii.

– Urăsc genul ăsta de cărți.

Trecuse ceva timp de când căzuseră de acord că *Middlesex* de Jeffrey Eugenides era una dintre cele mai bune cărți din toate timpurile. Melissei îi plăcuse *Corecții*, dar lui Hazel nu prea, i se păruse excentrică și nestructurată. Era o admiratoare a romanului *Vânătorii de zmeie*, pe care Melissa nu-l citise încă, deși i se părea că-l citise doar pentru că îl citiseră atâția alți oameni. Cât despre Cehov, Delmore Schwartz, Grace Paley și alte cărți obscure care-i plăceau Melissei, Hazel nu avea timp de ele.

Era cea mai veche și mai îndrăzneață prietenă a Melissei. Se știau din școala primară. Hazel lucra în publicitate. Avea un zâmbet larg și plin de farmec, o gură adesea spurcată și niște bucle lungi și săltărețe pe spate, pe jumătate franțuzești, pe jumătate ghaneze; era cea mai frumoasă și cea mai invidiată fată din gașca de la școală, cea la care se dădeau din prima băieții, apoi se mulțumeau și cu una mai neînsemnată, dacă ea era deja luată. Era îndrăzneață, prezentă, cu potențialul împlinit. Azi purta o rochie mulată de lână albastră, fard de ochi de culoarea caramelului și cizme cu tocuri înalte. Și o haină roșie. Era genul ăla de femeie. Strălucea.

La magazinul de pantofi s-a așezat să probeze o pereche de sandale roz, dar nu i-a plăcut cum arătau în oglindă. Le-a pus la loc și au plecat mai departe,

trecând pe lângă salopete, pantaloni de fitness, un bărbat orb dând din baston și o tânără asiatică ținându-l de braț, două persoane împingând cărucioare și ocupând mult spațiu. Din difuzoare se auzea un remix după Mariah Carey. Melissa i-a recomandat o altă carte, iar Hazel i-a cerut-o împrumut.

– O iau când vin să-l văd pe Blake.

– Să știi că nu trebuie să vii să-l vezi. Eu îi amintesc mereu că îl iubești. Principala ta datorie ca nașă este să-l iei dacă ni se întâmplă ceva tragic mie sau lui Michael – asta dacă nu-l ucid eu înainte.

– Nu te mai prosti! spuse Hazel.

– Nu mă prostesc.

– Îl iubești. E iubitul tău.

Melissa vorbise deja despre ostilitățile curente de pe Paradise Row, despre certuri, despre momentul în care Michael nu i-a făcut bagajul lui Blake când au fost în vizită la părinții lui, despre momentul în care a uitat să-i schimbe scutecul înainte să-l scoată în parc, pentru că el nu se gândea la astfel de lucruri, bărbații pur și simplu nu se *gândesc* la astfel de lucruri. În același timp, Hazel începuse să privească dincolo de ea, iar Melissa tăcuse rușinată când observase acest lucru. Hazel punea neînțelegerile pe seama tulburărilor obișnuite de după naștere. Lucrurile se vor liniști. Trebuiau doar să facă pace și să se bucure de Blake.

– Hai, că nu poate fi atât de rău! Tu și Michael aveți o relație solidă.

– În prezent nu mai există niciun „eu și Michael“. Relația nu mai curge de la sine. E un efort constant.

– Stai așa, spuse Hazel și se opri din cercetatul hainelor, doar nu te gândești să te desparți de el?

– Ă, nu… de fapt… nu sunt sigură. Într-un fel, am senzația că se întâmplă deja, e ca și cum ne-am putea despărți în orice moment.

– Dar voi sunteți M&M. Sunteți bomboanele de ciocolată. Nu puteți să vă despărțiți.

Hazel se oprise cu totul de la cumpărături și avea o expresie uimită, consternată.

– Dacă tu și Michael vă despărțiți, o să fiu devastată. Sunteți cuplul meu preferat. Încă îl iubești, nu? Spune-mi că îl mai iubești.

Melissa nu răspunse la întrebare.

– De fapt, ciocolata nu e indestructibilă, spuse ea în schimb. Se fărâmă când o faci bucăți.

– Nu și M&M. E greu să împarți o bomboană M&M în două jumătăți perfecte.

Râseră amândouă.

– Chiar dacă îl mai iubesc, spuse Melissa, nu cred că e de ajuns.

– Bineînțeles că e de ajuns. Acum o faci pe cinica.

Pe Hazel o tulbura deznădejdea de pe chipul Melissei, absoluta ei lipsă de încredere. Dându-și seama de gravitatea situației, și i-a imaginat pe Ria și pe Blake fără tată, ceea ce pentru ea însemna un lucru îngrozitor, un lucru trist și tragic.

– Dar copiii? Ce se va întâmpla cu copiii?

Melissa începuse să se uite pe un raft cu bluze, nevăzând de fapt nimic, - pentru că nu se putea concentra. Când se gândea la copii, intra pe tărâmul peșterilor. Nu existau răspunsuri. Doar întuneric și neclaritate, orbecăială și fatalitate.

– Nu vor păți nimic, spuse ea, distantă. Atât timp cât ne vor vedea pe amândoi, vor fi în regulă. Știi, există și alte căi de a crește copii în afară de familia biparentală. Dar de ce vorbim despre asta? N-am spus că e sigur că ne despărțim.

– Nu vă despărțiți.

Hazel o luă de braț pe Melissa destul de ferm și porniră mai departe.

– Tu și Michael sunteți perfecți unul pentru altul. Numai că nu vedeți lucrurile clar. Chiar vrei să fii o mamă singură?

– Ce e atât de rău în a fi singură? Mi-ar plăcea la nebunie să fiu singură.

– Nu, nu ți-ar plăcea.

– Ba da.

– Așa crezi tu, dar nu ți-ar plăcea. Când ești singur, te izolezi. Crede-mă, știu despre ce vorbesc. Ești norocoasă să ai un bărbat bun care te adoră. Michael e bun pentru tine. E o partidă bună. Merită să fie apreciat. Știi ceva? Când l-ai întâlnit pe el, viața ta a început să se închege. Mai ții minte că locuiai în camera aceea oribilă din Kensal Rise?

– Așa, și?

– Și trebuia să împarți baia cu fata aia îngrozitoare? Și mai era și nenorocitul ăla de la etaj care te amenința? Cum îl chema?

– Victor?

– Da, ăla.

– Ce-i cu el?

– Nu-ți mai aduci aminte cum a avut Michael grijă de tine? În ziua când ăla îți bătea în tavan și urla la tine, iar Michael s-a dus sus și s-a ocupat de el? Te-a protejat. Te-a apărat.

– Nu. M-am apărat singură. M-am dus și eu sus, nu uita asta. Michael nici nu trebuia să fie acolo. Oricum, locul nu era chiar așa de rău. Camera mea era drăguță.

– Dacă n-ar fi fost Michael, probabil că încă ai mai fi acolo.

– Nu, nu e adevărat.

– Ba ar fi posibil.

– Nu e adevărat.

– Și atunci, unde ai fi putut fi?

– La asta mă gândesc mereu: unde aș fi putut fi? Poate că aș fi fost în cu totul alt loc. Poate că aș fi fost în Brazilia, în Peru sau în Caraibe, cine știe? Poate că el mă trage în jos. Poate că există o altă cale, un alt curs de care sunt ținută departe. Dacă lucrurile nu s-ar fi întâmplat așa cum s-au întâmplat, s-ar fi întâmplat în alt mod, iar acel mod ar fi putut fi…

Telefonul Melissei începu să sune. Îl găsi în geantă și răspunse.

– Alo?

– Bună! spuse o voce vioaie. Vorbesc cu Melissa Pitt?

– Da.

– Bună! Sunt Chun Song Li de la Baby Beat. Ce faci?

– Bine.

Melissa își dădu ochii peste cap către Hazel, care la rândul ei își dădea ochii peste cap la auzul prostiilor hipiote și confuze pe care le rostea prietena ei, așa că se întoarse la examinarea mărfurilor.

– Te-am sunat ca să te întreb dacă vrei abonamentul pentru zece săptămâni, adică zece la preț de nouă. Îți amintești oferta specială, nu? Și mai pot să…

– Sunt la cumpărături, pot să te sun eu mai târziu? spuse Melissa.

– Da. E în regulă! Dar să știi că au mai rămas doar trei zile în care să profiți de oferta specială! Aștept să-mi dai un semn.

– Bine, mulțumesc, la revedere.

– La revedere.

– Doamne, ce insistentă e femeia asta! Urăsc când oamenii sunt insistenți, mi se face silă. Are efectul opus. Nu există nicio scăpare din ghearele capitalismului, unde toată lumea încearcă să câștige un ban?

– Cine era?

Hazel se uita la o haină în două nuanțe de albastru.

– A, chestii legate de copii. Ce ziceam?

– Ziceai că, dacă n-ar fi bărbatul tău superb, ai trăi în Peru și că nu există numai un singur mod de a-ți trăi viața, că lucrurile s-ar fi putut întâmpla altfel dacă nu s-ar fi întâmplat așa cum s-au întâmplat ori ceva de genul ăsta. Se pare că ai făcut o fixație ridicolă cu a fi *puternică*, *singură* și neconvențională. Mai era un cuvânt. *Rezistentă*. Adică, nu poți să-și trăiești viața ca alți oameni. Care-i faza? Ești încăpățânată, asta ești. O să te distrugă chestia asta. Câte femei n-ar vrea să fie în locul tău? Cum ți se pare haina asta?

– Hm, nu știu, parcă arată destul de ieftin…

– Mda, spuse Hazel și o puse la loc. Știi de ce aveți nevoie tu și Michael?

– Ce?

– Trebuie să condimentați puțin relația. Pun pariu că nu v-ați tras-o de un milion de ani, nu-i așa? Uite, asta ți-ar sta bine. Cum ți se pare?

Scoase o rochie roșie, decoltată, care se mula pe rotunjimi.

– E vulgară.

– E sexy!

– Costă 65 de lire!

– Da, e ieftină pentru o rochie. Doamne, degeaba lucrezi în domeniul modei. Hai, probeaz-o! Uneori, cele mai mișto haine sunt alea pe care nu le-ai alege niciodată.

– Cu siguranță n-aș fi ales așa ceva. OK, o s-o probez. Mergem la MAC? Am nevoie de pudră.

S-au dus în cabina de probă, Melissa cu rochia roșie și câteva bluze, iar Hazel cu o grămadă de fuste, pantaloni și bluze, pe unele cumpărându-le. Melissa a cumpărat rochia roșie la ordinele lui Hazel („Lui Michael o să-i placă la nebunie, o să-i vină să te mănânce"), după care s-au dus la MAC, care era situat lângă ieșirea principală. Magazinul era păzit de doamnele MAC, o gașcă de creaturi aranjate, îmbrăcate în negru, care ascultau muzică dance. În jurul șoldurilor purtau borsete atârnate de curele, din care scoteau creioane dermatograf, rimeluri și culori, ca să le picteze fețele celor mai puțin încrezătoare. Aduceau albastrul în viața doritoarelor și erau savante ale rozului. Știau secretele învigorării pielii lipsite de strălucire și ale matifierii tenului care se încăpățânează să strălucească. Aveau multe nuanțe de maroniu pătrunzător, ceea ce plasa firma deasupra celorlalte branduri care considerau că doar anumite tonuri închise sunt fără cusur. La intrare era un podium pe care stătea o ființă cu fața ca o frescă și cu un păr în cascadă, așteptând cu un pix și o hârtie să facă programări pentru o ședință de înfrumusețare. Conturați meticulos, cu un strat de ținte argintii pe un fundal albastru, ochii ei verzi și reci priveau cu nonșalanță, recunoscându-și sofisticarea, futurismul. În jurul ei, femeile stăteau lângă dulăpioare, încercând luciul de buze și rujurile pe mână, căutând versiuni mai bune ale lor, sau se așezau pe taburetele înalte, cu ochii închiși și cu fețele ridicate către puterea doamnei, în speranța unei transformări.

Printre angajați se numărau doi bărbați gay, îmbrăcați cu blugi strâmți și cu veste de piele, machiați la fel de intens.

– Ai nevoie de ceva, scumpo? o întrebă unul dintre ei pe Melissa, care examina pudrele compacte.

– Aveți NC45?

– Îmi pare rău, scumpo, nu mai avem din aceea. Vrei să încerci ceva asemănător? Avem o gamă nouă. Acoperă mai bine.

A scos o cutie de pudră dintr-o vitrină rotativă și a deschis-o. Melissa a spus că ar vrea să o încerce, așa că numele ei a fost adăugat pe listă. Câteva minute mai târziu, stătea pe un taburet înalt, în timp ce el o pudra cu o perie stufoasă.

– O, îți vine bine, spuse el și o tamponă în continuare cu peria. Uită-te, spuse el și-i întinse oglinda.

Avea culoarea unei migdale deschise la culoare și pline de viață.

– Arată bine, spuse Hazel.

– Nu e prea închisă?

– Nu! Te face să strălucești! Numai că nu ești obișnuită cu ea. Mulți oameni fac greșeala asta când vine vorba despre machiaj. Au impresia că e prea întunecat, prea roșu, prea galben sau prea nu știu cum, pentru că nu sunt obișnuiți să vadă așa ceva în oglindă. Dar ceea ce vezi în oglindă e ca o foaie goală de hârtie, nu? E menită să fie colorată.

– Exact. Asta spuneam și eu, zise Hazel. Cred că ar trebui s-o cumperi.

– OK, o cumpăr.

MAC avea o ofertă specială – primeai un ruj gratuit dacă returnai șase cutii de pudră goale, pe care Melissa le scoase din geantă.

– Scumpo, nu vreau să fiu nepoliticos, dar trebuie să faci ceva cu sprâncenele tale.

– Da, mereu o bat la cap cu sprâncenele.

– Îți schimbă fața. Chiar ți-o schimbă.

– Știu, n-am avut timp să le pensez…

– Trebuie să te menții frumoasă. Ai o față superbă, dragă. N-o irosi!

– Vezi, spuse Hazel în timp ce se îndepărtau ținându-se de brațul Melissei; era mai înaltă, așa că Melissa o luă ea de braț. Nu-i așa că te simți altă femeie? Ai o rochie roșie, o față nouă, un ruj nou – e timpul să te pui pe treabă. Îți

spun, tu și Michael n-aveți nevoie decât de puțin timp petrecut împreună și totul va fi bine. Găsește o dădacă pentru o noapte. Vin eu să am grijă de copii, dacă vrei.

– Ce? Tu? Să treci dincolo de râu? Ca să ai grijă de copii?

– Bineînțeles că da, drept cine mă iei? Îmi dau și eu seama când doi oameni au nevoie să facă dragoste de urgență. Tu și Michael *nu* vă veți despărți. Nu voi permite să se întâmple asta. Adică, dacă voi v-ați despărți, eu n-aș mai crede în dragoste! Înseamnă că pentru noi, restul, nu mai există speranță!

– Bine, bine, calmează-te! râse Melissa și ieșiră pe ușile rotative cu pungile de cumpărături, ajungând din vâltoarea subterană afară, în aerul rece și în mulțimea care se deplasa cu pași mărunți, ca porumbeii.

– Totuși, nu cred că ai de ce să-ți faci griji. Tot timpul se țin bărbații după tine. Povestește-mi despre viața ta amoroasă. Ce se întâmplă, ceva interesant?

Hazel, care avea aproape 36 de ani, căuta de ceva timp bărbatul vieții ei. Credea că există bărbatul potrivit pentru ea, unul anume, ca în basme, și voia să-l găsească și să se căsătorească, să cumpere o casă și să aibă copii, care să alerge prin grădină în scutece pe care ea nu s-ar deranja să le schimbe. Voia să urmeze calea tradițională, dar începea să se îngrijoreze că nu se va mai întâmpla niciodată.

– De fapt, chiar s-a întâmplat ceva, spuse ea.

– Serios? Ooo!

Se numea Pete. Era jumătate grec, jumătate marocan, venit din Harrow. S-au întâlnit la standul cu lapte și zahăr de la Starbucks, când ea își punea praf de ciocolată în cappuccino, iar el presăra scorțișoară în cafeaua cu lapte. El era mai înalt decât ea cu 15 centimetri, așa cum îi plăcea ei, având potențial de prinț; au zăbovit, au pus multă ciocolată și multă scorțișoară, au dres-o cu și mai mult zahăr, iar în momentul în care s-au uitat unul la altul, aveau deja niște băuturi foarte dulci; el a zâmbit, ea a zâmbit, au vorbit puțin despre cum le place cafeaua, iar în următorul moment s-au așezat la o masă lângă fereastră, vorbind și încercând să se cunoască unul pe altul. El era consultant de turism și îi plăcea să iasă în cluburi și să meargă la sală. Bifa toate categoriile, antebrațe

musculoase, aparent inteligent, simțul umorului, nu locuia cu mama lui, fără copii – dar Hazel nu avea de gând să se arunce cu capul înainte.

– Nu întâlnești bărbatul visurilor tale la Starbucks, spuse Melissa.

– Așa mă gândesc și eu, e ca și cum ai întâlni pe cineva într-un club sau ceva de genul ăsta. Dar nu se știe niciodată. Las totul pe seama astrelor. Deocamdată, doar petrecem timp împreună. N-au trecut decât două luni. Dar arată bestial! Bes-ti-al! Seamănă cu Al Pacino.

– Să vedem! spuse Melissa și Hazel îi înmânã telefonul. Chiar arăta puțin ca Al Pacino. Și, te-ai culcat cu el?

– Păi, da, normal, doar au trecut două luni. Nu vezi ce cearcăne am? Ne-o tragem ca iepurii. E *sălbatic*, chiar și după standardele mele, dar e și sensibil. E cel mai tare la sex oral din partea asta de Kentucky. Băiatul ăsta știe exact unde să mă atingă.

– Hai, frate, încerc să-mi mănânc boabele de soia verde! bolborosi Melissa.

Stăteau față în față în restaurantul Wagamama, așteptându-și felurile principale.

– Tu m-ai întrebat.

– Pare prea bun ca să fie adevărat. Poate chiar îți poți întâlni bărbatul visurilor la Starbucks.

– Ar trebui s-o ardem în patru, la un moment dat – tu, eu, Michael și Pete.

– S-o ardem făcând ce, mai exact?

– Nu mă gândeam la prostii, spuse Hazel și râseră amândouă. Doamne, unora le stă mintea numai la sex! Doar știi că nu te-aș împărți cu nimeni altcineva!

În ciuda glumelor, Melissa își aduse aminte cu nostalgie momentele acelea de dragoste obsesivă din prima ei lună cu Michael și o împunse gelozia. O întâlnire în patru era o idee foarte proastă. Când un cuplu nou format se întâlnește cu unul vechi, cel din urmă are parte doar de nefericire, privindu-i pe porumbei cum strălucesc unul pentru altul, cum se privesc și se țin de mână pe sub masă. A mormăit ceva vag, evitând sugestia.

Hazel a observat tonul ei neangajat.

– Dar înainte de toate, tu și Michael trebuie s-o ardeți doar voi doi. Și apropo de asta, când a fost ultima oară când v-ați tras-o?

– Chiar *trebuie* să fii atât de vulgară?

– Vorbesc serios, e important. Dacă nu mai faceți sex, relația pur și simplu moare. Sexul este o forță vitală. Este crucial, trebuie s-o faci. Ia zi, când a fost ultima oară?

– Nu știu, n-am mai făcut sex de luni întregi. Practic, suntem colegi de apartament.

– O, nu. Așa eram și eu cu Oli spre sfârșit, e oribil.

– Dar ce să faci? Nu mai avem timp. Nu pot fi tot ce îmi cere viața să fiu. E prea mult.

Melissa încerca să disimuleze, dar era cât pe-aci să izbucnească în plâns.

– Dar el e bărbat, Lis. Are nevoie de asta. Trebuie să-ți faci timp pentru el, altfel o să-l pierzi.

– Nu *vreau* să-mi fac timp. Vreau să folosesc puținul timp care mi-a mai rămas pentru mine, nu pentru el. Nu vreau să fiu responsabilă de dorința sexuală a altcuiva.

Hazel era îngrozită.

– Doamne ferește, auzi la ea! Chiar mă tulburi. Responsabilă? Așa vezi tu lucrurile?

– Sinceră să fiu, da. Nu mai suntem porumbei ca tine și ca tipul de la Starbucks. Au trecut treisprezece ani. De câte ori poți să faci sex cu aceeași persoană până să devină o chestie insipidă?

– Ce înseamnă insipidă?

– Adică monotonă.

– Atunci, de ce nu încerci ceva diferit?

– Cum ar fi?

– Nu știu, folosește-ți imaginația!

Le sosi mâncarea. Melissa comandase *ramen*, iar Hazel, *vermicelli*.

– Tot ce știu e că trebuie să faci dragoste. Bărbații au nevoie să se simtă doriți. Multe merg prost când nu se simt doriți. În loc să te gândești la asta ca

la ceva ce trebuie să faci pentru el, fă-o pentru tine, înțelegi ce vreau să spun? E o interacțiune.

– Hm, spuse Melissa, neconvinsă.

– Îmbracă-te cu rochia aia roșie. Hai, treci la penetrare! Fă-i sex oral. Totul o să fie bine.

– Ești dezgustătoare.

– Hai, știi că vrei și tu, spuse Hazel și se apucară să-și mănânce tăieței.

*

Astfel convinși, astfel puși în gardă cu privire la imperativele parteneriatului lor, ale perfecțiunii lor, ale asemănării lor cu ciocolata, Melissa și Michael au ieșit în oraș. Nu la o petrecere, unde se puteau lua cu alți oameni și uitau unul de altul. Au ieșit doar ei doi, la o cină liniștită într-un restaurant de calitate, niște vin, niște muzică, o conversație lejeră de adulți, urmată poate de o plimbare în care să se țină de mână în atmosfera romantică de iarnă, o seară în care să-și aducă aminte unul de altul și să se simtă din nou un cuplu, în care să râdă împreună, să flirteze, și apoi să se întoarcă acasă cu taxiul, amețiți și giugiulindu-se, și să încheie totul cu o partidă de sex fierbinte și eliberator.

Ăsta era planul. Ca pregătire, pentru că trebuiau să arate cât mai bine, să se gătească unul pentru altul, Melissa s-a dus la mallul din Bromley, unde și-a pensat sprâncenele. Acolo era un cort unde trei femei nepaleze lucrau toată ziua cu ațele în dinți smulgând sprâncene. I-au căsăpit foliculii insolenți, i-au tuns firele de păr răzlețe și încăpățânate, reușind în cele din urmă să-i contureze niște sprâncene subțiri și ascuțite, care o făceau să pară alarmată timp de câteva zile, după care expresia feței i se mai înmuia. Dacă tot era acolo, a cumpărat și niște pantofi roșii cu toc care să se asorteze cu rochia, genul de pantofi pe care i-ar purta Hazel, de fapt, parcă i-ar fi remarcat cu ochii lui Hazel. Michael se îngrijea și el de propriul păr, setând mașina de tuns la 1 și răzându-și tot părul crescut în ultimele trei săptămâni pe scalp. Îi dădea întotdeauna un aspect mai

curat, mai cizelat, și în plus exista acel moment promițător când, conform obiceiului, Melissa făcea ultimele retușuri, alunecând cu lama de la gât spre creștetul capului, ajustând marginile, insistând asupra părților încăpățânate. Pentru a face asta trebuia să stea foarte aproape de el, între genunchii lui, cu brațele ridicate deasupra lui, ceea ce le amintea cât de bine se potrivește micimea ei cu înălțimea lui, cu brațele lui de caracatiță. Cât stăteau așa, nu se putea abține să nu-i mângâie spatele genunchilor, în fâșia de lumină roșiatică de sâmbătă după-amiaza care intra pe ferestrele gemene. Poate că totul era chiar ușor.

Hazel a sosit trâmbițând trauma de a veni spre sud.

– Doamne, Satnav n-a funcționat. Pur și simplu, a murit și a trebuit să mă orientez pe hartă. Am ajuns s-o iau pe Vauxhall Bridge în loc de Battersea. Habar n-aveam unde mă aflu. Frate, trebuie să te întorci la civilizație. Uau, ce bine arătați amândoi!

Erau versiunile lor îmbunătățite. Unși cu uleiuri, tunși și parfumați, Melissa dată cu noul ei ruj și noua ei pudră, îmbrăcată cu noua ei rochie și noii ei pantofi, mai închisă la culoare și mai înaltă decât se știa, Michael purtând și el roșu, un pulover nou cu anchior pe sub geaca de piele castanie. Se potriveau.

– Nu înțeleg de ce mami și tati trebuie să iasă în oraș în seara asta, spuse Ria. De ce nu puteți să stați acasă și să vă distrați?

Ura momentele în care plecau amândoi în vreo aventură doar a lor. O făcea să se simtă abandonată, ca și cum lumea ei s-ar fi prăbușit.

– Uneori, spuse Hazel, adulții au nevoie să petreacă timp singuri. Și, oricum, mă ai pe mine aici. Ce vrei să facem?

Să facă o prăjitură, să se uite la televizor, să danseze, să mănânce prăjitură, să facă o casă, să bea niște ciocolată caldă, să se micșoreze, să nu facă baie. Și astea erau doar câteva dintre lucruri. Ria a stat în ușă și i-a privit cum pleacă, purtând mănușa albă și hainele ei ciudate de noapte, o rochie de bumbac cu bretele peste pijamaua pufoasă. I-a privit până au trecut de colțul străzii principale și nu mai avea ce să vadă, în afară de platanul aplecat spre stradă și luna din spatele lui. Apoi s-a întors în casă.

Aer curat! Fără copii! Fără cărucior! Și fără griji! Au mers pe jos. Era o seară cu vânt. Ăsta a fost primul lucru. Era genul de vânt care te atacă din toate direcțiile, așa că oriunde te-ai îndrepta, tot părul ți-e răvășit. Melissei i s-a încrețit părul înainte de a ajunge la strada principală, în timp ce Michael încerca să o țină de mână pe panta dinspre stația de unde luau trenul spre Crystal Palace, unde urmau să ia cina. Michael făcuse rezervare. După cină urmau să se ducă la un eveniment secret, de- spre care Melissa nu știa nimic. El încerca să reconstituie o seară de demult, când o scosese în oraș de ziua ei, la Soho Theatre, apoi se plimbaseră pe străzile Londrei așa cum îi plăcea ei, în drum spre un restaurant din Covent Garden, ținându-se de mână, el puțin mai în față, conducând-o, ea fermecată de tot misterul situației, de bucuria de a nu ști. În seara aceea urma să fie la fel. El o va conduce, iar ea, extaziată, îl va urma. Cât stăteau pe peron, a luat-o în brațe adăpostind-o în haina lui de piele. Dar într-un fel nefiresc, nu ca înainte, când cu tunsul. Asta a fost a doua chestie. Aveau senzația că pun în scenă o piesă de teatru pentru ei înșiși și că o privesc jenați. Trenul s-a apropiat încet, cu farurile joase luminând șinele. Au urcat și au stat unul lângă altul, cu fața spre ferestrele întunecate.

Pe vremea când Crystal Palace era încă în picioare, când oamenii veneau de la kilometri depărtare ca să vadă colosul din Abu Simbel și mormântul din Beni Hasan, existau două căi de acces, linia de jos sau linia de sus. Linia de sus nu mai era în funcțiune; Melissa și Michael au coborât pe peronul liniei de jos și au urcat numeroasele trepte până în stradă, după o călătorie plină de foșnete și de verdeață (pe drum, frunzișul se îndesește și face o cupolă deasupra șinelor, ca și cum te-ai îndrepta spre o altă lume). Ținându-se cuminți de mână, au ieșit în stradă, în acest cartier deluros de la marginea sudică a Londrei, iar de pe vârful colinelor, centrul orașului părea o vale îndepărtată licărind de lumini multicolore. Poți auzi pescărușii, care probabil că se îndreaptă spre Brighton, astfel încât ai senzația că ești la mare. Aceștia zboară împreună cu alte păsări printre vârfurile celor două turnuri Eiffel, cel mai mare înălțându-se în parc, pe platoul întins de la Crystal Palace Parade, iar cel mai scund, pe vârful Beulah Hill, dinspre Thornton Heath. Apoi au luat-o în sus, prin vântul umed, spre

Westow Hill, unde erau situate toate restaurantele. Pe-acolo erau mulți oameni dichisiți ca de sâmbătă seara, oameni care se mutaseră aici pentru chiriile mai ieftine, alăturându-se astfel expansiunii nesfârșite a orașului, convingând zone precum Kent și Bromley să se alăture petrecerii, făcând din Brixton un punct central și din Dulwich unul modern. Odată cu acești oameni au apărut și buticurile de mobilă modernă și barurile în care se serveau sucuri naturale, magazinele de haine *vintage* și papetăriile, iar oamenii din partea locului, cei care au privit toate aceste lucruri întâmplându-se, au continuat să-și ducă viețile în stilul lor liniștit, băieții care coborau din blocurile-turn să-și plimbe câinii, bătrânii cărora nu le venea să creadă cât costă mai nou un pulover la Sainsbury's. Mai erau și alte cupluri care mergeau ținându-se de mână, dar mai firesc, uitându-se la meniurile din vitrinele de sub copertinele de pânză.

Restaurantul la care făcuse Michael rezervare era un loc șic și impunător, cu scaune elegante și fără muzică, unde se consideră că mâncarea este singura muzică necesară, iar muzica propriu-zisă, o distracție inutilă. Avea lambriuri aurii în jurul ușilor și ferestrelor, iar fețele de masă erau de un gri-deschis. O gazdă sobră, lipsită de orice urmă de zâmbet, i-a plasat lângă un stâlp în centrul sălii, un loc nici discret, nici intim, iar ei s-au chinuit să se înțeleagă în această sterilitate stilată. Melissa a mâncat pentru prima oară în viața ei porumbel și n-a avut un sentiment prea bun în legătură cu asta. S-au străduit din răsputeri să nu vorbească despre copii, dar era dificil, așa că au sfârșit discutând despre șoareci. Printre pauzele intermitente de conversație, a sorbit fiecare din vinul lui, al lui era roșu, iar al ei, alb. La masa alăturată stătea un cuplu de vârstnici care n-aveau nici ei ce să-și spună și care încetaseră de mult să se prefacă că lucrurile stau altfel, ambii având chipuri crispate și priviri goale.

– Arăți minunat, încercă Michael la un moment dat, între felurile de mâncare și desert. Chiar în acea clipă, lumânarea din mijlocul mesei se stinse.

– Mersi, spuse Melissa.

În ea creștea o melancolie profundă. Își dorea să fie la kilometri distanță de el. Dar iată-i aici. Și iată și prăjitura ei cu ciocolată. Avea o margine făcută din coajă de portocală amăruie, iar din ea se scurgea o cremă de ciocolată neagră. O

mâncă într-o stare de seriozitate și absorbire totală. Când au terminat desertul, Michael s-a uitat la ceas.

– Ești gata? întrebă el.

– Pentru ce?

– Hai să mergem!

Se ridică și-i trase scaunul. O ajută să-și îmbrace haina și toate aceste mici atenții dădeau impresia că încă este posibil ca totul să iasă bine. După colț, la Westow Hill, era o mașină neagră parcată la trotuar. Din ea a ieșit un bărbat cu care Michael a vorbit o vreme, apoi i-a deschis portiera Melissei.

– Unde mergem? îl întrebă ea, dar începuse să-i placă misterul, începuse să-și amintească, iar seara părea să se îndrepte în altă direcție.

Michael zâmbi doar. Se așeză lângă ea și o luară din loc în viteză, spre poalele dealului.

Șoferul asculta R&B la volum ridicat, era un ghanez chel, îndesat, îmbrăcat într-un tricou polo negru, iar steagul Ghanei dansa lângă oglinda retrovizoare. Conducea ca un nebun, în sus și în jos pe dealurile de cristal, prin cartierele sudice, gonind ca și cum ar fi fost malefic, ca și cum ar fi fost Knievel[20], ca și cum n-ar fi avut pasageri în mașină. Melissa s-a sprijinit de brațul lui Michael. Au trecut în viteză pe lângă frunzele cenușii în lumina serii din curbele de la Honor Oak, pe lângă văpăile florilor de limetă și frunzele sacre din semilunile secrete, el știa toate străzile lăturalnice, mestecenii de argint apăreau și dispăreau, simple sugestii în noapte, la fel și ceilalți copaci, farurile, urmele de verde. Claxona mașinile care mergeau mai încet și stătea mult prea aproape de cele din față. Când lua curbele, mașina se smucea într-o parte sau cealaltă. Fiecare frână era pusă în ultimul moment. Când aproape că a trecut pe roșu la un semafor, Melissa a fost aruncată în față.

– Poți să mergi mai încet? strigă ea peste muzică.

– Scuze, scuze.

Șoferul încetini pe moment, dansând pe muzica celor de la Jodeci, dar în curând prinse din nou viteză. Următoarea dată când a încetinit, a intrat într-o benzinărie, unde a oprit lângă o pompă și a ieșit din mașină.

– Așteptați-mă aici, vin într-un minut, spuse el.

– Hei, nu poți opri ca să pui benzină când ai clienți! se împotrivi Melissa.

El își umplu oricum rezervorul și se duse la casierie să plătească. Michael refuză să plătească tariful întreg și Melissa consideră că așa e drept.

– Suntem clienți, nu tovarășii tăi!

Uitându-se la ea în oglinda retrovizoare, șoferul spuse:

– Ești din Nigeria, lasă că știu eu.

– De fapt, sunt doar pe jumătate nigeriană.

– Mama sau tatăl tău e din Nigeria?

– Mama.

– Da, știam eu, spuse el și chicoti. Ești exact ca nevastă-mea. Și ea face mereu scandal.

Mai râse o vreme și continuă să conducă la fel de nechibzuit spre râu, pe întinderea vastă de asfalt a șoselei A2, după care a virat spre O2. Acolo, în fața lor, se afla Millennium Dome, un eșec de altădată, cu cei doisprezece stâlpi galbeni ieșind din el, de parcă ar fi avut loc o acupunctură monstruoasă și foarte dureroasă, îndreptați spre anumite zone ale sistemului solar, o reprezentare a transmisiei extraterestre. La sfârșitul secolului, clădirea asta a trezit multe așteptări – să fie măreață, să fie extravagantă, să fie SF –, așa că au exagerat cu aspectul futurist și au uitat cu totul de frumusețe. După toată acea publicitate, oamenii au fost dezamăgiți, iar o vreme, la începutul noului secol, nimeni n-a știut cum să o pună în uz. Ce să faci cu o navă spațială în formă de disc, de 80 000 de metri pătrați, goală, eșuată într-un deșert de asfalt urât, de lângă A2? Ce altceva? O dedici muzicii și lași muzica să o facă să cânte.

Aici, în acest spațiu enorm, în aceste auditorii extinse, vedetele pop și croonerii, îngerii epocii moderne, își dădeau frâu liber vocilor. The Spice Girls și-au făcut aici revenirea de-a lungul a șaptesprezece seri consecutive. Beyoncé a venit aici și s-a legănat pe un trapez înflorat cu extensiile în vânt. O2-ul era Wembley-ul părții sudice și avea o acustică mai bună, mai ales în IndigO2, auditoriul de dimensiuni mai reduse, unde cântau divinitățile mai mici, cele care nu erau atât de cunoscute încât să cânte pe arenă, vedetele de nișă, line-

up-urile pentru iubitorii de rock și de R&B. Când Melissa și Michael au intrat în sală, au fost întâmpinați de o cântăreață de soul, jazz și hip-hop din Philadelphia, cunoscută drept Jill Scott, care se legăna în fumul verde și lumina cețoasă.

– E Jill! spuse Melissa.

– Da, e Jill, zise Michael.

Era una dintre cântărețele lor preferate de la început. Muzica palatului, al nouălea cer. Se strecurase în casă, cu melasa ei de aur și cu gemetele ei de dragoste, cu ritmurile ei de hip-hop, care uneori se învolburau și se agitau, apoi se liniștea sau dispăreau de tot. Jill Scott strălucea în fața lor prin fumul de un verde pal. Fumul se ridica dinspre scenă, învăluind moțurile ei afro și trupa. Vocalistele de fundal erau îmbrăcate în negru și făceau o mișcare în doi pași, pocnind din degete, ca la gospel. Pianistul era pierdut în jazz, iar Jill dansa ușor, cu talia ei generoasă, cu zâmbetul ei larg, american, cu vocea ei joasă și în același timp dulce. De la distanță, ochii îi străluceau. Luminile se făcură roz, apoi galbene. Cânta „Do You Remember". Între cântece, făcea lanțuri de cuvinte. Fie că vorbea sau cânta, vocea ei era permanent o linie melodică.

În public erau admiratori ai muzicii soul și fani ai hip-hopului, observatori ai culturii, afrocentriști cu turbane pe cap și adepți ai noului jazz. Membrii cuplurilor se unduiau unul lângă celălalt, îmbătați de sunetul vocii ei. Erau singuratici care-i sorbeau înțelepciunea, bărbați îmbrăcați în cămășile lor bune, uitându-se după femei, știind că acesta era locul potrivit să le găsească, că Jill le va convinge să se deschidă și că le va înfierbânta pe dinăuntru. Jill avea puterea de a construi o lume cu dulceața ei, cu feminitatea ei fină și maleabilă – o femeie în toate sensurile posibile. Uneori cânta apăsat, *vreau să fiu iubită*, alteori chitarele se liniștea și vocea îi devenea o șoaptă, și fiecare om din sală, dacă închidea ochii, avea senzația că șoaptele sunt pentru el. Ascultau, rotindu-se pe axa ei. Trombonul s-a transformat într-un submarin. Din trompete s-au revărsat explozii de aur.

În mijlocul unui cântec, Melissa a simțit mâna lui Michael pe talie. Voia să danseze cu ea. Cuprinzând-o delicat cu brațele, s-au pus în mișcare, el în

spatele ei, ea cu spatele la el. Dar aici, chiar și aici, în mijlocul acestui miraj muzical, exista ceva nelalocul lui. Nu dansau cum trebuie. De fapt, niciodată nu dansaseră cum trebuie, pentru că simțeau ritmul în mod diferit. Melissa i se supunea, se lăsa dirijată de el, dansa pe ritm. În schimb, Michael pătrundea ritmul, după care o lua pe calea lui, mai încet decât ritmul, degajat și nonșalant, ca și cum ar fi crezut că ritmul său interior era mai bun decât cel oferit de muzică. În consecință, când se legănau, nu se legănau ca unul. Era o fricțiune, o ușoară forțare. Pe la jumătatea cântecului, muzica a încetinit din nou. Trompetele au fost reduse la tăcere, tobele s-au domolit, sunetul pianului s-a atenuat până a încetat de tot. Lumina albastră a unui reflector era centrată pe Jill. Urma să vorbească din nou cu publicul.

– Doamnelor, spuse ea. Oameni buni, vreau să vă spun ceva. Pot să vă spun ceva? Veniți aici… veniți mai aproape…

Publicul a încremenit. Îl ținea în palme, pe acest disc enorm de lângă râu, cuibărit în lumina ei.

– În seara asta, spuse Jill, mă prezint în fața voastră ca o femeie divorțată.

Muzica reveni timp de o rotire rapidă și se potoli din nou.

– Da… am fost căsătorită și i-am dăruit inima mea *în întregime*… I-am dat *totul* și am fost *fericiți* cu iubirea noastră, dimineața, seara, în orele friguroase ale nopții… L-am iubit *până la capăt*. Mă căsătorisem pe *viață*, pentru *totdeauna*… Dar știți ce-a făcut? Doamnelor, știți ce-a făcut?

– Ce? strigară femeile.

– Ei bine, s-a dus cu *altcineva*. Mda. Te-ai fi gândit că o să-și dea seama că nu mai este nimeni ca mine, că iubirea altcuiva nu se compară cu a mea…

Acum cânta din nou, *unu este numărul magic*…

Era un mesaj adresat întregii lumi, dar părea că îi vizează în mod direct pe ei. A fost cel mai puternic moment al serii, mai zgomotos decât trompetele, decât alămurile, mai zgomotos chiar decât finalul, când, după o avalanșă de aplauze, Jill a revenit pentru bis. Muzica, aceea care îi căsătorise, le spunea acum să divorțeze. După asta, nu au mai dansat. Michael s-a dus la bar, iar cât a lipsit el, Melissa s-a uitat în jurul ei la ceilalți oameni, la celelalte cupluri, la ceilalți

bărbați și a cugetat. *Mă prezint în fața voastră ca o femeie divorțată* – cuvintele se legănau înainte și înapoi, undeva în hățișurile minții ei.

În drum spre casă, au fost tăcuți, foarte tăcuți. Nu s-au giugiulit pe bancheta din spate și amețeala de la vin era individuală și, oricum, pe ducă. Cu cât se apropiau de Bell Green, cu atât creștea dezamăgirea serii. Emana din pustietatea străzii principale, din manechinele împietrite îmbrăcate în rochii de mireasă, din scufundarea în districtul Kent. În depărtare, turnurile erau tăiate pe din două de ceața groasă care cobora, sufocându-le vârfurile, așa că păreau înjumătățite. Iar dată fiind distanța dintre ei, separarea lor, acest bărbat și această femeie care stăteau pe bancheta din spate a taxiului erau exact ca cele două turnuri, el era cel din Beulah, iar ea cel din Crystal, și părea că pe această ceață, în această amăgire, nu aveau cum să devină unul. Taxiul a luat-o pe Paradise Row și a încetinit în fața numărului 13. Casa îi privea cu fața ei îngustă, cu ferestrele gemene întunecate, prevestitoare de rău, închise ermetic împotriva frigului.

Hazel era pe jumătate adormită pe canapea în fața televizorului, pe canalul 4 Music, unde o șleahtă de fete în bikini lâncezeau pe lângă mușchii lui Nelly. Când le-a auzit pașii, s-a trezit.

– O, salut, v-ați întors. Am ațipit. Cum a fost?

– Bine, au răspuns amândoi, cu fețele crispate ca ale cuplului din restaurant.

– Am fost s-o vedem pe Jill Scott, adăugă Melissa.

– *Serios*? Am auzit că are concert. A fost mișto?

Și în timp ce îi povesteau despre cât de impresionantă e Jill – ce voce are, ce îndrăzneală, ce poezie –, în cameră s-a acumulat o tensiune apăsătoare, ca un ghiont, care le aducea aminte ceea ce știau cu toții că trebuie să urmeze, chestia din camera roșie, călătoria amânată, vasul pe cale să se scufunde. Hazel începu să-și strângă lucrurile, oja, căciula rusească și haina roșie.

– Apropo, spuse ea înainte de a pleca, Ria este cumva somnambulă? Am găsit-o în picioare în capul scărilor, nu m-a auzit când am strigat-o. Am dus-o înapoi în pat și e în regulă, numai că a fost un pic ciudat, atâta tot.

În scurt timp, era deja pe drum către vestul orașului, cu Satnav în funcțiune (acum mergea), fiindu-i dor de Pete și sperând că a contribuit cu ceva la conservarea unei iubiri romantice de lungă durată în Londra. În schimb, perechea de ciocolată a rămas împotmolită în hol, împovărată de sarcina care urma.

– Mă duc să văd ce fac copiii, spuse Melissa.

În timp ce urca la etaj, îi reveni în minte acea imagine cu Lily care stătea sub lucarnă, doar că de data aceasta era Ria în locul ei, adormită, neauzind-o pe Hazel cum o strigă. Se bucura că exista ceva care să-i distragă atenția. Sperase că Blake va plânge din toți rărunchii, că va interveni o nevoie stringentă, o abatere, dar ambii dormeau duși într-o mare de bumbac, respirând profund. Blake stătea pe burtă și cu gura deschisă, cu brațul lui minuscul întins în sus. A rearanjat pătura, căci era frig, mai frig ca de obicei, mai ales lângă patul Riei, care era cel mai apropiat de fereastră. Uitându-se la ea – semilunile genelor ei erau nemișcate, o fărâmă de lumină căzându-i pe obraz –, își dori să se poată scufunda în noutatea vârstei ei, să se prăbușească în inocența ei. Era o senzație atât de puternică, încât pentru o clipă i se păru că se prăvălește în corpul Riei și că nu mai știe sigur în mintea cui este. Când ieși din cameră, apăru tristețea, vagă, dar certă, destul cât să se uite înapoi, să-și dea seama că această cameră a copilăriei nu îi mai aparține. El o aștepta.

Pasiunea, în cea mai reală și mai aprigă formă a ei, n-are nevoie de intermedierea pastei de dinți. Nu așteaptă după tonifiere și exfoliere. Are nevoie de spontaneitate. Are nevoie de nechibzuință. Pasiunea este murdară, iar ei erau prea curați, după ce și-au spălat fețele, după ce s-au spălat pe dinți, după ce au verificat ușile, ferestrele, aragazul și robinetele, astfel încât casa să nu ardă, să nu se inunde sau să explodeze. Michael își dorise s-o dezbrace el, s-o scoată din rochia ei roșie în camera roșie, dar, din nou, era prea târziu. Când a ajuns în cameră, ea își agăța deja rochia în șifonier. Purta un neglijeu amplu de culoarea cafelei cu lapte, care era foarte apropiată de cea a rafiei. I-a admirat din priviri forma taliei delicate și dunele moi și întunecate ale coapselor care se întrezăreau pe sub satin. Oh, cum îl mai năucea, cum îl mai excita fără să facă

aproape nimic, doar stând acolo cu spatele la el, cu brațele ei aurii ridicate. Voia să se adape din dulceața ei și s-o frământe până când era gata să plutească. Voia s-o ducă pe culmi, ca Legend, dincolo de platoul sublim, în aerul sălbatic și calm al celui de-al nouălea cer. În această seară, aveau să se elibereze de povara vechii iubiri și s-o înnoiască.

Dar șifonierul e plin de praf, gândi Melissa, atât de mult praf pe rochia mea cea nouă, pe toate hainele. Aerul de aici e prea stătut. Podeaua scârțâie. Fereastra tremură. Trebuie reparată, iar el n-a reparat-o. Încercă din răsputeri să se relaxeze în timp ce el o săruta pe gât, dar lumina era încă aprinsă, era frig, voia să se bage sub pătură. După ce trecu toate astea în revistă, încercă încă o dată să se relaxeze. Încercă să se concentreze asupra senzației și plăcerii. Acesta este un lucru agreabil pe care îl fac oamenii împreună, *o plimbare plăcută… tandră… pe marginea… apei*, iar această experiență, acest lucru plăcut și relaxant este la îndemâna ta. Nu te mai gândi la altceva! Îi luă capul în palmă. La atingere, se simțea ca pielea unui animal abia jupuit. Ea rătăci cu degetele pe spatele lui și-i căută micile cicatrici în timp ce el o mirosi, căutând mirosul de pui, dar degeaba. El respira adânc, repede. Se grăbea spre ea, aproape că trecea de ea, în timp ce ea abia dacă ținea pasul.

Sărutul. S-o sărute pe gură. Ăsta era centrul, miezul. Asta înseamnă cunoaștere. O sărută – un sărut lung, umed, solicitant. Dar era atât de departe de acel prim sărut, perfect definit, cu propria psihologie și personalitate. Desdemona nu era de găsit. Nici Angelina. În ciuda umezelii, era uscat. Nu era nici învolburat, nici euforic, iar în timp ce o săruta, avu senzația că ea îl sărută și în același timp se retrage din calea lui. Acest sărut era zgârcit și finit, pe când Desdemona fusese infinită și nețărmurită, și într-o oarecare măsură exista și acum, acolo unde se năștea un sărut nou și tânăr. Un pic întristat, se ridică și-și desfăcu cureaua. Amândoi căutară să apuce și să tragă de blugi – ea, din dorința de a fi activă și de a ajuta, iar el, pentru că ea nu era de niciun ajutor. I se făcu jenă de țesătura care cădea, deveni prea conștient de picioarele lui lungi, unul dintre ele prinzându-se în tivul pantalonilor în timp ce se chinuia să iasă din ei, așa că își pierdu echilibrul și aproape că se prăbuși deasupra ei. Lucrurile

nu se petrecură mai grațios nici în privința șosetelor. Se ridică în picioare să și le scoată, ca să evite orice poticnire suplimentară, parchetul gemând sub greutatea lui, o serenadă urâtă care le acompania preludiul stângaci. Dar nu faci dragoste cu șosetele pe tine decât dacă ești mânat de o pasiune fără margini.

Melissa își scoase neglijeul peste cap, pielea îi era descătușată, pielea lui era descătușată, lumina de lângă inima lui, în formă de bumerang și care îi dădea o nuanță un pic mai gălbuie, era și ea descătușată, iar el se întoarse spre ea. Un alt sărut, mai sfios, mai cald și mai tandru, deși nici de data asta pe de-a-ntregul satisfăcător, așa că el se îndreptă mai spre sud, în căutarea unui sărut mai adecvat între sâni. Stângul, dreptul. Vechea ordine, scenariul bătătorit. Ea tânjea după ceva nou, după ceva diferit. El ar fi vrut ca ea să îi spună ce îi place, unde să fie atinsă și cu ce fel de presiune. El nu mai știa. Nu mai știa să îi interpreteze limbajul corpului. Michael încercase întotdeauna să propună calea aventurii, astfel încât lucrurile să fie în continuare incitante. Aventurile, credea el, se află în cavernele a ceea ce există deja, în pliurile și posibilitățile propriei vieți. Nu trebuie să călătorești pe coasta sud-estică a insulei Corfu sau să urci Anzii sau să te duci în Chile. Poți călători chiar aici, printre spasme și salturi, spre ceruri apropiate. Încercase lucruri noi, forme noi, săruturi diferite, gesturi mai îndrăznețe, dar o asemenea extravaganță era irosită pe ea. Nu se compara cu el când venea vorba despre astfel de aspirații și, în cele din urmă, în ciuda voinței lui, acceptase să-și modereze focul interior și să cedeze rutinei. Deveniseră misionari, ea dedesubt, el deasupra. La urma urmei, funcționa. Era cât se poate de acceptabil.

Totul era tăcut, atât de tăcut, aproape că nu se auzea niciun geamăt, abia dacă se simțea un tremur. Melissa l-a lăsat să o atingă în zona sânilor și de-a lungul trunchiului, concentrându-se asupra *senzației*, asupra biologiei propriu-zise, dar mintea îi era în altă parte (la păturica lui Blake, la banii pentru masa de la școală, la șoarecii care ar putea să urce la etaj, la creaturile nopții, la Ria sub lucarnă…). Dar apoi el o sărută pe osul șoldului. Și când Michael o săruta în acea zonă, nu putea să însemne decât un singur lucru, acea lingere excitantă și ritmică, acel lucru la care ar reveni mereu, chiar dacă ar naviga pe coasta de

sud-est a insulei Corfu, dacă ar urca munții în Peru sau dacă ar lua în considerare posibilitatea celibatului. Rămase acolo mult timp, chemând-o, învolburând-o, scăldând-o. Pentru el, sexul ei era o sărbătoare, pereții lui moi și căzuți, lichidul lui ca o avalanșă, ca o cascadă. Ea întinse păturile peste amândoi ca să le fie cald și rămase acolo, cu brațele pe lângă corp, înotând spre el, într-un fel de abandon parțial. O parte din ea rămânea în continuare distantă, într-o peșteră, unde trăia cea mai autentică versiune a ei, așteptând să treacă apogeul glorios, acel val înspăimântător și totuși delicios, acea senzație de „O, Doamne, oare ce se va întâmpla în continuare?“ pe care o asemăna adesea cu urcarea plină de așteptări pe vârful unui munte, iar vârful se dovedește mai puțin decât ceea ce promitea să fie, o explozie care dispare imediat ce are loc, sau un tren care ajunge într-o stație inexistentă.

După aceea, simți că ar trebui să întoarcă gestul, așa că îl luă în mână, dar mâna ei era nesinceră. Această nesinceritate avu un efect asupra inimii ei, ca un fel de otravă, deși își continuă treaba, dintr-un teribil sentiment al datoriei. Îl luă în gură, desenă cu limba flori pe vârf, făcând ca totul să pară în regulă - pentru o vreme, aproape firesc, iar el se umplu din nou. Și totuși, era ceva rece și clinic în toate. Chiar și în acest moment, el nu se simțea dorit cu adevărat. El se agita, căuta, își pierdea suflul; ea era rece, reticentă, retrasă. Nu zburau. Nu se vedea al nouălea cer. Nici măcar nu părăsiseră cartierul. Ușor iritat din cauza ei, dar fiind gata, cuprins de nevoie, a pătruns-o și ea l-a primit. Felul în care o umplea o lăsă fără respirație, dar el era atât de dezamăgit de eventualitatea ca totul să se sfârșească în acest fel oribil de monoton, încât, din dorința de a ajunge la al nouălea cer, o încurajă să se întoarcă cu spatele, deși ea nu prea voia și se agăță de el, opunându-se. Animați de aceste dorințe contradictorii, s-au răsturnat într-o parte, într-o nepotrivire totală, până când ea cedă, simțind cum voința pălește, devenind o simplă entitate biologică, supusă legilor biologice. De dragul iubirii, de dragul ciocolatei, de dragul copiilor, ea îi făcu pe plac.

Dar asta nu era poziția preferată a Melissei. El era atât de lung, încât o umplea cu totul și, neputând să meargă mai departe, o împingea și o îndesa,

provocându-i o durere neplăcută.

– Au! spuse ea.

– Te doare? Ridică-te!

– Nu, lasă, spuse ea, nevrând să prelungească lucrurile.

El puse o pernă sub ei ca să se sprijine, apoi, cuprins de dorința de *mai mult*, de *mai multă* aventură, de *mai multă* iubire, o convinse să se ridice și să se sprijine pe palme și pe genunchi, ceea ce nu se potrivea deloc cu diferența de înălțime dintre ei, așa că ea trebui să ridice mult bazinul în spate. Au avut loc mai multe schimbări de poziție ca să potrivească (ne potriveam atât de *bine* înainte, gândi Michael, ce s-a *întâmplat* cu noi?) și în apogeul acestui dezastru, el se îndreptă pe toată lungimea corpului și o îndreptă și pe ea odată cu el. Ea se sprijinea cu palmele de perete, iar el avea picioarele îndreptate într-un mod ciudat. Împingea întruna, dar nu ajungea în locul acela, încerca să adopte tot felul de unghiuri, împingând din ce în ce mai tare, până când atinse apogeul de unul singur, apoi se prăbuși în față, învins și supărat, cu genunchii îndoiți. La final, se dezumflă ca un balon cu aer cald care și-a pierdut flacăra, trăgând-o în jos odată cu el, și prăbușindu-se grămadă pe saltea.

Erau transpirați, stânjeniți, abătuți. Nu fusese ceea ce plănuiseră, nu fusese nimic salvator sau romantic. În lumina lunii care pătrundea prin jaluzelele de rafie, cuvintele lui Jill răsunau în aer ca niște fantome: *Mă prezint în fața voastră… o femeie divorțată*. Au zăcut acolo, în întunericul rece și roșiatic, în eșecul desfătării lor, incapabili să se privească în ochi. Pentru că știau amândoi, cu o claritate neiertătoare, că ajunseseră la final.

8
CRĂCIUNUL

Ei bine, își spuse Michael, dacă pe ea n-o atrag, o să găsesc pe altcineva.

Mayfair, cu o săptămână înainte de Crăciun, orașul gătit pentru nașterea lui Iisus, cu ferestrele strălucind și cu balcoanele pâlpâind. Michael se îndrepta spre evenimentul de sfârșit de an al administratorilor, care avea loc într-un restaurant de lux din cea mai elegantă parte a orașului; purta un costum nou, avea pantofii lustruiți, își lăsase haina desfăcută în ciuda frigului (nu-și încheia niciodată nasturii de la haină) și, în general, percepea lumea într-un mod diferit. Este incredibil cum siluetele femeilor care trec pe lângă tine devin mai clare atunci când iubirea îți scapă printre degete. Ca și cum ar fi avut o vedere superioară și un auz extrarafinat, oriunde se ducea era conștient de formele, de contururile, de dimensiunile și de culorile lor, le observa pe cele măslinii și pe cele maronii, pe cele înalte și pe cele scunde, observa toate femeile calde și seducătoare din lume. Parcurgea în sens invers lista melodiilor lui John Legend. Regresa spre o stare postadolescentină, dar pre-Melissa. Chiar în acest moment, de exemplu, în autobuz stătea lângă el o brunetă blândă, voluptuoasă, gotică, cu buze ușor crude și fardată la ochi cu mov. Nu putea să nu-i observe decolteul de porțelan tremurând, bijuteriile care se odihneau între sânii catifelați. Și nu putea să nu se gândească la faptul că îi aduce aminte de Rachel, felul în care ar arăta ea dacă s-ar machia mai mult, deși era bucuros că n-o face. Spera ca Rachel să fie la petrecere. Rachel îl considera atrăgător.

Restaurantul era din aceeași categorie cu Ritz sau ceva pe aproape. Freedland Morton nu se uita la bani când era vorba despre membrii consiliului de administrație, printre care se numărau aristocrați, lorzi, o lady și o baroneasă, toți cu voci poruncitoare și afectate și cu coafuri țepene. Michael nu știa niciodată ce să vorbească cu oamenii ăștia. Chiar dacă aveau aceeași cetățenie,

erau practic o altă specie, iar în prezența lor diversă, simțea mereu că sare în ochi. De obicei, stătea pe margine la asemenea evenimente, simțind că este prea înalt și prea închis la culoare ca să fie în centru; găsea un prieten sau un grup liniștit și discuta într-un colț, adoptând poziția lui elegantă de petrecere, cu palmele împreunate ca un preot, cu capul ușor aplecat, cu picioarele la același nivel, adoptând aerul cuiva care domină și e calm în interior, al cuiva neînfricat și înțelept. Apropiindu-se de restaurant, își făcu o verificare. Avea reverele drepte? Avea cămașa băgată în pantaloni? Avea mâinile fine și hidratate adecvat? Ca de obicei, se întrebă dacă va fi sau nu singura persoană de culoare din încăpere. Date fiind circumstanțele – calota glaciară care se topește, craterul în expansiune, Obama, criza financiară, realitatea secolului al XXI-lea în general –, era incredibil că încă își mai punea această întrebare. Ultimul lucru pe care l-a făcut înainte să intre a fost să-și oprească iPod-ul, apoi a pășit înăuntru, pregătit pentru orice.

Mesele erau așezate într-o parte și erau acoperite cu fețe de masă albe. De cealaltă parte, oamenii stăteau în picioare, cu băuturile în mână, vorbind. În mijloc erau un candelabru și niște canapele, pereții erau decorați cu tablouri colorate și se auzea acel murmur de masă care se creează la petrecerile unde nu se dansează și care devine cu atât mai puternic cu cât se bea mai mult. Era și Rachel acolo, purtând o rochie dintr-un material fin mov, cu o curea în talie, cu părul ei lung căzându-i pe umeri. Când l-a observat, era sigur de asta, a existat un moment de contact vizual care făcea să fie perfect firesc, de așteptat chiar, ca el să se ducă la ea și să o salute.

– Salut, spuse ea.

Asemănător contactului vizual, acest salut purta în el ceva ce trebuia luat în seamă, o așteptare. Știa, de exemplu, că uneori, în toiul nopții, ea se gândea la el.

– Îl știți pe Michael? îi întrebă Rachel pe cei doi bărbați cu care vorbea, doi indivizi palizi, îmbrăcați în costume negre.

– Nu, spuseră ei și-și dădură cu toții mâna.

– Michael face parte din echipa care se ocupă de responsabilitatea socială a corporației.

Se întoarse spre el, cu ochii larg deschiși, aruncându-i o privire conspirativă, de genul „hai s-o ștergem de-aici“, sau cel puțin așa a interpretat-o el.

La cină, au stat unul lângă altul. Au băut Merlot. În fața ei la masă era Brendan de la HR, iar în fața lui, Janet, de la contabilitate.

– E bun vinul, spuse Rachel.

Înainte de asta, băuseră șampanie.

– Mâinile tale sunt atât de fine, spuse ea dintr-odată, ca și cum ar fi fost pe punctul de a le atinge.

Brendan se uită la Janet și Janet se uită la Brendan.

– Ar trebui să cânți la pian, spuse Janet.

– Așa mi se spune tot timpul, zise Michael.

– Sincer, cu așa mâini… Cine spune că mâinile unui bărbat trebuie să fie dure și pline de bătături?

Brendan își privi mâinile. La desert au mâncat panna cotta și au băut lichior, urmat de un alt vin. Au început să se simtă ca și cum se cunoșteau mai bine decât în realitate, ca și cum Rachel era iubita lui. La un moment dat, și-au atins picioarele pe sub masă, așa cum fac oamenii în filme.

– Știți ceva? spuse Brendan, cu obrajii rozalii, referindu-se la Rachel și la Michael. Voi doi ați face un cuplu foarte arătos. Știați asta?

Oh, alcoolul, cel mai vesel dintre droguri.

– Am chef să dansez! spuse Rachel.

– Și eu! zise Michael.

– Hai s-o ștergem de-aici! strigă Brendan.

E ciudat cum, atunci când bei, simți că punctul din care ai pornit este o altă zi, iar tu, o altă persoană. Cineva care nu este tocmai Michael, Rachel, Janet sau Brendan, toți intensificați, legați, exhibați, dar cumva înăbușiți, ieșind clătinându-se pe ușa pe care au intrat ca ei înșiși. În abundența de lumini festive, au pornit prin traficul târziu din Mayfair, lăsând în urmă membrii consiliului de administrație. Au sfârșit într-un bar de pe Dover Street, un loc -

pentru petrecăreții mai maturi, o grămadă de oameni la 40-50 de ani, în rochii sclipitoare, dansând pe o muzică disco amestecată cu jazz.

– Localul este ocupat în totalitate, spuse femeia de la ușă, rujată strident și cu un accent românesc.

– Nu vrem să mâncăm. Vrem doar să dansăm, spuse Janet.

– Localul este ocupat în totalitate, spuse ea din nou.

– Dar uitați-vă la ei, spuse Brendan arătând despre Rachel și Michael, abia s-au căsătorit. Au venit tocmai din Leicester.

Un grup a plecat din local, așa că i-a lăsat să intre. Au coborât pe niște scări iluminate ca la discotecă, falșii tineri căsătoriți ținându-se de mână pentru un minut, iar Michael nici măcar nu s-a gândit la Melissa cât au stat acolo, cu excepția momentului în care aștepta să fie servit la bar și a început să fie obosit și să i se facă dor de ea. Și-a imaginat că ajunge în casa tăcută, din noaptea tăcută, și că ea îl așteaptă în neglijeul ei de culoarea cappuc- cinoului, citind Hemingway, zâmbind la cele citite. El intră în camera roșie, ea lasă cartea deoparte, ridică brațele, iar el își pune capul pe peticul de material care îi acoperă pieptul. Când se întoarse pe ringul de dans cu cea de-a doua rundă de cocktailuri, nu putu să nu le compare pe Rachel și pe Melissa, pieptul mic al Melissei, pieptul mare al lui Rachel, picioarele mici ale Melissei, picioarele mari ale lui Rachel, care dansa altfel decât Melissa. Îi plăcea să danseze cu Rachel, cu Legend răsunându-i în urechi, cântându-i despre slăbiciunea naturii sale, despre cum părțile sale conflictuale încă nu s-au împăcat. Ochii ei, claritatea lor neobișnuită. Ochi sinceri. Ochi care nu alunecau într-o parte, așa cum făceau ochii Melissei, care nu se ascundeau de el și nici nu-i ascundeau nimic. O astfel de atracție, spunea John, era binecuvântată de îngeri. Sunt picături de extaz care ne fac să ne simțim vii. Oare n-ar trebui să le dăm curs? Atunci când întrerupătorul este pornit, oare ar trebui să nu ne folosim de lumină, să nu intrăm în cameră, să nu călcăm pe covor, să nu deranjăm cearceafurile? Ba ar trebui, își dădu Michael cu părerea de pe culmile pe care îl purtase tequila. Ea se învârtea, stimulată de Cinzano, iar el o privea, îi privea dinții strălucitori și

gâtul crem. De fapt, era înnebunitoare. Poate că merita să se bage în combinație. *Vreau să te fac să explodezi de emoție*.

– Câți ani ai? strigă el.

– Am 25. Tu?

– Eu, 37.

Ceea ce a generat verificări secrete ale compatibilității și speculații pozitive. În următoarea clipă, erau pe strada invadată de spiritul Crăciunului, iar Janet și Brendan dispăruseră.

– Sunt atât de ametită, spuse ea.

– Și eu.

Iar în clipa următoare, erau într-un taxi, în drum spre casa ei, din est, în Whitechapel.

– Habar n-aveam că locuiesc oameni în Whitechapel, spuse Michael.

– Ador Whitechapel!

– Cred că ești plină de bani.

– Nu. Amintește-ți că lucrez la recepție.

Se pare că nu trebuie să fii plin de bani ca să locuiești în Whitechapel, căci în Londra există tot felul de locuințe pentru orice buzunar, acesta fiind un apartament micuț cu două dormitoare, bucătăria, camera de zi și zona de luat masa fiind una și aceeași încăpere. Colega de apartament a lui Rachel dormea.

– Șșș, spuse ea și o luă înainte pe scări, iar el îi studie gleznele, care nu se comparau cu ale Melissei, dar erau totuși plăcute, excitante.

Canapeaua era în aceeași cameră cu aragazul, mirosea a mâncare, iar în camera lui Rachel era o chiuvetă în colț, așa cum avea și Melissa în camera ei când stătea în Kensal Rise, unde le întâlnise pentru prima oară pe Desdemona și pe Angelina. Chiuveta îl deranja. Îl întrista și își dori să fugă înapoi la femeia lui și la Hemingway al ei. În jurul chiuvetei, acolo unde cimentul căzuse, era niște mizerie și ăsta era un alt aspect care îl deranja profund. Își luă ochii de la chiuvetă, de la orice avea legătură cu Melissa sau cu viața lui reală de adult. Iată că erau acolo. În camera lui Rachel. Iar Rachel îl considera atrăgător.

– Hai să pun niște muzică, spuse ea.

Din CD player-ul de pe măsuța de toaletă se auzi Boyz II Men. Au mai băut ceva. Previzibil, cineva spuse: „În mod normal, nu fac așa ceva…“

Sărutul lor n-a avut nicio legătură cu Desdemona, nici pe departe. A fost prea alimentat de băutură, prea umed. Nu se cunoșteau, nu râseseră îndeajuns de mult împreună ca să fie comparabil. Pe pat era o cuvertură mov-albăstruie cu încrețituri, era destul de aspră și de incomodă. Nu s-au băgat sub ea, ci au rămas deasupra. Totul a fost rapid, iar pe parcurs se știa că probabil Michael va pleca imediat după aceea. Ea îi scoase cureaua, el îi trase rochia în sus, iar în graba cu care s-au mișcat, au devenit victorioși, ea încălecându-l, părul atingându-i ușor umărul. El a reușit aproape în totalitate s-o elimine pe Melissa din fundalul acestei experiențe. Era doar o fantomă mică plutind lângă chiuvetă și abia la sfârșit, când o văzu pe Rachel deasupra lui ca o masă tremurândă de umezeală, Melissa, alături de Ria, Blake, mama lui, tatăl lui, fratele lui și mătușa Cynthia, sora din America a tatălui său, s-au adunat îngroziți în jurul mării mov-albăstrui.

– Oh, cât de mult îmi placi! spuse Rachel.

– A fost fantastic, spuse el, în cortina căzută a părului ei, care îi alunecă pe gât și începu să tușească.

Tusea a fost îndeajuns de puternică cât ea să se simtă obligată să se rostogolească de pe el și, odată ce s-a întâmplat asta, orice gest de tandrețe care ar fi putut să puncteze sfârșitul episodului a părut nepotrivit. Ea îi aduse niște apă de la chiuvetă, de la chiuveta aceea, din care el nu putu să ia decât o înghițitură minusculă, din politețe, în primul rând din cauza conotațiilor traumatizante, dar mai ales pentru că era vorba despre apă din Tamisa, bună de făcut baie, nu de băut, ceea ce îl făcu să nu aibă o părere prea bună despre ea. Ea își trase un halat pe ea și se așeză din nou pe marginea patului.

– Rachel…

– Șșș. Știu. Știu, știu, știu.

– Da.

– E târziu.

– Trebuie să plec.

Se spălă repede, o sărută pe obraz, își găsi cealaltă șosetă, își verifică reverele și plecă să caute un autobuz de noapte. Cât a traversat râul spre sud, s-a simțit ca un rahat. Cum va da ochii cu ei? Ce s-a întâmplat cu sistemul lui gândit cu atenție? A devenit oare atât de disperat, încât să se implice în aventuri dubioase de-o noapte? Și dacă ea va afla? Dacă va vorbi despre asta în somn? Se simți murdar, înspăimântat. Când a ajuns la Cobb's Corner, luminile de Crăciun îi râdeau și îi pulsau în față. A încercat să-și amintească ce era înainte, cât de pur era, cât de cinstit, să pună lucrurile în ordine, dar fără succes. Când deschise ușa, tresări văzând-o pe Melissa urcând scările în cămașa ei de noapte de bumbac. Era ora 4:00.

– O, bună, spuse el, fericit să o vadă oricum.

– Hei, spuse ea.

Între ei era o căldură imediată, acea căldură primară, indestructibilă, care persistă chiar și atunci când dragostea e pe ducă. Coborâse să ia niște medicamente. Blake tușise toată noaptea.

Michael simți nevoia să explice de ce întârziase.

– A trebuit să iau trei autobuze de noapte. N-am putut să iau taxiul. N-aveam la mine decât 10 lire.

Era prima minciună de felul acesta, ceea ce îl făcu să se simtă și mai de rahat.

*

Pomul de Crăciun era stăpânit de un înger. Părea că plutește deasupra mormanului strălucitor de cadouri, emana un fel de ceață, îmbinarea magică a betelii cu luminițele de poveste, a prafului cu lumina palidă care pătrundea pe fereastra foișorului, a frunzișului măsliniu cu multele culori și forme ale ornamentelor. Pomul a fost cumpărat de la Woolworths în 1978. În timpul anului, ornamentele erau depozitate în cutiile originale compartimentate din pod, până când venea vremea să scânteieze. Erau niște planete cu valuri de sclipici auriu de jur împrejur. Erau niște discuri vinețiii cu țepi roz pe margine.

Erau țurțuri de gheață și oameni de zăpadă, Moși Crăciun din ciocolată înveliți în staniol, care pe parcursul zilei au fost desfăcuți și mâncați de diferiții copii și adulți care ședeau în fotolii sau în colțurile și firidele vechii case. Îngerul stătea deasupra tuturor, într-o rochie albă și lungă, cu aureolă, supraveghind totul cu o orbire neînsufletită.

Pe de altă parte, orbirea lui Cornelius, tatăl Melissei, era plină de viață. Se instalase la ochiul stâng și era efectul recent al unui glaucom accelerat. Ajutat de celălalt ochi, participa la evenimentele obișnuite ale vieții sale de opt decenii și jumătate, fixându-le într-o ordine precisă și ajutătoare pe o sfoară mintală de atârnat rufe ce ducea spre eclipsa finală: trezire, televizor, fumat, bărbierit și îmbrăcat, fumat, televizor în timpul prânzului, fumat, televizor în timpul cinei, fumat, culcat, fumat în timpul nopții, dacă se întâmpla să fie treaz. La nivel macro, existau Paștele, zilele de naștere și, evident, Crăciunul.

Crăciunul era cel mai important dintre evenimente și, deși trăia singur acum, era sărbătorit în același fel ca întotdeauna, cu multe podoabe din hârtie și beteală. Cu un singur ochi, cu care vedea mai bine de când îi plecase perechea, și cu ajutorul lui Adel, fiica cea mare, care trăia de aceeași parte a râului ca el, în cea de-a treia săptămână din decembrie, Cornelius punea cutiile de decorațiuni pe masă și le analiza conținutul. De scară erau legate șiruri de ornamente pestrițe. Se încrucișau pe tavan și împodobeau cornișele cu volănașe, prinse cu pioneze pentru că Cornelius nu făcea față situației în care cădea o pioneză sau un volănaș, dat fiind că trăia singur și nu era nimeni acolo să le pună la loc. Așa că au folosit ciocane. Pe hol, au atârnat lampioane chinezești festive. Deasupra șemineului a fost întinsă frânghia de care erau agățate felicitări de Crăciun din partea rudelor din Scoția, atâtea câte mai existau, și rămâneau acolo până cel târziu la miezul nopții de 5 ianuarie, adică a douăsprezecea zi de la Crăciun, când Adel se întorcea ca să-l ajute să le dea jos.

Adel avea doi copii, Warren și Lauren, în vârstă de 19, respectiv 17 ani. Întotdeauna veneau în vizită la Cornelius a doua zi de Craciun, Carol venea cu fiul ei de 5 ani, Clay, Melissa și Michael cu Ria și Blake și, în sfârșit, Alice, șefa de „trib“ și legătura lor cu țara de baștină, care locuia și ea singură acum, într-

un mic apartament din Kilburn. Ea și Cornelius comunicau în mod cordial unul cu altul cu ocazia sărbătorilor petrecute în familie. Zilele dictaturii teribile a lui Cornelius, când conducea casa cu un regim disciplinar strict și bând cantități mari de alcool, erau apuse. Acum era doar un bătrân ofilit și încărunțit, cu un nivel ridicat de anxietate, și toată lumea se străduia să pretindă că toate acestea nu se întâmplaseră niciodată. Lui Cornelius îi era greu să-și vadă spațiul invadat brusc de această mulțime de oameni, cu felul lor urban de a vorbi, cu insuportabila deplasare a numeroaselor obiecte de bucătărie și altor bunuri din gospodărie pe care le voia cu disperare la locul lor. Cea mai mare parte din timp și-o petrecea târându-se sprijinit în bastonul său de plimbare, adunând lucruri și întrebând oamenii, un pic supărat, dacă acestea le aparțineau. Bea vin din belșug, ceea ce îi făcea buzele din ce în ce mai vinețiii, și fuma țigările până la filtru. Aerul mirosea a tutun și a tencuială umedă. Covoarele se unduiau la capete, scoțând mici țipete venite din anii ’70.

În prezent, stătea în fotoliul lui verde, îndreptat spre televizor, cu un puf de piele încrețită la picioare, lângă o măsuță care îi venea până la genunchi și pe care își făcea toată treaba: lua prânzul și cina, își curăța ochelarii bifocali, despacheta cadouri, folosind foarfeca. Ria stătea lângă el, pe podea, așa cum se întâmpla adesea când venea aici. Îi era cumplit de milă de el, dar în același timp era fascinată și se simțea străină de el. Era așa de *bătrân*. Nu putea să sară. Nu putea să alerge. Era ca o stradă veche udată de ploaie, călcată în picioare, parcursă de roți, bătută de grindină. Fața lui era plină de crestături și de gropi. Mâinile îi erau acoperite de vene cenușii, ca resturile unui vulcan de mercur; în plus, mai era și orb. Din când în când, se uita la el ca să-l exploreze, ceea ce nu părea să-l deranjeze pe Cornelius, care nici măcar nu se obosea să observe.

Warren și Lauren stăteau pe câte un braț al canapelei, cu Melissa și Carol între ei, vorbind despre yoga, mai exact cât trebuie să stai în poziția luptătorului din prima serie. Michael era la masă, dincolo de peretele despărțitor, bând bere și jucându-se cu Blake, pe când Alice și Adel erau în bucătărie cu Clay. Televizorul era pornit. Conversațiile se animau și stagnau. Lauren vorbea despre planurile pentru majoratul care se apropia.

– O să închiriez o limuzină, spuse ea, una roz.

Ria întrebă ce este aia o limuzină.

– E o mașină lungă și stupidă, cu gagici înăuntru, spuse Warren. Purta o bluză de trening roșie pe care scria GOLDDIGGER.

– Ce înseamnă gagică?

– Warren, te rog să ai grijă cum vorbești, spuse Melissa.

Detesta să vină în casa asta. De fiecare dată când venea aici, încerca să nu stea prea mult și îi era greu să vorbească direct cu tatăl ei. Încă mai vedea fulgerele din ochii lui. Când era mică, i se părea că acele fulgere pot rupe casa în două, ca și cum ar fi fost făcută din sticlă. Întotdeauna era mai ușor când era și Carol de față.

– Poți să închiriezi una cu 70 de lire, spunea Lauren, ținând în mână o placă de păr pe care o trecea prin extensiile ei. Are și televizor înăuntru. Poți să te plimbi cu ea, poți să te duci într-un club, mă rog. După aceea, te duce și acasă.

– Da, și cine plătește pentru asta? întrebă Warren.

– Eu *muncesc*. Pot să mi-o plătesc singură, nu?

– E și ziua mea de naștere, spuse Ria. Voi face 8 ani. Pot să am și eu o limuzină?

Toată lumea izbucni în râs. Cornelius făcu „șșș“ și dădu mai tare volumul televizorului. Încerca să urmărească *Dad's Army.*

Adel veni din bucătărie, nervoasă:

– N-are nimeni de gând să mă ajute la mâncare?

Nu era tratată cum se cuvine, nu era prețuită, dar nu voia să cedeze controlul asupra mâncării, iar când Michael s-a dus s-o ajute, a sfârșit prin a-i spune că n-are nevoie de el, și a mormăit că avea nevoie de Carol, pentru că ea nu făcuse nimic, ca întotdeauna.

– Ce-ți faci la păr, Lauren, ți-l întinzi? întrebă Carol.

Purta codițe rasta și credea în abordarea nubiană a contestatului păr african.

– Îl îndrept cu placa.

– Ar trebui să-l porți natural. Fii tu însăți, fii liberă!

Din părul lui Lauren ieșea fum. Încerca din răsputeri să se schimbe. Extensiile ei îi aparținuseră altcuiva, unei indience, dezvălui ea, de aceea fuseseră atât de scumpe. Sprâncenele erau desenate, bine definite și prea închise la culoare. Purta blugi strâmți și o bluză galbenă, similară culorii pielii ei, pe care o dădea cu cremă autobronzantă o dată pe săptămână, ca să-și închidă tenul, ce avea o nuanță prea deschisă de bej. Era o fantezie a ei, mereu greu de întreținut, și în permanentă schimbare.

– Îndrepți cu placa părul altcuiva, spuse Melissa.

– Este părul *meu*.

– E pe capul ei, confirmă Warren, deci e părul ei.

Ria și Clay ieșiseră pe hol și stăteau la mijlocul scărilor. Mâncau câte un Moș Crăciun din ciocolată și se jucau cu abțibildurile lui Clay.

– Eu am multe oase în corp, îi spuse Ria lui Clay.

– Eu nu, spuse Clay.

– Ba da, ai. Ai unul aici, și aici, și aici, spuse ea și i le arătă.

– Nu, spuse Clay. Eu nu am oase. Am unul singur, în buric, și-și ridică bluza ca să i-l arate.

În sufragerie, se auzeau niște reclame la televizor, iar Warren se uita la videoclipuri muzicale pe tabletă. Cornelius era intrigat de acest nou tip de ecran, mai mic, poate chiar mai bun pentru un singur ochi. Se uită la ecranul pe care se perindau oameni, lucruri, muzică din lumea nouă, rapperi cu brațe voluminoase, tatuaje și dinți foarte albi.

– Te-am văzut pe Facebook săptămâna trecută, îi spuse Melissa lui Lauren.

– Da? Și cum ți s-a părut pagina mea de Facebook?

– E… drăguță.

Melissa nu prea folosea Facebookul.

– Mulțam, spuse Lauren.

– Să vedem.

Warren se uită la telefonul lui Lauren. Amândoi aveau mereu telefoanele scoase. Cercetară actualizarea paginilor în grup, în timp ce ascultau muzică – „In da Club“, cântat de 50 Cent.

– Ăsta-i P Fiddy? spuse deodată Cornelius, vocea lui răsărind printre ei cu acel ton îndepărtat al celui care se pierde treptat în ceața senilității.

– Cred că vrei să spui Puff Daddy, zise Warren.

– Dar am crezut că și-a schimbat numele.

Warren și Lauren au fost surprinși să vadă că bunicul lor se pricepea la cultura pop. Erau cu atât mai surprinși pentru că în ultima vreme repeta multe lucruri și uita nume și denumiri uzuale, cuvinte precum „masă“ sau „fir“.

– E adevărat că și-a schimbat numele, spuse Warren. Dar și l-a schimbat în P Diddy.

– Păi, asta am spus și eu.

– Nu. *Diddy*, spuse Lauren. Nu Fiddy.

– Dar nu există și cineva pe nume Fiddy? întrebă Cornelius confuz.

– Ah, Fiddy, râse Warren. Vrei să spui 50 Cent. I se mai spune și Fiddy.

Alice intră în cameră și merse ușor cu capul ridicat, cu ochelarii strălucind în lumina vechiului candelabru, cu șa- lul și papucii foșnind și cu un pahar de sherry în mână. Se așeză lângă fereastră, cu pomul de Crăciun plutind lângă ea, accentuându-i aerul misterios. De-abia aștepta să se întoarcă în apartamentul ei gol și roz. În ce privește yoga, era de părere că Melissa și Carol sunt niște nebune dacă încearcă să se țină de așa ceva când au copii de crescut și le spunea asta în mod regulat. Iar în ceea ce privește creaturile nopții, despre care Melissa îi vorbise mai devreme la etaj, Alice avea diverse recomandări: atârni niște usturoi la ușa de la intrare, tai o ceapă în două și o lași pe pervaz, pui niște soluție Vicks pe locul unde apare creatura nopții și niște piper cayenne deasupra și te rogi.

– Și încă o chestie, spuse ea, după ce sorbi din sherry, cu vocile continuând pe fundal, folosește apă sărată în cadă și fă-o foarte fierbinte.

– OK, mama, spuse Melissa cu suspiciune.

– Și, uneori, trebuie să pui câte o banană sub pernă toată noaptea.

– Ce, o banană întreagă?

– Da. Ca să nu-ți pătrundă în minte.

Melissa nu băgă în seamă această ultimă observație. Respinse de asemenea și teoria mamei ei conform căreia, dacă există o creatură a nopții în casă, este - pentru că au baia la parter.

– Într-o bună zi, o să ai o casă mai bună, spuse Alice.

*

La două zile după Crăciun, era ziua de naștere a Riei, iar în acea perioadă s-au petrecut două lucruri care au convins-o pe Melissa odată pentru totdeauna că numărul 13 de pe Paradise Row este o piază rea. Primul a avut legătură cu focul.

Când a împlinit patru ani, Ria a primit o rochie de zână cu aripi. S-a îmbrăcat imediat cu ea și a urcat pe canapea. A stat acolo, pregătindu-se, anticipând primul zbor și prima planare. Când acest lucru nu s-a întâmplat, când a aterizat pur și simplu pe podea ca la o săritură normală, a strigat: „Mami, aripile astea nu sunt bune! Trebuie să-mi cumperi altele!“ Așa că în fiecare an, Melissa și Ria se duceau la teatru, ca să poată zbura diferit, ca o recompensă pentru faptul că avusese o credință profundă. Anul acesta urmau să vadă *Spărgătorul de nuci*, primul ei balet. Ria purta o rochie neagră nouă, cu paiete peste corsaj și o fustă lungă, strânsă în talie, care se transforma într-un semicerc când o ridica pe părți, ceea ce a și făcut, stând sub lucarnă și apoi fugind pe scări cu satinul negru vălurindu-se în spatele ei. Înainte de a pleca, Melissa i-a spus să se dea cu cremă pe mâini pentru că erau prea uscate.

Au luat trenul spre centru. Când s-au așezat pe scaun, picioarele Riei abia atingeau podeaua, legănându-se. Melissa era foarte mândră de ea, dar era invadată de un sentiment de protecție. Au văzut copacii luminați cu albastru de pe albia râului, iar în depărtare, domul catedralei St. Paul, învăluit în ceață. Întregul oraș strălucea, cu lumini pretutindeni, reflectându-se și dansând în apă.

– Îmi place că ziua mea e de Crăciun, spuse Ria, în timp ce se plimbau pe Strand. Alerga înainte, ca de obicei, cu colanții ei roșii scânteind, înfruntând vântul obraznic din oraș, iar Melissa se gândea că Ria este așa cum este în parte datorită acestui oraș și că, de fapt, amândouă aparțin orașului.

Foaierul teatrului era aglomerat. Au urcat pe o scară circulară și și-au găsit locurile în spatele sălii. Erau la înălțime, scena aștepta, închisă și secretă, să transforme după-amiaza într-un vis. Apoi cortina se ridică și apăru chintesența Crăciunului, un brad imens înconjurat de cadouri, într-o cameră frumos decorată, într-o casă inventată. Orchestra era o combinație de auriu și argintiu, însuflețită în fosă de brațele dansante ale dirijorului. O fetiță, Clara, intră pe vârful degetelor în sală și apoi începu dansul cu adevărat. Balerinele sincronizate, toate pe poante, ocupau întregul spațiu. Ria se uită la ele, cu spatele drept, și șopti:

– Nu-mi vine să cred ce văd!

Brațele ridicate simultan, rotirile și alunecările, siguranța direcției.

– De unde știu cum să facă asta?

Melissa îi spuse că exersează.

– Dar cum pot să-și îndrepte degetele de la picioare în felul ăsta?

Și apoi:

– Dar Clara de ce dansează în pijama?

Și:

– De ce pomul de Crăciun e din hârtie?

În tot acest timp, sugea dintr-o acadea de lămâie.

– Bărbatul acela trist este prințul cel frumos? întrebă.

– Ăla e regele șoarecilor?

– Aia e zăpadă adevărată?

Și toate astea înainte de pauză. După pauză:

– De ce se ridică chestia aia aurie de pe cortină?

– De ce oamenii de pe scenă nu aveau mâncare?

– Nu-mi vine să cred că Clara încă poartă pijama.

– S-a terminat?

– S-a terminat acum?

În foaier, la baza scării circulare, Melissa îi făcea o fotografie Riei, care se afla în vârful treptelor, ținându-și poalele rochiei într-un semicerc. Ținea un picior înaintea celuilalt. Avea picioarele încrucișate, ca și cum s-ar fi contaminat de la balet. Avea pe chip zâmbetul acela al copiilor care conține deopotrivă bunătate și egoism. Aceasta avea să fie ultima ei fotografie cu ambele picioare sănătoase.

Dar mai întâi incendiul, care avu loc în seara aceea din cauza tortului aniversar. Ria stătea la masă, îmbrăcată încă cu rochia ei nouă, iar Michael stătea de partea cealaltă a mesei, ținându-l în brațe pe Blake. Opt lumânări. Au stins lumina. Melissa a venit cu tortul din crepusculul de culoarea ardeiului iute al bucătăriei, în timp ce cântau. În cântecul lor se simțea că erau profund legați, ca și cum cântecul acela era panglica care-i ținea laolaltă, iar Michael uită pentru o clipă de stânjeneala aceea care nu-i dădea pace și-și puse ușor mâna pe spatele Melissei. Aceasta așeză tortul pe masă. Când Ria se aplecă să sufle în lumânări, părul ei desfăcut se aprinse, iar flacăra începu să crească. O vâlvătaie înaltă și portocalie se ridică, devenind repede monstruoasă. Ria nu simți decât niște aer cald pe gât; mai tare o alarmară chipurile cuprinse de groază ale părinților ei, chiar și al lui Blake. Melissa dădea frenetic din mână în fața flăcării. Aceasta se stinse și Ria nu fu rănită, dar imaginea aceea îi rămase Melissei în minte, capul copilului în flăcări, o teroare la masa din sufragerie. Consideră acest lucru un alt semn rău.

O săptămână mai târziu, Melissa și Ria s-au dus în pădure să caute tunelul, așa cum spuseseră că vor face, tunelul în care rămăsese blocat trenul în drum spre Crystal Palace. Au intrat în pădure dinspre stradă și au mers pe cărarea întunecată și neregulată spre poiană, unde se deschide un luminiș și unde sunt pâlcuri de stejari înalți și subțiri și carpeni. Zgomotul traficului s-a îndepărtat. Se auzeau doar păsările și foșnetul copacilor. Acești copaci erau acolo de secole. Fuseseră martori la trecerile animalelor de altădată, ale egretelor și castorilor. Aici au trăit lilieci, bufnițe și trei tipuri de ciocănitori. Câinii țâșneau printre trunchiuri, cu cozile în aer, înălțate de libertate.

– Putem să mergem în tunel? întrebă Ria în timpul plimbării. Într-o parte avea o șuviță de păr mai scurtă decât restul, de culoare maroniu deschis, pârlit.

– Cred că este blocată intrarea, spuse Melissa. Dar hai să vedem.

Au ajuns la puntea de pe care Camille Pissarro pictase lumea așa cum se vedea în timpul său – cerul palid și cuprinzător, un tren care se îndepărta de el în curbă, câmpuri pustii de o parte și de alta. Apoi s-au dus la iazul cu alge neclintite, au aruncat un băț în el și au văzut că nu se afundă, apoi au trecut pe lângă terenul de golf și pe lângă leagănul de sfoară și, în sfârșit, la poalele dealului, au ajuns la intrarea în tunel. Era întunecată și blocată. O mică pasăre albăstruie a zburat dintr-o fantă deasupra. Ria era dezamăgită. Ar fi vrut să-l străbată și să ajungă la lumea de sticlă de dincolo. Ar fi vrut să o vadă pe Leona Dare atârnând de balonul cu aer cald, făcând acrobații în aer.

– Am văzut fotografii cu ea, spuse. De obicei, se atârna de gură. Costa 1 șiling să o vezi. Cât era 1 șiling?

– Aproape 10 cenți.

Ria își imagină mulțimi de oameni cu rochii lungi și pălării înalte, la celălalt capăt al tunelului, uitându-se la Leona. Melissa își imagină și ea același lucru, cum merge prin tunel, cum trece de trenul abandonat, și dintr-o liniște desăvârșită, cum dă buzna în istorie. Michael nu era acolo. Nu exista. Ei nu existau. Era o solitudine frumoasă. Drumul era suficient de larg încât doi oameni să meargă unul lângă altul. Când ajunse acolo, hoinări prin curți, văzu frescele, mormintele și leii așezați în cerc de la Alhambra și bău o cupă de șampanie de rubarbă.

– Ar trebui să ne întoarcem, spuse ea.

Lumina se schimba.

– Se va întuneca în curând.

– Bine, spuse Ria și începură să urce dealul.

Atunci s-a întâmplat cea de-a doua chestie. În momentul în care au ajuns în vârf, Ria făcu un pas greșit în noroi și-și scrânti glezna. Continuă să meargă, dar în apropierea iazului cu alge se împiedică din nou și începu să plângă. Se agăță de Melissa, țopăind și șchiopătând, sau mai degrabă fiind ținută pe

jumătate în brațe pe tot parcursul drumului până la ieșirea din pădure. Când au ajuns la mașină, era întuneric, iar glezna i se umflase cât o minge de tenis.

În loc să se ducă acasă, s-au dus la spital. Osul gleznei era fracturat pe exterior. Trebuia să stea cu piciorul în ghips două săptămâni. În timp ce asistenta îi punea ghips în jurul pulpei subțiri și maronii, stătea întinsă pe targă cu fața în jos. Adormi așa și visă palatul. În târgul londonez Lewisham era trecut de miezul nopții.

9
CONFESIUNEA

Omul de la radio spunea:

– Eu și soția mea le amintim mereu că suntem o gașcă, că suntem o echipă, că facem lucrurile împreună și că avem tot ce avem pentru că împreună am făcut ca toate astea să se întâmple. De exemplu, dacă își doresc ultima versiune a unui joc sau mai știu eu ce, atunci le spunem, ei bine, unii copii nu au niciun joc, ce să mai vorbim despre ultima versiune, și-i încurajăm să facă altceva cu timpul lor dacă se plictisesc, cum ar fi să joace cărți, adesea jucăm și noi cărți cu ei. Știți, încercăm să jucăm tot felul de jocuri ca să le insuflăm ideea de echipă, să-i încurajăm să se bucure de ceea ce au deja. Nu vreau să zic că nu le dăm niciodată ce vor, le dăm, dar cu moderație. Și nu facem niciodată chestia aia îngrozitoare de a-i bate la cap cu cât costă lucrurile și cât de mult a trebuit să muncim ca să le cumpărăm, dar încercăm să ne asigurăm că le apreciază. Și rezultatul e că, de fapt, zilele de naștere, Crăciunul, Paștele și toate astea nu sunt așa mare lucru pentru ei. Nu reprezintă o etalare nebunească de cadouri și de *lucruri*. Sunt momente în care au ocazia să-și vadă bunicii un pic mai mult, să petreacă niște momente plăcute cu familia, știți ce vreau să spun? Deci este vorba despre ceea ce îi învățăm, despre mesajele pe care le transmitem pe măsură ce cresc…

În ciuda vocii enervante, evlavioase și ușor nazalizate a acestui părinte anonim, Melissa se chinui, în timp ce ducea copiii la terenul de joacă, să nu uite elementele valoroase ale predicii lui – importanța echipei, faptul că nu trebuie să-i bați la cap cu costul lucrurilor, ceea ce, evident, era oribil, iar ea se simțea cuprinsă de vinovăție și se disprețuia când își aducea aminte că o certase pe Ria pentru că își pusese cărțile de joc cu Hello Kitty în cadă, ca parte a unui proiect științific improvizat, spunându-i că au costat 27 de lire. Ce însemnau

27 de lire pentru un copil de 8 ani? Un copil de 8 ani în cârje, cu piciorul stâng în ghips, izolat de prietenii de la școală și care trebuia să-și găsească surse de distracție prin casă. Făcuse acel experiment stând într-un picior, aplecată deasupra căzii, cu piciorul bolnav sprijinit în degetul mare și cu cârjele rezemate de perete. Șchiopătase până acolo, așa cum șchiopăta peste tot, tropăind prin casă, țopăind, rezemându-se, ținându-se cu mâna, uneori învârtind o cârjă și doborând lucrurile de pe rafturi, dar cât de hotărâtă, cât de curioasă, cât de plină de imaginație, cât de dornică să participe fizic și cât de convinsă era să respingă dizabilitatea, când ar fi putut să stea pur și simplu pe canapea și să se uite la televizor. Iar Melissa n-a fost în stare decât s-o dojenească pentru asta!

În ultimele nouă zile, după inițiala apariție la școală, unde Ria a primit învoire și a devenit imediat celebră („Doamne ferește, ce-ai pățit la picior?“ și „Uau, dă-mi și mie cârjele tale să le încerc!“), ea și Melissa au devenit locatarele permanente ale casei de pe Paradise Row, numărul 13. Melissa își petrecea cât de mult timp putea în biroul ei, lucrând, iar restul, cu Ria, pregătind prânzul, gustări, îndemnând la teme, asigurându-se că Ria are parte de aer curat prin intermediul plimbărilor ocazionale și al expedițiilor zornăitoare în grădină. Până la urmă, cu un singur picior, nu poți să faci mare lucru. Nu alergi, nu înoți, nu te dai cu trotineta. Totul este încetinit și static, nu poți decât să țopăi de colo-colo, iar Ria a petrecut multe ore stând la masa din sufragerie, absorbită de lumile imaginare create din Lego, de mobila purcelușei Peppa și de piesele de șah, vorbind singură, bucurându-se că a scăpat de fracții și că este independentă în acest fel nou și domestic, pe când Melissa își dorea în sinea ei ca ea să se întoarcă la școală.

Când Blake era acasă cu ele, cum s-a întâmplat în acea dimineață friguroasă și mohorâtă de vineri, din a doua săptămână de ianuarie, era și mai rău, și hotărâse să-i ducă la locul de joacă pentru a ușura situația. Nu era locul ideal - pentru un copil infirm. Nu putea să se cațăre, nici să se dea pe tobogan, dar putea să stea pe marginea piscinei cu bile, iar ea și Blake puteau să arunce cu bile unul în altul, sau să se rostogolească pe saltea ori să se joace cu plasa, în

timp ce Melissa, spera ea, să-și termine de scris articolul (depășise termenul-limită). A fost greu să-i bage pe amândoi în mașină, Blake cu scaunul lui de bebeluș și Ria cu cârjele.

Melissa n-a mai prea avut timp să se aranjeze, purta hanoracul ei gri, rupt la tiv și cusut grosolan, un pulover bej care-i accentua pacostea încă nerezolvată a burții postnatale și niște tenișI murdari de la fatidica plimbare prin pădure. În ultimul moment, și-a dat cu luciu de buze, dar a fost singurul lucru care amintea de femeia îndrăzneață și competitivă care editase odată paginile de modă și de lifestyle din revista *Open*. Dădu drumul la radio ca să găsească o alternativă la starea ei proastă și la sporovăiala de pe bancheta din spate („Mami, când îmi dau jos ghipsul, pot să mă duc să înot cu Shanita, Shaquira și Emily?“, „Mami, unde ai pus păpușa aia care a venit cu pantoful meu?“, „Mami, știai că minciunelele duc la minciuni mai mari, iar minciunile mai mari la niște ditamai minciunile?“). Treceau pe lângă Tesco Express. Pe parbriz cădea burnița. Dădu pe Radio 4, era *Woman's Hour*, cu vocea hotărâtă și liniștitoare a lui Jenni Murray, un moment de sprijin, un memento. Dădu volumul mai tare.

– Mami, poți te rog să oprești radioul? întrebă Ria.

– Ascult emisiunea.

– Dar e prea mult *zgomot* și nu pot să *citesc*.

– Nu citești, ci vorbești.

– Acum citesc.

– A, acum citești, izbucni Melissa. Dar cu mine cum rămâne? Cum rămâne cu ce vreau *eu*? Să știi că și *eu* sunt om. Și eu am dorințe, și distracții, și hobbyuri, și gânduri, și emoții, și sentimente. Ce ar trebui să fac eu cât tu citești de nu mai poți, să stau aici și să mă uit la această stradă cenușie, la această ploaie cenușie, nu?

– Of, las-o baltă, spuse Ria.

Dar pentru că vinovăția îi dădea din nou ghes, Melissa dădu radioul puțin mai încet. Apoi Blake începu să plângă. Încercă să-l calmeze întinzându-se

după el în spate și apucându-l de picior, dar acest lucru nu avu niciun efect asupra lui.

– E obosit, spuse oarecum de sus Ria, la curent cu rutina sugerată de Gina Ford, care nu prea funcționa. Hei, Blake, adu-ți aminte ce am vorbit! Te trezești dimineața și apoi, în timpul zilei, poți să tragi de două ori câte un pui de somn mai mic și unul mai mare, apoi unul *enorm*, cât e noaptea de lungă, după care te trezești dimineața și o iei de la capăt, și apoi iar de la capăt, da?

La auzul acestor vorbe, Blake a început să plângă și mai tare, acoperind radioul. A plâns tot drumul până la locul de joacă, iar în momentul în care au ajuns acolo, a adormit, ceea ce nu mai era de niciun ajutor. Când s-o scoată pe Ria din mașină, alte troncănituri, apoi desfacerea cărucior ului greu al lui Blake, care nu voia să stea în el în acest moment, așa că Melissa îl cără cu un braț, împinse căruciorul cu celălalt și înaintară toți trei cu greu prin aerul înghețat și umed către casa ororilor.

Drumul spre locul de joacă este o pantă cu trei curbe care coboară spre o celulă subterană ce conține mașinării vopsite în culori primare, traiste pentru pantofi și o micuță cafenea. La prima cotitură, te pregătești, la a doua, simți că ai intrat pe jumătate, iar la a treia ești cu totul sub nivelul solului. Auzi chiotele, țipetele și plânsetele ștrengarilor de toate mărimile și de toate vârstele, și ăsta e fundalul muzical. Ești înconjurat de plase și de suprafețe capitonate. Totul este capitonat, pereții piscinei cu mingi, podiumurile tunelurilor făcute din ochiuri de sfoară, scările care duc la toboganul deosebit de curbat și locul de aterizare de la capătul lui. După ce își depozitează pantofii în traiste roșii, galbene și albastre, ștrengarii sar și se agață de plase, fug, se cațără și alunecă. Mamele lor, căci în general tații nu sunt prezenți aici, stau pe niște scaune tari de lemn, cu ridurile accentuându-li-se pe față, aplecate asupra băuturilor sau asupra materialelor de citit, dacă sunt foarte ambițioase în privința ideii că acest timp le aparține, deși li se cer în mod constant chipsuri, suc, mers la toaletă, rezolvarea conflictelor cu alți copii și alte distracții în caz de plictiseală. Și apoi mai există și genul de mamă implicată care, roșie la față și transpirată pe frunte, își scoate pantofii și pășește în piscina cu mingi, ca să-și ajute copilul să

se bucure de mașinăria care face ca mingile să plutească în aer cu un mecanism magnetic inteligent, și îl atârnă pe micuțul Jimmy sau cine o fi deasupra ei. El râde și iar râde, cel puțin așa speră ea, căci altfel ar însemna că doar stă acolo atârnat, bătut de vânt și dezorientat, după care îl pune înapoi pe podeaua capitonată, unde se așază și ea, cu picioarele îndesate sub șezut, bucurându-se de un confort minimal, poate discutând cu o altă mamă care stă și ea în piscină. Acceptă că, deși reprezintă două corpuri mari care împiedică trecerea copiilor prin tuneluri, au și ele dreptul să fie acolo, chiar mai mult, este nevoie de ele. Melissa se încadra în prima categorie de mame.

– Câți copii vreți să înregistrați? întrebă supraveghetoarea de la recepție, îmbrăcată într-un tricou verde.

– Doi.

Fata o privi pe Ria din cap până în picioare, cum stătea cu cârjele la subsuori, și îi înmână șovăielnic Melissei două brățări.

– Înregistrați-i, vă rog, spuse ea, apăsând pe butonul care deschidea poarta.

Aceasta, de un galben strident și capitonată cu plasă, se deschise și pătrunseră în locul de joacă.

Aruncătorul de mingi nu funcționa. Unii dintre copii îl foloseau ca să sară de pe el, dar bebelușii nu erau interesați de așa ceva. Fiind o zi de școală, Ria era singura școlăriță de acolo. Nu avea cu cine să lege spontan o prietenie, pe care s-o uite imediat. Nu putea să se cațăre pe plase sau să alerge prin tuneluri, ci doar să se joace singură sau să fie o rață de talie mijlocie. În aerul îmbâcsit din subteran se simțea un miros de conservanți alimentari și cafea, de sendvișuri calde cu brânză consumate recent, după cum o dovedeau resturile de crustă de pe podea, de lângă unul dintre picioarele scaunului. Melissa își croi drum spre un colț relativ gol, dirijând căruciorul pe o cărare întortocheată, printre scaune și mese, cu Blake ținut cu brațul ei liber. Ria venea în urma lor și luă loc la masă cât timp Melissa îi scoase încălțările lui Blake. În apropiere, două femei stăteau de vorbă, iar o alta citea ziarul.

– Mami, poți să-mi dai niște chipsuri? întrebă Ria.

– De-abia am ajuns. Du-te și te joacă!

– Dar nu pot.

– Ba poți. Hai, scoate-ți pantoful. Stai așa, mai întâi dă-te cu niște cremă. Ți-am spus, trebuie să te dai tot timpul pe mâini. De ce sunt permanent așa de uscate?

– Nu știu.

Se dădu cu cremă și își scoase singurul ei pantof normal. Celălalt era un șlap enorm din fetru, conceput pentru picioarele în ghips. Melissa puse cei trei pantofi în traistă și pe Blake în piscina cu mingi, cerându-i Riei să se joace cu el. O urmări o vreme, era înduioșătoare cum șchiopăta, cum îi ieșea piciorul subțire de sub fusta albastră și largă. Ea și Blake aruncau mingi unul în altul, râzând, așa că Melissa se aventură în colțul ei și-și scoase laptopul. Îi era greu să se concentreze, încercând să fie atentă la copii în același timp, însă reuși să scrie o propoziție. Dar imediat se apropie cineva în cizme Ugg, într-o haină albastru-deschis, cu un cărucior cu patru roți.

– Bună, Melissa! spuse o voce.

Era Donna, o cunoștință de pe „tărâmul mamelor“, cu care se întâlnea adesea la locurile de joacă din zonă și la magazin. Aceasta dădu să se așeze, dar Melissa nu prea zâmbea, ci stătea cu degetele deasupra tastaturii.

– O, scuze! spuse Donna și se opri. Te deranjez?

– Nu, nu… e în regulă, ia loc…

Donna purta ochelari de un albastru asemănător cu haina. Ochii din spatele lentilelor păreau că se holbează mereu și că se uită în gol, în timp ce flecărea despre mâncărurile ușoare, despre preferința ei pentru deserturile cu spumă, prăjiturile bune, diferența de calitate dintre o brioșă cu afine și cu puține grăsimi de la Marks & Spencer și una de la Sainsbury's. Când vine vorba despre brioșe cu puține grăsimi, nimic nu se compară cu Marks & Spencer.

– Mie îmi plac mai mult mâncărurile sărate, spuse Melissa. Prefer oricând o pungă de chipsuri unei gogoși.

Cu cât vorbeau mai mult, cu atât lumea exterioară se îndepărta, iar ele se afundau, locul de joacă subteran aluneca din ce în ce mai jos, în străfunduri. În jurul lor, vocile copiilor biciuiau aerul sub lumina urâtă a neoanelor, sub

pământul însuși, iar printre aceste țipete se auzi un strigăt ascuțit și distinctiv, care nu putea să fie decât al lui Blake. Zăcea pe podea, pe burtă, plângând. Ria veni spre masă șchiopătând, cu o singură cârjă.

– Mami, Blake nu mai poate să iasă dintre mingi.

– Unde ți-e cealaltă cârjă?

– Nu știu.

– Cum adică nu știi?

– Nu știu.

– Păi, unde ai lăsat-o?

– Nu știu.

Melissa îl recuperă pe Blake și se duse să caute cealaltă cârjă, pe care o găsi sub o masă. Blake nu mai voia să se joace în piscina cu mingi, ci să intre în tuneluri, să se cațăre pe părțile de sus ale plaselor, precum copiii mai mari, dar singura modalitate în care putea să facă asta era ca mama lui să-l ajute și să-l însoțească, deci trebuia să-și scoată pantofii. Hotărât să-și îndeplinească dorința, se repezi spre una dintre movilele capitonate care duceau la primul nivel.

– Blake, vino aici! Blake, n-ai voie acolo, spuse Melissa.

Ajunse la movilă și se ridică în picioare, încercă s-o urce, începu să plângă când nu reuși și se uită în jurul lui, căutând-o din priviri pe maică-sa, care era acum în patru labe. Donna o privea cu ochii holbați. Melissa intră în tunel, ținându-și picioarele încălțate afară, încercând să-l convingă să iasă de acolo.

– Iubitule, ești prea mic. Hai, vino, hai să ieșim de aici!

Apoi începu să bocească, cu gura căscată, la volum maxim, cu gâtul la vedere. La un moment dat, în conflictul dintre ceea ce ar trebui să faci și ceea ce nu vrei să faci, capitulezi. Trebuie să renunți la tine însuți, poate doar pentru un moment, deși aceste momente s-ar putea să se adune și să formeze niște perioade mai lungi, adunându-se laolaltă ca niște celule și formând o altă persoană, până când nu mai ești tu însuți. Era fiul ei cel mic, fiul ei care se târa și plângea, care nu voia altceva decât să se ridice, și cum putea să-i refuze așa ceva, când deja îi refuzase fiicei ei infirme plăcerea de a face un experiment

științific cu cărțile de joc Hello Kitty? Când ești egoist într-un moment care presupune altruism, apare nefericirea. Nu era decât o singură soluție.

– Bine, Blake, spuse ea. Bine.

Melissa se așeză pe podeaua capitonată, de un roșu-aprins. Se vor cățăra împreună. Se vor ridica. Își dezlegă șireturile murdare de noroi, își scoase tenișii și îi puse în traistă, alături de ceilalți.

După prânz, la ei acasă se întoarse vânătorul de șoareci, care arăta din ce în ce mai mult ca o mașinărie vie și amenințătoare, cu fața lui albă și împietrită și cu ochii ăia ca două ferestre care dădeau spre exterior, dar care îi păstrau secretele. Praful plutea în aer. Parchetul strâmb era și mai strâmb. Holul îngust era și mai îngust. La prânz, Ria refuzase să-și mănânce crochetele de pește.

– Nu le tăia, ordonă ea, iar Melissa le tăie, de ciudă.

– Mami, dacă mai faci asta, o să mă supăr, da? spuse ea și le lăsă pe farfurie, tot de ciudă.

Melissa cântări ce să facă în legătură cu acest afront. Să-i bage peștele pe gât? S-o pedepsească? Doar pentru niște crochete de pește?

– Să fii mamă înseamnă să te anulezi, spuse ea.

– Ce? întrebă Ria.

– Poftim, nu ce.

– Poftim. Ce?

– A fi mamă…

Apoi se auzi acel ciocănit scurt în ușă, specific englezilor. Îl recunoscu. Rentokil. Hanorac și pălărie, aceeași mustață de Hitler.

– Așadar, spuse el tăbărând în bucătărie cu mapa lui.

Era cea de-a treia lui vizită și ultima. Ria îl privi fix de la masă, cu mâinile ei solzoase.

– L-ați mai văzut? A mușcat din momeală? Au mai apărut excremente?

– Momeală? Ce e momeala? întrebă Ria.

Blake se clătina în scaunul lui înalt într-un asemenea fel, încât părea pe punctul de a se răsturna, așa că Melissa îl luă în brațe. El îi îndesă niște piure de cartofi în ureche, i se păru deosebit de amuzant și încercă să o facă din nou.

Melissa vorbea despre ce se mai întâmplase cu șoarecele, spunând că nu l-a văzut nici pe el, nici excrementele.

– Dar momeala n-am verificat-o.

– A, spuse el tare, aplecându-se lângă bufet. Uitați, din asta a mușcat.

Mușcăturile din otrava albastră erau sinistre, căci însemnau că murea ceva, aici, între acești pereți, sau murise deja. Era ceva care stârnea neliniștea. Cadavrul putea fi oriunde.

– Știți cam când s-a întâmplat? Când a fost mușcată, vreau să spun. Cât durează să moară?

– O, cine știe, cine știe? spuse omul de la Rentokil, aparent încântat că avea oportunitatea de a răspunde la această întrebare. Depinde de mărimea și de constituția micuțului. Depinde dacă a reușit să iasă afară înainte ca otrava să-și facă efectul. Dacă moartea se petrece înăuntru, durează cu siguranță mai mult. Știți, frigul grăbește un pic lucrurile… Dar judecând după mărimea acestei mușcături, spuse el și-și frecă barba, eu aș spune că e vorba despre un șoarece mai micuț. Cu cât sunt mai mici, cu atât se duc mai repede și cu atât sunt mai puține șanse să fi ajuns afară. Treaba e că ei nu vor să se ducă afară, mai ales când sunt pe moarte. Vor să stea aici, în camera călduță.

Melissa râse. Camera călduță! Atât de multe informații, atâtea detalii specifice. Omului de la Rentokil nu i se păru amuzant. Se uită la ea, mut de uimire, cu ochii strălucind de empatie pentru sufletul celui pierdut care mușcase din otravă. Și, dintr-odată, Melissa se gândi la Brigitte. Brigitte își dorise să plece din casa asta. De aceea mințise în legătură cu șoarecii, de aceea încercase s-o țină pe Lily ascunsă în camera ei. Casa era otrăvită. Chiar era ceva în neregulă cu ea. Brigitte își dorise să scape de casa asta și nu lăsase nimic să-i stea în cale.

– Păi, mai este și altceva? îl întrebă ea pe omul de la Rentokil. Sunt destul de ocupată, așa că…

Ceapă. Usturoi la ușa de la intrare. Ce altceva mai spusese mama ei?

– Trebuie doar să printez factura, spuse el, așezându-se vizavi de Ria și scoțând mașinăria lui șmecheră.

– Nu e nicio grabă cu factura. Puteți să mi-o trimiteți prin poștă.

Practic, l-a scos afară din casă. El începu să mai spună ceva legat de șoareci, suna a concluzie, să-i predea ei ștafeta exterminării cu blândețe, dar ea nici nu voia să audă. Așa că omul o zbughi din casă, lăsând poarta să se trântească în urma lui. Era ianuarie în Lewisham, iar ea era încă în târgul londonez Lewisham.

*

La Lidl era mai ieftin. Ce idee bună avusese Dieter Schwarz[21], să ne permită să cumpărăm granola la un sfert din prețul practicat la alte supermarketuri! Cât de ieftine erau la ei puii, prosoapele de bucătărie, sucul de fructe și legumele, toate la o calitate acceptabilă dacă stăteai departe de mărcile inferioare! Era pe jumătate magazin, pe jumătate fabrică. De ce să te chinui să scoți sute de produse din cutiile în care au fost distribuite și să le pui la raft, când poți să le păstrezi în ambalajele lor și să le pui așa pe raft, iar cumpărătorii să și le ia singuri? Și oare e chiar așa un mare neajuns să cumperi patru conserve de fasole în loc de una sau două, ori un pachet de patru prosoape de bucătărie în loc de două? În sufletul oamenilor care își fac cumpărăturile la Lidl există o încântare tăcută, din care decurge o oarecare camaraderie. Oamenii aceștia au trecut printr-o schimbare. Ei cumpără angro și au descoperit mărci noi, gusturi noi, cum ar fi alunele de pădure trecute prin miere de albine care vin din Danemarca. Aproape că simt un fel de afecțiune față de acele frigidere pline de carne, pizza, înghețată și orez condimentat, de parcă ar fi frigiderele lor, atât de puțin costă lucrurile aici. Nu există niciun fel de muzică inutilă, niciun Radio Lidl. E pur și simplu liniște sterilă, elementară. Și ce mai contează că la casele de marcat abia există loc pe lângă coatele casierei să-ți împachetezi produsele sau că trebuie să stai mai mult la coadă, căci există doar două casiere care, întâmplător, sunt prost plătite, iar femeile sunt penalizate dacă rămân însărcinate și li se refuză dreptul să facă parte dintr-un sindicat, când tu poți să

pleci cu un bon de doar 18 lire și 47 de cenți pentru a întreține o familie de patru persoane o săptămână întreagă? Și îți cumperi și un cort dacă vrei. Lidl este un miracol.

După-amiază, Michael primise de la Melissa un mesaj cu lista de cumpărături (fără niciun sărut, varianta deja standard) și se plimba printre rafturi căutând lucruri, produsele cerute de ea și alte lucruri care să îi sară în ochi – în momentul de față, analiza un pachet mare de chipsuri cu aromă de *tikka*. Lidl i se părea liniștitor. Era supermarketul omului sărac, un centru de distracții pentru clasa muncitoare. Nu exista niciun fel de prefăcătorie, toată lumea era la același nivel, toți uniți de economiile inspirate de criza financiară. Printre rafturi se plimba și un musulman cu pielea închisă la culoare, îmbrăcat într-o rochie lungă și cu pălărie, împingând un cărucior umplut cu vârf, cu o privire absorbită și blajină. S-au întâlnit din nou în zona cu laptele de soia, unde Michael încerca să se hotărască dacă ar trebui să cumpere din cel fără zahăr, iar bărbatul arătă cu degetul și spuse: „E bun, ăsta e foarte, foarte bun." Deși Michael stătu în calea lui pentru o clipă, nu dădu dovadă de nerăbdare sau de furie, ceea ce era un lucru rar la Lidl. Amândoi continuară să-și facă cumpărăturile, între ei stabilindu-se o legătură slabă și trecătoare. Era plăcut. Era liniștitor.

În această rece și ploioasă seară de vineri, Lidl era un loc în care puteai găsi adăpost. Nu voia să se ducă acasă. Serile de vineri, alocate de obicei distracției, destinderii și plăcerilor, deveneau din ce în ce mai deprimante. Nu voia să se ducă acasă la sfârșitul încă unei săptămâni, la femeia care stătea la chiuvetă, să simtă golul atotcuprinzător care punea stăpânire pe casă după ce copiii adormeau, el atât de dornic de niște căldură, iar Melissa dornică de ceva, dar nu de el, ci de altceva, altundeva. Nu voia să trăiască în felul ăsta, iar pe lângă asta, era împovărat de vinovăție, din cauza chestiei cu Rachel. După acea primă dată s-au mai văzut de vreo două ori, o dată din nou în apartamentul ei, în apropierea chiuvetei, altă dată la un hotel, când din cauza chiuvetei a ajuns să rezerve o cameră și chiar s-o mintă pe Melissa în legătură cu locul în care se află. De ambele dăți și-a oferit acea căldură, acea protecție rapidă de care avea

nevoie, corpul ei moale și accesibil. Chiar dacă simțea că are o inimă bună, - pentru el era vorba doar despre o descărcare de natură pur fizică. După aceea, simțea o micime spirituală, un dispreț de sine îl însoțea peste tot, iar când se uita în ochii copiilor lui, iubirea pe care o vedea îl durea, dar puterea ei nu-l mai făcea ca nou, așa cum se întâmpla înainte. Deși simțea că ei îi greșea cel mai mult, îi era mai ușor să o privească pe Melissa, pentru că în ochii ei nu vedea nicio urmă de iubire și putea să-i întoarcă privirea lipsită de orice expresie, de orice emoție.

Nu mai fusese niciodată cu o femeie albă, nu sută la sută. Din punct de vedere fizic, diferența dintre ei era una minimală, maroniul lui versus bejul ei. Adevărata diferență era dată de viața ei, de istoria ei. Nu-l putea cunoaște până la capăt pentru că ea nu trăise cum trăise el. Ea nu aparținea lumii în care el învățase frica, furia și neîncrederea. Se trezea explicându-i lucruri și neplăcându-i că trebuie să explice, pe când Melissa, sau Gillian, sau toate cele dinainte știau aceste lucruri și nu era nevoit să le spună nimic. Chiar dacă nu trecuseră personal prin asta, știau despre ce e vorba, pentru că aveau aceeași structură sau reprezentau variații ale aceleiași structuri. Diferența dintre el și Rachel era una interioară, în lentilele din spatele ochilor, în prismele minții lor, așa cum fuseseră ele definite de lumea exterioară. Iar când mergea alături de ea, tensiunea pe care o resimțea nu era cauzată de motivul evident – faptul că-și înșela partenera – și nici de ceea ce gândeau oamenii despre el sau despre ei, ca posibil cuplu, ci de faptul că ea nu știa ce vede el când merge, necesitatea, râsetele și tristețea care vin la pachet cu faptul de a fi negru – frumusețea celor trei băieți negri care cântau ieri pe stradă, amenințarea pe care o reprezenta steagul Sfântului Gheorghe atârnând la un balcon din sudul profund, iar în același sud, deznădejdea continuă pentru Stephen, pentru toți acei Stephen și - pentru strămoșii uciși ai lui Stephen[22]. Sau tandrețea acelui moment din fața raftului cu lapte de soia, acea frăție trecătoare. Nu ar zâmbi. Nu ar ști, așa cum știa Melissa. Viața ei era ca o limbă străină pentru el.

În siguranța și strălucirea orbitoare de la Lidl, Michael admise faptul că indiferent ce i-ar oferi Rachel, pentru el nu reprezenta nimic. Nimic de durată,

nimic care să-i fie de ajuns. Rachel era doar felul lui de a-i fi dor de Melissa. Rachel era felul lui de a avea nevoie de Melissa. Melissa era ceea ce-i trebuia, pe când Rachel, sau oricine altcineva, nu se ridica la înălțimea ei și, dându-și seama, înțelese că își trădase împărăteasa, sirena, și că o făcuse fără nicio noimă, pentru că știuse asta de la început. Rămăsese cu nevoia de ea, o nevoie fizică, dar și sufletească, mintală, o voia cu totul, o voia în continuare și voia ca și ea să aibă nevoie de el, așa cum fusese la început. Dar singura lui șansă de a se întoarce la punctul în care totul era bine era să-i spună despre Rachel. Când și-a dat seama, a fost ca și cum ar fi primit o lovitură dinspre raftul cu müsli, - pentru că doar Melissa mânca müsli, iar el își bătea capul cu ce fel de müsli să cumpere, cu portocale și coacăze sau cu nucă de cocos și fructe tropicale. Trebuie să-i spui, îl îndemnau cutiile cu müsli, și trebuie să o faci în seara asta, ca s-o iei de la capăt, cu adevărul intact, cu o sinceritate desăvârșită. Adevărul este singura temelie a lucrurilor distruse, așa cum pământul este singura temelie atunci când vrei să reconstruiești o casă. Du-te acasă! Du-te la tine acasă și spune-i femeii tale ce-ai făcut și, orice s-ar întâmpla, oricum ar răspunde, ia-o ca atare, fii pregătit pentru orice. Lasă avalanșa de pietre să cadă pe umerii tăi. Lasă lava să curgă. Măcar atât poți să faci. Și simțea că în special cutiile cu müsli cu nucă de cocos și cu fructe tropicale îi spuneau toate astea, așa că puse în coș o cutie și se duse imediat la tejgheaua neîncăpătoare de la casierie.

O luă pe strada principală, afundându-se din ce în ce mai mult în meandrele cartierului, cu o ploaie ușoară căzându-i pe frunte, cu mirosul iernii lungi în aer și cu sunetul sirenelor de început de weekend. Blocurile-turn care înconjurau spațiul verde de lângă bibliotecă aveau ferestrele luminate, la fel și imobilul de la capătul străzii și casele subțiri care duceau în direcția aceea, de-a lungul curbei în pantă. Doamna Jackson era din nou pe stradă. O conduse acasă și ea se uită atent la fața lui, așa cum făcea de fiecare dată, și-i spuse că arată ca fiul ei, Vincent. Așteptă o vreme ca să se asigure că rămâne înăuntru, deși adevărul era că trăgea de timp. În fața casei cu numărul 13, se opri la ușă, înspăimântat.

Primul lucru pe care îl observă intrând în casă era că de unul dintre cârligele de la intrare atârna niște usturoi. Auzi clipocitul apei în cadă. Melissa veni cu Blake înfășurat într-un prosop, îi oferi un zâmbet rapid și spuse:

– Mă duc să-l culc, e obosit.

– Lasă că mă ocup eu, zise Michael.

Nu-l mai văzuse de dimineață. Cum era posibil să fi crescut în câteva ore? Ce expresii noi avea pe chip? Puteai să ratezi multe. Puteai să ratezi momente în care băiețelul devine un om în toată firea. Îl duse la etaj și-l îmbrăcă de culcare. Îi citi din *The Little Red Hen* și îl așeză în pat în a doua cameră. Îl privi cum se lasă cuprins de somn, cum clipește din ce în ce mai rar, îi privi tinerețea extraordinară, fața inocentă, nestrăbătută de linii, riduri sau timp, și avu senzația liniștitoare că acesta este singurul lucru care contează, păstrarea acestui regat minuscul, dar prețios. Înainte de a coborî, se dezbrăcă de hainele de serviciu și îndepărtă semnele lumii de afară, ca să se poată concentra la ce are de făcut. În timp ce făcea asta, observă o jumătate de ceapă pe pervazul ferestrei de lângă dulap. O ridică și o privi confuz. Cutia de müsli încă îi șoptea: *Acum, acum trebuie să-i spui*.

– E ceva în neregulă cu casa asta, Michael, spuse Melissa când veni în camera de zi.

Culegea suporturile pentru farfurii, le ștergea și le punea unul peste altul. De fiecare dată când mai adăuga câte unul la grămadă, îl apăsa cu mâna, ca și cum ar fi putut s-o ia din loc.

– Simt asta. Nu mă întreba cum. Pur și simplu simt și gata.

– De ce este o jumătate de ceapă în dormitorul nostru? Am găsit-o pe pervaz. Miroase urât.

– Ai mișcat-o? Pune-o la loc, am pus-o acolo intenționat!

– De ce? Și care-i faza cu usturoiul, ce se întâmplă?

– Mama a spus că ajută.

– La ce ajută?

Îl privi cu neîncredere. Nu va înțelege. Când i-a povestit despre creatura nopții, el a avut o atitudine dezaprobatoare, spunându-i că nu există fantome,

deși ea încercase să-i explice că nu este vorba propriu-zis despre o fantomă, ci despre o energie, o tensiune, o influență malefică din aer.

– Ai observat mâinile Riei în ultimul timp? întrebă ea. Sunt foarte uscate, ca șmirghelul. Îi tot aduc aminte să se dea cu unt de shea, dar nu are niciun efect. Sunt… prăfoase. La fel și casa asta. Nu vezi praful? E peste tot. Și mai e și mâzga asta albă pe șlapi. Cred că ar trebui să ne mutăm.

Ea așteptă ca el să vorbească, să aibă un răspuns încurajator care să nu conțină cuvântul „cool“.

– Cred că te gândești prea mult, spuse el, punând încet ceapa pe masă, departe de el.

– Știam că o să spui ceva de genul ăsta.

Calea de comunicare se bloca. Cum să găsească drumul spre dezvăluirea lui dezgustătoare? Trebuia să înainteze precaut și să n-o facă să creadă că o consideră nebună. Trebuie să se supună ordinelor primite de la müsli. Era posibil ca acesta să nu-i mai vorbească niciodată cu aceeași forță și atunci ar fi pierduți pentru totdeauna.

– E o casă veche, zise el ridicând din umeri. Casele vechi au mult praf.

– Praf care ajunge pe mâinile copilului și le usucă?

– Ce legătură are praful cu mâinile Riei? E doar o eczemă sau ceva de genul ăsta, omule, du-o la doctor!

– *Eu* să o duc la doctor? spuse Melissa, fluturând prin aer un suport de farfurii, pentru emfază. Nu *tu*? De ce trebuie întotdeauna ca *eu* să fiu cea care-i duce la doctor, la joacă, la cursurile de cântat, la spital?

– Of, Doamne, iar începi! Eu sunt la *muncă*. Nu e ca și cum…

– Da, bine, știu. E Problema de Nerezolvat, nu-i așa? Oricum, am divagat. Ți-am povestit vreodată de- spre Lily?

Michael își ținu furia în frâu, oprit de această întrebare. Habar n-avea la ce se referă. Nu putea să fie furios pe ea, pentru că ea nu era prezentă pe de-a întregul. Oftă și întrebă:

– Care Lily?

– Fetița care era aici când am venit să văd casa a doua oară. Fiica lui Brigitte. Șchiopăta. Și avea niște mâini ciudate. Mi le aduc aminte. Erau foarte albe, uscate, aproape prăfuite. Poate că…

– Ce?

– Poate e aici ceva care… Fata aceea avea ceva ciudat. Avea ceva malefic. Era ca și cum n-ar fi fost, nu știu, o persoană reală, într-un fel. Sau ca și cum ar fi fost posedată de ceva. Nu știu să explic…

Aici vocea i s-a stins treptat, pentru că Michael o privea într-un fel anihilant, care făcea ca puterea fiecărui cuvânt să se estompeze odată ce intra în raza lui auditivă.

– Te ascult, spuse el.

– Ba nu mă asculți.

– Ba te ascult. Tu crezi că fata aia, Lily, are ceva de-a face cu praful și cu iritația Riei și că…

– Nu e o *iritație*. N-arată ca o iritație. Și oricum, nu e doar asta, e și piciorul ei, și faptul că i-a luat foc părul – îți aduci aminte? – chiar aici, la masă. De când ne-am mutat aici, n-au fost decât… Pentru numele lui Dumnezeu, Michael, poți te rog să nu te mai freci la sculă când încerc să *vorbesc* cu tine?!

La fel ca mulți alți bărbați, Michael avea obiceiul de a-și ajusta scrotul ca să stea mai confortabil atunci când era acasă, o chestie intimă la care simțea că are dreptul în propria casă, ceea ce era destul de corect, dar oricât de mult încercase, Melissa nu reușea să treacă peste asta.

– Știi ceva, spuse el exasperat, am penis, da?

– Știu și mi-e milă de tine. De ce nu poți să-l ții doar pentru tine? De ce trebuie să mă faci să fiu conștientă de el într-un mod vulgar?

Fiind în zona acestui subiect, părea momentul perfect pentru confesiunea lui, care, în situația dată, nu a ieșit cum intenționase el, pentru că avea o tentă de malițiozitate. Voia să o facă să se simtă prost, să-i amintească, într-adevăr, de importanța acestui scrot, de faptul că ea îl neglijase și că fusese necesar să profite de o altă deschidere. Așa că spuse:

– Ei bine, *cineva* trebuie să fie conștient de el. De fapt, cineva chiar *a fost* conștient de el, altcineva…

Apoi se opri, cu scrotul eliberat, prin urmare îl aranjă din nou în nervozitatea lui, ceea ce o făcu pe Melissa să-l urască mai mult pentru această a doua ajustare într-un interval atât de scurt decât pentru conținutul confesiunii lui, care în acel moment păru făcută în treacăt.

Ea râse.

– Serios? Și ce, vrei să spui că te vezi cu cineva?

El deveni umil, ca un băiețel care anticipează pedeapsa, dar avea și ceva arogant, dorindu-și pedeapsa.

– N-aș spune că *mă văd* cu cineva. Nu mă mai *văd* cu ea. A fost doar de câteva ori, când s-au întâmplat niște chestii. Nu mai e de actualitate…

Dar ea părea că nu mai ascultă. Aranja grămada de suporturi pentru farfurii cu o exactitate dementă, fără să se uite la el. Pe chip nu i se mai citea conștientizarea și părea că s-a dedat întunericului.

– Suporturile alea sunt drepte, spuse el. Auzi ce-ți spun? A fost o greșeală făcută când simțeam că am nevoie să mi se acorde puțină atenție…

Se gândea la cântecul lui John Legend, „Number One“, esența cântecului urmând să fie finalul explicației sale.

– Și am vrut să știi despre asta, ca să putem…

Ea râse din nou, chicoti de data asta și dădu din cap. Melissa avea tendința să chicotească când în mintea ei se îngrămădeau niște sentimente extreme – frustrare, furie, durere, dezgust, suferință.

– Bărbații cred că sunt mai presus de iarbă.

– Ce?

– E un vers dintr-un poem de W.S. Mervin. Bărbații chiar cred că sunt mai buni decât iarba. Acum înțeleg perfect ce vrea să spună versul ăsta. Când l-am citit prima oară, nu am prea înțeles, dar mi-a plăcut și mi l-am notat. Adică, ce te face să crezi că mă interesează? Iarba crește.Copacii stau drepți. Vântul poartă lucrurile dintr-un loc în altul. Voi, bărbații, credeți că lumea întreagă se rezumă la scula voastră. Ei bine, îți spun că nu-i așa. Poți să mă scutești de

detalii și de povestea emoționantă din fundal. E în regulă, Michael, ești liber să ți-o vânturi pe unde vrei. Sincer, e o problemă în minus pentru mine.

Michael a fost luat prin surprindere. Unde era *lava*, avalanșa? Unde îi erau sentimentele, unde îi era nenorocita aia de *inimă*?

– Stai puțin. Tu mă iubești? întrebă el.

– Ce?

Se întoarse spre el în drum spre bucătărie, oprindu-se în prag, cu strălucirea învăpăiată a podelei de culoarea ardeiului iute în spate.

– Mă iubești?

– De ce mă întrebi asta acum?

– Pentru că vreau să știu. Mă interesează. Spune!

Fața lui era crispată, mai bătrână decât fusese cu câteva minute în urmă. Arăta jalnic și slab. Melissei îi fu milă de el și dintr-odată fu invadată de o imagine veche a marii lor iubiri, iar asta o întristă. Îi era dor de el. Îi era dor de ei. Undeva, în interiorul ei, era dezamăgită pentru că el îi aparținuse în virtutea acelei iubiri, dar nu putea să simtă durerea ca fiind a ei, nu-și dădea seama dacă e acolo doar pentru că se presupune că trebuie să fie. Cine era ea, de fapt, în interior? Era ca și cum ar fi existat două părți ale ei, una în spate, pe punctul de a se îneca, și una în față.

– Nu e cel mai potrivit moment să mă întrebi așa ceva, nu crezi? spuse ea.

– *Bineînțeles* că te iubește, tati, se auzi o voce firavă din spate, prin ușile duble, dinspre baie. Ușa se deschise cu o lovitură, se auzi trăncănitul cârjelor, și iat-o pe Ria, goală, sprijinindu-se cu un braț de o cârjă și cu cealaltă mână ținând mânerul ușii. Buclele ei negre și ude erau desfăcute și lucioase și îi cădeau pe față ca o cascadă preistorică, lentă și întunecată. Ochii erau imenși și strălucitori, genele precum zorii acoperiți de funingine. Era o apariție, cu maroniul ei abia format, cea mai frumoasă și mai fragilă creatură pe care o văzuseră vreodată.

– Hei, spuse Michael încet, îngenunchind și întinzându-i mâna, ca și cum ar fi fost o mântuitoare.

Ea țopăi spre el. Lui îi venea să plângă. E monstruos să-ți vezi copilul șchiopătând.

– Poți să-mi cumperi un cadou? spuse ea când ajunse la el, iar el o ținea de mâini și îi privea chipul. Pentru când o să-mi dau jos ghipsul?

În acel moment, Ria știa că poate cere orice și i se va da. Le zâmbi, bucurându-se de atenția primită. Era conștientă de puterea ei.

– Doar unul, spuse ea, unul mic.

Michael o cuprinse și o așeză în poala lui, uitându-se în jos, la mâinile ei.

10
UNEORI NINGE ÎN FEBRUARIE

În februarie, a nins. A fost o surpriză delirantă și albă. Zăpada a căzut zile întregi, ca și cum clima n-ar mai fi știut de ea. Mult după Crăciun, în culisele primăverii, lumea era albă. La colțuri, gheață. Pe dealuri, zăpadă. Pe drumurile principale și pe drumurile lăturalnice, trafic blocat. Pulberea albă se aduna pe șine, oprind trenurile și mărind numărul de incidente. Londra nu știe să se descurce cu zăpada. Trăiește cu speranța că dacă va ninge, va ninge puțin și calm, zăpada se va transforma în gheață, iar gheața va dispărea la ivirea zorilor, când străzile vor reveni la normal. Dar nu și de data asta. A nins din plin din prima zi. Înainte ca prima zăpadă să se topească, a nins din nou, un alt strat a înăbușit acoperișurile și ramurile golașe, creând copaci splendizi de iarnă. Mașinile nu mai porneau, iar școlile erau închise. Nu circula niciun autobuz, iar aeroportul Heathrow era închis. Nici măcar în centrul orașului, în Piccadilly, Covent Garden și Trafalgar Square, acele locuri unde activitatea neîntreruptă avea puterea de a anula efectele vremii, unde orașul însuși era factorul definitoriu al experienței, transformând ploaia în cântece, râzându-i lapoviței în față, nici măcar în aceste locuri zăpada asta nu putea fi ignorată. Totul era acoperit, orașul, suburbiile erau albe. Pe Tamisa se formaseră bucăți de gheață plutitoare și cu cât te apropiai mai mult de apă, cu atât era mai frig.

Damian era la serviciu în Croydon, ai cărui zgârie-nori din metal erau acoperiți cu gheață, la fel ca vârfurile stâlpilor de telefonie, balustradele urâtului pasaj rutier și pervazul ferestrei de la etajul cinci, care dădea în biroul lui cu mochetă albastră. În aceeași încăpere mai existau încă trei birouri, aparținându-le Angelei, lui Mercy și lui Tom, care urmărea cu religiozitate *EastEnders* și avea o cravată imprimată cu fructe minuscule de ananas. Angela și Mercy discutau.

– Știi ce s-a întâmplat? spuse Angela, cu cerceii ei roșii asortați cu unghiile, și codițele negre strânse într-un coc. Când calci pe capetele oamenilor ca să ajungi în vârf, știi ce se întâmplă? Dispar toți și ajungi exact de unde ai plecat.

– Așa e, spuse Mercy, ronțăind bezeaua de la ora 11:00, care se potrivea cu cămașa ei roz-bebeluș. Și crezi că va veni cineva să-ți întindă o mână de ajutor când ești la pământ? Nu. Nu vor face decât să privească și să râdă, nu?

– Păi, să știi. Și nu vor râde *cu* tine, ci *de* tine. Cine seamănă vânt culege furtună. Dumnezeu este drept, spuse Angela. Poartă-te cu seamănul tău așa cum ai vrea să se poarte el cu tine.

– Ce seamănă omul aceea va și secera.

– Da.

Degetele lor au țăcănit o vreme pe tastatură și Mercy i oferi Angelei o bezea, pe care aceasta o acceptă, deși, după cum știa deja toată lumea, ei nu-i plăceau bezelele pentru că erau genul de mâncare care nu te satisfăcea, care se topea în gură. Însă zăpada era atât de mare, încât genera defecte la nivelul personalității și al obiceiurilor. Cea despre care vorbeau, Heather, fusese promovată de curând pentru că se folosise, credeau ele, de tactici necinstite și perfide. Așa că se hotărâră să facă lucrurile temeinic și să bârfească pe față.

– Este una dintre acele persoane, spuse Mercy în șoaptă, care crede că e mai bună decât restul oamenilor, că e mai bună decât mine sau decât tine. Urăsc oamenii de felul ăsta.

– Da, nu-i ajunge nimeni la nas.

– Dar nu poți să ascunzi cine ești cu adevărat.

– Poate de-aia se machiază așa puternic…

– Și folosește și nuanța greșită. Data viitoare să te uiți la gâtul ei, să vezi…

În continuare, au vorbit despre pilote confortabile, acea plapumă specială, foarte veche, pe care o ții lângă televizor și în care te învelești în momentele de hibernare și de răsfăț extrem, lucrul perfect pentru o asemenea vreme și exact obiectul la care vor apela amândouă în momentul în care vor ajunge acasă. Damian le asculta, mai bine zis le auzea, sperând că nu vor încerca să-l includă în conservația lor, așa cum făceau uneori. În ziua aceea îi era mai greu decât de

obicei să fie la serviciu. Cu două zile în urmă, duminică, trecuse din nou printr-o mustruluială a socrilor, Patrick și Verena, și încă nu-și revenise în urma acestei experiențe; în plus, îl durea capul și resimțea și mai accentuat natura iritantă a vieții în care muncești de la 9:00 la 17:00, faptul că sporovăiești la nesfârșit cu aceiași oameni doar pentru că se întâmplă să împărțiți același spațiu, faptul că ai ajuns să le cunoști intimitățile din timpul zilei: nevoia lui Mercy de a se da în mod regulat cu pudră și cu balsam de buze, inflamația mâinilor și picioarelor de care suferea Angela și din cauza căreia purta șlapi, planurile de weekend ale lui Tom și ale soției lui pasionate de drumeții. Zăpada făcea ca totul să fie mai intens, mai zgomotos, mai apropiat. Se simțea izolat. Instalația de încălzire era dată prea tare. Albul rece de dincolo de fereastră era deopotrivă o invitație și o nepotrivire.

La ora 11:30, sosi căruciorul cu sendvișuri, un vehicul înalt și argintiu, care mai nou scârțâia. Venea la aceeași oră în fiecare zi, prea devreme, la ora la care doar copiii luau prânzul. Sosirea căruciorului cu sendvișuri îi dovedea lui Damian faptul că școala te pregătește pentru un astfel de viitor, că procesul de instruire în captivitate se pune în mișcare de la o vârstă foarte fragedă – uniforma, pauzele de un sfert de oră, prânzul ridicol de prematur. Sosirea căruciorului cu sendvișuri era momentul din zi în care simțea cel mai pregnant că viața lui are nevoie de o schimbare dramatică, de un clivaj, de un fel de scandal, de un șoc sau de un cutremur, era momentul în care își dorea cel mai mult să fugă, să-și smulgă costumul, să alerge urlând din clădire și să se ducă. Unde?

Nu acasă, nu la Dorking, ci într-un loc liber și nemărginit, în vreo țară străină sau la ocean, într-o sferă mai înaltă, unde să fie minunat să respiri pur și simplu și unde briza e neîngrădită și palpabilă, unde nimic nu-i stă în cale, făcând-o să pară irelevantă. În schimb, de obicei, se ridica de pe scaunul lui bleumarin la fel ca toată lumea, se întindea și se plimba. Mulțimea înfometată sporovăia printre foșnetele ambalajelor de plastic ale sendvișurilor și ale pachetelor de chipsuri și zornăitul monedelor, oamenii întorcându-se temporar la birouri animați de apropierea mesei, timp în care ecranele calculatoarelor

rămâneau aprinse doar ca să poată privi la ele și să se bucure de un moment legitim și neînfrânat de navigare pe internet. Astăzi, Damian nu putea să se alăture călătoriei de sub tavanul scund, spre Mecca sendvișurilor. Sunetul ambalajelor de chipsuri și scârțâitul roții stricate îi agrava durerea de cap. Când Tom îi dădu un ghiont și-l întrebă dacă vine la cărucior, îi veni să-l bată. Se uită pe fereastră, văzu cum se mișcă norii pe cer și, de undeva de foarte aproape, deși părea că vine din cer, îl auzi pe tatăl său vorbindu-i din nou cu acea șoaptă aspră, deja frecventă, aceleași paisprezece cuvinte – *Cât timp îți vei mai trăi viața de parcă ai face echilibristică pe funie?* Acela fu momentul în care o luă din loc.

Ieși din clădire fără să scoată un sunet. Strigătul era pe dinăuntru. Frigul, venit brusc după căldura claustrofobă din interior, îl făcu să tremure. Și nu doar frigul, ci și duritatea a tot ce-l înconjura, dificultatea enormă a fiecărui moment. Nu fusese încă la mormânt. Nu pusese flori, nu îngenunchease la cimitir și nici nu se ocupase de cutiile din garaj. Îi era frică, se temea de gol, se temea ca nu cumva să găsească reflexii ale propriei persoane, iar acum aceste mici eșecuri îl hăituiau și nu mai putea să gândească clar; și totuși, era mult mai mult decât atât, totul, *totul* era greșit – specificitatea se estompa, temeliile se fărâmau. Chiar făcea echilibristică pe o funie, împiedicându-se, căzând, cu Laurence în urma lui, trăgându-l în jos, trăgându-l de-a lungul acestui trotuar sudic tapetat cu pulbere albă, în această călătorie alternativă spre un alt fel de sendviș, spre Pret a Manger, în care intra acum, dându-și seama că, în ciuda zbuciumului interior, îi era totuși foame.

Damian se ducea frecvent la Pret a Manger. Venea aici în zilele în care nu mai suporta căruciorul. Înăuntru, totul era retro și metalic, podea argintie, dulapuri argintii, tavan argintiu. Se uită fix la sendvișuri. Mai erau și alți oameni care se uitau la ele, în hainele lor elegante de birou, în paltoanele lor de iarnă închise la culoare, chibzuind ce vor să mănânce în acest moment special, această mică porție de libertate. Să aleagă carne sau pește, brânză sau ou? Să aleagă sendvișul care pretinde în mod prostesc că nu este un sendviș pentru că a renunțat la pâine și prin urmare este o salată? Sau să-și ia doar o salată simplă

și cinstită, o salată Niçoise, cu mai multe feluri de fasole? Stătea acolo, în acel grup de oameni, care nu era diferit de cel din birou, doar mai puțin prietenos. Fiecare încerca să pretindă că nu-i pasă ce fel de sendviș își va lua, când de fapt îi păsa, și încă mult. Era acceptabil să stai acolo doar pentru un interval ce varia între treizeci de secunde și un minut, iar pe măsură ce timpul trecea, Damian își dădea seama că examinarea lui e la limita excesului. Problema era că nu se mai uita la sendvișuri, ci dincolo de ele, se uita la argintiul dulapului, la distragerile și la reflexiile de acolo. Văzu imaginea de dimineața devreme a lui Stephanie, punându-și halatul ca să iasă din dormitor, iar reticența din mișcările ei sugera înfrângerea, demoralizarea. Văzu craniul lui Laurence erodându-se sub pământ, cu solul îngrămădit în jurul lui, și în mijlocul a toate acestea, se presupunea că trebuie să aleagă între sendvișul cu pui și avocado și cel cu șuncă și murături. Cu cât se holba mai mult, cu atât îi venea mai greu să aleagă. Se uită în jurul lui și în sus, tavanul se legăna, transpirația se aduna pe gât. Lângă el, o chestie neagră se întinse și luă un sendviș, era mâna înmănușată a unei femei. Părea o mână sinistră, iar el își dădu seama că tremură. În încercarea de a-și veni în fire, închise ochii și îi deschise din nou. Apoi întinse mâna, imitând mișcările mâinii sinistre, și apucă primul lucru pe care îl atinse. Un sendviș cu ou și maioneză. Se duse repede la casă și plăti. La fel de repede, ieși în aerul înțepător și vomită pe trotuar.

Petrecu restul zilei într-o nebuloasă generată de o stare de greață constantă, până la ora 17:45, când se duse la gară să ia trenul, dar află că fusese anulat. Șinele erau înzăpezite. Pe tabelul de afișaj electronic se vedeau numai cruci roșii. O sună pe Stephanie. Îl sună pe Michael (Bell Green era doar la câteva stații depărtare, iar liniile locale funcționau). Când Michael nu răspunse la telefonul mobil, sună la el acasă. A răspuns Melissa.

*

A deschis ușa purtând un trening gri larg, cu DANCEFIT imprimat pe piept și cu un șnur alb, în papuci de casă. Părea foarte tânără, dar mai bătrână decât ultima oară. Privită de aproape, avea cearcăne recente în jurul ochilor, un zâmbet incert, o nesiguranță. Sau poate că pur și simplu oamenii arată diferit când sunt la ei acasă și nu așteaptă musafiri, într-o seară de februarie când afară ninge.

– Hai înăuntru, spuse ea.

El începu să se scuze, știi, trenurile, plec la prima oră, îmi pare rău că dau buzna așa…

– Nu-i nimic, Damian, sincer, chiar nu-i nicio problemă. Dă-mi haina, spuse ea și o lăsă să se încălzească pe spătarul unui scaun. El își lăsă servieta sprijinită de peretele de lângă ușă.

– Unde e Michael, a rămas și el blocat pe undeva?

Se așteptase să-l găsească stând pe canapea sau ieșind din bucătărie, dar nu era nimeni, doar Venus și Serena Williams într-un clip la știri, cu prezența lor mitică, de stele căzătoare, distante, totuși familiare, iar pe fundal, radioul.

– Nu știu unde e, spuse Melissa. Adică, e plecat cu serviciul, așa că nu știu.

Ceea ce nu era întocmai adevărat. Michael stătea la Queen's Hotel din Crystal Palace, într-un sejur temporar departe de viața lor de oameni necăsătoriți, la cererea ei, după o altă ceartă care începuse de la faptul că el nu voia să pună ceapa la loc pe pervazul dormitorului, dar care se baza pe probleme mai profunde. Răceala dintre ei se accentuase și mai mult după confesiunea lui. Michael se mutase de tot pe canapea, pentru că patul conjugal nu era îndeajuns de mare pentru a cuprinde distanța dintre ei. O vreme au fost animați doar de copii, dar la ultima ceartă, Melissa spusese:

– Nu mai suport. Nu pot trăi în felul ăsta, îmi face rău. Vreau să pleci.

– Și cum rămâne cu copiii? întrebase Michael.

– Mă descurc, răspunsese ea.

Așa că plecase, fără să fie precizată o dată la care urma să se întoarcă. Ceea ce însemna că era adevărat, ca răspuns la întrebarea lui Damian, chiar nu știa dacă este blocat de zăpadă sau nu. Era posibil să fi fost, erau multe dealuri la Crystal

Palace, trenul ar fi putut să deraieze sau el ar fi putut să se împiedice și să cadă într-un șanț. În mod ciudat, aceste posibilități nu mai reprezentau o grijă pentru ea. Pentru că nu mai era bărbatul ei. Era un om al zăpezii, undeva acolo, iar ea era aici, în căldura asta dubioasă, cu puii adormiți și cu acest bărbat care se învârtea prin casă de parcă ar fi fost jenat de propria persoană.

– De ce nu iei loc? Stai jos, relaxează-te!

Damian luă acest îndemn ca pe un ordin, așezându-se pe canapea la ultima lovitură a lui Venus. Dar nu putea să se relaxeze. Era ciudat să fie aici fără Stephanie și Michael. Acest lucru dezlănțuia tot felul de sentimente neașteptate în el.

– Ți-e foame? Eu tocmai am mâncat, dar a mai rămas niște cușcuș, dacă vrei.

Cușcuș. Și Stephanie gătea cușcuș uneori. Dar Damian era de părere că așa ceva nu se mănâncă acasă. Locul lui era în restaurantele nord-africane, unde știau ce trebuie făcut, așa că nu avea prea multe speranțe de la această masă - pentru care ea a traversat camera spre bucătărie ca s-o pregătească. Pusese brânză feta deasupra. Conținea bucăți cenușii de vinete și de morcovi. Puse farfuria pe un suport, cu un pahar de vin roșu și o lingură alături.

– Mulțumesc, spuse el și se așeză la masă.

Voia să-i ceară o furculiță, dar era paranoic, imaginându-și că o să greșească și o să spună „futai“ în schimb.

– În copilărie, spuse Melissa, întotdeauna mâncam orezul cu lingura și furculița.

Stătea pe marginea scaunului, în diagonală față de el, cu piciorul sub ea, privindu-l cum mănâncă, făcându-l să fie și mai stânjenit.

– Dar Michael și familia *lui* îl mâncau cu furculița și cuțitul, deci *el* așa îl mănâncă întotdeauna. Astfel că acum, de fiecare dată când mănânc orez sau cușcuș sau ceva de genul ăsta, apare o confuzie pe care n-o aveam înainte, nu mai știu dacă să folosesc un cuțit sau o lingură. Nu ți se pare problematic faptul că, atunci când faci parte dintr-un cuplu, nu mai știi cine ești cu adevărat, cum faci tu lucrurile, în propria cultură? Știi ce vreau să spun? Ai vreodată problema asta? Adică, ce fel de om mănâncă orezul cu cuțitul? Nu

vreau ca fiul și fiica mea să devină genul de oameni care să mănânce orezul cu cuțitul.

Se uita la el cu un interes sincer. Voia să primească un răspuns. Voia ca el să se implice în acest subiect de discuție.

– Păi da, spuse el, cu siguranță nu poți mânca cușcușul cu cuțitul.

– Mulțumesc.

– Dar de furculiță ai nevoie. Întotdeauna ai nevoie de furculiță, mai puțin când e vorba despre cereale.

Ea icni.

– N-ai furculiță! Îți aduc o furculiță. Bineînțeles că ai nevoie de furculiță, ca să pui bucățile în lingură! Vezi? Vezi ce se întâmplă cu mine? Sunt derutată. Structura mea interioară a fost schimbată și acum nu-mi găsesc sensul. E atât de trist.

S-a dus și i-a adus furculița. El mesteca o bucată de vânătă tare. Totul avea un gust destul de bun, dar texturile nu erau neapărat cele mai bune.

– De fapt, știi ceva? spuse ea. Cred că o să beau și eu niște vin, chiar dacă e roșu. E vinul lui Michael. El e cu vinul roșu. Eu îl prefer pe cel alb, după cum știi, dar o să beau cu tine. Nu e amuzant să bei singur.

Era o sticlă de Roja aproape plină. În scurt timp, se relaxau după masă, ascultând Jaguar Wright. Avea o voce pătrunzătoare, excitantă, plutind peste ritmurile schimbătoare. Din când în când, Melissa dădea din cap pe melodie, în timp ce bea. Damian lăsase discret câteva bucățele de vânătă pe marginea farfuriei.

– E bine să ai spațiu, spunea ea, meditând la cum să faci față stresului. Îmi place când Michael e plecat. Mă simt altfel, mai luminoasă. Chiar și casa se simte altfel. Mă întorc la mine însămi, mă văd mai clar, știi? E ca și cum n-aș mai fi opacă, de fapt, sunt mai puternică, pozitivă. Să fii pozitiv este calea cea mai bună – așa îmi zice mereu sora mea. Structura noastră mintală este cea care ne trage înapoi.

De când plecase Michael, Melissa și Carol vorbeau mai mult la telefon serile.

– Îhî, spuse Damian, aprobând din cap, pentru că vedea că ea vrea ca el s-o înțeleagă, iar el voia ca ea să înțeleagă că el o înțelege. Da, e bine să ai spațiu. Oricând ai posibilitatea, profită de el. Și mie mi-ar trebui mai mult spațiu. Când se întoarce acasă?

– Ăăă, joi, minți ea, poate vineri. Ce fac Stephanie și copiii, nici n-am întrebat?

– Sunt bine, sunt în regulă…

Dar el nu voia să vorbească despre Stephanie. Nu voia s-o aducă nici pe ea, nici pe altcineva, în această peșteră perfectă, caldă și temporară, unde totul era cum trebuie, o avea pe Melissa doar pentru el, deși vorbea în continuare despre Michael, dar nici asta nu-l deranja, atât timp cât erau doar ei doi. Erau singuri, împreună, într-o lume de zăpadă. Totul era liniștit și moale. Din când în când, se auzeau zgomotele Londrei de afară și până și asta îi plăcea.

– OK, uite care-i treaba, spuse ea brusc. Nu-mi place să mint. Michael nu e plecat cu munca. Ne acordăm unul altuia niște spațiu (făcu niște ghilimele în aer cu degetele). Știi ce vreau să spun, spațiu. Genul ăla de spațiu. Gata, am spus-o. Totul mersese prea departe, așa că l-am dat afară.

– L-ai dat afară? Serios?

– Păi, spuse Melissa și se ridică să schimbe CD-ul cu Jaguar Wright, care se terminase, nu l-am dat afară la *propriu*, adică nu l-am scos cu forța din casă. I-am cerut să dispară din fața mea o vreme și el a fost de acord. A fost o alegere cu care am fost amândoi de acord. Am crezut că știi. Nu ți-a spus nimic?

– Nu, nu m-am întâlnit cu el.

– Dar credeam că sunteți prieteni.

Găsi pe raft CD-ul cu Susana Baca, îl scoase din carcasă și-l strecură în aparat. Au început să se audă tobele conga și loviturile de xilofon. Spălă imediat farfuria lui Damian în bucătărie, ca să nu se depună praf pe ea. Încă avea în minte imaginea lui Michael făcându-și mica valijoară albastră, felul în care se uitase la ea când intrase în dormitor. Ar fi vrut să stea cu el în pat, să se mai țină o dată în brațe, dar el îi aruncase o privire aspră și goală.

Din felul dezinvolt în care vorbea despre asta, Damian presimțea că Melissa se preface în privința lui Michael, că e mai supărată decât pare. Deasupra televizorului, pe raft, era o fotografie cu ei doi, împreună cu copiii, la care el încerca să nu se uite.

– Presupun că s-a dat la fund, spuse el, adoptând aceeași lejeritate în glas, deși în realitate voia să știe totul, toate detaliile. Se simțea stimulat și vinovat - pentru asta. Oricum, nu cred că Michael mă consideră un tovarăș de nădejde într-o asemenea măsură încât să mă sune pentru o chestie de genul ăsta.

Și prin asta nu voia să sugereze că Michael nu era un prieten îndeajuns de apropiat încât, dacă s-ar întâmpla ceva în seara asta, ceva incorect, ceva secret, n-ar fi o mare chestie. Nu. Nu voia absolut deloc să sugereze asta. Pentru că ar fi fost malefic din partea lui. Dar dacă totuși, pe această zăpadă incredibilă…

– Ce s-a întâmplat? întrebă el când ea reveni în cameră.

– O, nimic și totul. S-a culcat cu altcineva, dar nu asta e problema. Problema o reprezintă celelalte lucruri care nu s-au întâmplat.

– Uau! Te-a înșelat! spuse Damian.

Melissa se uită la el, uimită și puțin arogantă.

– Dar el nu-mi aparține. Fidelitatea este supraevaluată. Cred că felul în care se raportează oamenii la ea este infantil.

– Deci nu te deranjează?

În tonul lui era ceva sugestiv, aluzia unei așteptări, ceea ce o făcu pe Melissa să-l vadă pentru prima oară într-un fel diferit. Observă rotunjimea umerilor și grosimea taliei. Avea o căldură blândă, pe care ea o considerase întotdeauna frățească, dar acum era ademenitoare, robustă. Degetele lui erau foarte groase, nu fine și elegante ca ale lui Michael. Le-a analizat îndeajuns de mult încât el să observe. Vinul i se urcase la cap.

– Dacă mă deranjează, e problema mea, nu a lui, spuse ea.

Damian simți cum un zâmbet larg, prostesc, încearcă să-i cuprindă fața și îl reprimă. Pur și simplu era bucuros să fie în compania ei, se simțea atât de diferit de cum se simțise mai devreme, iar felul în care se uitase la el îi oferise ceva, îl înviorase.

– Cred că am avut un atac de panică azi, izbucni el, fără să știe de ce.

– Da? Cum așa?

– Nu știu. Voiam să cumpăr un sendviș și… nu știu. Am luat-o razna.

– Știi ce l-a cauzat? A avut legătură cu sendvișul? Michael urăște sendvișul cu ou și maioneză, îi întoarce stomacul pe dos.

Era ca un disc care se tot repeta. Michael, Michael, Michael.

– Scuze, spuse ea, dându-și seama, în timp ce Damian se ridică de la masă.

Părea că între ei ia naștere o înțelegere nerostită, o împerechere secretă.

– Ai să râzi, dar chiar era un sendviș cu ou și maioneză, spuse el, întorcându-se cu spatele la ea și cu fața spre rafturile cu cărți.

Melissa fu cuprinsă de un fior. Se făcea mai rece. Se duse să regleze căldura și să se învelească cu pătura de pe canapea, iar Damian stătea pe podea, uitându-se la discurile de pe raftul de jos. Îi ieșise cămașa din pantaloni la spate. Spatele lui erau ca un munte cald, solid și rotund.

– Hei, ai niște clasici aici. Millie Jackson. Taică-meu o asculta.

Taică-meu. Oare chiar spusese asta? Suna absurd ieșind din gura lui, dar o spusese natural. Era șocat.

– Hai s-o ascultăm, zise Melissa.

Îi arătă cum să schimbe viteza pick-upului. Pe copertă, Millie stătea într-o postură seducătoare, îmbrăcată într-o salopetă sumară și o pelerină, ambele albe. Vocea îl conduse pe Damian în trecut, când el, Joyce și Laurence stăteau la masă și jucau blackjack. În capul lui, totul avea contururi clare și era aranjat în clustere de culoare, cardiganul mov al lui Joyce, nasturii aurii, florile de pe masă, perdeaua portocalie. Caracterul imediat și viu al imaginii îl făcu să lăcrimeze.

– Ești bine?

Stătea aplecat pe podea, uitându-se la platanul pick-upului. Inspiră adânc, după care urmă o expirație lungă și violentă.

– Doamne, e uimitor cum muzica poate să-ți compună întreaga viață și să-ți redea pe bucăți lucruri pe care le credeai uitate.

Melissa fu de acord cu el, iar el simți că îl ascultă cu blândețe.

– Te gândești la tatăl tău?

Îi răspunse că da, în timp ce se lăsau învăluiți amândoi de cântec.

– Tocmai m-a izbit faptul că a fost odată viu. Vreau să spun viu cu adevărat, înainte de a muri fiind încă în viață. Înțelegi ce vreau să spun? Asta i s-a întâmplat. Era deja mort.

– Cea mai mare încercare a vieții este să nu murim înainte de a muri, spuse Melissa. Am citit asta undeva. Li se întâmplă multor oameni.

Era pe punctul de a adăuga: „Cred că mi se întâmplă și mie", dar nu o făcu.

Deja amândoi erau puțin amețiți. Stăteau unul lângă altul pe podea, cu spatele sprijinit de canapea, în lumina lămpii în zigzag. Damian voia să o ia pe după umăr, să o țină în brațe, doar un minut. Nu mai vorbise niciodată cu nimeni în felul acesta despre tatăl lui și se simți mai ușor, ca și cum o atingere nu ar fi avut nicio urmă de vină, niciun motiv de rușine.

– Cred că tatăl meu o să moară în curând, spuse ea. Devine din ce în ce mai fragil, de fiecare dată când îl văd. Ar trebui să-l vizitez mai des.

– Și de ce n-o faci?

Ea ezită.

– E o poveste mai lungă. E o chestie care ține de trecut și nu-mi place s-o evoc… Mulți oameni au avut copilării dificile. Important e cum te ridici deasupra acestor lucruri și devii tu însuți.

– Unde ai citit asta?

– Nicăieri.

Se lăsă o tăcere lungă, pentru cei morți și pentru cei fără de moarte. Vinilul tăcu și el, în spațiul dintre două cântece. Melissa își termină vinul.

– Ai încercat să scrii despre asta? întrebă ea. Să scrii despre ceea ce simți, într-un jurnal sau ceva de genul ăsta? Când îți moare un părinte, cred că te zdruncină din temelii, indiferent ce ai simțit pentru el sau cât de aproape v-ați fost unul altuia. Ar trebui să scoți totul din tine. Eu așa făceam înainte. Ajută.

Damian nu ținuse niciodată un jurnal.

– Pare deprimant să-ți privești problemele în felul acesta, scriindu-le… Totuși, într-un fel, am scris despre el, cu mult timp în urmă. Am scris un

roman care era cumva inspirat de el.

– Serios? spuse ea și păru impresionată. L-ai terminat?

– Într-un fel. Nu cum trebuie. S-a fâsâit la final.

– Cum se cheamă?

Era timid.

– Nu are un singur titlu. A avut două sau trei. Titlul principal a fost *Canon și furtuna*.

– *Canon și furtuna*. Hm, spuse ea și-l pronunță cu atenție. Canon este un nume interesant. Canon este tatăl tău? Îmi place. E un titlu bun. Îți dă de gândit.

– Să înțeleg că îl aprobi?

Damian era bucuros peste poate. Începea să-i revină senzația aceea de furnicături în degete pe care i-o dădea scrisul, fiorul care îl învăluia ca un cocon. Ea spuse chiar:

– Mi-ar plăcea să-l citesc cândva.

Se uită la sticla goală de pe masă și sorbi din nou din pahar, deși era gol.

– Vorbești serios? întrebă el.

– Da, serios. Trimite-mi-l prin e-mail.

– Bine, s-ar putea s-o fac. (Chiar ar vrea să i-l trimită.) Odată ce-l termin…

– Doamne, nu știu cum scriu oamenii romane. Cred că le ia o veșnicie. Toate cuvintele alea. Toate frazele alea.

Se ridică, sprijinindu-se de marginea canapelei.

– Eu n-aș putea s-o fac. Două mii de cuvinte e limita mea maximă.

Muzica se oprise din nou, aruncând camera în vid.

– Știi ce mi-aș dori cu adevărat în momentul ăsta? spuse ea.

– Ce?

– O țigară.

– Nu știam că fumezi.

– Nu fumez. Fumam înainte.

– Am niște Marlboro Lights, dacă vrei una.

– Nu știam că *tu* fumezi.

– Nu fumez. M-am lăsat.

Adică s-a lăsat de ideea de a se lăsa. De 1 ianuarie, ca să facă în ciudă culturii dorințelor în miez de noapte. Nu te opri, apucă-te! Nu-ți mai refuza lucruri, trăiește! Viața e lungă, nu scurtă. Fumatul ucide? Viața ucide. Asta era filozofia curentă a lui Damian care l-a încurajat să tragă mai multe fumuri pe aleea de acasă, după care să mestece gumă ca să acopere mirosul, chestie care oricum n-a funcționat.

Melissa încercă să se opună poftei, dar cedă.

– Hai să fumăm una! Nu-mi mai pasă, spuse. Dar trebuie să ieșim. Știi că sunt sub zero grade afară.

S-a dus să vadă ce fac copiii. În ultima vreme, Blake dormea toată noaptea, care îi revenea acum Melissei. Ria era agitată. Încercase să meargă în somn la ora 2:00 cu o singură cârjă, înainte să-i fie scos ghipsul, iar Melissa o găsise sub lucarnă. Dar în acest moment, dormea profund. Ieșiseră pe zăpadă de dimineață și, descoperind că școala e închisă, au mers mai departe spre parc, pe lângă mestecenii argintii, și au intrat pe poartă. Parcul era pustiu, iar zăpada, un pavaj alb neatins. Uimită, Ria a fugit pe suprafața întinsă, o siluetă din ce în ce mai mică, apropiindu-se de clădirea din zonă, lăsând urme mici și întunecate, un șir de urme recente de Ria. Șchiopăta ușor cu piciorul stâng, dar doctorul spusese că o să dispară în timp.

Făcuseră oameni de zăpadă în grădină, o familie de trei persoane, care acum se holbau cu ochii lor din stafide la Melissa și Damian aprinzându-și țigările. Nasurile creaturilor din zăpadă erau făcute din morcovi. Una dintre ele, cea mai înaltă, avea la gât eșarfa lui Michael. Celelalte ființe fără viață din grădină erau ursulețul de pluș galben, care stătea cu părul lui țeapăn pe banca roșie, și figurinele din căsuța cu acoperiș alb. Cerul era rece și liliachiu. Neaua se transforma în gheață, făcând ca familia de zăpadă să-și piardă conturul. Clopoțeii cântau în vântul înghețat.

– Ești sigură? întrebă Damian când îi oferi pachetul.

– Sunt sigură.

Luă o țigară. I se păru mare între degete. Primul fum o făcu să amețească, o senzație superbă pe fondul celei provocate deja de vin. În fundul frigiderului au mai găsit o jumătate de sticlă de Liebfraumilch, care era incredibil de dulce.

– Uneori, când îți dorești ceva, trebuie doar să-ți dai voie să faci acel lucru, spuse ea.

Iar lui Damian i se păru că e una dintre cele mai bune țigări pe care le fumase vreodată.

– Dar să nu dai vina pe mine dacă te reapuci de fumat.

– Nu mă reapuc. Nu vreau să fac cancer.

– Dacă n-o fumezi până la capăt, nu e atât de rău. Mare parte din substanțele care produc cancer se află în chiștoc.

Mânecile hainelor lor se atingeau, ceea ce nu părea mare lucru. Suflau fumul spre cer, spre scheletele antenelor și spre siluetele hornurilor. S-au ivit niște nori lungi, unii în mișcare, roz și alunecoși, iar în capătul sudic, luna plină aluneca printre niște smocuri argintii până când a fost înghițită cu totul și nu s-a mai văzut decât o licărire estompată, ca un soare mort și transformat într-o stea obișnuită. Un dafin înnegrit de întuneric se contura deasupra gardurilor, veghind asupra lor cu frunzele lui tuciurii și nemișcate.

– Îmi place aici, spuse Melissa. Uneori vin aici noaptea ca să meditez, să fiu singură. Nu se poate spune că e un loc privat – am senzația că mă privesc oamenii de la ferestrele de acolo –, dar pot să mă ascund după copacul acela (ridică privirea spre el). Copacul acela este prietenul meu. Mă înțelege. Mă știe.

– Și ce știe despre tine? întrebă Damian.

– Totul.

El îi privi profilul. Ea simțea că o privește într-un anume fel. Își amintea felul în care o privise Michael când erau în Montego Bay, așteptând ca ea să-i răspundă la întrebări.

– Tot ceea ce am fost odată și tot ceea ce sunt acum, spuse ea, orice ar însemna asta. Nu sunt sigură că mai știu. Pare că mă pierd treptat. E destul de înfricoșător. Ai simțit vreodată asta, că nu mai știi cine ești?

– Simt asta aproape tot timpul.

Se întoarse cu fața spre el, privându-l de profilul ei, încurajată.

– Și te cauți pe tine însuți, dar nu te poți găsi? Nici nu mai știi unde să cauți? Ca și cum ai bâjbâi pe întuneric?

Chipul ei era acum dominat de expresia aceea tinerească pe care i-o văzuse când deschisese ușa. Chipul unui copil, fără niciun fel de mască.

– Asta pentru că nu ne aflăm în locul potrivit, spuse el. Pentru că nu trăim așa cum ne este menit să trăim.

– Dar de ce se întâmplă asta? De ce nu trăiesc oamenii așa cum le este menit? Ar trebui să fie cel mai simplu lucru din lume.

El ridică din umeri și-și aprinse o altă țigară.

– Pentru că este înspăimântător. De-aia.

Cât de repede te învăluie fumul! Melissa mai voia o țigară și întinse mâna după ea. Inspiră adânc, până în fundul gâtului, înainte de a da fumul afară, adăugând nori de fum la norii de frig. Vinul, zăpada și fumul de țigară formau un dans în alb și roșu în interiorul ei, iar ea simțea că plutește, purtată de acest dans.

– Pot să-ți spun un secret, Damian? întrebă ea.

– Da, bineînțeles.

– N-am mai spus asta nimănui. Aproape că mi-e frică să-ți spun.

– Nu spun nimănui, promit.

– Nu e vorba despre asta. Nu e genul ăla de secret. Doar că mi-e frică să nu se întâmple ceva rău dacă îl spun.

Dar voia să-l spună, să-l rostească cu voce tare, înconjurată de acest alb pur și tăcut, așa că dădu frica la o parte.

– Când eram mai tânără, înainte să am copii, înainte să-l întâlnesc pe Michael, când aveam vreo 24 de ani, aveam acest sentiment. Îl avusesem toată viața până atunci, 24 de ani – asta e vârsta la care îmi amintesc că era intact, în măsura în care un sentiment sau o senzație poate să fie intactă.

Îi tremurau mâinile, parțial din cauza frigului. Mai luă o înghițitură de vin, apoi imediat mai trase un fum.

– Poate ți se pare ciudat sau chiar arogant, dar aveam sentimentul că sunt protejată de ceva, de un fel de călăuză. Un înger păzitor, dacă vrei să vezi lucrurile așa. Aveam îngerul meu care mă păzea. Pășea alături de mine. Ea, căci cred că era o entitate mai degrabă feminină, era acolo, oriunde aș fi fost, orice s-ar fi întâmplat. Simțeam că sunt intangibilă, invincibilă. Traversam străzile fără să mă asigur, convinsă că ea ar putea opri traficul. Îmi asumam tot felul de riscuri…

– Ce fel de riscuri?

– O, nu știu, chestii pe care nu le-aș face acum. Să stau în casele unor bărbați ciudați, să mă urc în camionete de transportat carnea alături de ei, să sar de pe…

– Camionete de carne?

– O altă poveste lungă.

– OK.

– Mă rog, ideea este că acum mi-e frică, iar înainte nu-mi era. Trăiam de pe urma instinctelor mele. Instinctul mi-era călăuzit de înger și îngerul de instinct.

Înainte ca Michael să plece, Melissa căpătase obiceiul să iasă singură seara. Nu simțea nevoia să se vadă cu prietenii. Se ducea la VA, la galerii, să se uite la tablouri, să vadă dacă îl poate găsi, să vadă cum ar arăta acest înger pe care îl crezuse mereu aproape, ca și cum asta i s-ar fi cuvenit. Găsise ceva la Tate Modern, un tablou pictat de Gauguin, o femeie cu fața îndreptată spre mare. Se numea *In the Waves*. Femeia avea păr lung și roșu, era goală, iar marea îi cuprindea trupul. Era liberă și nestingherită de nimic, singură și unică în natura ei. Melissa a stat mult timp acolo, privind tabloul. Iată! Asta era. Cum putea să se întoarcă la asta?

– Ăsta este secretul meu, îi spuse lui Damian. Nu-i mai simt prezența. Acel lucru care îmi aparținea doar mie, pe care nimeni nu mi-l putea lua. Nu mai e acolo. Cred că a plecat.

– N-a plecat, spuse el.

– Ba da. Atunci, unde e? L-am căutat. M-am gândit că poate a dispărut din cauza lui Blake. Poate așa se întâmplă cu fiii, le fură sufletele mamelor. Crezi că mi-l va da înapoi? Se descurcă destul de bine să înapoieze chestii. De obicei, dacă îi cer ceva, îmi dă înapoi. Orice ar fi, clama de păr, portofelul. Tu i-ai dat mamei tale sufletul înapoi? Când se întâmplă asta?

– Mama mea nu mi-a dat niciodată sufletul ei, deci n-a trebuit să i-l dau înapoi.

– O, dragule, îmi pare rău. Este atât de frig, sunt atât de amețită, nici nu mai știu ce spun. Trebuie să-mi amintesc să gândesc pozitiv. Ia-mă în brațe. Hai să ne încălzim unul pe altul. Nu vreau să intru încă în casă.

Iar el făcu cum i se ceruse, frecându-i umerii ca s-o încălzească, simțind acum că asta e suficient, că au depășit un prag.

– Pare că vorbești despre Dumnezeu, spuse el. Îngerul tău, călăuza ta. Nu e Dumnezeu?

– Este dumnezeul meu. Ce faci când îți pierzi dumnezeul?

– Nu l-ai pierdut, repetă el. Eu pot să-l văd. E aici.

– Unde?

– Aici. Pe chipul tău. Chipul tău este frumos.

Privi dincolo de el, spre liliac, prin ceață.

– Dar eu nu-l simt, spuse ea cu lacrimi în ochi. Nu știu cine sunt.

El dormi pe canapea, conștient de prezența ei la etaj, de fiecare mișcare, de zgomotul parchetului sub picioarele ei. El era marea care se agita sub prora ei și adormi în mișcările lichide ale dorinței, visând peștii pe care îi văzuse săptămâna trecută la acvariu împreună cu Avril, acul de mare care făcea semne de întrebare cu coada. Dimineață, în lumina timpurie, ea coborî la parter. El era deja treaz și stătea în picioare, trăgându-și pantalonii pe el. Ea rămase în loc, doar pentru o respirație, moment în care s-au întins unul după celălalt din interior, doar cu privirea, în puritatea neîncepută a dimineții. Ea îl văzu, își dădu seama de întreaga posibilitate pe care o reprezenta. Îl măsură din cap până-n picioare și el simți acest lucru. S-ar fi apropiat de ea, chiar în acel

moment. Dar nu putea să se miște, ci doar să o privească, cerându-i fără vorbe să-și aducă aminte. Apoi momentul se risipi.

– ’Neața, spuse ea și se duse să-i încălzească laptele lui Blake.

11
INIȚIEREA

În jurul rotiseriei, benzile albe fluturau în vânt. Poliția era pe stradă. Cântecul sirenelor. În afară de asta, era liniște. Aerul stagna. Soarele era nelalocul lui. Noaptea trecută, pe străzi se simțise dispariția unui băiat. Sângele lui o luase la vale și sufletul lui o luase în sus. În primele ore, nimeni nu știa cine este, mai puțin cel omorât și cei care l-au omorât. Dimineața, toată lumea știa. Îl chema Justin. Băiatul care nu știa să cânte, băiatul care făcuse harcea-parcea cântecul „Angels".

Femeia din colț spunea:

– Eu nu mă duc niciodată în parc. Iată, acum puteți vedea de ce nu merg niciodată în parc.

O alta zicea:

– L-au fugărit, ca o haită de câini. Animalele! Sunt niște animale.

Aflai ce s-a întâmplat doar mergând pe stradă. Mai departe, lângă biserică:

– Era băiatul lui Pauline, cel mic.

La celălalt colț:

– A fugit la rotiserie după ajutor…

– Ambulanța a ajuns prea târziu…

– Cred că 13 ani…

– Sunt atât de furioasă. Sunt atât de furioasă, spuse o mamă, sprijinindu-se de zidul unei curți, cu o mână pe cărucior și cu o mulțime de trandafiri albi timpurii în spatele ei. Când am auzit vestea, n-am putut decât să mă rog.

– Da, da, spuse o alta.

– Știți la ce fel de rugăciune mă refer – m-am rugat și am blestemat în același timp. Dumnezeu este atât de crud. De ce lasă să se întâmple așa ceva? Mi se zdruncină credința.

– Nu se mai poate așa.

– Ne mor prea mulți copii.

Lucrurile s-au întâmplat după cum urmează. Justin avea un frate mai mare, Ethan, iar Ethan era farul lui călăuzitor în lume. Așa fusese dintotdeauna. Când fugea Ethan, fugea și Justin. Când Ethan gonea cu bicicleta pe aleea din parc spre intersecție, Justin voia să facă același lucru, deși roțile lui erau mai mici, iar picioarele lui, mai scurte. Voia să fie la fel de înalt ca Ethan, la fel de rapid ca Ethan, la fel de *cool* ca Ethan, să-și poarte șapca într-o parte ca Ethan; blugii îi atârnau pe șolduri ca lui Ethan, voia să meargă ca el, cu pas mare, delicat, ca de pisică, călcând cu tenișii în mod egal, precis și precaut pe trotuar, cunoscându-i fiecare denivelare și fiecare spărtură, luându-l în posesie. Privindu-i, Pauline era tot timpul îngrijorată. Știa că puterea ei e limitată, că Justin îl va urma mereu pe Ethan. Ethan nu absolvise școala, așa cum sperase ea, astfel că acum își punea toată speranța în Justin, care fusese întotdeauna un băiat bun, capabil, harnic, un elev silitor. Își imagina că într-o zi va fi avocat sau profesor, înalt și mândru, îmbrăcat într-un costum elegant.

Lui Ethan îi plăcea să stea cu băieții din cartier, care nu terminaseră nici ei școala, care fumau pe la colțuri la lumina lunii, în curțile blocurilor, la locurile de joacă pustii, care nu aveau nimic special de făcut. Iar când făceau ceva, făceau lucruri dubioase. Vindeau iarbă, făceau trafic de hașiș. Ținteau spre câte un Ferrari în acest fel. Calea cealaltă, cea dreaptă, care era prea dificilă, prea lungă, prea compromițătoare, nu-i interesa. Acest mod de viață presupunea ierarhii vagi și zone controversate. Puteai să ajungi în Dulwich și să ți-o iei. N-aveai ce căuta în Peckham, în Camberwell. Existau confruntări între aceste armate de tineri în care se foloseau arme albe și uneori arme de foc. Iar noaptea trecută avusese loc o astfel de confruntare în parc, lângă bibliotecă, vizavi de rotiseria aflată între salonul de tatuaje și frizerie, nu departe de capătul Paradise Row. Ethan și gașca lui se certaseră cu niște băieți din Catford în legătură cu o armă de foc pe care trebuia să o ascundă Justin și pe care Pauline o găsise și o dusese la poliție, iar polițiștii dăduseră de urma proprietarului. Acum, gașca din Catford voia să curgă sânge, mai exact, să fie vărsat de mâna celui mai nou

membru al lor, o fată de 14 ani, care încă nu-și făcuse inițierea completă printr-o faptă suficient de rea pentru a fi acceptată în grup.

În afară de faptul că îi ceruse să ascundă arma (ce provenea din Berkshire, unde există o fabrică de arme), Ethan îl mai lăsase pe Justin să iasă cu el de câteva ori, după școală, când mama lor era încă la muncă, dar de cele mai multe ori îi zicea nu, spunându-i că trebuie să asculte ce i-a zis mama și să-și facă temele. Și seara trecută îi spusese nu, stând în fața oglinzii din camera lui, aranjându-și șapca și cureaua cu ținte, evaluând dacă arată îndeajuns de dur. În oglindă îl vedea pe Justin stând pe patul din spatele lui, purtând încă tricoul polo alb de școală și pantalonii negri, și spunându-i că vrea să meargă cu el. Lui Justin îi plăcea sentimentul că e tovarășul mai mic al lui Ethan în gașcă. Îi plăcea cum toți îi spuneau Micuțu', dar îl tratau ca pe un om mare. Îi mai spuneau și „Profesorul Cântăreț", pentru că îi plăcea să învețe, să cânte și să asculte muzică, toate genurile de muzică, mai ales discurile vechi cu muzică soul ale mamei sale. „Hai, lasă-mă să vin și eu!", l-a rugat Justin pe Ethan. „Nu", i-a răspuns Ethan din nou. „Să știi că vin oricum. Nu mă poți opri. Pot să merg unde vreau să merg." „Ai face bine să stai aici, frate, să știi că nu glumesc cu tine", a zis Ethan. „Stai aici. Mă întorc repede, da? Da?" „Da, da", a zis Justin și s-a dus în camera lui să se schimbe, să-și pună blugii și un tricou galben, tricoul lui preferat, un tricou care i se părea șmecher, pentru că avea de gând să iasă în parc indiferent de ce spunea Ethan. Justin era la vârsta la care se credea aproape egalul lui Ethan, când vorbele lor cântăreau aproape la fel. În plus, ceva îl îngrijora, tonul de adineauri al vocii lui Ethan, frica subită pe care i-o citi în ochi. Ethan se mai uită o dată lung în oglindă și-și puse cuțitul în buzunarul de la blugi, în caz de nevoie. Era un cuțit elvețian ascuțit, destul de mic cât să fie discret, destul de mare cât să-l apere. Se mai uită o dată în oglindă, îl lovi cu pumnul în umăr pe fratele lui din camera de zi și-l lăsă acolo uitându-se la televizor, apoi ieși ca o pisică în amurg, pe Paradise Row. Ziua se transformă în noapte fără să lase nimic în urma sa. Norii erau groși. Unindu-se, dădură naștere întunericului.

Când Pauline ajunse acasă, apartamentul era gol. Era mult după ora 21:00. Simți că ceva este în neregulă. Simțise din autobuz un nod în stomac, o teamă inex- plicabilă, pe care o simți și învârtind cheia în broască. Avu senzația că o învârte în gol și că nu se va mai opri, iar odată ajunsă în casă, tăcerea prevesti răul. Unde era zgomotul televizorului? Unde era Justin? Cerul părea să aibă o culoare ciudată în seara aceea, o culoare apocaliptică, un amestec de roșu și negru. Și nu era lună. Era ascunsă de nori. Îl sună pe Ethan pe mobil și el nu răspunse. Justin tocmai își pierduse telefonul și încă nu-i cumpărase altul. Ieși din nou afară și merse încolo și încoace pe stradă, dar nu-i văzu. În schimb, o văzu pe doamna Jackson, care iar nu-și găsea casa și se plimba în sus și în jos în rochia ei verde subțire și în șlapi. Pauline n-avea răbdare cu doamna Jackson în seara asta. Simțea cum îi plesnește inima. Coastele îi trosneau. Doamnă Jackson, la numărul 8 locuiți! strigă ea. Mi-ați văzut cumva băieții? Mi-ați văzut băiatul? Dar doamna Jackson nu știa la ce se referă. Doamna Jackson o lăsă pe Pauline s-o conducă în casă, apoi Pauline se întoarse la ea acasă și așteptă.

Și cât de mult o iubea Justin pe mama lui! Pauline habar n-avea cât de mult o iubea Justin, cum voia să aibă grijă de ea când va fi bătrână, să se plimbe cu ea atât de mult, până când nu se va mai putea mișca și el va trebui să-și ia rămas-bun. N-ar fi vrut să-și ia rămas-bun de la ea. Se gândea la ea și acum, când se plimba prin parc, căutându-l pe Ethan, prin tunelul de copaci care ducea la blocurile-turn. Ferestrele lor luminate, în spatele cărora își petreceau serile diverși oameni, constituiau întotdeauna o priveliște frumoasă. Se auzea zgomotul traficului de pe strada principală. Salonul de tatuaje și frizeria erau închise, dar luminile roșii puternice de la rotiserie erau aprinse. Se duse în curtea în care stătuse cu Ethan de curând. Făcu un ocol până la spațiul verde din față. Nu era nimeni, nimeni din gașcă, nimeni care să-i spună „Profesorul Cântăreț“. De fapt, Ethan era la kilometri distanță. Fusese târât într-o mașină și dus departe, și aveau de gând să-i vină de hac, să i-o coacă rău de tot. Așa pățești când îl superi pe ăl mai rău din Catford, când te apropii prea mult de diavol. Ți se vine de hac indirect, în feluri pe care nu ți le-ai putea imagina în

viața ta, în familia ta. Îți fac rău rănindu-i pe cei pe care îi iubești, răpindu-i, distrugându-i.

Așa că Justin a ieșit din curte și a luat-o prin zona întunecată cu verdeață, cântând pentru sine, deoarece era agitat. Printre copaci, se adunau niște oameni, cu hainele lor groase și cu mersul haotic. Erau atenți la pradă, înarmați. În buzunarele blugilor aveau cuțite. Erau în alertă, cu simțurile ascuțite. Lui Justin i se păru că recunoaște pe cineva din gașcă și se duse spre ei, dar pe măsură ce se apropia, simți pericolul și o luă în direcția opusă. Începu imediat să fugă, dar la momentul potrivit au sărit la el cu jucăriile argintii la vedere. „Săriți pe el!“ spuneau, în timp ce peste drum, la rotiserie, bucătarii puneau mai mult ulei în cuve și refăceau proviziile de pui. Peste tot mirosea a ars, pentru că tocmai avuseseră un mic incendiu în spate, o flacără care apăruse subit, de nicăieri. Au stins-o la timp, așa că acum găteau o nouă rundă de pui. Ambii bucătari purtau șepci cu însemnele rotiseriei și tricouri polo roșii. „E liniște în seara asta“, spuse unul dintre ei. „Da, marțea e întotdeauna liniște“, îi răspunse celălalt. Aadesh zise că se bucură că nu lucrează a doua zi, miercurea era ziua lui liberă. „Și ce-o să faci?“, întrebă Hakim, împungând puiul cu furculița cea lungă. „Ieși în oraș cu Lakshmi, nu-i așa?“ „Am auzit că mâine plouă.“ „La naiba“, zise Aadesh. Apoi au auzit amândoi pe cineva țipând. S-au uitat spre ușă. Se apropie o siluetă în fugă, căzând, mergând ca un nebun, ca și cum n-ar mai putea ajunge pe partea cealaltă a străzii. O mașină o ocoli și claxonă. Silueta se apropie și mai mult. Se ținea cu o mână într-o parte și bâjbâia prin aer cu mâna liberă. Inima îi bătea mai repede decât oricând. Toată viața lui era redusă la acest moment unic, iar în acest moment apăreau amintiri, imagini, era și mama lui acolo, într-un singur moment. Îl aștepta în apartament, iar el voia să se întoarcă la ea, la țara lui de origine, la mama lui care era țara lui de origine, și să se plimbe cu ea până la sfârșitul vieții ei, cât se putea de mult. În nicio altă clipă nu-și dorise asta mai mult decât acum. Călcă strâmb. Se împiedică. Văzu lumina roșie a firmei de la rotiserie deasupra. Văzu negura ciudată și strălucitoare deasupra străzii, auriul final, cumva, totul

strălucea. Nu voia să moară. Nu voia să moară. Plângea pentru că îl durea prea tare și nu voia să moară.

Acesta era celălalt gând important al său, în afară de cel legat de mama lui. Durerea. Îl găsiseră, îl aranjaseră pe fratele lui Ethan. Îl găsiseră în mijlocul lor, printre copaci, iar cea aleasă îl atacase direct cu mâna ei mică de fată. Cuțitul trecuse prin coloana vertebrală. Durerea începuse să-și facă de cap. Se răspândise prin el ca o furtună, ca flacăra. Se revărsa în toate cotloanele, rupând bucăți mistuitoare din el. Îl durea atât de tare, încât vedea strălucirea de aur, roșul, stelele îndepărtate. Când ajunse la trotuar, își ridică privirea, iar în acel moment, Pauline se ridică în picioare în sufragerie și privi afară în noapte, un gând insuportabil, o bătaie de inimă ratată, se ținu de stomac, ieși din cameră în hol, se duse spre ușă și o deschise.

Își păstră speranța până în clipa morții. Speranța moare ultima. Justin merse împleticindu-se pe trotuar spre ușa roșie a rotiseriei. Se prinse cu ultimele puteri de tocul ușii și se aruncă înainte. „Ajutor!“ șopti el (era liniștit, de parcă ar fi visat). „La naiba“, spuse Aadesh. „Rahat!“ spuse Hakim. „O, Doamne.“ Se duseră la el, acolo unde căzuse, pe jumătate în magazin, pe jumătate afară. Sângera atât de mult, încât trotuarul parcă era inundat de un ocean. Tricoul galben era însângerat, la fel și haina. Ultimul lui gând, cel de după mama lui, ultima senzație a fost că îi e foarte frig, deși simțea că locul în care intră e plin de căldură. O ușă era deschisă. Intră și ușa se închise în urma lui. Acum era prea târziu pentru orice. Chiar și pentru Pauline, care fugea pe Paradise Row ca să-l legene pe podeaua roșie și udă.

Sângele continuă să curgă pe mortarul din jurul plăcilor de pavaj din fața rotiseriei. Nu se va mai șterge niciodată de tot, indiferent de vreme. Atât timp cât știai că fusese acolo, încă exista.

*

– Alo?

– Eu sunt.

– Care eu?

– Michael.

– Michael… O, Michael, ce… ?

Pauză somnoroasă.

– Știi cât e ceasul?

Era ora 2:15 dimineața, iar Michael stătea la Queen's Hotel din Crystal Palace de trei săptămâni și jumătate. Era o clădire vastă, crem, în stil colonial, așezată la distanță de esplanada ce însoțea drumul spre Croydon, cu turnul Beulah la dreapta și turnul Crystal la stânga. Pe acoperiș fluturau steagurile lumii, iar o potecă roșie ducea spre intrare, dar interiorul nu era grandios. Biroul de la recepție părea să aparțină unui motel sau unui ghișeu din aeroport. Exista un acvariu întunecos în zona de așteptare, unde oamenii puteau să se uite la clipuri muzicale pe un ecran suspendat. Covoarele, peste tot cu același model bleumarin cu bej, se desprinseseră de plinte și uneori degajau miros de transpirație și de detergent. Nu era genul de loc în care ar fi vrut să se întoarcă, dar era îndeajuns de aproape de copii și putea să evite astfel întrebările părinților săi.

Camera lui, în care se afla acum, întins pe spate pe covor, era situată în partea din față a clădirii, la etajul al patrulea. Ca să ajungă în cameră, trebuia să ia un lift minuscul îmbibat de același miros dihotomic, apoi să străbată o serie de coridoare, să treacă de o ușă și să ajungă la o scară care dădea pe un palier izolat. Până când intra și camera i se deschidea în față, avea mereu impresia că pătrunde într-un labirint. Încăperea era mare și luminoasă în timpul zilei, dar tristă și mormântală noaptea. Avea două ferestre enorme care dădeau către dealurile dinspre parc, unde fusese cândva palatul (se vedea marginea platformei pietruite unde fusese odată transeptul principal). În colț era un fotoliu scobit, pe care își arunca haina și geanta când intra, și două paturi, unul dublu și unul de o singură persoană. Dormea pe patul dublu și îl folosea pe celălalt drept canapea, dar noaptea își imagina că este patul Riei – o fărâmă din ea dormea alături de el, în întuneric, iar când îi era foarte dor de ea, i se părea

că o aude respirând. Nu-i plăcea faptul că nu e alături de copii în timpul nopții. Îl făcea să se simtă absent din propria viață. Voia ca dimineața să coboare de la etaj cu Blake în brațe, să fie acolo când i se dădea micul dejun. Voia să simtă prezența ocazională a Melissei prin apropiere, aranjându-și părul, citind din Hemingway. Trebuia să exprime față de cineva acest patos și această singurătate. Încercase ambele paturi în seara aceasta, dar niciunul dintre ele nu era cum trebuie, nu putea să doarmă, așa că hotărî să încerce să doarmă pe jos. Nici asta nu funcționa, și de o oră se lupta cu impulsul de a o suna pe Rachel. Oare se va supăra? Era prea târziu? Sau poate că stătea și ea pe jos, neputând să doarmă, sperând că cine știe, poate?

– Scuză-mă. Te-am trezit?

– Da.

– Îmi pare rău. E în regulă, poți să te culci la loc.

– Ce e? Ce s-a întâmplat?

Asprimea vocii ei îl făcu să se simtă prost. Nu se așteptase să stârnească iritare, ci doar milă. Ar fi vrut să închidă telefonul, dar era prea târziu.

– Nu pot să dorm, explică el. M-am gândit să te sun, să vorbim…

– Să vorbim…

– Da.

Ea oftă.

– Mâine am treabă.

Îi trecuse prin minte să o sune pe Rachel din prima zi în care se mutase la hotel, după ce își curățase camera cu clor și își desfăcuse bagajele. Acolo, puteau petrece nopți întregi împreună. Putea să fie cu ea pe deplin, bucurându-se de patul dublu. Ar fi putut fi magnifici împreună în fața acestor ferestre, în fața acestui cer vast, dar alesese să nu o facă, din loialitate pentru Melissa. Părea important, nu în ultimul rând, pentru propria conștiință. Așa că, în loc s-o sune, coborî la barul hotelului și bău un whisky cola. Arămiu și rece ca gheața, whiskyul îi alunecă spre regiunea inimii, spre locul unde avea bumerangul de lumină. Mai bău încă unul și apoi se duse să se plimbe, departe de autostradă, pe străduțele abrupte din împrejurimi, cotind într-o parte și în alta și dând

peste zone liniștite și pline de verdeață. Devenise un obicei să bea whisky și să se plimbe seara, să facă dreapta pe Fox Hill, stânga pe Tudor Road, din nou stânga spre Cintra Park, pe lângă trotuar, prin cercurile de lumină ale felinarelor. Se duse în părculețul de lângă hotel și se așeză pe o bancă, ușor amețit și dorindu-și să mai bea un whisky. Pe banca alăturată erau doi bețivi roșcovani care beau bere la doză. S-au uitat la el. Hainele lor erau murdare. Distanța dintre ei era mică. Foarte mică.

– Nu poți să mă suni așa, în miezul nopții, spuse Rachel. Nu e în regulă, înțelegi?

Avea dreptate. Nu era în regulă. Există foarte puțini oameni pe care poți să-i suni așa. Mai bău un whisky și adormi în jur de ora 4:00.

*

– Spune-mi cum să fac tocănița, zise Melissa.

Vorbea la telefon cu mama ei. Era după-amiaza târziu în Bell Green.

– Ți-am spus deja.

– Știu, dar mai spune-mi o dată, am uitat.

Avea pixul și hârtia pregătite.

– Iei concentrat Oxo, spuse Alice. Îl torni în oală și-l amesteci. Apoi adaugi niște frunze amărui de vernonia. La sfârșit, adaugi puiul.

– Puiul se pune la sfârșit? Când pun sosul Maggie?

– Oricând. Nu contează. Ai grijă să amesteci bine *eba*. Să pui apă.

– Bine.

Probabil că avea să fie un nou eșec, dar ieri, pe strada principală, când trecuse pe lângă magazinul de unde cumpăra banane, simțise nevoia să facă *eba*. Puteai să cumperi trei banane la o liră. Bărbatul gras de la raionul de carne le-a pus într-o pungă de plastic albastră, apoi, fără vreun motiv anume, ea a adăugat și igname, niște pui și niște bame, iar acasă avea deja *garri*. I se părea un lucru liniștitor, un fel de a fi în altă parte. Voia să scape de aceste străzi

englezești întunecate, de sălbăticia lor, de fețele obidite, de răutatea și amenințarea pe care le emanau, de aerul înăbușitor.

– S-a întors Michael acasă? întrebă Alice cu îngrijorare și cu hotărâre în voce.

– Nu.

Acum urma prelegerea despre necesitatea prezenței masculine în gospodăria cu copii, exprimată cu tradiționala indignare nigeriană.

– Nu te poți descurca singură. Tre' să-l primești înapoi. Ce se întâmplă cu copiii? Știi că bărbații trebuie să trăiască acasă, cu familia lor. Nu-l lăsa să stea departe. Dacă faci asta, va începe să bea și să fumeze și să se ducă în cluburi. Așa fac bărbații!

– Mamă…

– Femeile nu pot trăi fără soț. Am stat atâta cu tatăl vostru pentru voi, nu mă descurcam singură. Și am suportat, am suportat, am suportat. Părinții trebuie să stea împreună până cresc copiii. Spune-i lui Michael să vină acasă săptămâna asta, vineri. Nu-mi place că trăiește în altă pare. Îmi fac griji.

– Bine, mamă, spuse Melissa. Acum mă duc să fac *eba*.

– Ascultă-mă!

– Păi, te ascult.

– Lasă apa să fiarbă încet și amestecă cum trebuie.

– Bine.

– Spune-i lui Michael să vină acasă, repetă ea.

Michael venea o dată la câteva zile, să vadă copiii și să-i culce. Apoi se întorcea la hotel. Uneori, lua cina cu ei. Urma să vină și în seara asta, și în timp ce amesteca cubul de Oxo, Melissa hotărî că trebuie să mănânce și el niște *eba* și tocăniță. Slăbise destul de mult.

De ieri, la intrarea în parc începuseră să se adune flori pentru Justin, așa cum vor continua să se adune în următoarele săptămâni. Erau baloane și buchete. Erau fotografii și lumânări pe trotuar, iar traficul continua neîntrerupt prin fața rotiseriei. Seara, prietenii lui de la școală se adunau și plângeau. Devenise un loc al morții timpurii, un loc de adunare. În jurul felinarelor, în jurul balustradelor de lângă drum, se aduceau flori și pentru alți copii care

dispăruseră prea devreme. Florile erau înlocuite iar și iar, mai ales de către mame. Dar apoi florile se usucă tot mai mult, până când într-o bună zi, mamele le vor lăsa să moară, retrăgându-și în cele din urmă iubirea și blocând toate amintirile în interiorul lor.

– Ai auzit ce s-a întâmplat? îl întrebă Melissa pe Michael când sosi.

– Ce?

– Ta-*ti*, ta-*ti*, ta-*ti*! începu cântecul.

– Stai puțin, draga mea. Ce?

– Încă o înjunghiere, spuse ea șoptit, ca să n-o audă Ria. Lângă bibliotecă.

Văzuse și ea o parte din problemă, o componentă în acest proiect al morții, deși nu știa ce văzuse. Când Ethan coborâse în amurg pe Paradise Row spre parc, având cuțitul în buzunar și șapca pusă într-o parte, nu apucase să ajungă la destinație. Înainte ca el să ajungă la capătul străzii, Melissa auzise o mașină oprindu-se la stop cu scârțâit de cauciucuri și se uitase pe fereastra dormitorului mare, unde îl schimba pe Blake. Doi bărbați au ieșit din mașină cu bâte. L-au târât după ei pe băiatul cu șapcă. Apoi s-au urcat cu toții înapoi în mașină și au pornit în viteză, cu diavolul lângă ei, hotărâți să-l aranjeze ca lumea. Toate astea o făcuseră pe Melissa să tremure. I se întorcea stomacul pe dos pentru că, stând acolo cu bebelușul în brațe de o parte a ferestrei și cu diavolul de cealaltă parte, era clar că un băiat urma să moară și nimic nu avea să împiedice treaba asta. Se îndepărtase de fereastră, se dusese în cele mai ascunse cotloane ale casei.

Michael spuse:

– O, nu, și umerii îi căzură. Alta?

– Alta.

Părea dezumflat, epuizat. Haina lui neagră îi era mare la umeri și stătea ușor aplecat, ca într-un fel de plecăciune, un salut adresat vârstei. Melancolia i se furișa pe chip și schimba atmosfera, care era înspăimântătoare, atât în afară, cât și înăuntru.

– Arăți terminat, spuse ea, în timp ce el își scotea haina.

– Mulțumesc.

– Nu voiam să sune așa oribil.

– N-am dormit bine azi-noapte.

– De ce?

– Rămâi aici în seara asta, tati? spuse Ria, căreia îi era foarte dor de el, mai ales noaptea și dimineața devreme.

A răspuns ambelor întrebări fără să răspundă cu adevărat. Se uita la fețele copiilor cu o intensitate caldă și încruntat, analizându-le nasul și bărbia. Melissa îi privea din bucătărie, în timp ce frământa *eba*. Era ceva extrem de rânduit în prezența lui acolo, în faptul că erau toți patru sub același acoperiș. Simțea această rânduială de fiecare dată când venea el și neorânduială de fiecare dată când pleca. Cu toții erau privați de ceva care le aparținea, de ceva care ținea de acasă.

– Îl mai ții minte pe băiatul care a cântat la spectacolul de la școala Riei? spuse ea.

El venise în bucătărie. Mai era prezentă și Nina Simone, cu vocea ei baritonală și cu prietenul ei *Mr Bojangles*.

– Îl chema Justin. N-ar fi fost în stare să cânte nici dacă viața lui ar fi depins de asta, îți mai aduci aminte? Ei bine, s-a întâmplat la propriu.

– El a murit? întrebă Michael.

– Da.

– Doamne! Ce porcărie! Era un puști.

– Știu.

Eba era plină de cocoloașe. Melissa continuă să o amestece, așa cum îi spusese mama ei, și adăugă puțină apă. Tocănița fierbea la foc mic pe aragaz, lângă niște bame aflate într-o oală mai mică și pe care voia să le adauge pentru a da un pic de consistență sosului. Michael își turnă ceva de băut, știind încă unde sunt lucrurile în bucătărie, locuind în acel spațiu. Din când în când trecea pe lângă ea și o atingea ușor, aproape inconștient, pe spate. Ea își dădu seama că îi lipsea acest gest, posibilitatea ca el să facă asta.

– Am auzit că a fost vorba despre o inițiere într-o gașcă, o provocare. Așa a spus cineva.

– Unde ai auzit așa ceva?

– În cartier. Se pare că o fată a făcut-o.

– O fată?

– De 14 ani.

Michael încercă să digere informația. Trebui să se așeze pe treapta de culoarea ardeiului iute pentru a face asta, dând din cap. Scoase un oftat lung și sleit.

– Ce se întâmplă în țara asta, frate?

Trecea adesea pe lângă astfel de puști pe strada principală, stând în fața rotiseriei, fumând în parc, privind lumea și respingând-o. Întotdeauna voia să le spună ceva, să le vorbească despre cât de mare este capacitatea omului de a realiza lucruri, despre faptul că toți suntem esențiali pentru mecanismele acestei lumi, că motivul pentru care nu funcționează cum trebuie este că ne lipsește combinația crucială de putere și speranță. Voia să-i pălmuiască și să le spună că lumea nu le datorează nimic, doar i-a făcut să creadă că le datorează ceva, luându-le puterea, și că, așteptând o compensație, o consolare pentru acest furt, nu făceau decât să se lepede continuu de propria putere. Era nedrept, dar așa stăteau lucrurile.

– Te iubesc, spuse el.

Melissa se opri, cu mâinile ridicate la nivelul taliei. Împărțea *eba* în bucăți, aranjând bolurile pentru tocăniță. Era liniștitor să o privești, să fii martor la cele mai mici gesturi și mișcări ale ei, care, într-un fel, păreau să se desfășoare în interiorul lui, să fie legate de el. În ciuda frustrării și a consternării pe care le resimțea, corpul îi era extrem de echilibrat în timp ce o privea.

– Și eu te iubesc, spuse ea încet, fără să se uite la el.

Continuară să vorbească. Ea îi povesti despre bărbații veniți cu mașina și cu bâtele și despre băiatul luat pe sus cu forța.

– Acum vorbesc serios. Trebuie să ne mutăm de aici. Nu mai e vorba doar despre casă, ci despre întreaga zonă. Nu suntem în siguranță. Copiii noștri trebuie să trăiască într-un loc sigur.

– Da, știu, spuse el, și-i plăcu faptul că spune „noi“, ca și cum acest „noi“ nu putea fi contestat. Dar unde să ne mutăm?

– Nu știu sigur. Sussex, poate? Kent? Undeva mai aproape de coastă?

– Adică să ne mutăm din Londra?

Michael își imagină copiii jucându-se pe o plajă pustie, pe o vreme urâtă, cu o mulțime de albi în depărtate.

– Am putea…

– Eu nu plec din Londinium, spuse el ferm. Trebuie să am oameni de culoare în jurul meu.

Auzind asta, Melissa avu senzația obișnuită că i se strânge fața, că o mână rece îi strânge gura. Dependența lui Michael de cei de culoare era o închisoare, în care ambii erau prizonieri. Această legătură îl rupea de alte posibilități, de anumite orizonturi necunoscute și de destinații exotice. Nu voia să meargă în Franța pentru că detectorul lui interior simțea niveluri ridicate de rasism. Nu voia să meargă în China, în Australia, pentru că erau prea retrograde, prea „albe“. Dar cum rămânea cu apusurile de soare din aceste locuri, cu munții, canioanele, culorile lor specifice, celelalte frumuseți? Culoarea lui stătea în calea celorlalte culori. Îi dăduse instrucțiunile pentru întreaga viață sau i le impusese, iar el era obligat să le urmeze. Dar dacă aceste instrucțiuni ar fi eliminate, cine ar fi el?

– Londra nu este singurul loc din lume, spuse ea, punând tocănița în patru boluri. Adăugă în fiecare bamele. Ria și Blake sunt mai importanți decât lucrurile de care avem noi nevoie. Este vorba despre ce au *ei* nevoie. Nu vreau să fie uciși de un glonț rătăcit într-o bună zi, când se duc la magazin ca să cumpere pastă de dinți.

– N-o să fie uciși, nu mai exagera! Parcă ai fi Stephanie. Și ei au nevoie să fie printre oameni de culoare. Nu mă gândesc doar la mine. Dacă toată lumea și-ar face bagajele de fiecare dată când se întâmplă așa ceva, n-ar mai rămâne niciunul dintre noi pe-aici.

– Dar ei *sunt* culoarea lor. E ceva ce face parte din ei. Doamne, de ce vorbim despre așa ceva? E o chestie elementară.

Trecu pe lângă el cu două farfurii. Blake se târa prin cameră, îndepărtându-se de televizor și apropiindu-se de Michael, încercând să se ridice în picioare, agățându-i-se de spate. Era aceeași situație dintotdeauna. El nu înțelegea cine este ea. El nu va înțelege niciodată, pentru că sunt eminamente diferiți. Când Melissa încerca să vadă lumea prin ochii lui Michael, n-o vedea în întregime. Era obturată pe jumătate. Cu toate acestea, când trecu din nou pe lângă el, aflat pe treaptă, cu umerii lui lați ocupând aproape tot cadrul ușii, în timp ce Blake îl prindea cu degetele lui grăsuțe de bebeluș, încă își mai imagina o casă a ei, un loc pe care să-l poată locui, un loc în care să se poată afunda. Era atât atrasă, cât și îndepărtată de el.

El continuă, stăruind în opinia lui.

– Vreau ca cei mici să vadă negri în jurul lor, nu doar să-și conștientizeze spiritul negru.

Până și aceste cuvinte pe care le folosea, negri, albi, spirit negru, erau grosolane, contagioase. Copiii vor fi infectați de ele, târâți în închisoarea lui de această obsesie, privați de dragostea pentru canioane, pentru anumite tipuri de lumini.

– Cu cât îl vor vedea mai puțin în jurul lor, cu atât îl vor resimți mai puțin în interior.

– Nu e adevărat, cu atât mai mult îl vor resimți în interior.

– Da, dar într-un sens negativ.

Se lăsă o scurtă tăcere. Melissa spuse:

– Michael, pentru mine nu a fost așa cum a fost pentru tine. Eu aveam alte griji când eram copil.

Au mâncat toți patru la masa din camera de zi, sub lumina albă. *Eba* i-a calmat, i-a alinat. La fel ca Alice, au mâncat-o cu lingura, înmuind-o în tocăniță, adăugând niște pui cu furculița sau diminuând vâscozitatea bamelor. Blake a mâncat cu mâna, iar Melissa l-a ajutat. Era un pui bine gătit. Era pătruns până la os. Mirosul de pui care se regăsise odinioară pe gâtul Melissei părea să fie acum mai extins, să fie pe mâinile cu care gătise puiul, cu care îl

tranșase, îl asezonase și îl pusese la foc. De fiecare dată când mânca pui, el se gândea la gâtul ei, la adânciturile claviculelor.

– Tot nu mi-a ieșit *eba* cum trebuie, spuse ea. E prea granulată.

– Mie îmi place, spuse Ria, care nu înțelegea încă nuanțele consistenței mâncării. Își mai puse două porții, păstrând o bucată pentru sfârșit, pe care o rupse cu mâinile.

– În Sussex se găsește *garri*? Dar banane de-astea mici? glumi Michael în timp ce strângeau masa.

Apoi Ria l-a chemat în camera de zi, unde au dansat amândoi în felul acela care îi plăcea ei, el o ținea în brațe și se învârteau ușor, iar la final o lăsa pe spate, peste brațul lui, și o privea cu ochii plini de adorație. Melissa se uita la ei din ușa bucătăriei. Ria încă mai șchiopăta ușor cu piciorul stâng.

După aceea, Michael s-a dus sus cu Blake, trecând pe sub lucarnă, trecând de păsările din Tanzania și de dansatorii indigo de pe peretele dormitorului principal. A fost bucuros să vadă că nu mai atârna pe nicăieri ceapă sau usturoi – era adevărat, problema nu era doar casa, ci mult mai mult decât atât, și îi părea bine că vede și ea asta. Stând la fereastră, era conștient de strada de jos și de întunericul ei, plin de răzbunare și de violență. Era agitație în Bell Green. Cerul vuia de sirene. Tânjea să se afle de cealaltă parte a râului, de cealaltă parte a liniei de demarcație, unde cunoștea mai bine oamenii, unde îi înțelegea mai bine. Oamenii din sud erau nechibzuiți. Duceau lucrurile prea departe. În aer se simțea mai mult tensiunea, anarhia.

– Poate ar trebui să trecem înapoi râul, spuse el.

Îl auzise coborând scările, sunetul greutății lui pe lemn, zdruncinătura în timp ce prindea viteză. Îi era dor până și de acest zgomot.

– Se întâmplă asemenea lucruri și peste râu, spuse ea. Se întâmplă peste tot. Întregul oraș este infectat.

La sistemul audio se auzea un cântec de I Wayne, „Living in Love“, care deplângea conflictele dintre oamenii lui, vărsarea de sânge. Îi făcu să se gândească la Justin și la sângele de pe trotuar, la copiii din nord și din sud care

mureau în acest război. Părea un război nesfârșit. Armele deveneau din ce în mai periculoase, cu potențial letal. Copiii implicați erau din ce în ce mai tineri.

– Știi care e partea cea mai rea? spuse Michael. Nu-i mai înțeleg pe oamenii mei. Lucrurile pe care le fac, ce e în capul lor, de ajung să facă ceea ce fac. Nu-mi cunosc comunitatea.

Ea nu se mai abținu. Nu-și mai îmblânzi dorința de a fi în brațele lui, în acel loc călduros. Și-a amintit ceva ce-i spusese Carol cu o seară în urmă la telefon, că dacă există cineva pe lumea asta pe care îl iubești, cu care crezi că-ți poți împărți viața, este important să nu-i dai drumul, să te străduiești să păstrezi relația puternică și bună. S-a apropiat de el, de locul în care stătea pe bancă, s-a așezat între genunchii lui și i-a adus capul să se sprijine ușor pe ea, iar brațele lui au înconjurat-o cu totul. Ca o caracatiță.

– Tu mă știi, spuse ea.

– Da, spuse el și se uită în sus, la ea. Te știu. Ești femeia mea.

Îi plăcu cum sună asta, posesia din vocea lui. Era ceva senzual, aceeași senzualitate care o atrăsese la el de la început. Poate că dragostea însemna posesie, se gândi ea, în timp ce-l săruta. Toate lucrurile pe care le evitase de când se știa – siguranță, stabilitate, casă, capitulare, distanțare față de pretențiile intransigente ale sinelui și abandon în fața blândeții – erau o reducție, da, dar și o deschidere. Oare chiar e rău să aparții cuiva? Ar putea asta să sugereze nu slăbiciune, ci putere, pentru că este vorba despre asumarea unui risc?

Sărutul aceasta a fost ca un alt prim sărut. De fapt, era un progres față de acel sărut, ca urmare a tot ce se întâmplase de atunci, toată absența și distanța din ultimele săptămâni și din ultimele luni. Desdemona era acolo, în toată splendoarea ei. La fel și Angelina. Și, la fel ca înainte, cu treisprezece ani în urmă, lângă chiuvetă, mâinile lui alunecară în interiorul rochiei ei ca să-i cutreiere pielea.

– Suntem londonezi, spuse el, în timp ce răsună o altă sirenă și cerul nopții se făcu albastru.

Era conștient de faptul că trebuie să plece, să ajungă înapoi în acel albastru, înapoi la hotel. Nu voia să plece, dar trebuia să fie iertat.

– Îmi pare rău pentru tot, spuse el.

– Nu-ți cere scuze. Rămâi cu mine.

– Ești sigură?

– Da, sunt sigură. Nu vreau să fiu singură. Nu e momentul pentru singurătate.

Așa că o ridică în brațe și o așeză pe covor, ea scundă, el înalt, și zăcură acolo, în fața ferestrelor gemene. Tot ce știa el era că are nevoie de o parte a ei în gura lui, în mâinile lui, sprijinit de el, în fiecare clipă. Ea îi scoase cămașa de lucru, îl trase din lumea care îl reținea. El se pierdu în regatul trupului ei și se mutară unul în siguranța celuilalt, până când râul ei se învolbură, iar de data asta, când se apropie de vârful muntelui, nu se prăbuși înainte de a-l atinge, ci trecu dincolo de el și se prăbuși pe partea cealaltă, pe partea care trebuia. De data asta, nu fu un abandon, ci o adăugare, o întregire, o desăvârșire. Acum călătoreau deasupra cartierului, deasupra turnurilor, departe de oraș, din ce în ce mai sus, spre al nouălea cer despre care vorbea Legend.

– N-am știut că încă mai putem fi așa, spuse ea, după ce au terminat.

El încă era deasupra ei, fiecare cu brațele în jurul celuilalt. Ea se bucura să-i simtă greutatea.

– Hai măcar să călătorim undeva. Trebuie să ies de aici. Să plec de pe insula asta.

– Bine, spuse el. Unde vrei să mergi?

Ea se gândise la Jamaica, la cât de mult îi plăcuse acolo. Se simțise ca acasă în aerul cald, printre culorile vii, în acea țară neagră, unde nu erai chinuit de dileme interioare.

– Într-un loc frumos, spuse ea. Undeva unde să fie altfel decât aici. Undeva unde nu sunt englezi.

– Sunt de acord cu asta.

– Și trebuie s-o facem curând.

Afară, în capătul străzii, lumina din camera de zi a apartamentului lui Pauline rămase stinsă. Ea era înăuntru, ascultând sunetul recent devenit istorie al unei singure respirații.

12
UNDEVA, PE LÂNGĂ TORREMOLINOS

Nu Chile, nici Peru. Nu Jamaica, nici Brazilia, nici Madagascar, nici măcar ținutul virgin și accidentat de pe coasta de sud-est a insulei Corfu. Nu Sicilia, nici Toscana. Nu livezi sau plantații de măslini, nici vreun sat uitat de lume, care să nu fi văzut picior de turist. Nu Maroc sau Tunisia, nici vreun țărm al unui continent diferit, mai închis la culoare, unde să simtă că au călătorit cu adevărat. Au ales Costa del Sol. Zona din Spania dedicată turismului de masă. Un zbor ieftin de două ore. Plin de englezi. Undeva, pe lângă Torremolinos, printre golfuri, dune, stânci și estuare ale văii largi și joase dintre cele două lanțuri muntoase din Depresión Bética. Centrul comercial de lângă plajă avea un restaurant indian și un pub irlandez. Deasupra discotecii era o sală în care se juca bingo. Aproape toată lumea vorbea engleza, iar paella nu era chiar spaniolească.

Nu era o căsuță rătăcită prin iarba înaltă, în vecinătatea pădurii sălbatice. Nu era nici hambar cu aspect original sau cu farmec rustic, nici vreo cabană lângă râu, vreun far, vreun turn sau vreo altă formă de arhitectură circulară. Vila era pătrată. Camerele aveau unghiuri ascuțite și acoperișul plat, o suprafață pătrată acoperită cu asfalt, dar potrivită pentru a practica yoga în grup, ceea ce Melissa făcea dimineața. Pardoseala era din plăci de gresie rece și cu picățele, fără covoare, cu excepția unuia singur, care se afla sub măsuța maură din hol, plină de pete rotunde de la băuturile clienților anteriori care profitaseră de pachetul promoțional al agenției Thomson Holidays. O scară rezistentă ducea din hol la camerele de la etaj, patru dormitoare și două băi; un al cincilea dormitor cu baie proprie era situat la parter, lângă hol. Doi stâlpi de teracotă în stil roman flancau canapeaua, iar la intrarea în bucătărie era o arcadă. Orice altceva era fie pătrat, fie dreptunghiular, iar culoarea dominantă era cea a magnoliei.

Singurele excepții erau scânteierile ocazionale de culori din tablouri, reprezentări amatoricești ale peisajelor locale, una dintre ele fiind semnată Q. Bertonell, și combinația urâtă de maro cu galben a draperiilor, în spatele cărora Stephanie găsise la sosire o libelulă – în privința acesteia nu-și exprimă îngrijorarea, ca să dea un bun exemplu copiilor. O altă insectă mare a fost descoperită de Michael, un gândac care plutea pe spate în mijlocul piscinei. L-a pescuit cu o plasă și l-a aruncat în tufișurile uscate care înconjurau grădina, sperând că acest gest va fi considerat eroic de către Melissa.

Erau aici împreună cu Damian și cu Stephanie și cu cei trei copii ai lor, dar și cu Hazel și cu Pete, care încă erau prinși în mrejele iubirii proaspăt înfiripate și nu puteau să stea departe unul de altul. Tot timpul se sărutau, se atingeau, se mângâiau, stăteau unul peste altul, își masau unul altuia picioarele și se ungeau cu loțiune de soare pe spate. Pete era un bărbat bine făcut, de 1,80 metri și plin de mușchi, bronzat și cu o barbă aranjată, care îi acoperea maxilarul lat și definit, cu un diamant în ureche, ochi seducători și un zâmbet leneș. În prezența lui, majoritatea bărbaților păreau inadecvați din punct de vedere estetic, iar el știa asta, Hazel știa asta, Michael și Damian știau asta, dar toată lumea se străduia să ignore acest fapt și să nu fie geloasă. Totul pornise de la Hazel, care n-a renunțat la ideea ei de întâlnire în patru și care a sugerat un weekend în Spania – avea o prietenă care lucra pentru agenția Thomson Holidays și care le putea face rost de o ofertă ieftină. Melissa era atât de disperată după o ieșire, încât a fost de acord, dar trebuiau să ia și copiii, ceea ce pe Hazel n-o deranja, dorindu-și mereu copii. Dar apoi Michael l-a invitat și pe Damian, parțial pentru sprijin moral, și așa au ajuns să fie șase, plus cinci copii, într-o singură vilă, timp de șapte nopți, în luna mai. Aveau ocazia să se cunoască mai bine unii pe alții. Să se distreze la maximum, să petreacă până târziu, să se îmbete, să sară peste valuri, să se joace. S-au întâlnit cu toții la miezul nopții în aeroportul Stansted și și-au încredințat viața în mâinile celor de la compania aeriană. Au ajuns în depresiune la răsărit și au coborât în valea căldurii cu soarele deja arzător. Părinții au găsit taxiuri și au verificat centurile de siguranță ale copiilor, simțindu-se plictisitori, ca niște oameni de vârstă

mijlocie, în timp ce Hazel și Pete, călițI de pe urma recentei călătorii cu rucsacul în spate prin America Centrală, au hotărât să ia autobuzul.

– Autobuzul? întrebă Stephanie.

– Da, autobuzul, răspunse Hazel, știi, un vehicul care duce oamenii dintr-un loc în altul contra unei sume modice?

Și, pretinzând că nu iau în seamă asta și că nu sunt iritați, s-au uitat cum porumbeii o iau pe lângă palmierii din aeroport, cu brațele în jurul umerilor, amândoi în șlapi, Hazel cu părul lăsat pe spate. Când s-au mai îndepărtat, Hazel și-a băgat degetul mare în buzunarul de la spate al pantalonilor scurți ai lui Pete, de deasupra fesei drepte, și acolo l-a lăsat. Și duși au fost.

Acum toată lumea era în curte, după yoga, la care au participat toți adulții, mai puțin Stephanie. Damian a avut dificultăți cu posturile de echilibru din prima serie, aproape căzând de două ori când încerca să-și țină mâinile împreunate deasupra capului în timp ce stătea într-un picior. Dar Melissa descoperise că Michael, în schimb, era surprinzător de flexibil; undeva în el se ascundea un Buddha. Stătea pe scaunul de lângă masa albă de plastic din curtea interioară, pe care se vedeau resturile unui mic dejun târziu, Nutella, gustarea vacanței, un cuțit murdar de ciocolată zăcând pe un capac desfăcut, firimituri de brioșe și de croasante și o cutie de suc de portocale, toate acestea uscându-se sub o umbrelă de soare murdară. Melissa era în apropiere, făcând plajă și citind *Tar Baby* pe un șezlong, în timp ce Blake se juca pe iarbă lângă ea, dând din cap pe melodia lui Justin Timberlake care se auzea din boxe. Pe un șezlong apropiat erau Hazel și Pete, într-o îmbrățișare afectuoasă. Hazel purta un costum de baie portocaliu și râdea încontinuu în timp ce Pete o atingea cu degetele pe abdomen, într-un joc privat care scotea din sărite pe toată lumea. Toți ceilalți erau în piscină, copiii stropindu-se, stând în cap, sărind, scufundându-se și făcând pluta. Ria, cu spatele perfect drept și cu brațe ca ale unei campioane, stătea cu picioarele încrucișate pe o saltea de spumă, mângâiată de soare, și plutea peste tot. De când ajunseseră, îi dispăruse șchiopătatul, iar mâinile nu-i mai erau uscate. Avril o privea de pe marginea piscinei, fiindu-i frică să sară în apă. Stephanie încerca să o convingă.

– Haide, scumpo, spunea ea, cu brațele ridicate, groase și netonifiate de asanele de mai devreme, lucru pe care Damian nu putea să nu-l observe. Te *prind* eu, haide!

– Nu *vreau*! insista Avril.

– Trebuie doar să *sari*!

Pentru Stephanie era important ca cei mici să nu-și întrețină frica. Avril era destul de fricoasă, iar ea nu prea știa ce să facă în legătură cu asta. Se apropie de ea și o luă de mâini.

– Haide!

– *Nu*.

Damian spuse:

– Nu trebuie să sară dacă nu vrea.

El stătea pe marginea piscinei, cu picioarele în apă, privind.

– Las-o în pace, frate!

– Poți să nu mai spui mereu „frate“ în preajma copiilor? Îți spun asta tot timpul și nu îți pasă.

Toate acestea au fost spuse fără niciun efort de păstrare a discreției. Damian era stânjenit. Spuse cu vocea scăzută:

– N-ar trebui să-mi schimb felul în care vorbesc.

– Ba da, trebuie. *Trebuie* să te schimbi.

Stephanie își coborî și ea vocea:

– Ești egoist.

În familia Hope, aceste certuri deveniseră frecvente, iar în vacanță au continuat. La aeroport, s-au certat în privința numărului de bagaje pe care urmau să le pună la cală. În taxi s-au certat pentru inhalatorul uitat al lui Jerry („Ai spus că îl vei pune *tu* în bagaje, așa că am presupus că ai făcut-o!“). În bucătărie, înainte de prima cină, s-au certat în privința gătitului. Nu mai avea legătură cu Damian și cu tatăl lui. Era mai mult, părea că nu se mai înțeleg. Situația a fost înrăutățită de prezența celorlalți, mai ales de giugiulelile dintre Hazel și Pete și de aparenta armonie care domnea între Melissa și Michael, care nu își manifestau în mod fățiș pasiunea, dar se țineau uneori de mână și erau

prietenoși unul cu celălalt. Damian crezuse că lucrurile vor evolua în sensul opus, că la soare, departe de rutina lor obișnuită, el și Stephanie se vor apropia din nou. E adevărat că atunci când a auzit invitația lui Michael a existat o scânteie de entuziasm la gândul că va petrece mai mult timp alături de Melissa, dar acest lucru nu a avut absolut nicio legătură cu faptul că acceptase să vină cu ei în vacanță.

Avril nu vru să sară. Se duse în schimb să se joace cu Blake, pe care îl plăcea. Damian se duse spre terasă, iar pe drum îi surprinse fugar privirea Melissei. Își luă o brioșă.

– Frate, ce cald e! spuse Michael, cu un singur ochi pe jumătate deschis.

– Da, e cald.

– Ești bine?

– Da, sunt în regulă.

– Super!

– Bună! Bună!

De undeva din lateral, veni o femeie care intră în curte, ridicând o mână subțiratică și bronzată, și se îndreptă spre terasă. Sub celălalt braț avea un dosar. Era reprezentata agenției de turism, care trebuia să vină la prânz să le dea turiștilor sfaturi generale și să verifice dacă totul este în regulă cu vila.

– O, bună, sări Hazel. Tu ești reprezentata? Mă întrebam dacă nu mai aveți alte saltele disponibile? Patul meu este foarte tare. (Hazel și Pete erau cazați în dormitorul de la parter.) Și există pe undeva un uscător de salată?

– Un uscător de salată? Ăăă, nu cred că avem așa ceva, spuse reprezentata.

O chema Debbie. Avea o nuanță vagă de blond, pielea coatelor îi atârna și avea gâtul ridat din cauza soarelui andaluz. Accentul ei o plasa fie în Billericay, fie în Bermondsey și aparținea categoriei de expatriați britanici care considerau că trebuie să depună un efort minimal, că nu ar trebui să fie stresați de muncă în niciun fel.

– Puteți să cumpărați orice aveți nevoie de la marketul de pe strada principală, da? spuse ea cu un accent spaniol nazalizat pe finalul cuvintelor.

Dar acolo nu se vând saltele. Nu putem schimba saltelele. Nu avem altele disponibile.

Lui Avril i se păru că Debbie este o vrăjitoare și i se făcu dor de casă.

– Ați ajuns deja la plajă? Ați văzut lista informativă pe care v-am lăsat-o în bucătărie? Scrie acolo unde se află totul, da? Unde e supermarketul, unde puteți schimba bani și toate cele.

Menționă un castel pe care puteau să-l viziteze și niște tururi ghidate pe care le avea la ofertă, în dosarul ei.

– Am cerut un pătuț, spuse Melissa, dar nu l-am găsit. A trebuit să ținem bebelușul cu noi în pat astă-noapte.

– A, spuse Debbie și se uită din nou la dosarul ei. Ar trebui să fie în cameră dacă ați făcut rezervarea, nu? V-ați uitat în dulap? Uneori îl pun în dulap.

Michael se duse să verifice.

– Atunci, voi trimite pe cineva să vi-l aducă, spuse când se întoarse Michael și, înainte ca cineva să mai ceară ceva (oamenii de culoare sunt atât de pretențioși, constata ea), o luă din loc.

– Ce doamnă serviabilă! zise Hazel.

– Nu suport reprezentanții agențiilor de turism, spuse Melissa, tânjind din nou după un loc precum Jamaica.

– Ce păcat pentru faza cu salteaua! Bine că măcar cearșafurile sunt curate, iar un pic de duritate nu e neapărat un lucru rău, spuse Hazel și-i aruncă o privire dulce și cu subînțeles lui Pete, așezându-se din nou pe șezlongul lor.

– De-abia aștept să dăm drumul la grătarul ăla, spuse Pete, cu diamantul strălucindu-i în ureche și odihnindu-și bărbia pe umărul ei. Grătarul arăta ca o grotă ruginită și arsă, acoperită de frunze, la marginea grădinii. Hazel îi zâmbi și îi frecă piciorul.

– Pe mine poți să mă pui pe jar oricând, iubitule.

După prânz, Melissa și Stephanie au hotărât să se ducă la supermarket, ca să mai facă niște cumpărături. Stephanie voia să se asigure că va exista destulă mâncare sănătoasă pentru copii printre atâtea beri, vinuri și jeleuri, iar Melissa voia o plimbare cu mașina la drum deschis. Închiriaseră un Fiat verde pentru

câteva zile. Au pornit pe autostradă, bărbații au rămas acasă cu copiii, iar Hazel și Pete au tras un „pui de somn“ în camera lor.

– Oh, era fix ce-aveam nevoie, spuse Stephanie, cu părul în vânt și soarele dansându-i pe pleoape. Uneori, trebuie să o iei din loc, oriunde te-ai afla.

– Așa e, spuse Melissa.

Odată cu desfășurarea peisajului în fața lor, între ele au apărut naturalețea și relaxarea. Departe de copii, Stephanie avea un alt aer. De obicei, corectitudinea și convenționalismul ei o făceau pe Melissa să nu se simtă în largul său, dar de una singură, Stephanie era mai relaxată, mai puțin maternă, mai puțin în alertă. Desfăcu harta pe genunchi și o cercetă superficial.

– Nu ți se pare uneori că bărbații și femeile nu sunt meniți să trăiască și să crească copii împreună? spuse ea. Că ar trebui să trăiască în sate separate, poate vizitându-se din când în când?

– Te referi cumva la Damian?

– O, Doamne! Uneori îmi vine să-l omor. Uneori îmi vine să-i iau capul și să i-l arunc în mare. În ultima vreme, mă scoate din sărite. Nici nu știu cât o să mai rezist. Iau serios în considerare posibilitatea de a-i cere să plece.

– Chiar așa de gravă e situația?

Melissa era surprinsă să o audă pe Stephanie descărcându-se astfel. În general, nu erau atât de deschise când vorbeau despre relațiile lor. Se întreba dacă știe despre recenta dezertare a lui Michael de pe Paradise Row. Oare să-i fi spus Damian?

– Niciodată n-a fost mai rău, spuse ea. Nu ne mai înțelegem în nicio privință. Nu mă ajută. Ai văzut ce s-a întâmplat mai devreme cu Avril, când încercam s-o conving să intre în piscină. Orice aș face, vine el și îngreunează lucrurile, și o face în fața copiilor. Refuză să facă front comun cu mine. Eu nu încerc decât s-o ajut să-și depășească această frică. Nu înțeleg de unde vine. Înainte nu era așa. Înainte îi plăcea apa și acum, dintr-odată, îi e groază de ea.

– S-a întâmplat ceva care a făcut-o să-i fie frică de apă?

– Nu. Din câte știu eu.

– Riei îi este frică de toalete. Apa are ceva care-i sperie, felul în care se învolburează și dă pe-afară…

– Hm, poate.

Stephanie își lăsă capul pe tetieră și privi pe geam cerul fierbinte și nemărginit, colinele de nisip ivoriu și marea care apărea și dispărea în funcție de drum. Avea capul plin de lucruri pe care să i le spună lui Damian, dar pe care nu și le va aminti în momentul în care va da ochii cu el și va relua efortul de a fi în preajma lui. Uitase cu totul să urmărească harta.

– Stai, nu trebuia să cotim în curând?

– A, rahat! Scuză-mă!

Au ajuns la alt supermarket decât cel la care își propuseseră să ajungă, în orașul următor. Era plin de englezi de culoarea somonului, în pantaloni scurți. Se plimbau printre fructele mediteraneene, printre merele înmuiate de soare și salamul italian. Au găsit o metodă amicală de a face cumpărături. Stephanie împingea căruciorul, iar Melissa lua produsele: cârnați, burgeri, cereale, bere, vodcă. Plănuiau să facă un grătar în ultima seară. Ideea era să păstreze o parte din băuturi până atunci, dar era destul de plauzibil să fie nevoiți să refacă stocul – Hazel și Pete beau de stingeau.

– Cred că sunt de acord cu tine în legătură cu satul, spuse Melissa în drum spre casă.

Stephanie vorbise din nou despre Damian, de data asta într-o manieră mai calmă, mai resemnată. Era interesată să afle că Melissa trecuse prin ceva asemănător și impresionată să afle că se ajunsese la o despărțire reală, chiar dacă una temporară.

– Nu-i așa că lucrurile stau mai bine acum, după un timp petrecut separat? Păreți fericiți. De fapt, voi mereu păreți fericiți.

– Te rog să nu-mi spui că suntem precum ciocolata.

– Ce?

– Așa ne spune mereu Hazel.

– O, nu! N-aveam de gând să spun așa ceva.

– Da, lucrurile par să stea mai bine, spuse Melissa. În același timp, sunt la fel. Avem aceleași probleme. Suntem consumați de viață. Ne lăsăm duși de ea și uităm de noi. Uneori, mi se pare că nu suntem suficienți unul pentru altul, la nivel fundamental – el e prea mult pentru mine și eu nu sunt destul pentru el, sau invers. Nu știu. Poate că lucrurile stau așa cum spui tu. Relațiile și copiii pur și simplu n-au ce căuta în același loc.

– Asta pentru că vrem să facem lucrurile în felul nostru, așa cum ni se pare nouă potrivit, spuse Stephanie. În loc să vină un bărbat mare și păros și să strice totul.

Au râs amândouă.

– Iar Damian chiar e foarte păros! adăugă ea. Trebuie să trăiești cu lucrurile astea. Trebuie să le suporți. Pentru ce?

– Dar să zicem că *ar exista* două sate separate, spuse Melissa, în timp ce încetinea la un sens giratoriu, nu e totuși nedrept ca cei mici să stea doar cu femeile? De ce n-ar sta cu bărbații? De ce să ne lase nouă toată munca pe cap?

– Pentru că sunt ai noștri. Au venit din noi.

– Vorbești ca maică-mea. Așa am fost învățate…

– Nu, chiar *așa e*.

– Femei *și* bărbați, cu toții am primit acest scenariu din vechime și nu știm cum să ne descotorosim de el. Pare aproape indestructibil. Suntem blocați. Din anumite puncte de vedere, n-am făcut niciun progres. Societatea transformă niște bărbați de treabă în patriarhi.

– I-auzi la ea, zici că ești Susan Sontag, Germaine Greer sau mai știu eu cine. Ești sigură că nu *tu* ești cea care are un scenariu? Vezi, eu am stat întotdeauna departe de feminism pentru că feministele sunt mereu furioase în legătură cu tot, în loc să-și vadă de viața lor și pur și simplu să trăiască, știi? Poate că au făcut multe pentru femei de-a lungul timpului, dar cred că ni s-a luat un lucru esențial, sau cel puțin ni s-a contestat: inocența instinctului. Ele vorbesc despre posibilitatea de a face alegeri, dar disprețuiesc alegerea unei femei de a-și considera copiii o prioritate, ca și cum ar fi fost forțată să o facă. Eu nu sunt oprimată. Copiii mei nu mă oprimă. Mă eliberează. Bărbatul este problema.

Melissa nu vedea lucrurile în felul acesta, dar îi plăcea îndrăzneala gândirii lui Stephanie, această mare libertate interioară de care se bucura. Îi admira capacitatea de a lăsa în urmă așteptările exterioare. Nu-i păsa ce cred ceilalți. Avea puritatea unui singur scop, iar acest lucru îi conferea mulțumire și un sentiment de siguranță. Era o casă solidă și dreaptă. Nu era strâmbă și nu era în pericol de prăbușire.

– Ce vreau să spun este că lucrurile nu trebuie să fie neapărat așa cum au fost aranjate, conchise Melissa.

– În regulă, Gloria Steinem. Și să știi că și bărbaților li s-au prescris roluri opresive. Nu doar nouă.

– Da, dar e mai ușor să te obișnuiești cu o poziție dominantă decât cu una inferioară.

Au parcurs restul drumului în tăcere, ascultând postul de radio spaniol. Era o tăcere caldă, străbătută de valuri de înțelegere.

Când s-au întors la vilă, în curte nu se mai stătea la soare, ci se trecuse la flotări și abdomene, într-un fel de competiție alimentată de testosteron, în care conducea Pete, iar Damian și Michael se târau în urma lui. Pentru că nu era și nu fusese niciodată un fan al exercițiilor fizice, Damian transpira abundent, părul de pe picioarele lui scurte lipindu-i-se de gambe. Se alăturase celorlalți bărbați doar pentru că se simțise obligat să concureze cu Pete, oricât de inutilă și de absurdă era această idee. Când le văzu pe Stephanie și pe Melissa intrând în curte de la cumpărături, se încordă și mai tare pentru a duce la capăt cea de-a nouăsprezecea flotare, deși Michael nu era doritor să impresioneze, iar la capătul flotării se prăbuși și se rostogoli pe spate, gâfâind. Încurajat de această dovadă a aparentei inferiorități fizice a prietenului său, Damian continuă până ajunse la a patruzecea flotare chinuitoare, moment în care femeile dispăruseră deja în bucătărie.

Din noaptea cu zăpada și până când s-au întâlnit în miezul nopții la aeroport, Damian nu se mai întâlnise și nu vorbise cu Melissa. Luase cu el în Dorking amintirile nepământești ale coconului lor alb, ale orelor tainice petrecute cu Millie Jackson și cu Susana Baca, ale fumatului intim din grădină,

lângă copacul negru, și imaginea persistentă cu ea în capul scărilor dimineața devreme, arătând sălbatic și dulce, de-abia trezită din somn. Săptămâni întregi, adormise lângă Stephanie și se gândise la Melissa, nu într-un mod evident, ci mai pur decât atât, mai profund, nu voia decât s-o ajute să-și găsească îngerul pierdut. În fiecare zi se gândea să plece, să se ducă să trăiască singur, să-și găsească îngerul pierdut și odată era cât pe ce să plece. În toiul unei nopți de miercuri, scosese o valiză din dulapul de sub scări și începuse să-și facă bagajul. Se apucase chiar să scrie biletul pe care intenționa să-l lase pe noptieră pentru Stephanie, dar s-a trezit Avril, a ieșit din camera ei și l-a întrebat ce face, iar înfățișarea ei, cu pijamalele șifonate, cu fața ursuză, ca și cum s-ar fi așteptat să fie dezamăgită, l-a oprit din drum. Nevoia de copiii săi, distrugerea normalității lor perfecte și încastrarea lui în ea. A pus totul la loc și a aruncat biletul. După aceea, și-a reluat viața normală, muncă și întors acasă, muncă și întors acasă, weekendurile lungi care îl întemnițau, gândurile la Melissa, înainte de a adormi, care acum era mai degrabă o fantomă în mintea lui, exagerată și orbitoare, cu puteri speciale, cum ar fi cea de a pluti și de a se învârti în aer.

Prin urmare, îi era greu să îndure această proximitate domestică, dimineața, seara, după-amiaza, mai ales noaptea, când ea stătea în camera alăturată în pijamaua ei vărgată cu pantaloni scurți și maiou, pe care le văzuse ieri, când ieșea de la baie. Îi era greu și să fie în preajma lui Michael și a lui Stephanie, niciunul dintre ei netrebuind să adulmece sau să aibă cea mai vagă bănuială despre stinghereala lui. Trebuia să afișeze o dezinvoltură amabilă și firească. Nu trebuia să pară că-i acordă vreo atenție specială. De fiecare dată când vorbea cu ea, se străduia să atingă măsura perfectă de contact vizual, nici prea puțin, cât să pară evaziv (până la urmă, voia să păstreze acea apropiere pe care o dobândiseră în zăpadă), dar nici prea mult, cât să pară semnificativă, ceea ce, în mod evident, pentru el chiar era, motiv pentru care contactul vizual era o chestie complicată. Se străduia din răsputeri să ia parte la tachinările joviale generale care aveau loc în jurul lui, la glumele constante și la replicile inteligente (Pete și Michael s-au înțeles din prima) și la separarea implicită a

lumilor – masculină și feminină – care s-a stabilit aproape imediat. Bărbații se uitau la fotbal la televizor în timpul siestei, femeile se ocupau de cumpărături, după-amiezile erau petrecute în tăcere și în nemișcare, iar ei trei, el, Michael și Pete, beau bere în timp ce se holbau la ecran, ca și cum ar fi fost vorba de- spre cea mai importantă minge din lume. Cât de mult își dorea să fie genul de om care sparge tiparele, genul de bărbat diferit. E adevărat că și Hazel se uita la meci și că la un moment dat Melissa a venit de pe șezlong și a stat în spatele canapelei, cu mâinile sprijinite pe perne, pe perna lui, aproape atingându-i capul.

– Ah, spuse ea după o vreme, privind omuleții cu jambiere care alergau pe gazon. Acum înțeleg de ce bărbaților le place fotbalul. Este o analogie sexuală. Este vorba despre a încerca să marchezi și despre obstacolele pe care le înfrunți pe parcurs. De fapt, totul se referă la penisuri.

Michael era oripilat.

– Nu, nu e despre asta! spuse el.

Damian râse, sau mai degrabă chicoti.

– Ba da, spuse ea. Încerci să bagi mingea în plasă. Plasa este vaginul. Testiculele reprezintă mingea. Ce poate fi mai aproape de o metaforă sexuală decât asta? Nu-mi vine să cred că nu mi-am dat seama de asta până acum. Nu e de mirare că bărbații se dau în vânt după fotbal.

– Și femeile, spuse Pete.

– Așa e, spuse Hazel.

– N-am spus că *doar* bărbaților le place, ci că sunt mai înclinați să le placă.

Au continuat să se uite, dar într-o manieră ușor diferită, cu excepția lui Michael, care era obișnuit cu această degradare bidimensională și neinformată a jocului.

Hazel spuse:

– Dar dacă te gândești mai bine, are dreptate. De fapt, majoritatea jocurilor sunt despre a marca, a trimite mingea la fileu, a o băga în plasă, a o băga în gaură. Golful, crichetul.

– Acum ești de-a dreptul dezgustătoare.

– Tu vorbești? Tu ai început!

– Da, dar tu mereu duci lucrurile prea departe.

Hazel aruncă un șlap spre capul Melissei.

– E despre metodă, frate, zise Michael. Există o strategie. E o chestie deopotrivă mintală și fizică.

– Nu-i așa? spuse Pete, aplecându-se peste genunchii lui generoși, ca de gladiator. Tactica, în ce direcție o iau, cui îi pasează, cum pasează, stai așa…

Un strigăt se descătușă în tribune, apoi se dezumflă. A fost cât pe-aci să fie gol. Comentatorii l-au certat pe vinovat.

– Hai, frate, că nu știe să penetreze! strigă Pete.

– Iată, spuse Melissa. Asta ziceam și eu.

La masa din sufragerie, Stephanie stătea cu Summer, în timp ce aceasta își făcea niște teme. Summer scria, Stephanie privea, așteptând cu mâinile în poală să i se solicite ajutorul, dar încurajând hotărârea de a nu cere ajutorul decât dacă este necesar. Damian ar fi vrut ca ea să nu fie acolo. Îl făcea să se simtă și mai timid decât de obicei și-i venea și mai greu să se alăture celorlalți bărbați. Abia dacă îi adresase o vorbă de când se certaseră dimineață, în piscină.

Prefera momentele în care el și Melissa se întâlneau în treacăt, de exemplu, când se furișa singur să citească, cum făcea adesea, deoarece statul la grămadă era prea mult pentru el. Chiar înainte de cină, în seara aceea, citea Tolstoi pe palier, stând pe prima treaptă – era la partea unde Pierre și prințul Andrei poartă lunga lor conversație după întoarcerea lui Andrei din război – când Melissa veni sărind pe scări după ce înotase, murmurând piesa „Always on Time“, a rapperului Ja Rule.

– Hei, Damian, spuse ea. Văd că citești din nou.

– Da, spuse el timid.

Ea mirosea a piscină, purta un șal și o salopetă subțire de bumbac alb, udă de la costumul de baie. A făcut o pauză, una care sugera că vrea să stea acolo și să vorbească.

– Ce citești?

Ea se uită în timp ce el îi arătă coperta.

– *Război și pace*. Doamne, a trebuit s-o citesc pentru licență. N-am putut s-o termin. E atât de *lungă*. De ce e așa de lungă? Am renunțat pe la pagina 700, cred. Pur și simplu, nu puteam să justific timpul petrecut citind această carte, înțelegi ce vreau să spun?

– Da, e lungă, e adevărat, spuse el. Dar mie îmi place. Îmi place Pierre.

– E ăla gras, nu?

– E gras? Nu știam…

– Cred că da. E singurul lucru pe care mi-l aduc aminte despre carte. Îți faci o imagine foarte bogată din punct de vedere fizic a oamenilor. Chiar știi cum arată.

– Și cum se simt, spuse Damian. De aceea îmi place. Pătrunde direct în sufletele lor, știi ce gândesc, cum reacționează, de ce fac lucrurile pe care le fac. Ca în scena aia în care Natașa aproape că fuge cu Anatol, după care se îmbolnăvește pentru că este umilită. Totuși, mi se pare că uneori se lungește prea mult în predicile alea, care sunt niște eseuri despre război, despre moralitate, despre filozofie și așa mai departe. Cred că pe vremea aceea nu existau editori ca lumea, probabil de-aia. Dacă ar fi existat, o mare parte din carte ar fi fost eliminată. Cu toate astea, îmi place faptul că încalcă regulile, că se joacă cu forma. Cine spune că un roman nu poate fi și un eseu, sau o predică, sau un text filozofic, sau mai știu eu ce?

Melissa îl privea stând în picioare, răbdătoare.

– Da, sunt de acord, spuse ea, dar el simți că își pierde interesul și că vorbise prea mult. Apropo, spuse ea și îl împinse ușor în umăr, ce se mai întâmplă cu romanul tău? Tot nu mi l-ai trimis.

– Ăăă, m-am uitat peste el…

Îl citise și își dăduse seama, așa cum se temuse, că era execrabil, că nu exista ceva mai incoerent, o văicăreală mai mare, ceva mai bombastic în aiureala sa, o descărcare mai cenușie și mai supărătoare a angoasei bărbatului de 20 de ani decât acel rahat literar, iar această constatare dusese la un nou episod depresiv, care a durat aproximativ cinci săptămâni și care se încheiase cam cu șase zile în urmă, asta în măsura în care depresia se termină vreodată.

– Și? întrebă ea.

– Păi… mai e mult de lucrat la el.

– A, bine. Asta e de *bine*. E ceva pozitiv. Nu uita ce am vorbit, Damian, să fii pozitiv este soluția. Structura noastră mintală ne trage în jos.

– Da, da.

– Am citit din Thich Nhat Hanh, anunță ea.

– Cine?!

– E un călugăr budist. Sora mea mi-a spus despre el. Scrie mult despre importanța meditației și trăirea în prezent. Ar trebui să încerci, pe mine m-a ajutat foarte mult cu stresul și cu starea mea de spirit, în general. Am început să meditez în fiecare zi, sau cel puțin încerc să o fac, și încerc să fiu conștientă de fiecare moment, iar asta chiar mă face să fiu mai calmă. Funcționează.

– De fapt, spuse Damian, întorcându-se la subiectul romanului prost (acum, că deschisese această cutie a eșecului, duhoarea degajată de ea solicita și mai multă atenție), m-am gândit să încep ceva cu totul nou (încercă cumva să se lege de Thich Nhat Hanh, ca să nu lase impresia că este nepăsător sau obsedat de sine), ceva legat de trăirea în prezent, de lăsarea în urmă a lucrurilor din trecut. M-am gândit că poate e mai bine să îngrop acel roman și să scriu ceva diferit, într-o formă diferită. Poate un scenariu sau ceva de genul ăsta.

– Sună bine, spuse ea, mereu luminoasă, liniștitoare. Urmează-ți sentimentele! Ai încredere în tine!

Apoi apăru Michael cu Blake. Acesta adormise în brațele lui.

– Să nu-mi spui că doarme! Cum rămâne cu seara noastră? De când doarme?

– Nu de mult, zise Michael, și voia să spună că dormea dinainte de înotul ei.

Băuse o bere cu Pete sub umbrelă și vorbiseră despre box – iar Blake se simțise foarte bine în brațele lui, se lăsase din ce în ce mai greu, ar fi fost crud să-l trezească atunci, când soarele apunea atât de spectaculos, aerul era atât de cald și de mătăsos, iar băutura pica perfect.

– Păi, asta este, acum va trebui să-l trezești, spuse Melissa, cu un alt ton al vocii, și se duse să facă un duș.

A doua zi, toată lumea s-a dus pe jos la plajă, un exod de șlapi, prosoape de plajă, echipamente pentru înotat, cremă împotriva radiațiilor solare și găleți și lopeți, cumpărate de la centrul comercial. La capătul golfului, apa era albastră și răcoroasă. Țărmul cu nisip și pietriș era ocupat mai mult de englezi prăjiți. Temperatura era la cote cât se poate de ridicate. Femeile zăceau întinse, căpătând nuanțe din ce în ce mai închise, iar transpirația sărată li se furișa în crevasele coapselor. Bărbații burtoși stăteau și ei tolăniți pe spate, cu degetele de la picioare îndreptate în sus, năuciți de combinația de bere, soare și lipsa brizei. Pentru că în ziua aceea briza lipsea cu desăvârșire, mai puțin în largul mării, unde curentul era în mișcare și unde își găseau refugiu înotătorii. Capete maronii pluteau în jurul geamandurilor. Valurile aveau atitudine, un puls secret, creșteau zvâcnind și se spărgeau în volănașe albe. După ce-și așternu pătura, își dădu copiii cu cremă și îi trimise să construiască castele de nisip, Stephanie se îndreptă direct spre ele.

– Mă duc să înot, spuse ea și, îmbrăcată în tankiniul ei înflorat, o luă din loc cu pași mari pe lângă trupurile de pe nisip, pe lângă șezlonguri și umbrele de soare. I se alătură și Melissa și împreună deveniră două capete maronii plutind în jurul geamandurii, foarte departe, atât de departe, încât Blake începu să plângă, iar Michael își aduse aminte acel moment din Montego Bay când ea dispăruse de la orizont și se întorsese râzând. La fel făcuse și de data asta, numai că împreună cu Stephanie, revenind cu acea expresie specifică de exaltare provocată de ocean și prăbușindu-se pe prosoape. Printre trupurile întinse la soare își făcea drum un bărbat care vindea gogoși, strigând *Ah rosquillas!*, cu coșul lui plin de produse zaharoase. Erau calde și fără gem, cu o gaură în mijloc, și se vindeau bine; copiii și Pete, cu pofta lui de dulce, au fost urmați treptat de ceilalți, și în acest templu al căldurii au mâncat împreună inele moi și dulci, după-amiaza consumându-se în lumina care făcea oceanul să sclipească.

Ca de obicei, Hazel și Pete au petrecut mare parte din timp tolăniți unul lângă altul, cu membrele încâlcite, cu corpurile bine unse ca urmare a faptului că se dădeau tot timpul reciproc cu cremă, cu urechile aproape atingându-se și

cu buzele permanent umede datorită unor Desdemone tinere, superioare. Pete avea o expresie senină și fericită și ofta lung de plăcere:

– Ah, așa mai zic și eu, spuse el, iar Michael nu putea să nu fie invidios pe el.

Melissa părea să-și fi lăsat iubirea suspendată undeva în cer, între aeroport și destinație. Acolo, în moliciunea norilor inaccesibili, figurile lor mitologice poate că încă se mai îmbrățișau, personaje de vis lâncezind în al nouălea cer, așa cum spunea Legend, dar aici, pe pământ, legătura dintre ei slăbise treptat. Se răcise față de el, la fel ca ziua față de seară, alunecase înapoi, se retrăsese. Își luase înapoi pasiunea, se răzgândise, nu se apropia de el așa cum se apropia Hazel de Pete, și nu-și punea obrazul pe pernuța mai puțin vânjoasă a umărului său. Aici, în depresiune, nu exista nicio Desdemona autentică, ci doar o versiune mai sfrijită a ei, un sărut rapid dimineața pe terasă sau o mângâiere în brațele iertătoare ale zorilor. Voia ca ea să-l mângâie pe cap așa cum făcea Hazel cu Pete, să-l dea cu cremă pe spate cu aceeași tandrețe, să se poarte cu el așa cum o făcuse când se mutase înapoi acasă, agățându-se de el în timpul nopții, ținându-i fața aproape de cutia toracică, ca și cum urma să i-o stâlcească. De când se împăcaseră, el a încercat să se revanșeze față de ea, să fie un partener de viață, un tată și un potențial soț bun, fidel, atent, care nu colecționează numere de telefon. O vreme, totul a mers bine. Dar realitatea s-a strecurat încet-încet înapoi, copiii, orele petrecute cu și fără ei, strangularea stârnită de viața casnică, iar eforturile lui au început să-i pară din ce în ce mai epuizante, chiar inutile. Stătea lângă ea pe prosop și simțea cum picăturile de apă din mare se evaporă pe pielea ei, și-și dorea atât de mult să ajungă la ea, să se întoarcă în locul lor special.

– Hei, spuse el, atingând-o în zona lombară, vrând să o facă să-și amintească, să se gândească la asta. Cum a fost apa, sireno?

Se uită la el, zâmbind pe jumătate.

– Nemaipomenită, răspunse ea și se întoarse, privind spre ocean.

Ea se uita la o femeie care stătea întinsă pe o pătură așezată mai aproape de apă, purtând un costum de baie negru. Era de vârstă mijlocie, pe la 40 de ani, iar alături de ea, stăteau un bărbat de vârstă apropiată și două fete adolescente.

Toți patru arătau la fel. Aveau cu toții părul drept, șaten, buze rozalii și o similaritate a gesturilor pe care o vezi doar în familii. După o vreme, bărbatul și fetele s-au ridicat și au intrat în apă ca să înoate. Femeia stătea și-i privea – mersul robust al bărbatului ei, burta lui mare și păroasă, fetele ei cu șolduri înguste, subțiri, cu dinți proeminenți. Melissa se uita cum îi privește și intui o tristețe, o deznădejde în corpul eșuat, prăbușit pe nisip, al acestei femei, privindu-și familia de la distanță, acest țarc în care trăia. Era un fel de a se privi pe sine din exterior, în diferite forme de manifestare. Ea nu va scăpa niciodată de acest izvor al iubirii ei, dar și al constrângerii. Privind-o pe această femeie, Melissa întrezări o frântură din propriul viitor, unul în care domneau epuizarea, descreșterea și întemnițarea, iar acest lucru o oripila. Voia să fie din nou la începutul a ceva, nu la capăt. Aici, în acest grup pestriț de șase persoane, i se părea că Michael, că ea și Michael erau un loc vechi și sigur, și că oricât de sus ar ajunge, indiferent în al câtelea rând de nori, se vor întoarce mereu la acest loc sigur și prăfuit, unde nu mai era nimic de descoperit și unde viitorul avea înfățișarea trecutului.

– Nu-i așa că e minunat? întrebă Hazel de pe prosopul de alături, adresând întrebarea tuturor și nimănui în particular. Ador faptul că facem asta, că putem ieși așa. În mod clar, ar trebui s-o mai facem. Poate că data viitoare vom avea și noi puiul nostru, nu-i așa, iubitule?

Pete murmură ceva, deschise un ochi și îl închise la loc, gest pe care Hazel îl interpretă ca pe un lucru bun. Seara trecută îi șoptise Melissei în baie:

– Nu-i așa că-i perfect? Cred că el e alesul. Chiar cred că ar putea să fie.

Copiii erau arhitecți. Construiau castele de nisip. Săpau șanțuri, iar când veneau valurile, marea se strecura în ele. Când a venit mareea, castelele s-au prăbușit. Au construit altele, mai departe de țărm, adunați laolaltă cu uneltele lor, bătătorind acoperișuri, făcând poduri basculante, cu pielea din ce în ce mai maronie în aerul cald. Amurgul se lăsa tăcut și albastru peste munți. Se auzeau păsările de seară. De-abia atunci s-au întors la vilă, când copiii au fost în sfârșit de acord să fie aduși de la țărm la casa albă, pătrată, cu pardoseală răcoroasă, ca

să cineze târziu la masa lungă din sufragerie. Apoi au adormit, cu noaptea spaniolă strecurată ciudat la ferestre.

În seara următoare, copii au fost culcați mai devreme, Stephanie dorind să păstreze aparența ordinii și a normalității în mijlocul desfrâului băuturii și al muzicii de la ore târzii, chestie cu care fetele, stimulate de zahărul gogoșilor și de nenumăratele jeleuri oferite de Pete, erau la curent, trăgând cu urechea din capul scărilor. Auziseră conversațiile despre învierea fascismului în Occident. Auziseră disputa legată de superioritatea lui Foxy Brown față de Lil' Kim. Auziseră când Hazel spusese că-i place să i se sugă degetul mare de la picior când face dragoste. Din acel moment, toată lumea a fost instruită să vorbească mai încet, nefiind nicio ușă care să separe scările de hol. Acum era trecut de ora 23:00, sticla de vodcă era pe terminate, Damian fuma afară, în timp ce restul zăceau pe canapea și pe fotolii. Michael butona telefonul, iar Melissa și Hazel jucau blackjack. În interludiul dintre vin și jocul de cărți, Stephanie se uita la o dramă spaniolă proastă la televizor, când auzi foșnete pe scări, o agitație de pijamale și cămăși de noapte, Summer și apoi Ria ținând-o pe Avril de mână. Avril avea o expresie disperată pe față.

– Mami, e ceva în neregulă cu Avril, spuse Summer. Spune mereu că vrea să se întoarcă acasă.

Stephanie se ridică și o privi din cap până-n picioare. Avril se agăță imediat de ea, strângându-i în pumni țesătura rochiei.

– Ce s-a întâmplat, draga mea?

– *Te rog*, hai să mergem acasă! Te rog, mami!

Avea un ton al vocii ascuțit și iritant, de parcă ar fi fost hăituită de ceva. Stephanie o luă în brațe și o mângâie pe spate.

– Dar nu putem să mergem acum acasă, iubito, e prea târziu. Plecăm sâmbătă. De ce vrei să mergem acasă așa, dintr-odată?

– Așa *vreau* eu.

Izbucni în lacrimi chiar în momentul în care Damian veni din curte și întrebă ce se întâmplă.

– Doamne, tremuri! spuse Stephanie. Uite, vino încoace! E totul în regulă, e totul bine.

Continuă să o mângâie pe Avril pe spate și pe brațe și, deși stătea ghemuită în fața ei, părea că acest lucru nu ajută la nimic. Fetița avea în continuare o privire sălbatică și îngrozită, iar respirația i se acceleră.

– Ce are? îl întrebă Stephanie pe Damian, ridicând vocea.

El o prinse pe Avril de mâini. Ea privi prin el, respirând agitat. Expresia feței ei îi amintea noaptea în care ea îl găsise pe punctul de a pleca. O luă în brațe și o duse pe fotoliu, spunându-i:

– Avril, ascultă-mă. Avionul care ne duce acasă este gata de-abia sâmbătă. Atunci putem să mergem acasă. În momentul ăsta, avionul nu este pregătit, înțelegi? Așa că vom mai sta aici până atunci și ne vom distra, da?

– Dar, mami, mami, nu pot… nu pot să *respir*!

Acest lucru o făcu pe Stephanie să-și piardă cumpătul. Apucă fata și o trase aproape.

– Să aducă cineva niște apă! strigă. O, Doamne, ce se întâmplă? Ce e în neregulă cu ea? Ce se întâmplă cu puișorul meu?

– Cred că are un atac de panică, spuse Hazel. Când eram mai tânără, aveam și eu atacuri de panică.

Pentru că venea dintr-o familie în care manifestările tulburărilor mintale erau ceva neobișnuit, atacurile de panică nu făceau parte din arsenalul de cunoștințe ale lui Stephanie. Știa care sunt cele mai bune medicamente împotriva rinitei alergice și cum să distrugă un neg, ce să facă dacă se îmbolnăvesc copiii de vărsat de vânt, dar nu știa cum să aline tremuratul nervos sau să redea capacitatea de a respira. În acest context, propria inutilitate i se părea îngrozitoare. Așa că se năpusti asupra lui Damian:

– E din cauza ta. Nu era așa înainte. Tu ai făcut-o să… amândoi am făcut-o să…

– Steph…

– Nu, *așa* e. Lasă că știu eu. Copiii simt când e tensiune în aer și lucrul ăsta îi înspăimântă… nu-i așa? O, draga mea, e în regulă, e în regulă, o să fie bine,

totul o să fie bine, șșș, vino aici…

Era clar că Stephanie nu e cea mai potrivită persoană care s-o consoleze pe Avril, dar nu voia să-i dea drumul. Damian se duse să-i aducă un pahar cu apă. Stătea fără niciun rost și o privea pe Stephanie cum o mângâie pe cap, cum o leagănă, încercând să se calmeze și ea în același timp. Hazel adună niște perne pe canapea.

– Las-o să stea aici liniștită. Nu pățește nimic. Trebuie doar să se simtă în siguranță. Dacă noi suntem calmi, se calmează și ea. Arată-i cum să respire ca la yoga, Lis.

Avril descoperi că-i era mai ușor dacă se concentrează să stea nemișcată, să inspire și să expire din adâncul abdomenului. În cele din urmă, se liniști. Era ca un val care se răzgândise în interiorul ei și se întoarse în mare. Poate că, până la urmă, n-o va lua cu el. Poate că va fi în siguranță, iar castelul nu va fi distrus. Își lăsă capul pe brațul canapelei și simți cum mama ei îi mângâie părul, făcând-o să-i fie somn, spunând cu vocea ușoară „Șșș, șșș, șșș".

Când se calmă de tot și ochii începură să i se închidă, Damian o duse în brațe la etaj. Privindu-l cum se îndepărtează, Melissei îi fu milă de el, de înfrângerea și de tristețea din umerii lui, de acea forță paternă care rezistă indiferent ce s-ar întâmpla.

În miezul nopții, stând trează lângă Michael, încă se mai gândea la toate astea. Adormise și se trezise de mai multe ori. Avusese un vis scurt și ciudat, alcătuit aproape dintr-o singură imagine, cu Damian aplecat asupra ei în întuneric, cu trunchiul lui solid, fiind purtată cumva pe palmele lui mari, iar în jurul lor existând doar apă. Avea impresia că apa este foarte rece, dar că lor le este cald, iar această căldură venea de la trupul lui. Era o imagine atât de intensă și de imediată, încât atunci când se întoarse și găsi spatele lui Michael lângă ea, dilatându-se și contractându-se, fu dezorientată. Auzi un zgomot de jos, ca de scaun mutat, și se întrebă dacă este Damian.

Când coborî, o găsi pe Stephanie stând la masa de la bucătărie în halat, bând cafea neagră. Fu dezamăgită. Își imaginase că va vorbi din nou cu el în acest

întuneric tăcut, doar ei doi. Voia să-i spună ceva, ceva ce nimeni altcineva nu ar înțelege.

– Cafea? La ora asta?

– Mă ajută să dorm. Sunt pe dos. La propriu.

– Ce vrei să spui?

Stephanie clătină din cap, lăsându-și bărbia în mâini. Era încă supărată în legătură cu Avril.

– Am fost terminată mai devreme! Am fost ridicolă. Nici nu aș fi putut să reacționez mai aiurea, nu-i așa?

– Nu fi prostuță, ai fost doar copleșită.

– Dar ar fi trebuit să știu ce să fac. N-am știut ce să fac.

– Stephanie…

Melissa își puse un pliculeț de ceai de mușețel în cană și se așeză lângă ea.

– Nu te poți aștepta să fii mereu mama perfectă, în orice situație, orice s-ar întâmpla. Nu e fezabil. De exemplu, mi-aduc aminte că n-am știut ce să fac când Ria avea temperatură. Îi tot puneam mai multe haine pe ea, crezând că-i este frig.

– Serios?

Râse, cu o urmă de dispreț, și între ele apăru un moment de răceală trecătoare. Stephanie începu apoi să explice pe un ton mai vulnerabil, îndepărtat:

– Știi, copiii sunt tot ce mi-am dorit vreodată. Să am grijă de ei, să-i cresc bine, să-i aduc pe această lume teribilă și să-i fac să strălucească, să o facă mai bună. Când sunt bebeluși, știu că există un sentiment de efemeritate. Totul e nou. Ți-e frică. Nu te gândești decât să-i ții în viață și să vezi că sunt sănătoși și cresc. Mai târziu însă, e diferit. Lucrurile se complică atunci când devin independenți și sunt mai puține chestii pe care le poți face ca să-i salvezi. Ceea ce mă înspăimântă și mai mult. Nu mai sunt tot timpul ce au ei nevoie să fiu. Nu mai pot să-i ajut… Știu, ți se pare că sunt din altă epocă, nu-i așa?

Melissa ridică din umeri.

– Pur și simplu, așa ești tu.

– Da, dar e înspăimântător!

– Hm, apoi mai e și problema viitorului, când vor deveni adulți și vor avea un loc în lume, când nu vor mai avea nevoie de tine aproape deloc.

Chiar dacă îi admira concentrarea și încrederea, ceva din felul în care Stephanie se dedica în mod exclusiv activităților materne o tulbura totuși pe Melissa. Părea să sugereze o inadecvare în interiorul ei, o posibilitate pe care o reprima în ea însăși. O parte din ea voia să omoare acest lucru din Stephanie. Voia să-i dărâme casa în bucăți, să o distrugă și să o forțeze să iasă din ea, astfel încât tot ceea ce era înrădăcinat în trecut să fie aruncat în aer și să se aranjeze în mod diferit, să compună noi feluri de viață, noi moduri de a crește.

– Ce se va întâmpla atunci când vei fi terminat să-i crești? Îți vei aduce aminte de tine, vei ști cum să te întorci la tine însăți? Cât de mult din tine însăți ai dreptul să păstrezi?

Stephanie o analiza acum pe Melissa așa cum o bunică se uită la o copilă, dorindu-i să fie mai înțeleaptă, mai matură, să aibă capacitatea de a renunța la ceva din interiorul ei la care ținea prea mult. Dar se gândea și la sinele la care renunțase, la cât de departe în timp fusese asta, la încercarea de a-l regăsi, știind că este imposibil, inutil.

– Cine știe cum vor sta lucrurile? spuse ea. Voi găsi altceva să fiu.

Râse din nou.

– Chiar crezi că sunt din altă epocă.

– De fapt, într-un fel, te invidiez.

– De ce?

– Pentru că ai răbdare cu viața ta. Nu încerci să fii totul deodată.

– Totuși, trebuie să fiu și soția cuiva.

Melissa ridică în aer cana, așteptând înainte de a bea. Asta voise să-i spună lui Damian, dar cuvintele au ieșit singure. Imediat ce le rosti, regretă.

– Michael vrea să ne căsătorim.

– A, da? spuse Stephanie zâmbind. Te-a cerut în căsătorie?

– Am vorbit despre asta. Spune că a venit momentul. Noaptea trecută a spus că am ajuns în punctul în care fie ne căsătorim, fie ne despărțim.

– Hm, înțeleg.

– Și?

– Mă întrebi pe mine?

– Nu sunt sigură.

La rândul ei, Stephanie voia să ucidă chestia asta în Melissa, faptul că se agăța de ceva opac, intangibil, de o simplă posibilitate. Fii un om puternic, o femeie pe de-a-ntregul! Fii fermă, ancorată, legată de ceva solid!

– Păi, fă-o! spuse ea. Ia-ți un angajament. Acceptă situația drept ceea ce este, cu tot cu bube. În loc să te lupți și să-ți pui mereu întrebări, o să fii fericită. Hai, nu-l mai chinui!

În următoarele două zile, plouă. Plouă aproape încontinuu, între reprize de soare slab, insuficient de puternic pentru a forma curcubeie, o ploaie ușoară și alunecoasă care susura în aer, un sunet care parcă venea din pământ. Plaja era umedă și pustie, iar geamandura era abandonată. Piscina părea mai umedă și mai rece, deși suprafața ei era încercată uneori de cei mai curajoși dintre copii, Ria și Jerry, care nu înțelegeau de ce ploaia ar fi un motiv de intimidare, din moment ce cădea în jurul tău în timp ce te scufundai, adăugând apă. În cea de-a treia zi, în urma apariției soarelui, s-a format în mod spectaculos un curcubeu, și nu doar unul, ci două, un arc dublu de drum multicolor pe fundalul albastru, soarele însuși având o strălucire de caisă, ca un mare cercel pierdut, răsărit din întuneric. Copiii au fugit afară ca să-l întâmpine. Încet, căldura a supt apa de pe iarbă, bumbacul galben al umbrelei de soare s-a uscat, iar grătarul a fost scos din tufișul care îl adăpostea, gata pentru fiesta finală de vineri seara.

Pentru punctul culminant al vacanței au cumpărat grămezi de carne, bețe de kebab și știuleți de porumb. Cartofi și frunze pentru diverse salate. Chifle - pentru burger și pentru hotdog, și băuturi. Bineînțeles, mai multă băutură. Rezervele au fost golite în timpul nopților ploioase, în timpul jocurilor prelungite de blackjack și al unui alt joc numit „grămada de rahat“. Michael și Pete au stat treji toată noaptea trecută, dormind apoi până la prânz și apărând

trași la față și palizi. Mai multă bere, mai mult rom, mai mult whisky, mai multe shoturi.

– De câtă băutură avem *nevoie*?! exclamă Stephanie.

– Stai liniștită, c-o să se bea, răspunse Hazel, despachetând plasele în bucătărie, făcând loc în frigider și, temporar, în congelator, ca să se răcească cât mai curând.

Au început să bea devreme, în timp ce copanele se prăjeau pe grătar, cărbunii sfârâiau de la fâșiile de burtă de porc care își lăsau sucurile sărate, iar peștele congelat se încălzea în folia de aluminiu. Spre seară, soarele alunecă peste mantia verde închis a ierbii, făcând-o din nou crocantă. Michael și Pete își alinară mahmureala cu bere, Pete era la grătar, pe post de bucătar-șef, iar Michael era ajutorul lui, amândoi copilăroși, complici, glumind constant. Damian se simțea lăsat pe dinafară, uitat. Oare n-avea simțul umorului? Oare el și Michael nu erau prieteni atât de buni pe cât crezuse el? Și astfel, când se furișă ca să mai citească un pic din Tolstoi, imaginea Melissei coborând scările i se păru un lucru și mai firesc și încântător. Purta o rochie galbenă cu buline și cu guler alb. Avea părul desfăcut, fără cercei.

– Arăți bine, spuse el.

– Mulțumesc.

– Rochia asta ți se potrivește.

– Mulțumesc!

Nu era în stare să-și oprească gândurile să-i iasă pe gură. Poate că de vină era punciul lui Pete, din care sorbea de la ora 15:00. Avea gust de suc de zmeură cu un strop de tărie. Acum, din această pâclă deasă și fructată, Damian nu mai considera că sentimentele lui pentru Melissa sunt o pasiune trecătoare. Nu, erau mai mult decât atât. De câte ori nu încercase la plajă să n-o compare cu Stephanie, să nu-i observe agilitatea fizică, picioarele frumoase, tonusul dat de yoga, felul în care mânca o gogoașă, ca și cum n-ar fi făcut asta, pe când Stephanie, când mânca o gogoașă, chiar arăta ca și cum ar mânca o gogoașă? Faptul că stătuse toată săptămâna în preajma ei îi permisese să aibă și mai multe imagini cu ea. Apa de la duș îl făcea să se gândească la Melissa. Se auzeau

pașii Melissei pe scări, i se zărea silueta în umbră, i se auzea vocea în aer, ca o briză cântătoare.

– Mă simt puțin ciudat, spuse ea. Nu prea port rochii. M-am gândit să fac un efort pentru ultima noastră seară.

Își atinse lobul urechii, cu o mare de brățări de argint în jurul încheieturii.

– Blake a adormit, slavă Domnului, deci pot să petrec în voie. Planul este să-i culcăm cât mai repede posibil, ca să fim liberi să ne destrăbălăm. Ești gata?

– Trebuie doar să-mi schimb cămașa.

– OK, dar să știi că dacă plănuiești să citești, nu cred că Hazel are de gând să tolereze așa ceva în seara asta. Tolstoi și compania nu sunt invitați.

Îl bătu blând pe cap și trecu pe lângă el lăsând o urmă de spray de corp, în sunetele trupei Nirvana, care se auzeau din iPod-ul lui Michael. Lângă stâlp era deja o mică discotecă. Summer le învăța pe Hazel și pe Avril (care era mai veselă acum, începuse să-i placă aici) niște mișcări de hip-hop, iar din când în când își copiau una alteia mișcările. Oasele de pui erau împrăștiate pe farfurii, la întâmplare. Grătarul era încă aprins, tăciunii mocneau.

– Vreau să stau trează toată noaptea, spuse Ria. Se poate?

– Nu se poate, îi răspunse Stephanie.

Dar abia pe la 23:00 s-au retras copiii din capul scării, plictisiți în sfârșit de discuțiile sinuoase ale adulților beți care se auzeau în toată casa, de conversațiile emfatice despre disciplina copiilor, de bârfele despre personalități neinteresante din media, de evaluările critice serioase și de evocarea unor filme pe care ei nu le văzuseră. Epuizați, s-au prăbușit în pat, visând la zborul cu avionul, la Anglia, la paturile lor goale, tăcute, care-i așteptau când avionul va coborî dintre nori, îndreptându-se spre casă.

– Știi ce am chef să fac? întrebă Hazel. Am chef să mă duc să înot.

– Tu?! Păi tu nu știi să înoți, spuse Melissa.

– Pot să mă bălăcesc. Hai cu mine!

– Nu, o repezi ea. N-am chef de înot la ora asta. Am chef să stau pe scaunul ăsta cald și uscat și să-mi fie bine.

– N-o lăsa să înoate! E beată. S-ar putea îneca.

Stephanie își depășise și ea limita obișnuită. Avea chef să danseze. Din boxe se auzi Michael Jackson, așa că începu să danseze în spatele canapelei, cu vinul în mână. Cele două veioze de pe bufet erau aprinse, dând camerei o tonalitate aurie. Dincolo de arcadă era deschisă ușa dinspre curte. Pe ritmul piesei „Pretty Young Thing", au început să vorbească despre Michael Jackson și despre turneul de cincizeci de concerte pe care avea de gând să îl facă.

– N-are cum să țină toate aceste concerte. Din ce-am auzit, nici nu mai poate să cânte. Cum o să susțină cincizeci de concerte?

– S-ar putea s-o facă, spuse Pete. Probabil că are nevoie de bani.

Michael zise:

– E o manevră publicitară, ca să-l readucă în lumina reflectoarelor. Nici măcar nu mai contează dacă poate cânta sau nu. Oamenii vor să-l vadă doar - pentru că e vorba despre *el*.

Hazel, turnându-și în pahar, spuse:

– Oricum, am auzit că e razna de tot. Prietena mea lucrează pentru managerul lui. Mi-a spus că s-a dus odată la el acasă și i-a răspuns la ușă mânjit cu ruj pe toată fața.

– Cum?! *A fost* la Neverland?! întrebă Damian.

– Da.

– Prietena ta a fost la Neverland?

– Așa se pare, da.

– Uau, și cum a fost?

– Nu știu. Am s-o întreb, dacă vrei, spuse Hazel cu o urmă de sarcasm.

Nu-l prea plăcea pe Damian. Era exagerat și cam ciudat.

În același timp, Michael Jackson exclama în boxe *shamon și woo-ho.* Era piesa „Wanna Be Startin' Somethin'", prima melodie de pe albumul *Thriller*. Se dădea din cap și din umeri.

– Merge careva dintre voi la concert? Cât sunt biletele?

– O sută, poate două. Mă duce Pete.

– Mi-a făcut rost de bilete un prieten.

– Ce norocoasă ești!

Stephanie se așeză pe brațul canapelei, la capătul opus față de cel pe care stătea Damian, dând vinul pe gât. De la episodul cu Avril, fuseseră politicoși unul cu altul, evitând confruntările stânjenitoare care ar fi supărat-o din nou. Erau ca două cunoștințe care se întâlnesc la o petrecere.

– Săracu' om, spuse ea. Mi-e milă de el. Credeți că e vinovat, că a molestat copiii ăia?

– Nu iese fum fără foc, spuse Hazel, în timp ce Michael Jackson suspina, gângurea și gâfâia.

După ce se auzi un *Au!*, Melissa spuse:

– Ascultă-l, frate. Nu se compară nimeni cu el. Nimeni nu țipă în felul ăsta.

Se ridică să danseze.

– Ador melodia asta.

Bătea din palme, făcând pași alunecoși cu picioarele.

– Dar ce spune aici, mai exact? Spune „ești o legumă"? Întotdeauna m-am întrebat…

Damian o privea pe ascuns, îi privea gâtul arămiu luminat și talia acoperită de buline rotitoare. Se îmbrăcase cu o cămașă bună, cu mâneci scurte, cu model, în speranța că-i va pune în valoare exercițiile fizice pe care le făcuse toată săptămâna. Se ridică și el în picioare și se balansă pe ritmul muzicii, făcând și mișcări din bazin. Muzica era un drog, iar Michael Jackson dansa alături de ei, în costumul lui alb strălucitor. *Shamone! Ow!* Era în cameră cu ei, cu picioarele lui ca niște fulgere, cu luna la picioare și cu mâna lui sclipitoare. Era o muzică unică, cinematografică, o energie și o electricitate efervescente, o voce cunoscută de ei toți, care venea dintr-o vreme știută de ei toți.

– Totuși, Michael Jackson a fost întotdeauna mulțumit de un singur lucru, spuse Michael, de dinții lui. Este singurul lucru pe care pare că nu a vrut să-l schimbe la el.

– De unde știi că nu și i-a schimbat? strigă Hazel, peste zgomotul de fond. Nu se poate să nu-i fi schimbat. E american. Toți americanii își aranjează dinții. Mai ales dacă sunt faimoși.

– De ce vorbiți despre el la timpul trecut? întrebă Damian, urmat de Melissa, mistuită de băutură, cel mai vesel dintre droguri:

– Într-un fel, i se potrivește. Adică *este* la timpul trecut în raport cu el însuși. Este o persoană diferită de cea care era la naștere.

Stephanie, care era practică atunci când venea vorba despre chestiuni sufletești, spuse:

– Păi, toți suntem, nu-i așa? Cu toții suntem diferiți de oamenii care eram la început. Cel puțin, așa sper.

Ea credea în maturitate, în ideea de adult, nu în cea de copil interior. Dar Melissa nu fu de acord.

– Sau poate că suntem fix la fel? Eu mă gândesc mereu la mine ca la 15 ani. Când aveam 15 ani, am hotărât că nu vreau să cresc mai mult de atât și așa s-a și întâmplat. Cred că în interior suntem neschimbați. Devierea de la această stare statică provoacă durere și conflict…

– Toată lumea trebuie să se maturizeze la un moment dat, spuse Michael, ceea ce o irită, ca și cum s-ar fi referit în mod special la ea, ceea ce era adevărat.

– Da, spuse Pete, când ești adolescent, începi cu vrăjeala, când ai cam 20, faci sex, când ai pe la 30, te căsătorești, când ai 40…

– Eu nu mă voi căsători, spuse Melissa. Nu vreau să fiu nevasta nimănui. Și, oricum, ce cuvânt urât! Nu vi se pare că soț este un cuvânt mai frumos decât nevastă?

– Ce se întâmplă când ai 40 de ani? întrebă Hazel. Lis, câteodată vorbești numai prostii. N-o băga în seamă, Michael!

El îi aruncă Melissei o privire rapidă și întunecată, o tresărire de ochi și atât. Apoi sorbi cu nesaț din băutură. Vorbise serios când spusese că era momentul fie să se căsătorească, fie să se despartă. Ea n-avea decât să facă mișto, dar el vorbise serios.

– Când ai cam 40 de ani, începi să îmbătrânești, nu? Atunci totul o ia de la capăt…

– … după ce divorțezi, termină Michael fraza în locul lui Pete.

Începu piesa „Thriller“. Toată lumea era în picioare, mai puțin Michael, care nu mai avea chef să danseze, iar Melissa dansa cu Damian, nu chiar în fața lui. În timp ce dansau unul în jurul altuia, degajau un fel de curent cald. De fapt, el dansa chiar bine. Dansa cu ea mai bine decât Michael, cu înălțimea lui medie, mai potrivită, mai aproape, datorită burții, cu o foame în ochi, cu mâinile alea groase prinse în ritmul muzicii. Își aminti visul în care el era deasupra ei, purtând-o în brațe așa cum o purtase pe Avril la etaj, și simți o dorință puternică să fie înghițită de el, să fie în centrul căldurii lui necunoscute. Cum s-ar simți asta? Cum s-ar simți mâinile acelea? Hazel și Pete dansau și ei împreună. Stephanie se legăna lângă stâlp la fel ca mai înainte, pe jumătate ținându-se de el, în timp ce tavanul se balansa înainte și înapoi. Cu toții se clătinau, erau defazați și băteau din picioare. Hazel leșina de râs încercând să facă mișcările din videoclipul „Thriller“.

– Cum de știi toate mișcările? îl întrebă pe Pete.

– Ei, toată lumea știe mișcările.

Făceau niște pași de zombi. Era o îmbulzeală de picioare care o luau la stânga și brațe care o luau la dreapta, la fel ca în videoclip, când Michael și mulțimea de zombi dansau împreună. Hazel nu mai rezistă și se aruncă pe canapea. Melissa, Damian și Pete continuară, Pete trăgându-l în sus pe Michael, iar acesta dansând o vreme fără chef. Nu remarcase scânteierile de dorință intensă care se revărsau din ochii lui Damian asupra Melissei, faptul că în momentul în care veni pauza și se înteți ritmul, el abandonă orice considerente în privința bunei cuviințe și a consecințelor. Dansul deveni din ce în ce mai sălbatic, Pete se holba, Melissa dădea din cap cu mișcări rapide, iar Damian sărea în jurul ei. Când se termină cântecul, căzură toți pe scaune, transpirați, mai puțin Stephanie, care anunță că se duce la culcare.

– Nu! spuse Hazel. Nimeni n-are voie să se ducă devreme la culcare.

– Nu e devreme, e aproape ora 2:00.

– Ba da, e devreme.

– Poate pentru tine, domnișoară vă-bag-pe-toți-sub- masă-când-vine-vorba-despre-băutură, dar eu o să dispar. Ca în cântec, înțelegi?

– Ha ha ha!

– Și, oricum, mi-e rău. Cred că o să…

Își duse mâna la gură și o luă la fugă pe scări.

– Unii oameni nu rezistă.

– Doamne, ce beată sunt! gemu Melissa.

– Știu, hai să jucăm un joc! zise Hazel.

– Hazel nu ajunge niciodată în punctul ăla în care să fie destul? îl întrebă Michael pe Pete.

– Ce fel de joc? întrebă Pete.

Hazel își mai turnă niște vodcă. Stătea cu picioarele în poala lui Pete. Deja aveau o poreclă de cuplu, cocktailul HP. Înghiți băutura nediluată.

– Hai să jucăm jocul ăla în care fiecare spune câte un fragment de poveste. Mai ții minte, Lis? Ne jucam jocul ăsta când chiuleam de la școală.

– Nu, eu nu mă pricep la astfel de jocuri, spuse Michael, cu mâna pe coapsa Melissei, într-un gest evident de posesiune.

– Nu contează, hai să încercăm! Încep eu.

Toată lumea aștepta, fără entuziasm, ca Hazel să înceapă jocul. Încă se mai auzea muzica, dar la un volum mai redus, pânza subțire a nopții înconjurând vila. Pe masă erau niște chipsuri care se dovediseră pe gustul tuturor.

– OK, să începem, spuse ea. Într-o zi, într-o pădure din Papua Noua Guinee, un băiețel se împiedică de o piatră și se răni la picior… Acum e rândul tău, Pete.

– OK, zise Pete, adoptând un ton narativ încrezător. „Au, ce-a durut!“ exclamă el cu aplomb. (S-a râs copios la auzul acestui cuvânt.). Numele băiatului era… Johannes și n-avea niciun plasture la el.

Hazel râdea și-l apuca pe Pete de biceps.

– Tu urmezi, Damian.

– Ăăă… ca să oprească curgerea sângelui, își rupse o bucată din tricou, ceea ce îl întristă, pentru că era preferatul lui, și-și înfășură rana.

– Dar, vai, continuă Michael cu dramatism, rana sângera atât de mult, încât cârpa subțire s-a udat în câteva secunde, iar Johannes și-a dat seama, chiar

înainte de a-i cădea – piciorul, vreau să zic – că era mai rănit decât crezuse la început.

Toată lumea râse.

– N-a fost rău, amice, spuse Pete. Te-ai descurcat tocmai pentru că ai crezut că te vei face de rahat, deci ai făcut mai multe eforturi, nu-i așa?

Acum era rândul Melissei, care continuă povestea:

– Bietul Johannes era atât de supărat că are un singur picior, încât se trânti la pământ și începu să plângă… Apoi auzi o voce. „Ascultă", spuse vocea care venea dinspre pădure, continuă Hazel în urma unui căscat lung. „Nu plânge, căci eu sunt nașa ta insectă și am venit să te salvez." Continuă, iubitule!

– „A, da?"spuse Johannes. „Uau, ce bine. Am crezut că sunt terminat. După faza aia din Mendoza, Argentina, când mi-a căzut nasul, am crezut că nu mai am nicio șansă. Am crezut că voi fi nevoit să țopăi până la cel mai apropiat spital, cu piciorul în mână. Ce nașpa ar fi fost! Deci ce trebuie să fac?" continuă Pete.

Apoi veni rândul lui Damian, după care Michael fu cel care o puse pe nașă să dea din bagheta magică și să-l trimită pe Johannes înapoi în Leytonstone. Damian chicoti când Melissa povesti cât de fericit era Johannes să se întoarcă în cartier, dar prețul pe care a trebuit să-l plătească a fost faptul că avea două picioare stângi și șchiopăta. Brațul lui Michael atârna leneș pe spătarul canapelei, în spatele Melissei, iar ea se sprijinea de el, dar continua să-l privească pe Damian în așa fel, sau cel puțin așa i se păru lui, încât se simți incapabil să se ducă sus și să lase cele două cupluri în intimitatea lor, cu jocurile lor private de iubire. Părea că-i vorbește din ochi, cerându-i ceva.

– Și atunci știți ce-a făcut? întrebă Hazel, căscând din nou, pentru că voia să se ducă în camera ei și să-l devoreze pe Pete.

– Ce? întrebară ei.

– Of, nu mai pot să gândesc… Bine, bine, s-a dus la cel mai apropiat frizer, cu șchiopătatul lui ciudat, și i-a spus că-și caută de lucru. Managerul i-a spus că poate să mătură podelele și să curețe toaleta clienților. Părinții lui Johannes erau foarte îngrijorați.

– Într-adevăr! spuse Michael. Pentru că nu-și văzuseră fiul de șase luni și nu credeau în teoria polițiștilor, care dădeau dovadă de rasism instituționalizat spunând că probabil fugise de-acasă, având în vedere că avea un meci de fotbal important a doua zi după dispariție.

– Și astfel… începu Melissa.

– O, iubitule, hai în pat, e timpul pentru gravitație.

– Aha, am înțeles. Acum te-ai săturat. N-ai voie să te duci la culcare până nu se termină petrecerea. A fost ideea ta.

– Cine a spus că s-a terminat petrecerea?

Hazel stătea acum în picioare, cu o mână ținându-l pe Pete, cu cealaltă, ținându-și băutura.

– Hai, dragă, hai să marcăm!

Pete se lăsă târât după ea, amețit. Amândoi aveau priviri sticloase și încețoșate și mergeau împiedicat. În timp ce-și luau rămas-bun, el o cuprinse cu brațul ca să capete amândoi stabilitate. Păreau atât de puternici și de tineri amândoi, de parcă gravitația nu le-ar putea veni de hac nici dacă s-ar strădui, ca niște îngeri rustici, pe care grijile muritorilor nu i-ar putea atinge, iar Michael își aminti că ăsta este efectul dragostei. O întrebă pe Melissa dacă vine sus.

– Cred că o să beau un ceai de mușețel înainte, spuse ea.

De fapt, își dorea o țigară. Avea chef să fumeze o țigară cu Damian, în coconul de zăpadă.

– Bine, pa!

Michael bătu pumnul cu Damian. Nu se mai uită la Melissa. În curând, ea îi auzi pașii în camera de sus, o tăcere, o așteptare familiară. Nu voia să urce.

Afară, Damian își aprinse o țigară. Va fuma o singură țigară, își spuse el, după care se va duce la culcare. Mai devreme, când dansau, avusese gânduri necuviincioase. Nu s-ar putea întâmpla, nu aici, nu acum, și nici altcândva.

– Ai una în plus? întrebă ea, venind spre el.

El o simți înainte de a o vedea. Stelele erau foarte strălucitoare, argint pur. Erau ciclice. Norii se mișcau prin fața lor, mânați de un vânt ușor, apoi străluceau singure, mai strălucitoare decât orice altceva.

– Mulțumesc, spuse ea, suflând fumul.

Își strecură brațul pe sub al lui și-și lăsă capul pe umărul lui. Priveau cerul.

– Îmi placi, Damian. Ești genul meu.

El nu se mișcă, nu vorbi, doar se concentră să-și termine țigara și să-și aducă aminte ce trebuie să facă în continuare. Ajunse la concluzia că există două Melisse. Exista Melissa care trăia în lume, în exterior, care era curajoasă și sarcastică și puțin nemiloasă, apoi era cealaltă Melissa, tăcută și nesigură, mult mai blândă. Lui îi plăcea mai mult aceasta din urmă, deși nu existau una fără alta. Era prețul care trebuia plătit.

– Pot să-ți mai spun un secret? spuse ea.

– Ce?

– Nu vreau să mă duc acasă.

– Nici eu.

– Acasă e ceva rău.

– Știu.

Își puse brațul în jurul ei. Totul era apropiat, inocent, ca data trecută.

– Tu înțelegi mereu, spuse ea. Nu încerci să rezolvi nimic. Nu pot să explic întotdeauna cum mă simt sau de ce mă simt așa, sau ce e în neregulă, pot doar să spun că ceva nu e cum trebuie. Tu ești singurul care pare să…

Se uita la piscină, la apă, la felul în care briza vălurea suprafața apei. O făcu să-și aducă aminte visul avut: el o ținea pe brațe, era răcoare în jurul lor, dar ei îi era cald. Cât de dezlănțuită și de nepăsătoare părea apa!

– Vreau să fiu liberă, spuse ea cu un murmur ciudat. Aș vrea să putem să fim liberi. De ce trăim în felul acesta?

Era amețită și cufundată în sine, dar el o înțelegea. O înțelegea perfect. Spuse:

– Cât timp o să ne mai trăim viața de parcă…

– Am face echilibristică pe sârmă? termină ea.

– Ce? Hei, ce-ai spus?

Dar ea se îndrepta spre piscină. Apa întunecată și tăcută o chema. Atunci când el o întrebă unde se duce, ce a vrut să spună, de unde știa, ea nu se opri.

Avea impresia că este în interiorul lui, chiar și în momentul în care ajunse la margine, când alunecă în apă în rochia ei drăguță cu buline, care se umflă în jurul ei. Avea impresia că sunt uniți de această panglică albă de mătase, puternică. Icni când apa rece îi atinse pielea și apoi râse, și chiar și când își scufundă fața în apă și reveni la suprafață cu gura deschisă, el avu impresia că ea e în interiorul lui.

– Hei, fii atentă! Nu te îneca aici, în fața mea.

El stătea pe marginea piscinei. Vocea lui părea să vină din altă parte.

– E *încântător*. E a naibii de rece apa. Vino și tu!

Ea îi făcu semn cu ambele brațe, ca un copil, iar el se așeză vrăjit pe margine. Îi luă mai mult timp să intre în apă, fiecare centimetru era șocant, chinuitor, dar în cele din urmă se scufundă. Înota, alunecând prin apă, încercând să se încălzească, râzând împreună cu ea, iar între ei nu se mai afla nimic, nimic care să le spună că greșesc. Erau liberi. Panglica se rupsese.

El se apropie de ea. Încercă încă o dată să se abțină, dar în clipa următoare o sărută, iar ea se lăsă în brațele lui, plutind, curioasă. Se deschise gurii lui. De ce să nu caute o verișoară a Desdemonei, un sărut ciudat și așteptat, vreo soră a prietenei ei sau prietena surorii ei? Ea se dusese cu el, iar el o înghițea așa cum își dorise ea, mâinile lui groase alunecând sub ea și urmărindu-i pielea repede și cu frică. Era ca un vis superb, ca o fantezie în desfășurare. S-au lăsat purtați de dorința întunecată și, pentru o clipă, căldura și revelația ei încă au strălucit, dar în cele din urmă, au descoperit că era mai puțin decât crezuseră ei că va fi. Acolo, în frig, flămânzi, grăbiți, el nu reprezenta libertatea, iar ea nu reprezenta salvarea. Limba lui era aspră, nepricepută, o zgâria cu barba, iar când o pătrunse pe sub apă, ea își dori să se oprească, dar nu găsi calea potrivită să i-o spună, era stânjenită, părea prea târziu, așa că îl lăsă să continue, apoi se transformă în stană de piatră. În timpul ăsta, se gândea la Simon, băiatul pe care îl cunoscuse cu mulți ani în urmă, când era tânără, și la faptul că există oameni care se ating, deși n-ar trebui s-o facă, căci atingerea întinează vorbele. Așa a fost.

13
ASTA E

Uneori, în viețile oamenilor obișnuiți există o mare întrerupere, o revelație, un moment al schimbării. Se întâmplă când cerurile interioare sunt cenușii, niciodată când ești fericit. Mergi pe o stradă distrusă. Asfaltul se dezintegrează sub picioarele tale și începi să șchiopătezi, ești îmbrăcat în zdrențe, un vânt aspru îți bate în față. Ți se pare că mergi de foarte mult timp. Îți pierzi speranța. Îți pierzi rostul, iar singurul lucru care te face să continui este încăpățânatul instinct omenesc de a înainta. Apoi, chiar în față, vezi ceva strălucitor și fără nicio legătură cu viața ta. Este atât de strălucitor, încât te face să mijești ochii. Îl vezi. Mijești ochii. Și te oprești.

În cazul lui Damian, acest lucru s-a petrecut în dimineața zilei de joi, 25 iunie. S-a întâmplat la televizor. Un bărbat subțire mergea pe drum și s-a așezat în mijlocul lui. Avea părul negru până la umeri și o față de o paloare nefirească. Purta o pereche de pantaloni strălucitori, de un albastru strident, care se opreau deasupra gleznei, șosete albe și pantofi negri de dans. Pe trunchiul lui subțire, de culoarea oaselor, atârna o jachetă în aceeași nuanță de albastru. Stătea acolo, în calea lui Damian, orbitor, cu țesătura albastră sclipitoare, cu pantalonii până la gleznă în vânt, cu mâna albă ridicată în semn de chemare, iar Damian s-a oprit din mers. L-a văzut. A mijit ochii. Și s-a oprit.

*

În dimineața zilei de 25 iunie, s-a trezit târziu a treia oară în acea săptămână. Casa era goală. Copiii plecaseră la școală, duși de Stephanie, apoi ea se dusese în altă parte, presupunea el, undeva unde nu era el, ceea ce se număra mai nou printre obiceiurile sale. Când Damian era în camera de zi, Stephanie era în

bucătărie. Când Damian era în dormitor, Stephanie era în curte, măturând terasa la ore ciudate, curățând petuniile de uscăciuni, până ajungeau la o perfecțiune insuportabilă. Curtea arăta acum atât de bine, încât Damian avea impresia că nu prea are ce să căute în ea, cu atât mai puțin să fumeze acolo, așa că fuma în continuare pe alee, ca un fugar, târziu în noapte, iar lui Stephanie părea să nu-i pese. Când stăteau la masă, nu se mai uita niciodată direct la el, deși, de când cu atacul de panică al lui Avril, era mult mai atentă să nu fie evident pentru copii că între ei există un zid, ceea ce avea ca rezultat un pseudo-contact vizual; se uita la sprâncenele și uneori la pleoape lui, în loc să se uite la iris. Spunea lucruri precum: „Summer, povestește-i lui tati despre experimentul pe care l-ai făcut azi." Iar Summer îi povestea și urma o ascultare încordată și plictisitoare, în care Damian se străduia să pară cu adevărat fascinat, încheindu-și exprimarea fascinației cu o replică precum: „Sună foarte interesant, aș fi vrut să fiu și eu acolo." Apoi conversația revenea la subiecte mai vii și mai vesele, preferate de toți. Sau cel puțin așa i se părea lui. Era un renegat, o fantomă la colțul casei, riscând să se îmbolnăvească de cancer pulmonar.

Oare ea știa? Acesta era primul lui gând în fiecare dimineață. Nu mai avea parte de acele momente de conștiință pură, fără gânduri, care precedă starea de veghe, pe care cu siguranță le merită toată lumea. Nu, gândul se ivea imediat, în fiecare zi – oare ea știa? Aștepta ca el să mărturisească și, cu cât trecea timpul și el nu mărturisea, cu atât devenea mai furioasă și mai dispusă să divorțeze? Sau poate că nu știa și era furioasă în legătură cu altceva? Ori poate că era pur și simplu sătulă de el și voia să divorțeze oricum? Divorțul. Părea o chestiune grea, chiar catastrofală. Nu mai părea un act revoluționar și dinamic, ci doar ceva înspăimântător, care nu era pentru el. Iar șirul întrebărilor care alimentau anxietatea continua: și dacă ea nu știa, ar trebui să-i spună? Sau ar trebui s-o lase moartă? Oare i-ar păsa dacă i-ar zice? Oare chiar era o chestie importantă? Nu știa ce să facă. Era blocat. Calea era grea. Asfaltul se sfărâma. Șchiopăta. Era în zdrențe.

Mai precis, era într-o pereche de pantaloni scurți și într-un maiou alb murdar. Sub pătură, transpira. Afară era neobișnuit de cald și așa fusese în ultimele zile, o căldură febrilă, pârjolitoare, care făcea ca viața normală să pară ridicolă și în care singurul lucru pe care îl puteai face era să stai întins și să te scalzi în ea, să plutești în derivă, să ai vise fierbinți, albastre, oceanice, de care el n-avea deloc parte. Avea vise frenetice, teribile, ca noaptea trecută, de exemplu, când visase că i se taie capul și că acesta se transformă în capul Melissei. În plus, avea migrene. Și știa, cuprins de o rușine tăcută, că miroase urât. Trebuia să facă un duș (ieri nu fusese în stare). Trebuia să se îmbrace și să se ducă la muncă. Dar azi totul părea imposibil. Nu putea să se ducă la muncă din cauza tuturor lucrurilor pe care trebuia să le facă înainte. Fiecare lucru facil părea dificil și fiecare lucru dificil, nedeslușit. Singurul lucru plauzibil era să fumeze o țigară, iar această poftă matinală îi dădu în cele din urmă imboldul de a se dezveli și de a se ridica din pat. Pentru o clipă, privi peretele din fața lui, culoarea lui violet, aleasă de Stephanie, și fotografia unui chei care dădea într-o mare cenușie, cețoasă și misterioasă; cineva tocmai sărise sau era pe punctul de a sări.

Țigările erau jos, în dulapul cu vaze. Ar fi vrut să fumeze aici, la etaj, cu draperiile trase, dar se temea că Stephanie își va da seama. S-ar putea întoarce în orice moment sau ar putea simți mirosul, iar asta ar înrăutăți și mai mult lucrurile – îi displăcuse întotdeauna mirosul fumului de țigară. Acum, când nu mai avea parte de iubirea și tandrețea lui Stephanie, Damian își dădea seama că iubirea și tandrețea ei, precum și acea capacitate a ei de a transmite mulțumire, erau o căldură pe care și-o dorea în viața lui. Uitase asta. Evitase mângâierea ei. La moartea lui Laurence, ea fusese acolo pentru el, deschisă și generoasă, iar el îi întorsese spatele. Acum, era închisă și colțuroasă, iar el era un singuratic care nu avea de ce să se agațe. În smogul gros al autocompătimirii, desculț, slinos și cu barba crescută, se târî pe palier. Faptul că era zi îl izbi în timp ce cobora scările, lumina revărsându-se prin vitralii, poșta zăcând pe covorașul de la intrare, un simbol acuzator al hărniciei și al perfectei funcționări exterioare. În bucătărie era un bilet de la Stephanie: *Am plecat la muncă. Ar trebui să faci și tu*

la fel. Aparatul de radio arăta că e ora 10:13. Va trebui să sune din nou la birou și să spună că este bolnav, va face asta imediat ce-și va fuma țigara. O aprinse afară, stând lângă ușa din spate, și inhală profund mica și dulcea uitare. Lucrurile erau mai bune pentru o clipă. Curtea era frumoasă. Va găsi drumul înapoi spre ea. Se va juca mai târziu cu copiii pe iarbă. Va tunde iarba, va fi demn de ei din nou.

Țigara se termină prea repede, așa că mai fumă una și apoi încă una. Va face cancer, era convins de asta. Se va întâmpla într-o marți, pentru că marțea era genul de zi canceroasă. Cu gudronul depus pe gât, intră în casă, la adăpost de soare, și-și dădu seama că îi este foame, că îi este poftă de pâine prăjită și de niște cafea. Umplu ibricul, puse două felii de pâine în prăjitor și se duse în camera de zi, unde se așeză pe canapeaua de stambă albastră și aprinse televizorul. Și atunci s-a întâmplat. Era acolo. Drumul. Bărbatul slab care strălucea. O mână albă, o mișcare a piciorului. Muzica.
Michael Jackson era pe fiecare canal al televiziunii publice. Știrile, muzica, drama și publicitatea. Se învârtea în jurul axei în pantofii lui rapizi și strălucitori. Dansa pe o stradă în amurg, în spatele unei fete cu o rochie strâmtă, furișându-se pe scările din „Smooth Criminal“ într-un smoching alb. O mie de mișcări din pelvis. Scântei zburătoare din șosetele albe sclipitoare. Fluturări speciale ale faimoasei și tristei sale mănuși albe. Și apoi, mai puțină mobilitate. Blițurile, albastrul incandescent al sirenelor. O targă într-o curte, cu ceva atât de subțire pe ea, încât nu putea fi un adult; dar era Michael. Capul era acoperit. Targa era urcată în ambulanță. Pastile, niște pastile rele, un doctor rău și dus a fost.

Damian privea, uluit și tulburat, cum cântecele se derulează unul după altul, videoclip după videoclip, transformate deja în istorie. Cerurile învolburate din „What About Us“. Ușa care se deschidea cu un scârțâit în „Thriller“, tot întunericul acelui cântec – partea lui preferată, respirația grea pe ritmul muzicii, când Michael se transforma în zombi și începea coreografia. Michael Jackson a înțeles natura maleficului, prezența lui ubicuă. A înțeles că atunci când ți se cere să trăiești alături de el, trebuie să înveți să-i porți mantia, să-l

recunoști în tine însuți. Știa că are un demon în interiorul lui și știa că este energia excitantă și delicioasă care se aduna în el când cânta și când dansa. Muzica l-a ales pe el. Era mai importantă decât el. Iar acum, muzica ieșea în sfârșit din umbra teribilă și jenantă a creatorului ei. Era pură, zgomotoasă, încântătoare, omagială în mod trist. Neverland era plin de strigăte. Atmosfera era goală. El urca la ceruri, sub vraja lunii, pentru ultimul lui număr, cu picioarele lui hipnotizante, un balerin extravagant. Și în acel moment, cu toate acestea explodându-i în față, Damian înțelese în sfârșit și recunoscu pe deplin ce însemna faptul că tatăl lui este mort. Îl lovi cu o nouă goliciune, o izbitură în stomac. Era mort. Nu mai era altceva decât amintiri și praf. Nu-l va mai vedea niciodată. Resimți claritatea acestei absențe, permanența ei, și începu să plângă.

A stat acolo și s-a uitat la televizor două ore, uitând pâinea prăjită, munca. Privea plângând discuțiile despre Michael, despre picioarele lui dansatoare, era cuprins de amintiri auzind cântecele pe care le ascultase în camerele întunecate și pe holurile ieftine ale copilăriei lui. În afară de cărți, muzica era cea de-a doua formă de educație pe care o primise de la tatăl lui. Pentru o vreme, ascultaseră muzică și chiar dansaseră împreună pe vremea lui Joyce. Urmăriseră împreună schimbarea lui treptată și tulburătoare, cum se îndepărtase din ce în ce mai mult de el însuși, încercând să-și conceapă o nouă față, numai că nu reușea să scape de cea veche. Cu cât privea mai mult, cu atât i se părea că din ecran îl privește fața lui Laurence. Se gândea la el, cum mergea pe Railton Road în hainele lui ponosite, cu dezamăgirea citindu-i-se în privire. Amintindu-și toate astea, îi veni o idee. Era o idee atât de clară, completă, încât a fost străfulgerat de bucurie. Era o idee de care trebuia să se apuce imediat, înainte să dispară. Știa exact ce avea de făcut, de unde să înceapă. Se ridică în picioare. Mai degrabă, se înălță.

În primul rând, se duse la dulapul în care își ținea vechiul manuscris, îl găsi și-l aruncă în tomberon. Nu-l citi, nu citi niciun cuvânt din el. Nu trebuia să se uite la nimic, la niciun cuvânt, la nicio pagină care să-i distragă atenția. Trebuia să facă un singur lucru – de fapt, o serie de lucruri. Urcă din nou la etaj, se

dezbrăcă de pantalonii scurți și scotoci după o pereche de pantaloni trei sferturi în care obișnuia să scrie când era în Kennington. Îi erau prea strâmți, mai ales în jurul burții, dar erau de lungimea potrivită, chiar până sub genunchi. Apoi aruncă în coșul de rufe maioul pe care îl purta – lucruri de care urma să se ocupe mai târziu, pe lângă spălatul pe dinți și făcutul dușului – și-l înlocui cu un tricou roșu. Nu-și puse nimic în picioare, era fără șosete. Rămase în picioarele goale și se duse să ia din baie ligheanul pe care îl folosea Stephanie în zilele de vineri, ca să-și facă pedichiura. Îl umplu cu apă rece, cu cât mai rece, cu atât mai bine.

Cărând ligheanul cu atenție, cu ambele mâini, se duse la parter și-l așeză pe podea, lângă biroul din sufragerie. Deschise laptopul și creă un document Word, apoi se așeză și-și băgă picioarele în apă. Era exact așa cum îi plăcea, avea gleznele goale, iar labele picioarelor îi erau reci. Așezat astfel, privi ecranul o vreme, înainte de a-și duce mâinile la tastatură. Când începu să scrie, își aminti că trebuie să sune la birou și să spună că nu poate veni.

Mercy răspunse la telefon. Pe podea, în jurul lui, erau pete ude.

– Ce s-a întâmplat cu tine? întrebă ea, mâncând o bezea.

– A murit cineva.

*

În partea de nord a orașului, Michael era învăluit de muzică. De aerul fierbinte de pe strada principală și cântecul comun auzit din boxele mașinilor. Mai întâi „Beat It“, apoi „Thriller“. Cât se auzi „Liberian Girl“ merse pe Westwood Hill, urmat de „The Way You Make Me Feel“. Muzica era strălucitoarea și nemaipomenita lună iunie, care se furișa printre frunzele mestecenilor, ridicându-se la cer, pentru a se alătura urmelor de fum alb al avioanelor. Nemaifiind învăluită în giulgiul creatorului ei, muzica era acum glorios de liberă. În condițiile în care el nu mai era, cântecele erau la fel de pure ca în prima zi, fiecare măsură era elegantă, temele erau imaculate, oamenii le auzeau

din nou ca pentru prima oară, și cât de sensibile și de melodioase erau! Se simțea de parcă merge pe lună. Era o dorință de a merge cu spatele. Din respect și din admirație pentru el, Ria și-a pus mănușa albă și a privit cântecele la televizor, fascinată.

Aproape imediat după ce s-au întors acasă din vacanță, când a trecut de pragul casei cu numărul 13, Ria a început să șchiopăteze din nou. Cu același picior. Același mers strâmb. Durerea surdă din glezna stângă s-a transformat în durere acută, și chiar dacă uneori scădea, nu dispărea de tot, așa că Ria șchiopăta urcând scările, de-a lungul palierului și coborând scările.

– De ce mergi așa? o întrebă Melissa.

– Mă doare.

Și nu doar atât. Mâinile i s-au uscat din nou. Erau albe, prăfuite. Trebuia să folosească unt de shea de patru sau cinci ori pe zi.

În ceea ce privește casa în sine, se întâmplase ceva cu ea cât fuseseră plecați. Se deteriorase. Fie se petrecuse repede, pe parcursul celor șapte zile, fie se întâmplase deja, iar acum, la întoarcere, era mai vizibil. Fațada subțire de piatră nu mai era albă, ci de un gri murdar. Poarta era ruginită și slăbită din balamale, iar pervazurile ferestrelor gemene erau crăpate, de la îmbinările betonului de jos ieșind niște ierburi mari, în formă de stele de mare. Înăuntru, holul era și mai îngust decât înainte, podelele și ramele ușilor erau și mai strâmbe, iar praful era ca zăpada, strecurându-se peste tot. În colțuri, se adunaseră ghemotoace imense de praf. Pelicula albă se îngroșase pe pantofii Melissei, între cele două dulapuri din dormitorul mare, unde se acumulase cel mai mult, pe tăblia patului, pe ramele fotografiilor, pe noptiere. La parter, în bucătărie, apăru o crestătură în perete, deasupra coșului de gunoi, din care ieșea rumeguș dacă o atingeai, alt tip de praf, care se vărsa pe podeaua de culoarea ardeiului iute. Și, cel mai ciudat dintre toate, de-a lungul scărilor era o linie neagră și ondulată, chiar deasupra balustradei, despre care Melissa era sigură că înainte nu fusese acolo.

– Tu ai făcut asta? o întrebă pe Ria.

– Nu. Poate Blake.

– N-ar fi putut să ajungă până acolo.

Ria ridică din umeri și se duse în camera ei.

Un alt lucru care se întâmplase în lipsa lor era faptul că doamna Jackson dispăruse. Un vecin le-a spus că a fost dusă la un azil. Michael nu mai trebuia să o salveze de pe stradă, când se întorcea de la muncă, după călătoria cu 176, purtând, ca de obicei, unul dintre cele patru costume pe care le avea. Costumul devenise parte integrantă a siluetei lui. Purta costum chiar și pe căldura asta, cu haina descheiată și cu mâinile lui subțiri ieșindu-i din manșete. Nu mai purta pantaloni de pânză. Cedaseră în fața cursei zilnice pentru existență, a tavanelor din placaj și a serenadei funeste a copiatorului, iar ăsta era unul dintre motivele pentru care arăta mai slab. Un alt motiv era că slăbise, iar mersul lui era mai puțin vioi dimineața, când o lua pe lângă Cobb's Corner, folosind din ce în ce mai des gelul său igienizant pentru mâini. Nu-i mai pomenise Melissei despre căsătorie. Voia să găsească o modalitate de a pleca, dar, la fel ca Damian, nu putea s-o facă. Tot aștepta să-l facă vreun lucru să se răzgândească, iar copiii făceau asta în fiecare zi, dar nu și Melissa, însă copiii erau aproape de ajuns. Iată ce se întâmplă cu un bărbat care a fost făcut pentru o mare iubire, și nu - pentru un costum, atunci când nu simte iubirea respectivă. Se închide în sine. Se frânge. În autobuz, se uita pe ferestrele de sus și vedea mai puțin din viață, se simțea mai puțin robust, mai puțin atrăgător, mai puțin bogat. Se întuneca la față de parcă ar fi tras cineva jaluzelele. Începea să-și uite splendoarea.

De când cu vacanța din Spania, Melissa încercase să-și alunge din minte orice gând legat de Damian. Îi era rușine. Era paranoică, crezând că îi auzise sau îi văzuse cineva în piscină – poate vreunul dintre copii. După incident, adormise pe canapeaua din vilă, cu camera bâzâind și rotindu-se cu ea din cauza alcoolului, iar a doua zi îi fusese greu să se uite în ochii celorlalți, mai ales în ochii lui Michael. Simțea că ar trebui să-i spună ce se întâmplase, dar știa că nu ar înțelege, că s-ar lua după aparențe, iar acum incidentul devenise o altă barieră între ei, ceea ce făcea ca întoarcerea pe Paradise Row să fie și mai dificilă, înghesuiala casei, dormitul unul lângă altul, rutina zilnică. Oricât de mult s-ar fi forțat să se comporte ca de obicei, haosul și neorânduiala din capul

ei erau copleșitoare. Erau peste tot, în pereți, mobilă, întrerupătoare, podelele înclinate. M-ai făcut să nu mai calc pe pământ drept, îi spunea lui Damian în mintea ei. Ai făcut un strigoi din tot ce era nemișcat.

La o săptămână după moartea lui Michael Jackson, s-a întâlnit în Waterloo cu editoarea revistei *Open*, Jean Fletcher. Au mâncat *dim sum*, stând pe banchete negre lucioase și folosind bețișoare negre. Jean era o femeie solidă și brunetă, care se îmbrăca surprinzător de prost pentru cineva care lucrează la o revistă de modă. Purta mereu culori primare, în diferite combinații, motiv - pentru care i se spunea „femeia în culori primare". Astăzi purta o fustă plisată roșie, o bluză bleu fără mâneci, niște cercei galbeni enormi și sandale galbene. Extensiile îi erau umede de la căldură, cu smocuri lipite de tâmple.

– Și ce se mai întâmplă cu tine? Cu viața ta cea nouă, cu bebelușul tău frumos, cu bărbatul tău minunat?

Răsfoi meniul. Comandă o grămadă de colțunași, cu pui și cu vită.

– Sunt groaznică, spuse ea, după ce chelnerul obraznic se îndepărtă. Încep ziua cu niște intenții atât de bune, dar până la prânz nici nu-mi mai amintesc care erau.

Melissei îi luase foarte mult să aleagă cu ce să se îmbrace în acea dimineață. Nu putea să iasă din dormitor. Se tot uita în oglindă, își schimba pantofii, care acum o strângeau și erau o idee proastă, credea ea; la fel și rochia înflorată (prea hipiotă) și eșarfa. Nu mai știa ce se întâmplă în lumea modei, de fapt, în lumea largă, și acesta era motivul pentru care se afla aici.

– M-am gândit să mă întorc, spuse ea, să fiu din nou angajată. Mi-e dor de munca de la birou.

– Serios? întrebă uimită Jean. *Ție* ți-e dor de birou? Ești sigură, Melissa? N-are cum să-ți fie dor de birou. De toate mașinațiile și răutățile! Nu mai ții tu minte. De-abia așteptai să scapi de noi, mai știi? Spuneai că te simți ca și cum te-ai dizolva în gol. Fix astea au fost cuvintele tale.

Își vârî un *dim sum* întreg în gură și mestecă. Jean mânca în spații publice cu o lipsă totală de inhibiții – bea din bolul de ramen, din bolul de la micul dejun, din tot felul de boluri.

– Nu era chiar așa de rău, spuse Melissa, deși începea să-și aducă aminte.

Fusese disperată să plece de acolo. Alcătuia liste cu rochii de petrecere, ținea legătura cu fotografii aroganți și cu modelele subnutrite, biroul acela de la subsol plin de femei și un singur bărbat, art director, devenise insuportabil, îi distrusese sufletul și o demoralizase. La ședințele foto se mai întâlnea uneori cu Bruce Wiley și o dată chiar se plânsese pe umărul lui de cât de nefericită era (după care el a încercat să se culce cu ea, dar ea nu i-a purtat pică pentru asta).

– Și, oricum, draga mea, am rămas doar cu angajații esențiali, de când cu criza financiară. Este teribil. A trebuit să facem tăieri de personal. Malcolm se ocupă singur de toată contabilitatea. Am comasat secțiunile de modă, lifestyle și cultură, ca să reducem cheltuielile, și am renunțat la mulți dintre freelanceri.

Se întinse și-i atinse Melissei mâna.

– Îmi pare rău, dar a trebuit să renunțăm la niște oameni, din păcate. Trebuie să facem totul intern…

S-a lăsat tăcerea, timp în care Melissa era hotărâtă să pară netulburată. Se uită în jos, la farfurie, la găluștile care arătau ca niște creieri morți și calzi, cu umplutura bombându-se în afară. Arătau insuportabil.

– M-am luptat pentru tine, chiar m-am luptat, spuse Jean. Ești una dintre cele mai bune editorialiste pe care le avem… dar Malcolm a făcut calculele. Pur și simplu, nu ne mai permitem să te plătim. Nu ne mai permitem să plătim pe nimeni, în afară de noi înșine.

O strânse din nou de mână, mânjind-o pe încheietură cu ghimbir.

–Totuși, îmi amintesc sentimentul acela, spuse ea după ce plăti nota de plată (făcea cinste, ca dar de plecare). Dorința de a ieși din casă. Mi s-a întâmplat când ai mei erau foarte mici. E ca și cum te-ai băga într-un buncăr…

Mai putea să lucreze o sigură lună și, evident, nu primea nicio plată compensatorie. În metrou, în drum spre casă, oamenii stăteau în costumele lor, în fuste și diverse ținute, iar ea își aminti cum e să fie una dintre ei, un tiv elegant, un volănaș, niște cizme drăguțe, o geantă de piele practică pe umăr. Se simțea ridicol în rochia ei hipiotă înflorată, prost asamblată. Se sprijini de geamul care separa scaunele de zona de stat în picioare, privind în jos, spre

podeaua vagonului, și rată stația de coborâre, ajungând la Crystal Palace. Dacă tot era acolo, se plimbă prin parc, printre ruine și printre falșii dinozauri, urcă scările spre porțiunea cu pietriș unde fusese odată palatul, înainte de a arde. Nu departe de baza turnului de transmisie, descoperi o femeie fără cap în iarbă, o statuie dărâmată din zilele glorioase de odinioară. Melissa simți o oarecare legătură cu statuia. Empatiză cu ea. Stătu alături de statuie o jumătate de oră la soare, apoi se duse să recupereze copiii și să-i ducă pe Paradise Row. Când intră în casă, deveni femeia care trăiește înăuntru, iar pe femeia care trăiește afară o lăsă afară, pentru că ușa era prea îngustă pentru ea, iar holul era prea îngust ca ea să-l străbată.

*

După zilele de glorie, când oamenii veniseră de la mulți kilometri să vadă colosul de la Abu Simbel și mormântul din Beni Hasan, mumiile egiptene, cânepa, aurul galez și șampania din rubarbă, Crystal Palace și-a început lungul, dar neîntreruptul lui declin. Joseph Paxton, părintele palatului, era mort. Grădinile și fântânile lui nu mai erau o explozie argintată a apei și a florei. Nu te mai orbea lumina nesfârșitelor suprafețe de sticlă și fier ale acoperișului, - pentru că era murdar. Iar Leona Dare nu mai făcea acrobații în aer, deasupra acoperișului, cu celebrele ei membre flexibile. La un an după moartea lui Paxton, a avut loc un incendiu în transeptul de nord, lăsând în urmă o nesfârșită cenușă. Statuile din curtea grecească se prăbușeau. Frescele din curtea italiană se decolorau. La capătul scărilor care duceau la transeptul central, un sfinx își pierduse nasul.

Ca să scape de praf, Melissa curăța și dădea cu aspiratorul în fiecare zi, - pentru că avea impresia că praful are legătură cu mâinile Riei. Ataca particulele microscopice care se învârteau libere în jurul televizorului. Făcea zgomot pe scări cu aspiratorul Mr Miele, pe care și-l închipuia ca pe un bătrân arțăgos, care semăna puțin cu tatăl ei. S-a dus să-și viziteze tatăl și a aspirat și casa

acestuia, mulțimea de firimituri de sub linoleumul din bucătărie, scrumul din jurul fotoliului. Cornelius fuma în timp ce ea făcea curat, insistând că poate să dea singur cu aspiratorul, deși nu putea și abia și-a amintit cuvântul „aspirator“. Casa veche era ca un giulgiu în jurul ei, plină de amintiri neplăcute și de resentimente înăbușite.

– Nu m-ai pregătit, îi spuse ea tatălui ei cu voce scăzută, în timp ce erau în camera de zi, dar el nu înțelese la ce se referă.

El le-a oferit copiilor prăjituri și suc. Apoi s-au dus la apartamentul lui Alice, în Kilburn, și au mâncat *eba*. Ria nu voia să mănânce *eba*. Nu se mai atingea de așa ceva.

– Ce are la picior? întrebă Alice.

– Nu știu, spuse Melissa. Cred că-i din cauza casei.

– N-ai pus ceapa, usturoiul și piperul?

– Ba da, am încercat.

– Du-o la doctor. Și pune-o să stea în apă foarte fierbinte, cu sare.

Alice spuse că uneori creaturile nopții pot intra în oameni, iar dacă se întâmplă asta, trebuie neapărat să folosești o banană pusă sub pernă. E singurul lucru care funcționează. Așa făcuse și Alice când Melissa era mică și mergea în somn. Îl pusese pe Cornelius să se ducă cu mașina până în Harlesden ca să cumpere acele banane speciale.

– Într-o zi, o să ai o casă mai bună, spuse ea. Baia trebuie să fie la etaj.

În mașină, în drum spre casă, Ria i-a povestit Melissei visul pe care îl avusese în legătură cu palatul: mergea prin pădure și, în timp ce se plimba, i s-a alăturat o fată, alături de care a intrat în tunel și prin labirint și s-a plimbat cu barca pe lac.

– A fost atât de amuzant, spuse ea. În labirint, ne rătăcisem una de alta, apoi ne-am ciocnit și ea a dispărut.

– E un vis ciudat, spuse Melissa.

Doctorul le-a spus că șchiopătatul va dispărea cu timpul – dacă chiar exista un șchiopătat. În cabinetul medical, Ria a mers bine. Când au ajuns acasă, șchiopătatul a revenit.

– Faci asta intenționat? o întrebă Melissa în hol.

– Ce? întrebă Ria, și chiar în acel moment Melissa observă o altă linie neagră ondulată pe peretele de lângă scări, de data asta pe cealaltă parte. Se holbă la ea.

– N-am făcut-o eu, spuse Ria, începând să plângă. Încetează, mami! Mă faci să-mi sară inima din loc.

Usturoiul a fost pus din nou la intrare, iar ceapa, pe pervazul de la dormitor. A fost reintrodus și unguentul Vicks, o peliculă pe același pervaz și pe balustrada de sub lucarnă, cu piperul cayenne presărat deasupra. La sfârșitul lui iulie, în cutia poștală au găsit o felicitare adresată lui Lily (fără nume de familie). O altă carte poștală, cu o formă asemănătoare, venise și anul trecut pe vremea asta, tot pentru Lily, când abia se născuse Blake. Melissa a deschis-o. Era o felicitare aniversară, trimisă de o mamaie care încă nu aflase că Lily nu mai locuia acolo.

Nu-i spuse lui Michael despre felicitare, o puse deoparte, într-o carte, dar îi arătă liniile ondulate, insistând să le ia în serios.

– Ți-am mai spus. Cineva desenează pe pereți.

Michael se uită la ele, încă îmbrăcat în costum, transpirând și murind de pofta unui vin roșu. În hol mirosea a usturoi și îi venea să i-l arunce în față. De câte ori arunca jumătățile de ceapă de pe pervaz, ea le punea la loc în timp ce el era la muncă. Acum încerca să dea dovadă de o receptivitate convingătoare față de credința deplasată, ba chiar smintită cu totul, că în casa lor se întâmplă din ce în ce mai multe evenimente supranaturale.

– Sunt obosit, spuse el.

– Deci? zise ea, fără să-l audă. Ria continuă să spună că nu ea făcuse asta.

– Atunci probabil că Blake a făcut-o.

– Dar el nu ajunge până acolo. Are un an!

– Păi, atunci cine e? Tu? Ești sigură că nu mâzgălești pereții în loc să muncești?

Intenționase să facă o glumă, dar n-a nimerit bine, pentru că munca era o problemă foarte spinoasă pentru Melissa în acest moment, când terminase de scris ultimul articol pentru *Open* și îi fusese respinsă o cerere de angajare la

Vogue, unde nici măcar nu își dorea cu adevărat să lucreze, dar respingerea tot respingere este. În plus, era vacanță. Țara era cuprinsă de hoinăreala în masă a milioanelor de omuleți, timp de șase săptămâni înnebunitoare, care se făceau din ce în ce mai lungi și zilele se scurgeau din ce în ce mai lent, iar septembrie părea un miraj al compasiunii, undeva într-un orizont crud și distant. Școala era o cutie în care copilul putea fi îngrădit, cu servicii interne de educare și distracție. Vacanța de vară era o mlaștină în care se afundau și adesea erau înghițite visurile, viețile, personalitățile și echilibrul cotidian al carierelor.

– Da, sunt sigură, răspunse ea, fără nicio urmă de amuzament, iar în mintea ei își spuse: „Știu cine e“, dar nu spuse lucrul ăsta cu voce tare, pentru că el s-ar fi uitat din nou la ea în felul acela care o anihila, astfel că ea și-ar fi pierdut și mai mult conturul.

– Poate a venit momentul să-i chemăm pe vânătorii de fantome, zise el.

Melissa, care trăia în casă și nu în afara ei, a fost și mai puțin impresionată de această replică.

– De ce trebuie să transformi mereu totul într-o glumă? Nu poți să iei nimic în serios? Ești ca un copil. Știi ce cred eu? Cred că noi suntem problema. Noi suntem fantoma. Ne bântuim unul pe altul. Nu mai merg lucrurile între noi. Astă-noapte am visat că eram într-o barcă și că stăteam la cârmă, vâslind pe Tamisa. Eram furioasă. Purtam o rochie veche, cenușie, ca un sac, și chicoteam ca o vrăjitoare, iar tu erai întins pe fundul bărcii, mort, mort de-a binelea. A fost oribil. Asta ne facem unul altuia? Ne omorâm și ne înnebunim?

– Uite care-i treaba, eu m-am săturat, spuse Michael. Am încercat și am tot încercat să te fac fericită și nimic nu pare să funcționeze. Mă dau bătut. Ești impenetrabilă. Pete avea dreptate. Mi-a spus în Spania că nicio femeie nu îți e alături pentru totdeauna, că nu durează, și cred că are dreptate.

– I-a spus și lui Hazel asta?

– De unde să știu eu?

– Păi, ar trebui, spuse Melissa. Ea vrea să se mărite cu el. Ar trebui să-i facă o favoare și s-o anunțe că nu e genul care să se însoare.

– A, așa cum m-ai anunțat tu pe mine? Chestia pe care ai spus-o, că nu vrei să fii nevasta nimănui? Sau nu-ți mai aduci aminte?

– Eram beată, spuse ea și se uită în altă parte. Nu-mi aduc aminte nici jumătate din lucrurile pe care le-am spus în seara aceea.

– Ai spus că „nevastă" este un cuvânt oribil și că tu nu te vei mărita niciodată. Cum crezi că mă simt când spui lucruri de felul ăsta? Nu crezi că mă afectează și pe mine puțin? Uneori cred că tu nu ai niciun fel de sentimente, punct. Nu doar pentru mine, ci în general. Poate că e adevărat visul tău. Poate că asta ni se întâmplă.

Melissa se întorsese cu spatele și se uita la linia neagră de pe perete. Săptămâna trecută, în magazinul japonez, era în raionul de detergent cu Blake, el plângea pentru că voia să iasă din cărucior, ea nu-l lăsa și-i venea să urle. În acel moment, ceva s-a izbit de podea în celălalt capăt al raionului, niște becuri, de unele singure, ca și cum ar fi pus în scenă urletul ei.

– Nimic nu este fără viață, spuse ea, absentă. Totul este viu.

– Serios? Este bine de știut, spuse Michael, pentru că eu cu siguranță nu mă simt viu.

Disperat după vinul lui, o luă spre bucătărie și deschise sticla. Pe tot parcursul acestei veri întunecate și febrile băuse așa, chiar înainte de a-și da jos haina, un fel de a pune punct zilei de muncă, un aperitiv înaintea cinei cu toane. Voia să facă dragoste cu ea delirant și frenetic, să ignore aceste fricțiuni și să revină la ceea ce este cu adevărat important. Dar noapte de noapte, dormeau ca soldații în camera roșie, înstrăinați. Dimineața era ca o mână rece și palidă care-i trăgea de haine și îi ridica din pat, ambii, acoperiți de praf. Mucegaiul din dulapuri devenea din ce în ce mai pronunțat. Dansatorii de pe perete se făceau din ce în mai mici. Grinzile de sub podele rugineau.

Într-o dimineață, Michael a încercat să pună capăt ostilităților. A pus mâna pe ea când ieșea de la duș. Era udă, maronie și strălucitoare, iar coapsele îi erau atât de pline, încât nu s-a putut abține. Iubirea lui pentru ea era amplă și profundă, îl zdrobea, îl distrugea și, chiar dacă așa stăteau lucrurile, voia să continue până la ultimul strop, deși știa că nu există un ultim strop, un capăt,

o cale de ieșire. O luă în brațe și maroniul lui închis se alătură caramelului ei. Dar ea îi răspunse la îmbrățișare fără vlagă. Îl mângâie pe omoplați prietenos, distant, și nu păru să fie vreun pic excitată sau să remarce greutatea sexului lui cald și oropsit pe piciorul ei. După un moment de o goliciune îngrozitoare, ea se desprinse de el și se uscă cu un prosop. Fata oceanului nu mai era acolo. Nu mai purta brățări și inele. Nu mai era nici urmă de ea. Mumiile din curtea egipteană dispăreau. Statuile din curtea romană se subțiau. Florile de la intrarea curții asiriene se veștejeau. Arcadele curții medievale se crăpau.

Iar Thich Nhat Hanh nu ajuta la nimic din toate astea. El te îndemna să fii prezent în fiecare moment, să observi florile și animăluțele. Să conștientizezi siguranța liniștitoare a respirației, inspirând, expirând, inspirând, expirând. Era prea simplu. De fapt, era exasperant, iar după meditația de prânz aruncă volumele prin cameră, nimerind fotografia cu dansatorii la răsărit, care căzu violent, cu mai multă forță decât se așteptase. Când puse tabloul la loc pe perete, era strâmb. De fiecare dată când încercă să-l îndrepte, aluneca treptat în jos și într-o parte. Dansatorii păreau atât de apropiați unul de altul, de parcă ar fi fost captivi în mișcarea lor. Brațele erau țepene și curbate în mod ciudat. Picioarele le erau prea mici. După o vreme, Melissa renunță la ideea de a le mai îndrepta lumea. Acceptă faptul că ființa care trăia în casă vrea ca totul să fie strâmb. Și mai ales, Ria.

Șchiopăta. Pe o mână ținea mănușa albă stil Michael Jackson, iar cealaltă mână era albicioasă de la pielea extrem de uscată. Uneori vorbea singură în șoaptă. Devenise neîndemânatică. La locul de joacă, a căzut și s-a lovit la încheietura mâinii. În parc, pe terenurile de joacă, la piscină, în toate locurile în care s-au dus în vara aceea ca să supraviețuiască mlaștinii, avea același mers strâmb, care se înrăutățea în momentul în care intra pe strada lor, unde femeia care locuia în casă aștepta în oglinda din hol să o înhațe pe Melissa când se uita în ea. Avea niște ochi mai aspri și o gură mai subțire. Era mai încordată pe dinăuntru, bucuria era un tărâm străin, iar zâmbetul ei era mai mult plecat.

Totuși, Melissa căuta cu frenezie căi de a se întoarce în trupul ei. Se ducea la înot și privea vremea de afară prin lamelele din tavanul intermitent, plutind pe

spate. Când ieșea din bazin încă mai plutea, iar pământul apărea prea repede sub picioarele ei. Serile se ducea să se plimbe singură, fără să-i spună lui Michael unde. Și-o imagina o pată de denim, licărind prin oraș, cu cizmele ei cu franjuri, cu felul în care mergea, emanând o putere timidă. S-a dus la Tate și a privit din nou *In the Waves*, ca să vadă dacă poate reveni la acea stare. În altă zi, s-a dus la un curs de yoga la bazinul din Brixton și a făcut exerciții de respirație până la căderea serii, iar profesorul, cu picioarele încrucișate, vorbea încet, aproape inaudibil, despre calea spre pace. Era acolo, în străfundurile ei, mereu nemișcată, nedistrusă, doar tulburată de trepidații trecătoare. La sfârșitul cursului, ieși împăcată în parc. Văzu iarba de pe dealuri și câteva stele timide prin ceață. Luminile caselor străluceau. Brixton era albastru-închis. Sări pe scările care dădeau în stradă, fericită să fie din nou ea însăși, dar când intră în casă, avu impresia că intră într-o peșteră. I se părea că oriunde merge dă de o peșteră, aceeași, doar cu intrări diferite.

Într-o duminică seara, după vizita părinților lui (arăta obosit, spuseseră ei), Michael stătea pe scaun în fața ferestrelor gemene, tunzându-se. Din obișnuință, așteptă ca Melissa să facă ultimele retușuri, să alunece cu lama de la gât spre creștetul capului, să netezească marginile, să insiste asupra părților încăpățânate. Stătea foarte aproape de el, cu brațele deasupra lui, dar de data asta el nu-i mângâie picioarele în timp ce stătea acolo. Ea era încordată, tăcută. El era slab și aplecat. Ea plimba mașina de tuns pe scalp și lăsa urme. Cărări maronii pe câmpuri negre. Forma craniului lui. El închise ochii. Ea insistă asupra firelor de păr încăpățânate care rămâneau agățate și, în timp ce făcea asta, se simți din ce în ce mai posedată, de parcă ar fi fost o altă creatură. Simțea și el asta.

– Ai grijă! spuse el.

– Scuză-mă, spuse ea.

Apasă mai tare! spuse o voce din interior. Era joasă și crudă. Era cealaltă față a tristeții, vocea întunericului. Așa că apăsă mai tare, iar vocea continuă să-i revendice trupul, apoi mâna se răsuci și îl tăie în spatele urechii, până îi curse sânge.

– La naiba! Fii atentă!

El își acoperi urechea cu mâna.

– Scuză-mă. Mașina asta de tuns este tocită, spuse ea.

Podeaua de la etaj scârțâi. Niște rumeguș se prelinse tăcut din scobitura care apăruse în peretele bucătăriei.

În august, se îmbolnăvi și Blake. Pete roșii pe obraji. Febră. Doctorul a spus că trebuie ținut acasă. Dar în casă, boala era contagioasă. Melissa, cealaltă Melissa, se împiedica, devenise stângace precum Ria, se lovea de lucruri sau lucrurile cădeau peste ea, capacul de la oala olandeză îi căzu pe picior, o fotografie cu ea, Michael și copiii îi căzu în cap când ștergea praful. Părea că aceste lucruri cad singure, la fel ca praful, o ploaie de certitudini. Într-o dimineață, se trezi și descoperi că are un mic semn în frunte, care se înnegri și deveni o cicatrice. Nu știa cum a ajuns acolo. Nu avea o origine. Singura explicație era că fusese adevărata Melissa care încercase să se întoarcă în corpul ei în timpul nopții, când trecerile erau mai flexibile, și că avusese loc o luptă.

În noaptea care a urmat, n-a putut să doarmă. Își făcea griji că vor apărea din nou semnele. Corpul prăbușit al lui Michael era îndreptat spre jaluzelele de rafie. Auzise mai devreme sunetul unui capac răsucit, vaietul podelei când veni el și se urcă în pat, apoi simți mirosul de apă de gură combinat cu rămășițele damfului de băutură. Podelele scârțâiau acum atât de tare, încât păreau o prezență demonică. Erau bătrâne. Se ridică din pat și încercă să nu facă gălăgie în timp ce ieșea din cameră. Deasupra balustradei era încă o linie neagră vălurită, de data asta întinzându-se din capul scărilor până la camera Riei. Când o atinse cu degetul, se murdări. Când împinse ușa de la cel de-al doilea dormitor și se uită înăuntru, îl văzu pe Blake, întins pe burtă, ca de obicei, cu fața la perete, dar patul Riei, cel de lângă fereastră, era gol și fereastra era deschisă.

Coborî scările, pe lângă liniile negre ondulate. Ferestrele gemene erau tăcute și nemișcate în ramele lor, nedeschise. Arcada era în continuare atașată de perete, iar podeaua de culoarea ardeiului iute era joasă și se supunea gravitației. Se așteptase la o structură haotică, la cocoașa unui copil rănit în curte, sub

fereastra deschisă, dar ea nu era acolo. O găsi în baie, șoptind. Se spăla pe mâini. Era în halatul ei galben, de aceeași culoare cu al lui Lily.

– Ce faci? întrebă cealaltă Melissa.

– A, bună, mami. M-am dus la toaletă.

Nu părea vocea Riei. Era mai gravă.

– Știu că tu ai făcut asta, spuse când ajunseră în capul scărilor. Ria șchiopăta: un pas, un pas mai încet, un pas, un pas mai încet. Melissei îi era frică să o ia de mâna prăfuită s-o ajute. E proaspătă, uite. Ai făcut-o chiar acum.

– Nu, n-am făcut-o eu, mami! spuse fetița.

O lăsă să se culce în patul Riei, dar nu o sărută de noapte bună. Înainte de a ieși din cameră, găsi cutia de creioane și de carioci, o luă cu ea și o puse sub pat. Dimineață, avea s-o pună să stea în apă fierbinte cu sare, așa cum spusese Alice, iar ea avea să se ducă pe strada principală să cumpere banane, ca să le așeze sub pernă. Dar de dimineață Ria nu se trezi. Dormea când o sărută Michael înainte de a pleca la muncă. Dormea când Blake tuși, dormea când se auziră sirenele de dimineață, dormea în timpul micului dejun. La ora 10:00, Melissa urcă la etaj și ascultă la ușă. Se auzeau din nou șoapte. Când intră în cameră, șoaptele încetară. Pereții curții renascentiste se zgâlțâiau. Podelele curții bizantine tremurau.

Ea stătea întinsă în pat, trează. Părul ei preistoric era împrăștiat în jurul feței pe pernă. Melissei îi era teamă să se apropie prea mult de ea, dar când Ria zâmbi și spuse „Bună, mami“ cu vocea ei, se duse și-i verifică temperatura, așa cum se presupune că trebuie să facă o mamă.

– Ți-e rău? întrebă ea.

Ria dădu din cap.

– Mă doare-n gât.

Fruntea îi era neobișnuit de fierbinte.

– Cred că am luat boala de la Blake.

Se uită la ea, la ochii aceia bulbucați, la întunericul irisurilor, la obraji îmbujorați și inocenți.

– Poți să stai un minut cu mine? întrebă ea.

– Bine.

– Un minut lung.

– Cui îi vorbeai în șoaptă mai devreme?

Melissa se așeză lângă ea pe pat, simțindu-se ușurată. Era o zi frumoasă și caldă. Soarele intra pe fereastră. Era amigdalită, doar amigdalită, iar Ria era ea însăși, copilul ei neobișnuit, cu dinții ei lipsă și cu prietena ei imaginară.

– Vorbeai cu Coco? Credeam că nu mai ții legătura cu ea. Ria zâmbi sfios și își duse pătura la gură.

– Nu, spuse ea, începând să râdă.

Voia să joace jocul în care Melissa trebuia să ghicească prietenii ei invizibili prezenți în cameră, fuseseră mulți.

– Bine, zise Melissa. George?

Ria dădu din cap, chicotind.

– Taffy Bogul?

– Nu.

– Charlie R?

– Nu.

– Charlie K?

– Nu.

– Shanarna.

– Nu, râse Ria.

– O, mă dau bătută, spuse Melissa, ridicând mâinile în aer. Atunci cine era?

– Știi cine era.

Când spuse asta, scoase brațul de sub cuvertură ca să accentueze ceea ce spunea, cel cu încheietura rănită, iar mâna părea să fie mai mare. În plus, vocea i se schimbase din nou, tonalitatea aceea mai joasă, cu o urmă de răutate în ea.

– Cine? întrebă Melissa, începând să-i fie frică.

– *Lily*.

Melissa se ridică în picioare și se îndepărtă de pat. Ria îi zâmbea de parcă nu-i venea să creadă ce proastă e că nu ghicise. Ochii erau tot foarte mari, dar

păreau de altă culoare. Aveau o nuanță cenușie, culoarea prafului.

– Cine e Lily? întrebă ea lent.

În mod normal, Ria nu oferea informații despre prietenii ei, ci doar numele lor.

– Ea este cea care desenează liniile?

Fetița clătină din cap și-și încrucișă brațele, de neclintit.

– E aici cu noi? întrebă Melissa.

Pe chipul Riei apăru un licăr de îngrijorare. Aruncă o privire spre ușă, la dreapta ei. Melissa se uită și ea.

– E aici? Poți să-mi spui. N-o să spun nimănui.

– Promite! șopti Ria.

– Promit.

Jură cu degetul mic încârligat, agățat de degetul ei mic.

Ria întoarse din nou capul spre dreapta, cu precauție.

– Acolo, spuse ea, șoptind, lângă ușă. Întotdeauna stă lângă ușă.

Melissa se uită, dar nu văzu nimic. Nu-i cunoscuse niciodată pe prietenii Riei, dar cumva se aștepta s-o cunoască pe aceasta. Era diferită.

– Poartă o broască, spuse Ria.

– O broască… Vrei să spui o broșă?

– Da, o broșă.

Și cu cât se uita mai mult, cu atât începea să vadă o strălucire vagă, rotundă, lângă ușă, la nivelul claviculei unei fetițe sau mai jos. Nu era nimic atașat de ea, ci doar chestia aceea rotundă și strălucitoare care plutea.

– Poți să-i spui că nu vreau să mă duc azi la palat? spuse Ria. Nu mai e frumos acolo și mi-e frică să nu rămân blocată în tren dacă mergem.

– În tren? Ce vrei să spui? Nu înțeleg.

Vocea îi suna în neregulă și părea ametită. Melissa se apropie să-i atingă din nou fruntea, dar se opri brusc, aproape din repulsie. Pielea îi ardea. Avea nevoie de medicamente. Avea nevoie de o baie cu sare. Dar pentru asta trebuia să treacă pe lângă ușă. Nu voia ca Ria să treacă dincolo de ușă pentru că atunci Lily ar fi putut să intre în ea și să o ia complet în stăpânire, așa cum Brigitte o

luase în stăpânire pe Melissa. N-avea de ales decât s-o lase aici și să se ducă să ia medicamentele – oricum, își aminti că-l lăsase pe Blake singur la parter, în scaunul înalt. Coborî în fugă, dând ușa în lături ca să iasă din cameră fără să atingă broșa (când se apropie de ea, n-o mai văzu, ceea ce îngreună situația).

Blake plângea. Nu știa de cât timp plânge. Chipul lui era scăldat în lacrimi. Când o văzu, plânse și mai tare, strigând la ea pentru că îl neglijase, iar ea îl smulse din scaun și se duse la dulapul cu medicamente ca să caute Calpol. Urcând scările, Blake atinse cu mâna linia unduită, iar ea i-o îndepărtă. Când intră în cameră, îl păzi de strălucire, care deveni din nou vizibilă când ajunse în preajma patului. Se auzea un cântec de leagăn din pieptul ei: *Hush little baby don't say a word, Mama's gonna buy you a mockingbird*. Ea nu-și amintea să fi dat drumul la muzică.

– Trebuie să te oprești acum, îi spuse fetei din pat. Mă înspăimânți. Nu ești binevenită aici, înțelegi? Pleacă! Pleacă acum. Lasă-mă să-i dau medicamentul.

Ria tuși și ridică ușor capul. Înghiți două linguri de Calpol și se lăsă pe spate. Nu voia să mănânce. Nu voia să se ridice, așa că Melissa o lăsă să mai doarmă până după-amiază, ușurată că nu trebuie să se uite în ochii ăia cenușii sau să-i audă vocea gravă. La ora 15:00, coborî la parter. Mâncă o jumătate de felie de pâine prăjită, puțină brânză și un sfert de măr, în timp ce Melissa pregătea baia. Se aventură afară, în curtea care era un adevărat cuptor, dar soarele strălucea prea tare și în curând își dori să se întoarcă în camera ei, refuzând să facă baie. Melissa cedă și-i mai dădu niște medicamente, pentru că nu știa ce altceva să facă și pentru că îi era frică de ea, așa cum îi fusese frică și lui Brigitte. Aștept, frângându-și mâinile, să se întoarcă Michael acasă, dar se făcu ora 20:00 și încă nu ajunsese. Începu să plouă. Cu tunete. S-au rupt cerurile. Săgeți argintii străpungeau norii, electrizând turnurile, despicând aerul, fiind cuprins totul de un cenușiu închis.

Prin această furtună subită, ajunse și Michael acasă ceva timp după miezul nopții, cu mersul clătinat de la whisky, suind dealul dincolo de Cobb's Corner, pe strada mare, așteptându-se ca acasă să fie liniște și pace, să găsească respirațiile ușoare ale copiilor în cel de-al doilea dormitor și respirația ei

meschină în dormitorul principal. Fu deci alarmat când o găsi în hol, purtând neglijeul ei de culoarea cappuccinoului, cu umerii goi, cu pieptul gol, o rază de lumină care venea de la lucarnă străpungând-o, cu părul sălbatic și neîngrijit. Când o văzu așa, îi veni să o înșface imediat, să năvălească asupra ei și să-i lingă țărmurile, s-o captureze, s-o sugă, s-o mănânce, s-o umple și s-o facă să explodeze într-o furtună de iubire, să-i cedeze așa cum o făcea odată. În schimb, ea spuse:

– Unde naiba ai fost?

Iar el zâmbi, pentru că nu se putea abține, pentru că îl învolbura doar stând așa, acolo, pentru că încă mai avea efectul ăsta asupra lui, chiar și acum, în ciuda a tot ce fusese.

– Am fost să beau ceva, spuse el, cu umerii uzi din cauza ploii.

– Unde? Cu cine?

– Cu Damian, în Brixton. După care am trecut pe la frații Wiley, care pregătiseră ceva.

Ea îi râse în nas, dezgustată și consternată.

– Și n-ai putut nici măcar să suni să spui unde ești? Am încercat să te sun ore întregi. N-ai putut măcar să răspunzi la telefon?

– Nu mai are baterie, strigă el.

– Atunci de ce n-ai sunat *tu*? Nu ți-a trecut prin cap să suni? *Ce* e în capul tău?

– Îmi pare rău.

El se clătină, iar ea își dădu seama că e slobod la gură din cauza băuturii.

– Doamne, frate, e vineri seara, am ieșit în oraș. Ce, nu mai am voie să fac asta?

Ea țâțâi pe o tonalitate foarte înaltă. Făcuse progrese de-a lungul anilor. Adoptase ceva din felul lui jamaican de a fi. Ceea ce o făcea să-i fie și mai dragă. Amețeala care îl cuprinse de la whisky îi scălda contururile. Se apropie de ea cu ochi blânzi.

– Nu fi așa, spuse el, trăgând-o într-o îmbrățișare. Vino aici, împărăteasa mea! Vino aici și spune-mi că mă iubești!

Brațele lui o încercuiau, caracatița o înghițea, iar peste ele venea mirosul de alcool și de chimicale cu care îi fusese curățat costumul. Ea se zbătea, dar el era mai puternic decât ea. Nu-și dădea seama cât de puternic e în momentul acela, cât de tare își exercită forța. Taurii din curtea asiriană dădeau din picioare. Leii din curtea Alhambra răcneau.

Ea strigă:

– Ia mâna de pe mine!

Și îl împinse cu o asemenea forță, încât o scăpă din strânsoare și fu cuprins de o furie care nu părea tocmai a lui, ci a unei versiuni mai vechi a lui, una care fusese suprimată de ea, de faptul că trăise în conformitate cu scriptura ei, departe de lumea exterioară.

O înșfăcă din nou:

– Ar *trebui* să fii femeia mea, spuse el. Ar trebui să fii soția mea, mai ții minte? Te joci cu mine. Ar trebui să mă iubești, nu știi asta?

– Nu sunt femeia ta. Nu sunt femeia nimănui.

Se smulse din mâna lui și fugi către bucătărie. Nu știa unde se duce. Casa era o închisoare. Era blestemată. Nu voia să se ducă la etaj, pentru că ar fi putut să-i trezească pe copii, iar creatura nopții care era Lily și care își făcea loc în Ria era acolo, și ea nu suporta sunetul podelei. Voia să iasă, dar ploua, și chiar dacă ieșea în spatele casei, n-avea la dispoziție decât pătratul acela meschin de beton și bariera gardului. Era prinsă în cursă. Michael o urmărea. Își cerea scuze, dar ea continua să se îndepărteze de el. Odată ce ajunse la holul de ieșire, nu mai avu unde să se ducă și începu să plângă.

– Hai, Mel, spuse el, întinzând mâna după ea, hai să…

– Nu-mi spune Mel! Urăsc când îmi spui Mel!

Ea se întoarse cu fața spre el.

– OK, spuse el tăios, ridicând mâinile în aer, apoi se întoarse și se duse la raftul cu vin. Avea nevoie de mai mult. Trebuia să evadeze și el. Găsi un pahar și îl umplu cu o expresie mizerabilă și înfrântă pe chip, un început de bătrânețe. Făcuse burtă de la băutură.

– Nu crezi că ai băut destul? Ești beat.

– Da, și am toate motivele să fiu, având în vedere că am venit acasă și am dat peste rahatul ăsta.

– Ai *venit* acasă și ai dat peste rahatul ăsta? Ia să vezi cum este să *stai* acasă *cu* acest rahat. Ai habar prin ce-am trecut eu azi? Nu, nu știi, pentru că n-ai răspuns la telefon. Dar dacă *ai fi răspuns* la telefon, ai fi aflat că și Ria este bolnavă acum. Are amigdalită, la fel ca Blake. Și mai e ceva… Doamne, Michael, trebuie să mă asculți. Se întâmplă ceva oribil. În casa asta este ceva malefic. Chiar este. Chiar este. Nu-mi spune că sunt absurdă sau că analizez prea mult, căci nu-i așa. Nu ești aici toată ziua ca să știi ce se întâmplă. Tot ce știu este că trebuie să scăpăm de aici. Trebuie. Mi-e frică de ce o să se întâmple cu ea dacă rămânem aici. Dacă ni-l ia și pe Blake?

– Cine? Cine să ni-l ia pe Blake?

Se uita la ea cu o privire batjocoritoare, ca un doctor care a renunțat la pacientul său.

Ea spuse în șoaptă:

– *Lily*.

Lui îi veni să râdă, dar se abținu, cel puțin încercă din răsputeri să se abțină, dar tot îi scăpă puțin. Nu pentru că i se părea amuzant, ci pentru că pur și simplu nu știa cum să reacționeze. Nu avea cuvinte, de parcă ea pătrunsese în altă lume și-și pierduseră limbajul comun. După acea urmă de râs, fața lui căpătă o privire mai calmă, reflectând acea bunătate de altădată pe care o îndrăgise la el, dar cu o muchie tăioasă.

– OK, spuse el pe acest ton mai blând, mai autentic, mutând sticla pe bufetul de la bucătărie. Nu interpreta greșit, da? Cred că se întâmplă ceva cu tine, Mel – scuză-mă, Melissa – și cred că ai nevoie de ajutor. Multe femei suferă de depresie postnatală. Este ceva obișnuit. Damian mi-a spus că și Stephanie a trecut prin asta după ce a născut-o pe Summer. E o chestie reală. Am citit despre asta pe internet. I se poate întâmpla oricui… da, chiar și ție. Poate cauza halucinații, crize de nervi. Vorbesc serios, trebuie să stai de vorbă cu cineva. E îngrijorător felul în care te comporți…

Ascultând aceste cuvinte, o hotărâre amară și răutăcioasă preluă controlul asupra corpului Melissei, strângându-i buzele, încordându-i mușchii brațelor și umerii. Voia să-i facă rău. Voia să-l facă să se simtă mic, umilit și respins, așa cum o făcea și el să se simtă.

– Vai, îți mulțumesc, rânji ea. Asta ai făcut toată seara? Ai stat și ai vorbit cu Damian despre femeia ta nebună, femeia ta deprimată după naștere, care nu mai vrea să te fută? Nenorocit idiot și insensibil ce ești! A mai făcut și alte sugestii Damian? A avut și alte revelații? Te-a iluminat în legătură cu felul în care s-o arzi cu femeia asta? Ce să faci când sunt probleme în paradis? Ți-a spus să te duci și să te culci cu femeia altcuiva, așa cum a făcut el?

– Ce vrei să spui? Despre ce vorbești?

Melissa se uită la el, așteptând să-i pice fisa. Când s-a întâmplat, l-a lovit în inimă. A ajuns direct în pata luminoasă și i-a dat foc. Era o durere fizică. Asta îl nărui, așa cum îi spusese lui Perry că o să se întâmple într-o zi, atunci, demult, în Montego Bay.

– Cu tine?

El se feri de cuvânt, ca și cum i-ar fi fost frică.

– Da, cu mine.

– Cu Damian? Vrei să spui, tu… și Damian?

Râse din nou, dar foarte puțin. Începuse să deprindă obiceiul Melissei de a râde ca reacție la ceva negativ. Dintr-odată, arăta tras la față, cu umerii și trunchiul atârnând moi în costum.

– Glumești?

– Nu, nu glumesc.

Melissei începu să-i fie frig la brațe și la piept. Frica, una diferită, se infiltra în ea. Trecu pe lângă el în camera de zi, ca să ia pătura de pe canapea și să se înfășoare în ea, dar și ca să se îndepărteze de el pentru o clipă, să nu fie nevoită să-i vadă privirea, durerea, suferința incredibilă, strălucirea umedă din ochi. Nu se întoarse în bucătărie, ci rămase lângă masă, uitându-se la el prin ușă, din umbră.

– Când? spuse el.

Vocea ei se potoli.

– În Spania.

– În Spania? *Când* în Spania? Când eram cu toții acolo, împreună?

Voia să știe totul, fiecare detaliu, circumstanțele exacte. O obligă să-i spună despre piscină, dacă-i plăcuse, în ce fel, de câte ori. Apoi explodă și trase un șut în coșul de gunoi. În aceeași clipă, din crăpătura peretelui se prelinse niște rumeguș pe podeaua roșie. Furtuna zgâlțâi casa cu un nou tunet. Maimuțele din casa maimuțelor urlau. Papagalii din casa papagalilor țipau. Șoarecii de sub cadă cântau frenetic la vioară.

– Și a mai fost și acolo în seara asta, *bând* cu mine. Vorbind cu mine ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

– De ce ești nervos? întrebă Melissa. Și tu ai făcut la fel, nu mai ții minte? Tu ai făcut-o primul. Eu nu am reacționat așa.

– A, deci de asta ai făcut-o? Ca să te răzbuni?

– Nu!

– Atunci de ce? De ce ai făcut asta cu el, dintre toți oamenii? El e *prietenul* meu. Cum ai putut să dai dovadă de atâta lipsă de respect față de mine?

Melissa auzi din nou cântecul de leagăn venind de la etaj, plutind pe scări, *If that mockingbird won't sing, Mama's gonna buy you a diamond ring, if that diamond ring turns brass, Mama's gonna buy you a looking glass*… Se uită în sus, spre palierul de la mijlocul scărilor. O placă de parchet scârțâi.

– A fost… eu n-am… începu ea, dar își pierdu șirul gândurilor.

– Nu ți-am spus de ce sunt supărat, spuse Michael. Lasă-mă să-ți spun de ce sunt supărat, zise el, și versurile melodiei „Used To Love U" a lui John Legend îi reverberară în cap în timp ce vorbea. Pentru că te *iubesc*. De-aia. Ai auzit? Cel puțin, te *iubeam*, pentru că acum nu mai sunt sigur. Și da, mă doare că ți-ai dăruit corpul altcuiva. Era templul meu, locul meu sacru – era *al meu*, înțelegi? Eu muream așteptând și tot așteptând să mă lași înăuntru și tu te-ai cuplat cu altcineva, cu *Damian*, frate… Și vrei să știi motivul pentru care îți explic toate astea? De ce nu poți nici măcar să-ți dai seama singură, motivul pentru care *tu* n-ai reacționat așa? Ei bine, pentru că *tu* nu *mă* iubești. Nu m-ai iubit

niciodată, nu-i așa? Acum îmi dau seama. Cred că am știut asta tot timpul, dar mi-a fost prea frică să mă lupt cu acest adevăr. Sunt atât de fraier! Sunt al naibii de fraier…

Se dăduse înapoi, spre pasaj, astfel încât silueta sa umplea cadrul ușii duble, aproape atingând cu capul partea de sus. Îi curgeau lacrimile, iar gura îi era deschisă și deformată. Era și mai aplecat decât de obicei, ca și cum s-ar fi putut prăbuși imediat, ca o plantă care s-a veștejit într-o clipă, fără să-i vezi efectiv mișcarea. Îl privi cu compasiune, dorindu-și să nu-i fi spus. Ar fi fost mai bine dacă nu i-ar fi spus. Ce făcuse cu corpul ei sau cui îi aparținuse nu însemna nimic pentru ea. Nu era același lucru cu iubirea. Iubirea era un palat, iar corpul nu era decât un obiect din interiorul lui, însă, din păcate, el nu vedea lucrurile în felul acesta. Cum ar putea să-i explice?

– Ba te iubesc, spuse ea, dar cuvintele păreau rostite de altcineva, nu de sinele ei autentic, care se afla în afara acestor pereți.

El dădea din cap, refuzând.

– Nu, nu mă iubești. Nu poți să mă iubești. Ești o mincinoasă. N-am fost niciodată destul pentru tine. N-am fost niciodată ceea ce ți-ai dorit. Sunt sigur că ți se pare că este cea mai mare greșeală pe care ai făcut-o în viața ta…

– Nu, nu e adevărat…

– Crezi că sunt un ratat. Crezi că te-am băgat într-o cușcă, la fel cum te-a băgat tatăl tău. Că te-am obligat să trăiești o viață anostă și ordinară, la fel ca restul lumii. Tu crezi că eu am vrut asta? Crezi că am vrut să…

– Michael, uite!

În spate, la câțiva centimetri de ceafa lui, Erykah Badu căzu pe podea cu tot cu ramă. Cizmele ei de un albastru strălucitor, pumnul ridicat și codițele ei lucioase, sticla spartă, aruncând cioburi de lumină pe roșul podelei. Înainte ca fotografia să cadă, Melissa o văzu legănându-se dintr-o parte în alta pe perete, strâmbându-se, la fel ca dansatorii. Ieși din cui ca și cum ar fi fost împinsă de o presiune secretă din spate. Acum Barak Obama făcea același lucru, cu fața lui calmă și gânditoare înclinată într-o parte și în cealaltă, apoi spărgându-se la aterizare.

– Ce se întâmplă? întrebă Michael.

– Ți-am *spus*. Vezi? *Ea* face asta. Este aici, peste tot în casă. Trebuie s-o salvez. Ajută-mă, Michael, nu pot s-o fac singură!

Coșul de gunoi răsturnat se rostogoli pe podea de unul singur. Din perete, se prelinse și mai mult rumeguș.

– E vântul. E doar vântul, spuse Michael, închizând geamul. Nu auzi furtuna?

– Vino cu mine!

Îi întinse mâna de sub pătură, implorându-l, mutându-se de pe un picior gol pe altul, pe treapta de la bucătărie. Dispăruse cu totul acea femeie care fusese odată, acea creatură luminoasă, acea flacără încântătoare. O pierduse și nu știa cine este femeia din fața lui.

Deasupra capului, Melissa, cealaltă Melissa, nu mai știa care dintre ele, auzi podeaua gemând din nou, scârțâind ca și cum ar fi fost o presiune teribilă. Venea. Își târa mâna albă de-a lungul liniei negre vălurite. Cobora primele trei trepte, un pas, apoi alt pas mai rapid, încă un pas, apoi alt pas mai rapid. Aproape că era prea târziu. Melissa fugi la capătul scărilor și se uită în sus. Urma să apară. Da, acolo, ajungând la palierul de la mijlocul scărilor, cu mersul acela îngrozitor de strâmb, oprindu-se sub lucarnă, uitându-se de sus la ei – ea era. Ria dispăruse aproape de tot. Mâinile prăfuite. Strălucirea broșei. Fața era prea slabă, n-avea niciun pic de lumină, doar broșa. Și era palidă.

– O, Doamne, spuse Melissa, strângând pătura la piept.

Michael era în spatele ei.

– Tati, spuse fetița, cu vocea prea groasă, cu un accent diferit. Tati.

– N-o atinge! Nu e Ria.

Fetița întinse mâna albă spre tatăl ei și începu să coboare spre el.

– Lily, oprește-te! strigă Melissa.

Credea că, dacă își găsea curajul să i se adreseze direct și cu forță, va asculta. Michael se întoarse spre ea, nervos din cauza furiei și a confuziei.

– Ce? spuse el.

– A luat-o. O îmbolnăvește.

– Despre ce vorbești? Asta e *Ria*. E *Ria*, fiica ta.

– *Tati*, strigă Lily. Nu mă simt *bine*…

– Pleacă de lângă ea, pleacă de lângă fiica mea, începu Melissa să țipe.

Urcă și o prinse pe Lily de braț, dezgustată de mâna albă, trăgând de ea ca și cum Lily ar fi fost o haină care putea fi dată jos. Se auzi un plânset apropiat, prea gros, fantomatic, și apoi încă un plânset, mai slab, de departe.

– Hei! strigă Michael.

Dar era prea târziu. Lily o zgâlțâi pe Ria din interior în timp ce Melissa încerca să tragă de ea, așa că Ria se împiedică. Se prăbuși pe ultimele șapte scări, de-a lungul liniilor negre de pe pereți, și ajunse grămadă în brațele lui, cu pielea arzând, cu pijamaua udă de transpirație.

Se lăsă o tăcere îngrozitoare, în care totul încremeni pe loc, chiar și furtuna. Casa își ținu respirația.

Michael, cu fața mistuită de ură, spuse:

– Uite ce-ai făcut!

Și Melissa văzu fata prăbușită la capătul scărilor. Tremura. Fața îi era ascunsă. Ceafa părea să fie a Riei, moale, cu puful întunecat.

– O, spuse ea. O…

Se privi în oglinda din hol și nu se recunoscu. Văzu doar creatura pe care Michael o ura. Acolo, în oglindă, văzu imaginea din vis cu ei amândoi în barcă, ea vâslind sălbatic, el zăcând mort, și înțelese acum că iubirea lui era cea care murise, nu corpul lui, și prin urmare era singură, dar fără ea însăși. Era de negăsit. Nu știa unde este și de aceea nu știa ce să facă. În jurul ei, totul părea să zvâcnească și să vibreze. Frunzele crinului păcii de lângă ferestrele gemene tremurau ușor. Ramele ferestrelor păreau să se bombeze și ele în afară. Petele negre ale copacilor din interiorul podelei strâmbe se ridicau. Celelalte tablouri din pasajul eroilor alunecau, se topeau, pierzându-și soliditatea.

– Trebuie să ies, spuse ea, mergând cu spatele spre ușa de la intrare. Trebuie să plec de aici. Ceva… mi s-a *întâmplat*, am *pierdut* ceva…

Ridică brațele, uitându-se la ele ca și cum ar fi fost un obiect necunoscut.

– Trebuie să ies, strigă din nou, în timp ce tremurul se răspândea din ce în ce mai mult spre exterior, devenind mai violent, era sub ea, deasupra ei.

Dansatorii din dormitor se rostogoleau. Păsările din Tanzania zvâcneau. Rafia de la ferestre se deșira. Jucăriile din curte crăpau. Ursulețul de pluș galben de pe banca roșie se legăna. Peste tot în jurul ei cădea o ploaie de praf. Deschise ușa de la intrare și fugi în stradă, cu pătura în jurul umerilor, dar cu picioarele goale, și în timp ce mergea repede pe trotuar, aproape că nu-i simți umezeala. Se duse până la capătul Paradise Row, căutându-și casa, după care se duse în celălalt capăt al străzii, ca să se caute pe sine, trecând pe lângă blocul în care lumina din apartamentul Paulinei era tot stinsă, după colțul unde se zărea vârful iluminat în roșu de la Crystal Palace, iar acolo tremurul deveni și mai puternic, se înteți cu forța trecutului. Sculpturile din curtea grecească se prăbușeau, gresia din curtea maură se crăpa, frescele de pe tavanele curții renascentiste se dizolvau, leii în cerc din Alhambra urlau, taurii din curtea asiriană dădeau din picioare, mormântul din Beni Hasan se deschidea, colosul de la Abu Simbel se rostogolea și marginile arcadelor din fier și sticlă slăbeau, capetele statuilor grecești din iarbă se rostogoleau, dinozaurii după chipul și asemănarea vechii științe mugeau, spiralele scărilor în spirală se învârteau, mumiile din curtea egipteană se tânguiau, ecourile din casa orgii erau asurzitoare, panourile de sticlă din transeptul central se spărgeau…

Și acolo, în transeptul central, în acea noapte răcoroasă de noiembrie, 1936, izbucni focul final. Începu liniștit, așa cum încep de obicei incendiile, cu o flacără mică și portocalie. Mătură transeptul cu veșmintele lui roșii și rapide, cucerind spiralele, arcadele, ulmii interiori și pereții de sticlă. Intră în voliere, lăsând păsările să zboare în liberate. Cuceri lanțurile și aurul galez, mătasea indiană și obeliscurile se aprinseră, tunurile, dantela, șifonul belgian, totul se pierdu în infernul de sticlă și fier topite. Flăcările se vedeau de pe țărmurile sudice ale Canalului Mânecii, iar când incendiul atinse punctul culminant, un stol de păsări negre fu văzut dându-i ocol, zburând în sus, din ce în ce în ce mai sus, în relativa siguranță a cerurilor lui Pissarro.

14
CEL MAI RĂU LUCRU

Cimitirul din Hither Green este situat de-a lungul unui deal înverzit la capătul sudic al Londrei, aproape de locuri precum Elthem și Lee, unde mulți dintre noi n-au fost niciodată. Mormintele formează șiruri de arce de piatră cenușie de-a lungul arcelor mai mari ale dealului, iar florile lor sunt la cheremul vremii schimbătoare, care azi este rece și anunță iarna. Auriul și roșul sfârșitului de octombrie se așternpe frunze, un vânt răsăritean se joacă cu ele în drum spre pământ, iar vântul aduce odată cu el un miros îndepărtat de lemn ars, marcând intrarea în noul anotimp. În ziua lui liberă de la muncă, Damian se plimbă printre aceste frunze căzute de culoarea chihlimbarului, purtând adidași și o haină neagră de fâș, cu o barbă puțin crescută și aranjată, căutând un mormânt anume care, conform hărții, este în colțul nord-vestic al cimitirului, al treilea rând de jos. Înmormântarea pare să fi fost în altă viață, deși n-a trecut decât un an. Nu-și amintește direcția în care a luat-o mașina mortuară și unde s-a oprit exact, doar lăsarea în mormânt a sicriului și aruncarea pământului deasupra cu lopata, cât de mult pământ i se păruse, cât de adânc ajunsese. Pe măsură ce merge, își amintește mai clar aceste lucruri și este ca și cum ar participa pentru prima oară la ele, prezent cu totul. Are flori în mână. Are și una dintre sculpturile tatălui său din cutiile din garaj, un bătrân cu umerii încovoiați și cu șuvițe de păr alb, pe care intenționează să o lase la mormânt, ca să se schimbe și să se erodeze cu vremea.

Când ajunge acolo, la cel de-al treilea rând din colțul de nord-vest, vede o femeie la mormânt, aplecându-se și aranjând niște flori. Sunt minunate florile, au culori extraordinare: trandafiri portocalii, floarea-miresei, o mulțime de flori de un galben intens. Femeia poartă o haină violet cu o eșarfă galbenă. Pe măsură ce se apropie, Damian începe să-i recunoască mișcările mâinilor, felul

în care se apleacă din talie, cu coloana dreaptă și cu partea din spate a genunchilor împinsă în afară. Culorile pe care le-a ales pentru ofranda ei sunt aceleași care stăteau pe masa din camera de zi și în ghivecele din balcon. Iar haina ei, în special haina, este exact de aceeași nuanță cu a cardiganului violet pe care îl purta odinioară. Auriul frunzelor de toamnă de la picioarele ei îi aduce aminte de nasturii ei aurii.

Se întoarce și se uită la el. Aceeași față, încă luminoasă, dar mai bătrână.

– Joyce? spuse el.

Ea zâmbește și deschide brațele, învăluindu-l în cea mai cuprinzătoare îmbrățișare pe care i-a oferit-o un adult de multă vreme.

– Uită-te la tine, cum ai crescut, spuse ea cu o voce îndepărtată, care-i răsună profund în cap. Ești bărbat acum, și ghici ce? Totul va fi bine. Foarte bine. Ai să vezi.

Au stat și au vorbit până când florile lui s-au amestecat cu ale ei, iar nasturii aurii au pălit.

Ziua dării de seamă. Terminase de scris. O piesă de teatru, de data asta, despre Michael Jackson care și-a înscenat moartea pentru a-și trăi gloria. Era posibil să nu iasă nimic din asta, dar nu era nicio problemă, pentru că va găsi el o cale. Își va găsi calea. Din Hither Green s-a dus la Blackfriars și a luat metroul spre Embankment. Era deja seară și se lăsase întunericul peste râu. De câte ori venea în zona South Bank, cobora mereu la Embankment, și nu la Waterloo, ca să poată trece râul pe jos și să simtă ce înseamnă să faci parte din el, deoarece spiritul lui era făcut din abundența orașului, istoria lui, sufletele oamenilor săi. Privi argintiul luminilor pe suprafața în continuă mișcare a apei, simți suflul profund al cursului său spre ocean. Contemplă priveliștea magică a copacilor înveșmântați în luminițe albastre de pe malul sudic, care era mereu festiv, ca de Crăciun. Întregul perete al Royal Festival Hall era acoperit cu o cortină de luminițe albe, care curgeau ca o cascadă, pe diagonală. Mulțimi de oameni beau pe terasă, se plimbau printre copaci, își așteptau rândul la carusel. Prețuia această putere a Londrei de a te scăpa de tine însuți pentru o clipă, cu o

generozitate înconjurătoare, punându-ți la dispoziție o mulțime de activități și de stimuli.

Stabilise să se întâlnească cu Michael lângă statuia lui Madiba, în fața Royal Festival Hall, la capătul scărilor de pe terasă. Nu se mai văzuseră de când băuseră împreună la Satay, când Damian era închis în nebunia scrisului, stând în majoritatea serilor cu picioarele în apă rece și cu gambele goale. Fusese fericit, absorbit, indiferent față de aproape orice altceva, în ciuda faptului că era pe punctul de a-și pierde slujba, în ciuda faptului că Stephanie îi ceruse să-și instaleze un pat la parter până când se vor hotărî ce să facă. Lucra până noaptea târziu, ca pe vremuri, și fuma pe alee în timpul pauzelor, iar când se uita la stele, se simțea legat de ele, de splendida lor singurătate. Când a terminat, a salvat lucrarea pe USB, și-a trimis-o pe adresa de e-mail, apoi s-a ridicat, și-a scos picioarele din apă și s-a dus să alerge. Cât a alergat, Dorking i s-a părut diferit, mai verde, mai colorat. A descoperit chiar și un teren de baschet pe o alee care dădea dintr-o stradă vecină, teren pe care începuse să îl folosească împreună cu copiii.

Michael nu fusese entuziasmat în legătură cu această întâlnire, ceea ce era de înțeles. Totuși, Damian insistase, dorindu-și o pedeapsă absolută, dar stând acolo, în frig, lângă Nelson, nu avea nicio idee despre ce avea să-i spună sau ce putea să obțină vreunul dintre ei întâlnindu-se în acea seară. Poate că ar fi trebuit să lase lucrurile așa cum erau. Poate că ar fi trebuit să se forțeze să uite că fuseseră prieteni, numai că îi era dor de el. Într-o anumită măsură, era o chestie egoistă, voia să-și ceară scuze, dar voia și să afle cum se simte el. Așa că, atunci când i-a văzut capul lui Michael, acoperit cu o bască, urcând scările, mai întâi aplecat, apoi ridicat, primul instinct al lui Damian a fost să-l bată pe umăr și să ciocnească pumnii, atât de încântat era să-l vadă. Dar se abținu. Așteptă ascultător să se stabilească tonul discuției. Remarcă faptul că arăta elegant, purta o haină groasă neagră și un costum care îi scotea în evidență puterea. Nu s-au bătut pe umăr și nici nu și-au dat mâna.

– Ce mai zici, întrebă Michael.

Damian răspunse și el tot cu o întrebare:

– Care-i faza.

Niciuna dintre întrebări nu primi răspuns și, prin urmare, nu necesită semne de întrebare. Damian spuse:

– Arăți bine.

Chipul lui Michael deveni sever, îndreptat ferm împotriva lui. Cu două luni în urmă, își dorise să-l distrugă. Acum simțea doar o disociere și o dubioasă recunoștință.

– Am avut grijă de mine. Am alergat mult, spuse el.

– Da? Și eu am alergat.

Michael nu răspunse. Nu venise ca să pălăvrăgească. Între ei se instală o tăcere înțepătoare, în timp ce oamenii treceau pe alături în perechi, în grupuri de trei și în găști, îmbrăcați în pantaloni pe picior și cu cizme de cowboy, în jachete elegante și în blugi strâmți sau în haine de mers la un concert simfonic, în funcție de clădirea și de etajul din South Bank pe care le vizitau. În jurul lor, lumea era sociabilă, dar ei nu făceau parte din această atmosferă, nu puteau să bea împreună, cu siguranță nu puteau să mănânce împreună, iar Michael păstra o distanță de un metru față de Damian, cu trupul îndreptat spre râu.

– Vrei să ne plimbăm sau ceva de genul ăsta? spuse Damian.

Și-au sincronizat mersul, iar Michael călca mai puțin săltăreț. Mergea mai aproape de pământ. Încă mai simțea un fel de răcoare în jurul umerilor, absența a ceva reconfortant. Ea nu mai era alături de el când mergea. Acum nu mai era decât o singură dimensiune. Se concentra să o consolideze și faptul că era aici nu-l ajuta. Oare Legend s-a plimbat cu tipul cu care îl înșelase amanta lui? N-ar fi trebuit să vină.

– Ce fac copiii? întrebă Damian când au ajuns la capătul scărilor, luând colțul spre râu. Părea cel mai sigur punct de plecare, dar cu toate acestea, tot se simțea vinovat.

– Bine… având în vedere situația, spuse Michael. În vară, Ria a avut febra aia porcină. A fost oribilă, a scos-o din funcțiune.

– O, nu! Ce nasol! Am auzit vorbindu-se despre asta la știri. Chiar a avut legătură cu porcii?

– Da. Ceva în legătură cu fermele.

– Nasol, frate.

– Am renunțat la carnea de porc acum.

Au ajuns la piața de cărți și au făcut o pauză, ca să respire. Frigul venea dinspre râu. Băieții se dădeau pe skateboard în parcul de sub pod, bărcile și feriboturile treceau în derivă, adăpostind petreceri în interior. În cele din urmă, au ajuns dincolo de copacii albaștri, unde era o porțiune mai liniștită și unde existau niște restaurante și niște baruri. Michael îi spusese că plecase de pe Paradise Row și locuia într-un „apartament", așa cum îi plăcea lui să spună, nu prea departe. Copiii stăteau în weekend la el, iar în timpul săptămânii, la Melissa. Urma să se mute și ea în curând.

– Îmi pare rău. Îmi pare atât de rău, spuse Damian. Chiar n-am vrut să se întâmple asta, trebuie să știi. Eram într-o stare foarte proastă.

– Hai, lasă, toată lumea era într-o stare proastă. Vrei să-ți ceri scuze? E prea târziu. E irelevant.

– Dar e total greșit. Voi doi ar trebui să fiți împreună.

– De ce? întrebă Michael furios.

– Pentru că vă potriviți.

– Nu ne mai potrivim de multă vreme.

– Te iubește.

Michael îi aruncă o privire feroce, de sus, cu o nuanță albastră de la lumina copacilor, iar Damian fu zdrobit de ea. Nu va mai exista un alt mal. Nu aveau să mai ajungă la el. Apa era prea adâncă.

– Știi, n-a fost din cauza ta, spuse Michael în cele din urmă. Nu ăsta a fost motivul. N-ai fost decât o rotiță în mașinăria despărțirii noastre, trebuia să ne despărțim. Când se întâmplă, în cele din urmă, nu e așa de rău. Crezi că se va prăbuși lumea în jurul tău, dar nu e așa. Te poți vedea din nou pe tine însuți cu claritate. Îți dai seama că cel mai rău lucru este frica.

Până la urmă, au băut împreună, pentru că le era sete, într-un bar dintr-o zonă liniștită. A fost ultima dată când au băut ceva împreună și, atât cât au stat, au vorbit despre alte lucruri.

În tren, în drum spre casă, Damian se gândi la toate astea, la ideea de a te vedea din nou pe tine însuți cu claritate, la faptul că cel mai rău lucru este frica. Undeva, în străfundurile lui, nu era invidios, ci mai degrabă vigilent, deschis. Ei făcuseră acel pas devastator. Bagajele fuseseră pregătite. Programele fuseseră stabilite. Avusese loc restructurarea aspectului concret al vieții domestice. Își imaginase de atâtea ori cum ar arăta, cum ar fi viața lui în acel „apartament“ situat pe o stradă îngustă din Londra. Dar era cu totul altă treabă să ducă la îndeplinire gândul și a înțeles că nu are curaj. Era genul care rămâne pe loc. Poate că el avea mai puțină înflăcărare, mai puțin spirit al aventurii. Calea mai dificilă, mai glorioasă, cea complexă era pentru alții, pentru oamenii care aveau suficientă lumină în ei înșiși încât să suporte pierderea unei părți din ea. Sau cel puțin așa i se părea lui, de pe această parte a apei.

Când ajunse acasă, Stephanie stătea la masă și făcea un colaj de fotografii de familie ca să îl pună pe perete. Făcea un astfel de colaj la sfârșitul fiecărui an. Aduna toate fotografiile lor preferate, din vacanță, din zilele petrecute în parc, de la spectacolele de la școală și din momentele pe care voia să și le amintească atunci când privea prin casă, și le întindea pe masă. Urmărea punctele culminante ale vieții lor, căutând o ordine grafică, o simetrie a iubirii. Apoi făcea o selecție lentă și atentă și le așeza într-un aranjament plin de sens pe o bucată de carton, lipindu-le doar în momentul în care poziția fiecărei fotografii era exact așa cum trebuie, întregul demers fiind o celebrare a felului în care trăiau. Când termina, îl înrăma și-i găsea un loc – unul în bucătărie, într-o ramă curbată de bronz, două deasupra scărilor, un altul pe hol și câte unul în fiecare dormitor. În felul acesta, viețile lor erau surprinse în momentele potrivite. Orice dezordine sau nemulțumire era potolită. Asta îi dădea speranță pentru anul care urma. O făcea să creadă în continuitatea lor ca familie.

Nu-și ridică privirea când el intră în cameră. De când își terminase piesa de teatru, încercase să o regăsească – să îi vorbească, să o țină în brațe uneori, să fie prezent, să se implice din nou în viața copiilor –, dar ceva din răceala ei se

păstrase. Casa mirosea a mâncare caldă gătită de curând, a lasagna, a roșii. De obicei, făcea colajul în decembrie, între Crăciun și Anul Nou.

– E prea devreme, spuse el.

– Știu. Am avut chef să-l fac acum.

O fotografie cu Summer, Avril și Jerry la Stonehenge fusese aleasă pentru centrul colajului.

– Nu-mi aduc aminte asta.

Damian se apropie și privi peste umărul ei.

– N-ai fost acolo, spuse ea. Ne-am certat în dimineața aceea pe alee. Așa că am fost doar eu cu ei. De fapt, ne-am simțit foarte bine.

Când se așeză lângă ea la masă, îl întrebă despre Michael. El îi povesti. Nu mai voia să mintă în legătură cu nimic. Avea de gând să-i spună tot ce trebuia să știe, pentru că era bună și puternică. Era o cale de acces spre pace. Simți asta în timp ce se apropia de casă, mergând pe cărare, deschizând ușa. Ea era acasă, un loc în care te oprești și pur și simplu ești.

– S-au despărțit? Dar de ce?

Cum ar trebui să-i explice? Zăpada din februarie, copacul negru și țigările, noaptea din Spania, marea deza- măgire de atunci, un balon care coboară, care se prăbușește în gol.

– În despărțirea lor a fost o rotiță și cred că acea rotiță…

Stephanie îl privi și în ochii ei era un amestec de bucurie și de îngrijorare, o izbucnire de mândrie, de justețe. Nu-l lăsă să termine.

– Și încearcă să repare relația? Trebuie să încerce, de dragul copiilor.

Lui Stephanie îi veniră în minte broșurile care făceau reclamă pentru terapia de cuplu, pe care le adunase în ianuarie, odată cu cele despre consilierea pentru persoanele îndoliate. Nu i le arătase lui Damian. Nu a vrut să i le arate, i s-au părut inutile, secătuitoare, dar le-a păstrat pentru orice eventualitate. Aruncă o privire spre bufet, încercând să-și amintească în ce sertar le pusese. Apoi ochii i se întoarseră spre fotografii, luminați de o nouă viziune.

– *De aceea* se căsătoresc oamenii, spuse ea. Când ești căsătorit, e mai greu să pleci. Ești lipit de celălalt.

– Așa vezi tu lucrurile?

– Tu nu le vezi așa?

– Nu.

El luă în mână una dintre fotografii. Erau ei doi, înainte de a se căsători, la Londra, în Camden, lângă canal.

– Doamne, asta e atât de veche. Uite ce tineri arătam!

– Păi, nu prea am găsit poze recente cu noi doi. Evident, n-avem niciuna făcută anul ăsta, doar dacă ai tu vreuna în telefon. Eu nu am.

– A fost un an greu, spuse el.

– Crezi?

În timp ce lucrau amândoi la colaj, Stephanie își ridică privirea și se uită un moment spre curte, punându-și mâna pe burtă pe sub masă. Era pe punctul de a spune ceva. Era încă foarte devreme și voia să mai aștepte, dar poate că acum era momentul potrivit. Își spusese deja că totul va fi bine, cu sau fără el.

– Ce? spuse el, observând că-l privește.

Ochii ei se topiră. Zâmbi, dar se uită din nou în jos. Altă dată. În curând. Lasă viața să crească, indiferent de ce se întâmplă în exterior.

– Ai vreo fotografie cu tatăl tău? spuse ea.

Mai târziu, când se ridică de la masă, marginea papucului ei de casă i se agață de piciorul scaunului. El se aplecă să i-l elibereze, simțind mirosul plăcut al părului ei strălucitor. Era atât de drăguță în momentul acela. Se aplecă și îi împinse cu blândețe papucul spre călcâi.

15
DINCOLO DE RÂU

Peste râu, la nord. Râul care trece prin inima acestui oraș. Râul secolelor de istorie albă și neagră. Pasajul dinspre sud. Râul care divide diviziunea. O Toyota roșie trece pe lângă turnurile Palatului Parlamentului și pe lângă marea roată London Eye, care abia se mișcă atunci când ești în ea. Pe lângă arcele tăcute ale podurilor și apa care tremură pe dedesubt; pe lângă copacii de pe malurile râului, pe care îi lași în spate când traversezi, și păsările care își iau zborul.

Trece mai departe, spre Victoria, de-a lungul zidului înalt al Palatului Buckingham, spre vuietul din Hyde Park Corner și spre extremitatea scumpă a zonei Knightsbridge, ieșind din sensul giratoriu, și luând-o spre nord, spre Park Lane. Melissa se ducea să-și vadă mama. Copiii erau în spate, Blake în stânga, Ria în dreapta. Pe scaunul pasagerului se aflau o pungă cu fructe (mango, mere și pepene galben) și un buchet de trandafiri roz (lui Alice îi plăcea rozul). De la Marble Arch, o luă pe North Carriage Drive și trecu în viteză pe lângă iarba sălbatică și pe lângă alergătorii de duminică, pe lângă lacul Serpentine și pe lângă fantomele celor care se dau cu rotilele de-a lungul lui în timpul verii, evitând obstacolele. Soarele rece de decembrie strălucea pe suprafețele întinse. Copacii erau ca niște coafuri afro expirate și niște extensii căzute, cu rădăcinile maronii și goale în austeritatea iernii. Apoi ieși din nou în traficul de pe Bayswater, spre vest, apropiindu-se de Kilburn, unde Alice aștepta în apartamentul ei roz, cu căciula și dashiki-ul de casă, cu cardiganul și papucii ei, strigând: „Tu ești?“ când Melissa sună la ușă și venind să deschidă cu mâna strânsă pe baston. Iat-o, o femeie îmbătrânită pe pământ străin, dar reprezentând casa pentru copiii ei, atunci când aveau mai multă nevoie.

Aici venise Melissa în acea perioadă, când se spărsese toată sticla și sfinxul își pierduse nasul. Venise singură cu o valiză și rămăsese o săptămână întreagă. Aici vii când te-ai rătăcit, când simți că nu îți vei găsi niciodată locul. Revii la locul cel dintâi, la prima ta țară, la draperiile ei de tul și la mâncarea ei unică, unde ușa e deschisă și sigură. Te așezi. Mănânci. O asculți. Și știi că această casă nu se va prăbuși. Această casă este solidă și este făcută din cărămizi, iar lupul nu va veni s-o spulbere.

– Te-ai tuns! spuse Alice. De ce te-ai tuns? E prea scurt!

– Nu e atât de scurt, spuse Melissa, atingându-și părul la spate.

Chiar era scurt. Fusese la coafor și-și scurtase coafura afro. Își purta părul lipit de scalp cu gel, ceea ce-i dădea o alură băiețească, de anii 1920; o nouă coafură, o nouă Melissa, cu o șuviță cenușie. Săptămâna trecută fusese la cumpărături cu Hazel pe Carnaby Street și se aruncase în maldărul de haine, fiind din nou vie și pasionată de țesături. Cumpărase un poncho, pe care îl purta azi.

– Arăți bine, spuse Alice și zâmbi, dar nu-i plăcea când cineva, oricine, își tăia coafura afro, mai ales dacă era una reușită, când atâția oameni se chinuiau. Dar de ce nu ți-ai vopsit șuvița aia cenușie?

– Îmi place așa.

Alice râse.

– Nu poți să umbli așa, cu părul alb. Vârsta trebuie să fie secretă.

Era o polemică pierdută din start și ea știa asta.

– Hai înăuntru, spuse ea. Ai grijă cu copilul la trepte.

Urcase scările singură, cu hainele ei vechi și cu părul mai lung, legat neglijent la spate. Urcase în camera de zi, vopsită în roz, împodobită din plin cu perne făcute de mână, în bucătăria aglomerată unde era mereu cald, ca un pântec fierbinte și întunecat, unde mirosea a *egusi* și se auzea Radio 4, iar mama ei îi încălzea niște *akara*[23].

– Stai jos, Omo, spusese ea, punând *akara* în fața ei. Mănâncă!

Și așa a făcut, pentru că nu ignori vocea mamei tale într-un astfel de moment, de fapt, în niciun moment, cu excepția celor în care ordonă ceva

nerezonabil și absurd, cum ar fi: „Nu vorbi cu băieții!“ sau „Nu ieși noaptea pe stradă!“, când ai 38 de ani. Niciuna dintre ele n-a prea vorbit, iar Melissa a mâncat și s-a lăsat pur și simplu liniștită de sunetul pe care îl făcea Alice târâindu-și papucii pe podea, mișcându-se dintr-un loc în altul, învârtind în tocăniță, amestecând *eba*, turnând ceai. *Eba* era delicioasă, chiar dacă era amestecată cu lacrimile care-i cădeau din când în când, chiar dacă prin minte îi treceau imaginile din noaptea aceea teribilă, când stătuse în picioarele goale pe ciment și, întorcându-se acasă, îl găsise pe Michael stând acolo, în tăcere, așteptând, tras la față și hotărât: *Unde e Ria? Unde e Ria? E la etaj, a adormit, las-o în pace*.

– E mai bine cu piciorul, spuse Alice acum, după ce o urmări pe Ria cum urcă scările.

S-a dus să se joace cu Blake în camera de zi, unde Alice pusese o bucată de material pe covor, ca să-și poată face de cap cum vor. Lui Blake îi plăcea mai ales telefonul de plastic cu fir, pe care îl târa prin cameră, dând telefoane. Riei încă îi mai plăcea camionul cu animale a cărui trapă se deschidea și animalele cădeau pe jos. Era mai bine și cu mâinile, care redeveniseră netede.

– Sunt așa de bucuroasă că am scăpat de casa aia, spuse Melissa, stând la masa din bucătărie, pe același scaun pe care stătea mereu. Alice punea trandafirii în apă. *Akara* se încălzea pe grătar, iar *eba* era deja amestecată și separată.

– Într-o zi, o să găsești o casă mai bună, spuse mama ei.

Dar Melissa nu-și dorea o altă casă. Era mai fericită în apartamentul cu două dormitoare de la etajul patru din Gipsy Hill, din nou la înălțime, cu turnurile în depărtare, care deveniseră punctul de reper al casei, un memento necesar. Nu mai voia să aibă un etaj și un parter și nici să vadă casele de pe cealaltă parte a străzii. Fusese o ușurare să vadă grămada de cutii gata de plecare, să împacheteze marioneta cehească și filtrul de cafea cubanez, să golească dulapul din dormitorul principal și apoi să plece, să o ia pe Paradise Row, să facă stânga în capătul ei și apoi dreapta, și să tot meargă. (În spatele frigiderului, când îl

opri pentru ultima oară, găsi un șoarece mort, strâns și acoperit de praf. Cineva mâzgălise peste cuvântul „Paradise“ de pe indicatorul din capătul străzii.)

Așa că astăzi cei patru se așezară la masă ca să mănânce *eba* și tocăniță pe fața de masă din plastic, în bucătăria caldă. Alice împărți *eba* din farfuria lui Blake în bucățele mai mici. Era de neclintit în părerea ei că trebuie să mănânce cu mâna dreaptă, că orice semn care indică preferința copilului pentru mâna stângă trebuie stârpit imediat ce e remarcat. Să fii stângaci însemna, de fapt, să ai o dizabilitate, considera ea, deși Melissa îi aducea aminte în mod frecvent că și Barack Obama e stângaci și că nu pare să-l fi afectat. Răspunsul lui Alice era că realizările lui Barack sunt amplificate de faptul că devenise președinte în ciuda handicapului său, că dacă n-ar fi avut nicio problemă fizică, lucrurile ar fi fost mai ușoare pentru el și ar fi devenit președinte mai devreme.

– Cum e noua slujbă? întrebă ea.

– E în regulă.

Melissa începuse să predea jurnalism la seral.

– E bine.

– Te mai duci la orele tale de sport?

– E prea scump, se plânse Alice. La început era 40 de cenți ora. Apoi s-a făcut 1 liră. Apoi s-a făcut 2 lire. Acum, 5 lire!

– Niște hoți.

– Exact.

– Mai vreau, te rog, spuse Ria, și Alice se ridică de la masă, mulțumită.

După *eba*, Melissa se târî în hainele ei vechi și cu ochii umflați de plâns până în camera de zi, unde rozul era la apogeu. Era un salon victorian imens, suficient de mare cât să încapă un pat de o singură persoană într-o parte, separat de o draperie, unde dormise în timpul acelei săptămâni. O cascadă de fluturi turcoaz atârnau pe bara de la fereastră, plus o mulțime de fotografii și ornamente, Warren și Lauren când erau mici, Melissa și Carol la absolvirea școlilor, Alice și Cornelius în ziua nunții, apoi doi elefanți de abanos, o lăptăreasă, o mașină de cusut, mai multe buchete de flori artificiale, milieuri croșetate, evantaie, pene, mai multe dulapuri. Erau atâtea nimicuri în această

cameră, încât era imposibil să nu pierzi ceva din caracterul presant al propriei personalități când erai în ea și să nu te lași în seama lumii lui Alice, a legăturii ei intacte cu țara mamă, cu individualitatea ei, cu șoaptele ei intime. Aici, Melissa se întinsese pe canapeaua cu pernele cusute de mână și, chiar dacă era vară, Alice pusese o pătură peste ea, ca s-o încălzească în caz că i s-ar fi făcut frig în timpul somnului. Înainte de a se duce la culcare, Alice i-a dat și cărămida ei antistres, pe care o primise de la o prietenă de la biserică. Era moale, făcută din cauciuc. O strângi în mână și te face să te simți mai bine, spuse ea și făcu o demonstrație cu mâna ei ciocolatie și ridată, oferind-o cu cea mai profundă și mai sinceră credință, ca și cum ar fi inventat-o ea.

În timp ce Melissa dormea singură în acea cameră, iar Michael și copiii de cealaltă parte a râului, îl visă, în vise făcute din amintiri. Făceau dragoste pe pământ într-o pădure, într-o zi de vară, cu copacii deasupra lor ajungând până la cer. În timp ce ea dormea pe Paradise Row, el stătea lângă ea pe pat, păzind-o, marea iubire, bărbatul de la începuturi, strălucind, soarele ridicându-se pe cer. Apoi mergeau împreună prin iarba de la University of Greenwich, spre albia Tamisei, el într-un costum alb, ea, într-o rochie de un albastru electrizant și fără bretele. Amintirea unei posibilități, a unui viitor care nu se întâmplase niciodată. O parte din ea încă mai voia ca imaginea aceea în alb și albastru să se materializeze. Voia să-l vadă în costumul acela alb, voia să poarte rochia de un albastru electrizant, să se țină de mână și să meargă împreună spre apă. Dar nu mai știa drumul. Nu putea să ajungă acolo fără să se piardă pe sine, deși încă nu se regăsise. Simțea o ciudată deschidere pe dinăuntru, simțea că își dă seama cine este cu adevărat, simțea nucleul ființei ei, care era întunecat, gol și rece, așteptând să fie umplut din interior, simțea că trebuia să-l păzească, să nu renunțe la el și să nu-l lase să se rupă.

Se trezi în sunetul care venea de la bucătărie, unde mama ei curăța mere. Se trezi cu o puritate a gândurilor, goală și calmă, așa cum se trezea de fiecare dată în această cameră. Peste puțin timp, Alice veni cu merele și se așeză în fotoliul de lângă ea. Îi oferi Melissei un sfert de măr. Pusese zahăr pe el. Totul era

nemișcat și calm, fluturii, lăptăreasa, elefanții. Pe polița căminului, ardea o lumânare pentru copilul pe care Alice îl născuse mort cu mult timp în urmă.

– Mama, cum te-ai simțit când l-ai părăsit pe tata? întrebă Melissa.

Alice își lăsă capul pe spătarul fotoliului și se gândi. Nu articulase niciodată felul în care se simțise.

– Era calea cea bună, spuse ea în cele din urmă. După multă vreme, eram în sfârșit pe calea cea bună. Nu mai puteam să trăiesc cu el.

– Eu nu sunt sigură că sunt pe calea cea bună, spuse Melissa. Nu mai știu care e calea cea bună.

– O s-o găsești, spuse Alice.

– De unde știi?

Nu primi niciun răspuns. Melissa continuă, cu calmul de mai înainte spulberat:

– Nu mai știu cine sunt. Pare că nu mai găsesc calea spre cine am fost… înainte de…

– Înainte de a avea copii, spuse Alice, dând din cap încetișor. Copiii schimbă totul. Familia schimbă totul. Trebuie să treci râul, spre cealaltă parte a ființei tale. După aceea, o să te găsești.

Când Melissa auzi asta, deveni foarte atentă, ca un animal mic prins în lumină. Își imagină ziua aceea de anul trecut când trecuseră râul, cu aripile roșii încărcate, cu crinul păcii gâdilindu-i nările lui Michael.

– Dar am trecut râul, spuse ea, cu o voce mai ascuțită, de copil.

Știa că mama ei știe că și ea știe că este vorba despre mai mult decât atât.

– Trebuie să-l treci cum trebuie, spuse Alice, oferindu-i încă o bucată de măr, inutil îndulcită.

Alice încă mai credea că Melissa și Michael se vor împăca într-o bună zi, luna asta, săptămâna asta sau anul viitor, imediat ce Melissa va fi trecut râul cum trebuie. A încercat un pic să nu mai vorbească despre subiect în timpul acestor vizite, dar până la urmă tot a făcut-o.

– E un om bun, mult mai bun decât tatăl tău. Vă luați o casă mai bună și trăiți împreună așa cum se cuvine.

Nu-i oferi cărămida antistres, pentru că Melissa nu părea stresată sau nefericită, dar era iarnă și copiii tăi sunt mereu copiii tăi, chiar și la 38 de ani, așa că îi aduse o sticlă cu apă caldă învelită într-o husă croșetată roz cu galben și îi spuse să se ducă să se întindă în camera de zi, iar Melissa, bineînțeles, se supuse. Își puse sticla cu apă caldă la spate. Se înveli cu pătura. Copiii erau alături de ea, pe podea, extensii ale ființei ei, separate de ea, dar pe care le simțea așa cum îți simți venele, coastele, puii.

– Nu, mamă, spuse ea. Cred că atunci când voi fi bătrână mi-ar plăcea să locuiesc singură, așa ca tine, ca să pot fi eu însămi pe deplin.

Dar când adormi, îi reveni aceeași imagine în minte. Căci era adevărat, îi era dor de el, de zâmbetul lui ca un bumerang, de lumina din dreptul inimii, de mișcarea taliei lui de mahon. Imaginea apărea din nou, așteptând la marginea viselor, plutind pe apă, desfășurându-se pe țărm. Ziua aceea în albastru și alb. Ea în rochia albastru electrizant și el în costumul alb, cu pantaloni largi. Ieșeau din sala boltită a vechii clădiri coloniale a universității. Familiile și prietenii lor stăteau în picioare, privindu-i cum pășesc prin iarba verde și argintie. În timp ce se apropiau de parapetul negru care ținea piept râului, Ria și Blake fugeau și li se alăturau, și toți patru deveneau niște siluete fine în amurg, patru forme negre reflectate în strălucirea apei. Bărcile treceau pe lângă ei. Podurile stăteau fixe și puternice. Ca o țesătură strălucitoare de seară, râul purta noaptea. Stăteau acolo până se întuneca și toate luminile se stingeau.

*

De revelion, frații Wiley au dat petrecerea lor anuală. Au pus placa de pal peste bibliotecă, au lipit în baie bilețelul care îi anunța pe oameni că aceasta este casa cuiva, și nu un club de noapte, și au lăsat tabloul de Ofili pe peretele central. Melissa și Hazel s-au aranjat împreună în Gipsy Hill. Orașul era în plină vervă. Vor profita la maximum de asta. Vor străluci pe muzică. Vor combina perfect mișcările cu ritmul. Hazel era pe tocuri de 10 cen- timetri și avea unghiile date

cu ojă fucsia. Melissa își purta noua frizură și noii ei blugi de culoarea cărbunelui.

– Sunt gata, spuse ea, în oglindă.

– Arăți bine, spuse Hazel.

Nu ieșise nimic cu Pete. O înșelase cu administratoarea unei companii de transport care se ducea la aceeași sală de sport ca el. Își puse jacheta cea nouă, o haină de fâș alb cu fermoar argintiu. Nu era sigură dacă e potrivită pentru o femeie ajunsă la o anumită vârstă.

– Nu e prea hip-hop? întrebă ea.

– Știi foarte bine că poți să porți o fustă plisată făcută din pungile de la Tesco și tot faci rost de unul ca Pete.

– Nu vreau să fac rost de unul ca Pete. Ăștia ca el sunt niște boi. Vreau un bărbat urât, care să fie bun cu mine.

Bărbatul urât în cauză era Bruce Wiley. Era mort după ea. Au dansat împreună pe Busta Rhymes și au găsit punctul în care mișcările se întâlnesc cu ritmul. Și în timp ce se crea această electricitate între ei, apăru și Michael, cu o femeie pe care o întâlnise la magazinul de CD-uri din Catford. Melissa îl salută, el o salută. Ea îi văzu posibila frumusețe și se întrebă dacă și pentru această nouă femeie era tot posibilă sau imediată și, prin urmare, mai mică. Primul instinct al lui Michael a fost să-i miroasă gâtul, să vadă dacă miroase a pui, deși știa că nu-i așa, dar cumva, credea pentru totdeauna că mirosul se va întoarce și voia să fie primul care să-l descopere.

– Te iubește, spuse Hazel.

– S-a terminat, spuse Melissa.

– Ciocolata nu se termină niciodată.

Acum stăteau pe un zid din Stockwell, la ora 4:00, mâncând chipsuri. Cât stăteau acolo, s-a întâmplat să fie martore la ultima eclipsă de lună a anului. Au văzut totul, întunericul, intensitatea întunericului, apoi lumina revenind de parcă ar fi început o nouă eră.

– Incredibil, spuse Hazel.

– Parcă am fi fost îmbrățișate de noapte.

Sarea, oțetul, snackurile erau perfecte.
– Ce chipsuri bune!
– Da. Chiar sunt.

MULȚUMIRI

Mulțumesc Arts Council England (Grants for the Arts, fondat de Loteria Națională), Royal Literary Fund și Authors' Foundation pentru că au facilitat scrierea acestei cărți. Mulțumesc Santa Maddalena Foundation pentru că mi-a acordat timp și spațiu ca să scriu (în mod adecvat, într-un turn). La fel și Omi International Arts Center, pentru un repaus pe Hudson River Valley. Agentei mele, Clare Alexander, editorilor Poppy Hampson și Clara Farmer, și întregii echipe de la Chatto & Windus.

Le mulțumesc și lui Rebecca Carter, Claudia Cruttwell, Diriye Osman, John R. Gordon, Jennifer Kabat și Sarah Ee pentru că mi-au citit manuscrisul și mi-au prilejuit revelații, atunci când a fost nevoie.

Le mulțumesc din suflet lui Derek A. Bardowell și micuților pentru conversație, muzică și alte lucruri fundamentale.

Pentru lista melodiilor amintite în carte, accesează diana-evans.com.

MUSIC CREDITS

„Stay With You“ Words and Music by Dave Tozer and John Stephens © 2004, Reproduced by permission of Sony/ATV Melody, London W1F 9LD

„I Can Change“ Words and Music by Calvin Broadus, John Stephens and Dave Tozer © 2004, Reproduced by permission of My Own Chit Music and Sony/ATV Melody, London W1F 9LD

„I Can Change“ Words and Music by John Stephens, Calvin Broadus and Dave Tozer

Copyright © 2004 BMG Sapphire Songs, John Legend Publishing, My Own Chit Music and Tozertunes Publishing

All Rights for BMG Sapphire Songs and John Legend Publishing Administered by BMG Rights Management (US) LLC

All Rights for My Own Chit Music and Tozertunes Publishing Administered by Sony/ATV Music Publishing LLC, 424 Church Street, Suite 1200, Nashville, TN 37219 All Rights Reserved Used by Permission

Reprinted by Permission of Hal Leonard LLC

„Stay With You“ Words and Music by John Stephens and Dave Tozer

Copyright © 2004 BMG Sapphire Songs, John Legend Publishing, Sony/ATV Music Publishing LLC and Tozertunes Publishing

All Rights for BMG Sapphire Songs and John Legend Publishing Administered by BMG Rights Management (US) LLC

All Rights for Sony/ATV Music Publishing LLC and Tozertunes Publishing Administered by Sony/ATV Music Publishing LLC, 424 Church Street, Suite 1200, Nashville, TN 37219 All Rights Reserved Used by Permission

Reprinted by Permission of Hal Leonard LLC

NOTE

1 Cartier din sudul Londrei, a cărui denumire vine de la vastul palat de expoziții din fontă și sticlă, construit în 1851 în Hyde Park.
2 Pictor englez care folosește, printre altele, excremente de elefant, și ale cărui lucrări au fost clasificate drept artă punk.
3 School of Oriental and African Studies, renumită universitate publică din Londra, specializată în studiul Asiei, Africii și al Orientului Mijlociu.
4 Mâncare indiană din carne marinată în mirodenii și prăjită în cuptor de lut sau de metal.
5 Mâncare indiană din carne și legume înăbușite, care formează un sos.
6 Personaj din *Macbeth*, de William Shakespeare. Este smuls din burta mamei sale.
7 Naștere vaginală după cezariană.
8 Societatea Națională pentru Prevenția Cruzimii împotriva Copiilor.
9 Un tip de îmbrăcăminte colorată specific Africii de Vest.
10 Firmă britanică de deratizare.
11 Găluști de legume din Africa și Caraibe.
12 Produse de patiserie din India și Pakistan.
13 Mâncare din Nigeria, făcută din fasole, ardei, ceapă și condimente.
14 Semințe folosite în Africa de Vest.
15 Meșteșug al decupării hârtiei, întâlnit în Belarus, Polonia și Ucraina.
16 Aluat specific Africii de Vest.
17 Făină din manioc din Africa de Vest.
18 Turtă făcută în Pakistan și nordul Indiei.
19 Muzică africană care combină ritmuri sincopate și elemente de jazz.
20 Evel Knievel, cascador american care a intrat în Cartea Recordurilor pentru că a supraviețuit în ciuda celui mai mare număr de oase rupte.
21 Miliardar german, fost CEO al lanțurilor de magazine Kaufland și Lidl.
22 Stephen Lawrence a fost un adolescent britanic de culoare, ucis într-un atac rasist. Cazul lui a devenit faimos și a avut consecințe precum schimbări culturale de atitudine față de rasism, față de poliție și față de legislație.
23 Chiftele de fasole din Africa de Vest, Caraibe și Brazilia.

La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului literar.